ရွှေတောင်သီဟသူ

ရတနာကြေးမုံ

နန်းတွင်းစာတတ်တော်ကြီး

ဦးစိန်တင်
တည်းဖြတ်သည်။

THE HANTHAWADDY PRESS

ဟံသာဝတီ

မြန်မာသုတေသနအသင်း

ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသော ကျမ်းစဉ်–၃၅။

တည်းဖြတ်အုပ်ချုပ်သူ–ဦးဖေမောင်တင်။

ရွှေတောင်သီဟသူ

ရတနာကြေးမုံ

နန်းတွင်းဇာတ်တော်ကြီး

အိန္ဒိယနိုင်ငံဝန်ထမ်း ဦးစိန်တင် တည်းဖြတ်သည်။

YADANA KYEMON WUTTU

BY

SHWEDAUNG THIHATU

Edited by

U SEIN TIN, B. A., I.C.S.

Burma Research Society.

Burmese Text Series No. 35.

General Editor — Pe Maung Tin.

ရန်ကုန်မြို့

ဟံသာဝတီပုံနှိပ်တိုက်

၁၃၂၇-ခု (သာသနာ-၂၅၀၈) ၁၉၆၅-ခု

မြန်မာသုတေသနအသင်းခွင့်ပြုချက်အရ
ဟံသာဝတီမှပုံနှိပ်ခြင်း

ပဌမအကြိမ် ၁၃၂၄-ခု
ဒုတိယအကြိမ် ၁၃၂၇-ခု

Made and Printed in the Union of Burma
by the Hanthawaddy Press, Rangoon.

★

ရန်ကုန်မြို့ အမှတ် ၅၃-နတ်မောက်လမ်းသွယ်ရှိ၊ဟံသာဝတီပုံနှိပ်တိုက်
အတွက်(မှတ်ပုံတင်အမှတ်၀၀၀၃-၀၀၀၄)ဦးဇော်ဝင်းက
ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
*	စကားပလ္လင်	....	၁
၁။	ဇာန္ဒကုမ္မာမင်းသား ဖွားမြင်ခန်း	....	၃
၂။	ဝေဠုမြတ်စွာမင်းသမီးဖွားမြင်ခန်း	....	၁၆
၃။	နန်းတော်ဆောက်လုပ်ခန်း	....	၂၄
၄။	သူရဿတီနတ်သမီးပြန်ခန်း	....	၃၀
၅။	ဇာန္ဒကုမ္မာမင်းသား ကြင်ရာတော်ရှာခန်း	....	၃၉
၆။	ဇာန္ဒကုမ္မာမင်းသားဝေဠုမြတ်စွာကိုတွေ့မြင်ခန်း	....	၄၄
၇။	ဝတ္ထုပုံပြင်အချေအတင်စကားဆိုခန်း	....	၅၂
(က)	ဖြစ်လွယ် ပျက်လွယ် ပုံပြင်ဝတ္ထု	....	၅၄
(ခ)	နှေးဖြည်းဆောင်ရွက် အရေးပျက် ပုံပြင်ဝတ္ထု	....	၆၀
(ဂ)	အချိန်ကြန့်ကြာ လိုရာမပြီး ပုံပြင်ဝတ္ထု	....	၆၄
(ဃ)	အကြမ်းဖက် အကျိုးပျက် ပုံပြင်ဝတ္ထု	....	၇၂
(င)	ဆောလျင်မပြု အမှုပျက် ပုံပြင်ဝတ္ထု	....	၇၀
(စ)	အချိန်ကြာမြင့် အရွယ်ရင့် ပုံပြင်ဝတ္ထု	....	၀၄
(ဆ)	အမှုဆောင်က အကျိုးရ ပုံပြင်ဝတ္ထု	....	၉၅
၈။	ဝေဠုမြတ်စွာ မင်းသမီး ဖျော်ဖြေခန်း	....	၁၀၃
(က)	အရှင်မာန်ပေါက် အလျောက်ဘေးဖြစ် ပုံပြင်ဝတ္ထု	....	၁၀၇
(ခ)	နှစ်ဦးစပ်ကြား ဗျာပါများ ပုံပြင်ဝတ္ထု	....	၁၁၄
(ဂ)	ဘမိနှစ်ပါးပြော မာယာနှော ပုံပြင်ဝတ္ထု	....	၁၁၇
(ဃ)	အချွဲလွန်ကဲ ကိုယ်ကျိုးနဲ ပုံပြင်ဝတ္ထု	....	၁၂၆
၉။	ဂန္ဓမာမြို့သို့ အထောက်တော်စေလွှတ်ခန်း	....	၁၃၅
၁၀။	ဇာန္ဒကုမ္မာမင်းသား ဂန္ဓမာနန်းသို့ဝင်ခန်း	....	၁၄၄
၁၁။	မင်းသား,မင်းသမီး တွေ့ဆုံခန်း	....	၁၅၆

နိဒါန်း

ဤရတနာကြေးမုံ ဇာတ်ဝတ္ထုကြီးကို တိုက်ဆိုင်တည်းဖြတ်ရန် ဗားနဒ်ပိဋကတ်တိုက်မှ ရသောပေမူ, ထို့ပြင် ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၂၆၇-ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့ တိုင်းလုံးဇမ္ဗူစာပုံနှိပ်တိုက်မှ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသော စာအုပ်မူ၊ ဤမူနှစ်စောင်တို့ကို ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ပါမောက္ခဆရာကြီး ဦးဖေမောင်တင်က ကျွန်ုပ်တော်အား ပေးထားသည်မှာ သုံးနှစ်နီးပါးပင်ကြာခဲ့ပေပြီ၊ မကျန်းမမာ ရောဂါစွဲကပ်ခြင်းကြောင့်၎င်း, မိမိလက်ရှိလုပ်ကိုင်ရန် အလုပ်ဝတ်တရားများကို ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင် ရခြင်းကြောင့်၎င်း ယင်းသို့စသော အကြောင်းများကြောင့် တိုက်ဆိုင်တည်းဖြတ်ခွင့်မှန်မှန်မရ၊ ကြိုကြားရံခါမျှသာတိုက်ဆိုင်ရသဖြင့် တရက်မှတရက်- တလမှတလ- တနှစ်မှတနှစ်သို့ ကူးပြောင်းပြီးလျှင် သို့စင်အခါကြာမြင့်လေရကား ဤရတနာကြေးမုံ ဝတ္ထုကော်ပီမူမှာ ရောင်ဝါယွင်းသုန်ခပ်မှုန်မှုန်ပင်ဖြစ်ခဲ့ရပေသည်၊ သုံးနှစ်တိုင်တိုင်ကြာမှပင် တိုက်ဆိုင်တည်းဖြတ်ခြင်းအလုပ် ပြီးဆုံးခြင်းသို့ရောက်ရပေသည်၊ ဤကာလအတွင်းလည်း ပါမောက္ခဆရာကြီး ဦးဖေမောင်တင်က အကြိမ်ကြိမ်ပင် သတိပေးနှိုးဆော်ခြင်းကို ပြုခဲ့လေသည်၊ ကျွန်ုပ်တော်၏အပြစ်ပင်။

တိုက်ဆိုင်တည်းဖြတ်ခြင်းကိစ္စ အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်ပြီးနောက် ဤစာ၏သနစ်သနာ ကြောင်းရာအရှိ နိဒါန်းစကားကို ရေးသားရပေမည်၊ သို့ရေးသားရာ၌ ဖေါ်ပြရမည့် အချက်များကား—

(၁) ဤစာကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရာ၌ ရည်ရွယ်ချက်။

(၂) စာရေးသားသူ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ။

(၃) စာတွင်ပါရှိသော အကြောင်းအရာ၏ အတိုကောက်များ ဖြစ်လေသည်။

ဤစာအုပ်ကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရာ၌ ရည်ရွယ်ချက်

မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၄၇-ခုနှစ်မှစ၍ မြန်မာပြည်တွင် အင်္ဂလိပ်စာပေမှာ တစ-တစ တိုးတက်ထွန်းကားလာ၍ မြန်မာစာပေမှာ တစ-တစပင် ဆုတ်ယုတ်တိမ်မြုပ်လာခဲ့လေသည်၊ ခေတ်ကာလအားလျော်

စွာ များသောအားဖြင့် မြန်မာအမျိုးသားတို့သည် အင်္ဂလိပ်စာပေကို အရေးတကြီးလေ့လာသင်ကြားကြလျက် အင်္ဂလိပ်စာအုပ်တို့ကိုသာလျှင် ဝယ်ယူဘတ်ရှုလေ့ ရှိကြလေသည်၊ အင်္ဂလိပ်မြန်မာ အထက်တန်းကျောင်းများ တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်များတွင်လည်းမြန်မာစာပေတို့ကို ဝတ်ကြေဝတ်ကုန်မျှသာ သင်ကြားပြသကြကုန်၏၊ အင်္ဂလိပ်စာပေတို့ကို မူကား အထူးအရေးယူ၍ သင်ကြားပြသကြလေသည်။

ဤသို့ မြန်မာစာကို လေ့လာအားပေးသူ နည်းပါးလာသောအခါ မိမိတို့ အမျိုးဘာသာ စာပေကျမ်းဂန်များကို ရှေးရှား ပပျောက်မရှိစေခြင်းငှါ တဦးတယောက်သောသူက ရှာယူစုဆောင်း၍ ကောင်းမွန်သေသပ် ချောက်ပတ်တင့်တယ်စွာ ပုံရိုက်စာအုပ် ပြုလုပ်ထုတ်ဝေပါသော်လည်း ဝယ်ယူဘတ်ရှုသူ နည်းပါးရုံမျှမက ထိုက်တန်သောအဘိုးအခကိုပင် မပေးလိုကြရကား စာအုပ်ရောင်းရသောငွေနှင့် ကုန်ကျစရိတ်မှာ မကာမိအောင်ပင် ရှိရချေသည်၊ ယင်းသို့ရှိရာ နောက်နောက်သော အခါများ၌မူကား စားလုံးကပိပြားပြား စက္ကူကလည်းရိပါးပါး အယွင်းအယွင်းအမှားအမှား အထားအနေ မသေမသပ် ဖြစ်ကတတ်ဆန်းသာလျှင် ပုံရိုက်ထုတ်ဝေလေ့ရှိကြတော့သည်၊ ဤသို့ဖြစ်ကတတ်ဆန်းရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းကြောင့်လည်း “ရုပ်သေးမှာ အထုအလုပ်ကောင်းပါလျက် ကြိုးဆွဲညံ့၍မခန့်မညား အညံ့စားအဖြစ်သို့ ရောက်ရသကဲ့သို့” စာကိုယ်က ကောင်းပါလျက်လည်း စာညံ့စာဖျင်းအဖြစ်သို့ စင်စစ်ရောက်ရလေတော့သည်။

ဆိုခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း ရှေးဟောင်းစာကောင်းများ တိမ်မြုပ်ရှိသည်ကိုငှင်း၊ ထိုစာကောင်းများကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရာ၌ အနေအထားအမှားမှားအယွင်းယွင်း ဖြစ်သည့်များကိုငှင်း၊ မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်ကြရကုန်သော မြန်မာအမျိုးသားအချို့နှင့် အင်္ဂလိပ်အရာရှိ အချို့တို့သည် ငှင်းဘေးကြီးများကို မည်သို့တားဆီး ကာကွယ်ရမည်နည်းဟု အကြံအစည်ထုတ်ကြကုန်၏၊ ဤသို့ အကြံအစည်ထုတ်၍ များမကြာမီ အတွင်းမှာပင် မြန်မာ့သုတေသနအသင်း-ဟူ၍ အသင်းတသင်းထွန်းကားပေါ်ပေါက်လာလေသည်၊ဤအသင်းထွန်းကားပေါ်ပေါက်၍လာခြင်းကား မြန်မာစာပေအတွက် အားတက်စရာကြီးတရပ်ဖြစ်ပေ၏။

အသင်း၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရှေးဟောင်းစာကောင်းများကို ကျကျနန တည်းပြင်၍ပုံနှိပ်ရန်ဖြစ်သည့်အတိုင်း ဤအသင်းမှ ကျနစွာ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသော စာအုပ်ပေါင်းမှာ ၃၀-ကျော်ပင် ရှိခဲ့လေပြီ၊ ပါမောက္ခဆရာကြီး ဦးဖေမောင်တင်၏ ပယောဂကြောင့် ငှင်းစာကောင်းများ မြန်မာတနိုင်ငံလုံး ပျံ့နှံ့လေကုန်ပြီ၊မြန်မာစာမှာလည်း တစ တစ ပြန်လည်ထွန်းကား၍ လာလေပြီ၊ အထက်တန်း အင်္ဂလိပ်မြန်မာစာသင်ကျောင်းများ,တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်များတွင် ရှေးဟောင်းစာကောင်းစာညွှန့်များကို သင်ကြားကြရပေပြီ၊ မြန်မာစာပေ ထွန်းကားသည်ကိုမြင်လိုသူတိုင်း ဝမ်းမြောက်ဘွယ်ကြီးပေတည်း။

ရတနာကြေးမုံဝတ္ထုကို ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၂၆၇-နှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့ တိုင်းလုံးဇမ္ဗူစာပုံနှိပ်တိုက်မှ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေလေရာ ငှင်းစာအုပ်ကို ယခုအခါအလွယ်တကူ ဝယ်ယူ၍မရနိုင်၊ ငှင်းမှာ လုံးလုံးပျောက်ကွယ်လုမတတ် ရှိလေပြီ၊ ရန်ကုန်ဘုရားဈေးရှိ စာအုပ်ဆိုင်အချို့နှင့် မန္တလေးစာအုပ်ဆိုင်အချို့တွင်သာ တအုပ်တလေ တွေ့မြင်ရလေတော့သည်၊ တအုပ်တလေဝယ်ယူ၍ ရသောစာအုပ်တို့မှာလည်း ဟောင်းလွန်းလှသဖြင့် စာရွက်များမှာ ဝါကြန်ကြန်ဖြစ်လျက် ရှိလေသည်၊ ရိုက်နှိပ်ထားသော စာသားမှာလည်း ကျကျနန မရှိလှသည့်ပြင် သတ်ညွှန်း, သတ်ပုံ မှားယွင်းခြင်းများနှင့်တကွ အချို့၌ ဝါကျများပင် ကျပေါက်ရှိသည်လည်း အများဖြစ်သည်၊ ဤသို့တိမ်မြုပ်ချွတ်ယွင်းနေသော စာများကို အမှန်သို့ရောက်နိုင်သမျှ ရောက်လေအောင် ဗားနဒ်ပိဋကတ်တိုက်တွင် ရှိသောပေမူနှင့် တိုက်ဆိုင်တည်းပြင်၍ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း ဖြစ်သည်။ ။ဤကားစာအုပ်ကို ထုတ်ဝေရာ၌ ရည်ရွယ်ချက်ပေတည်း။

စာရေးသူ၏အတ္ထုပ္ပတ္တိ

မြန်မာသုတေသန အသင်းမှ ထုတ်ဝေသော စာအုပ်တိုင်းမှာလိုလိုပင် စာရေးသူ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်းကို ရေးသားဖေါ်ပြလေ့ရှိလေသည်၊ ဤသို့ အတ္ထုပ္ပတ္တိများပါသည်မှာလည်း ကောင်းသောအရာပင် ဖြစ်တော့၏၊ စာဘတ်သူတို့မှာ များသောအားဖြင့် “ပုဂ္ဂိုလ်ကိုခင်မှ တရားကိုမင်သည်”ဆိုသကဲ့သို့ စာရေးသူ၏ အကြောင်းအရာ, စာရေးသူ၏အစွမ်းသတ္တိတို့ကို ကျနစွာသိမှ ထိုသူရေးသောစာကို ခင်မင်စုံမက် နှစ်သက်လေ့ရှိကြလေသည်။

ယခုအခါ ရတနာကြေးမုံဝတ္ထုကို ရေးသားသောသူ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရေးသားရပေမည်၊ တိုင်းလုံးဇမ္ဗူတိုက်မှ ထုတ်ဝေသောစာအုပ်၏ ပဏ္ဏာမ-နိဒါန်းတွင် စာရေးဆရာက အောက်ပါအတိုင်း ရေးသားဖော်ပြထားလေသည်။

(....တသောင်းသော လောကဓာတ်တို့ကို အစိုးရတော်မူသော ဘဝရှင် အလောင်းမင်းတရားကြီးဘုရား၏ အဂ္ဂမဟာသေနာပတိဖြစ်သော မဟာနေမျိုးသီဟသူ ဟူသော ငါးစိုဝန် မင်းတိုင်ပင်ပညာရှိအမတ်တော်ကြီးသည် စေသုံးတော်မူရာတွင် ပွင့်လန်းရွှင်မြူး ကြည်နူးသောစေတနာဖြင့် စကားပြောအစဉ်တွင် စကားယဉ်အစုထုံးပုံကို ဥဒါဟရုဏ် ရွက်ဆောင်နိုင်သော **ရွှေတောင်သီဟသူ** အမည်ရှိသောကျွန်ုပ်သည်....။)

ထိုနိဒါန်းစာကို ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့် ဤရတနာကြေးမုံဝတ္ထုကို * ရေးသားသူမှာ ရွှေတောင်သီဟသူ-ဟူ၍ သိရ၏၊ အဂ္ဂမဟာသေနာပတိဖြစ်နေသော နေမျိုးသီဟသူက တိုက်တွန်းစေခိုင်းသောကြောင့် ရေးသားရကြောင်းကိုလည်း သိရ၏၊ အလောင်းမင်းတရားကြီး လက်ထက်တော်တွင် ရေးသားကြောင်းကိုလည်းသိရ၏၊ သို့သော် ၎င်းစာကို စတင်ရေးသားသော **သက္ကရာဇ်**, ၎င်းစာပြီးဆုံးသော သက္ကရာဇ် တို့ကိုကား ဖော်ပြထားခြင်း**မရှိသော**ကြောင့် ၎င်းအကြောင်းအရာများကိုမသိရပေ၊ ဤစာနှင့် ပတ်သက်သော အကြောင်းအရာများသာ မဟုတ်၊ စာရေးသူ ရွှေတောင်သီဟသူ၏ မွေးဖွားရာအရပ်, ၎င်းမွေးဖွားသောခု,နှစ်,သက္ကရာဇ်, ၎င်း၏မျိုးရိုးဇာတိများကိုလည်း မသိရပေ၊ အစိုးရစာပုံနှိပ်တိုက်မှ ထုတ်ဝေသော မြန်မာစာ ညွှန့်ပေါင်းကျမ်းများတွင် ရှာဖွေပါသော်လည်း ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်၏အကြောင်းကို မတွေ့ရပေ။

မြန်မာစာပေတွင် အတ္ထုပ္ပတ္တိစာမျိုး နည်းပါးလှသေးသည်မှာ ဝမ်းနည်းစရာကောင်းသောအချက်ပင်ဖြစ်တော့သည်၊ ယခုခေတ်တွင် ရှေးဟောင်း စာကောင်းများကိုသာလျှင် ရှာဖွေစုဆောင်း၍ ရ၏၊ ၎င်းစာများကို ရေးသားခဲ့ကြသော **စာရေးဆရာများ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ** တို့ကိုကား

* ရတနာကြေးမုံ ဇာတ်ဝတ္ထုအဆုံးပိုင်းကို ခုံမင်းဦးသာက ဆက်လက်၍ရေးခဲ့သည်ဟု ယူသင့်ပါသည်၊ စာမျက်နှာ (၁၄၃) ၌ ကြည့်ပါလေ။

ရှာ၍မရပေ၊ ဤသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ အခြားကြောင့်မဟုတ်၊ ရှေးပညာရှိစာရေးဆရာကြီးများသည် မိမိတို့၏အကြောင်းအရာ, အခြားစာရေးဆရာများ၏ အကြောင်းအရာတို့ကို ရေးသားလေ့မရှိကြသောကြောင့်ဖြစ်လေသည်၊ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၇၀-ခန့်ကမှ ကွယ်လွန်သော စလေမြို့ ဇာတိ နည်းမည်ကျော် စာရေးဆရာကြီး ဦးပုည၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကိုပင် အသေအချာမသိရပေ၊ အမျိုးသားပညာဝန် ဦးဘိုးကျား၏မလျော့သောလုံ့လကြောင့် ဦးပုည၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိတစောင်ထွက်ပေါ်ခဲ့၏၊ သို့သော် ဦးပုည၏ မွေးဖွားသက္ကရာဇ်,မိ-ဘအမည်များကို တထစ်ကျမဖော်ပြနိုင်ပေ။

ရတနာကြေးမုံ ဝတ္ထုအသွား

ရတနာကြေးမုံ ဇာတ်ဝတ္ထုမှာ နန်းတွင်းဇာတ်ဝတ္ထု-ဟူ၍ ဆိုရသော်လည်း ရေးသားပုံမှာ အိနောင်, ရာမ, ဝိဇယကာရီ အစရှိသော နန်းတွင်း ဇာတ်တော်ကြီးများနှင့်လည်းမတူ၊ ဦးသြ, ဦးပုညတို့ ရေးသားသော ဒေဝကုမ္ဘန်ပြဇာတ်, ဝိဇယပြဇာတ်တို့နှင့်လည်းမတူပေ၊ အိနောင်စသော နန်းတွင်းဇာတ်တော်ကြီးများတွင် ဇာတ်ချင်းများနှင့် တကွ ဇာတ်တွင်ပါဝင်သူတို့ တဦးနှင့်တဦး စကား ပြောဆိုကြခြင်းဖြင့်သာ ဇာတ်လမ်းကို ထင်ရှားစေလေသည်၊ ၎င်းတို့ပြောဆိုသောစကားများမှာလည်း လင်္ကာသွားဖြင့်သာ ရေးသားထားလေ့ရှိသည်၊ဒေဝကုမ္ဘန်,ဝိဇယပြဇာတ်များမှာ နန်းတွင်းဇာတ်တော်ကြီး များလောက် ရှည်လျားခြင်းမရှိသော်လည်း ရေးသားစီစဉ်ပုံမှာ နန်းတွင်း ဇာတ်တော်ကြီးများနှင့် အလားတူပင်ဖြစ်လေသည်။

ဤရတနာကြေးမုံ ဇာတ်ဝတ္ထုကား ကာလပေါ်ဝတ္ထုများကဲ့သို့ ဝတ္ထုကြောင်း ရေးသားဖော်ပြထားလေသည်၊ သို့သော် ဇာတ်တွင်ပါဝင်သူတို့ တဦးနှင့်တဦး စကားပြောဆိုကြသော နေရာတွင်ကား လင်္ကာသွားဖြင့် ရေးသားဖော်ပြထားလေသည်၊ ဤဇာတ်ဝတ္ထု၌ လင်္ကာနှင့် စကားပြေ နှစ်တွေရောစပ်၍ ထားသောအဖွဲ့မျိုးကို တွေ့မြင် ဘတ်ရှုရလေသည်၊ ဝိဇယ, ဝဏ္ဏ အစရှိသော ဇာတ်တို့မှာ ဇာတ်ခင်းကျင်းပြသရန် ရည်ရွယ်၍ ရေးသားထားပေသည်၊ ရတနာကြေးမုံ ဇာတ်ဝတ္ထုမှာကား ကပြရန်ရေးသားထားသည်မဟုတ်၊ ကာလပေါ် ဝတ္ထုများကဲ့သို့ ဘတ်ရန်ရေးသားထားသော ဇာတ်ဝတ္ထုဖြစ်လေသည်။

ရတနာကြေးမုံ ဇာတ်ဝတ္ထုတွင် ထူးခြားသော အချက် တချက်မှာ ၎င်းဇာတ်ဝတ္ထုတွင် ပါဝင်သော ဝေဠုမြတ်စွာမင်းသမီးကလေး၏ သိမ်မွေ့နူးညံ့ပုံကို အလွန်အမင်း ဖွဲ့နွဲ့ထားခြင်းဖြစ်သည်၊ ၎င်းမင်းသမီးအပေါ်တွင်—

နေပြောက်တချက်ထိုးရုံနှင့်ပင် မင်းသမီးမှာ အလွန်ညှိုးနွမ်း၍သွားသောကြောင့် အနောတတ်အိုင်မှ ရေဖြင့်ပက်ဖျန်းပါမှ ပြန်၍ ရှင်လန်းလာကြောင်း—

ထို့ပြင် ဝေဠုမြတ်စွာမင်းသမီး၏ ခန်းဆောင်ထဲတွင် လိပ်ပြာတကောင်ဝင်နေ၍ ၎င်းလိပ်ပြာ၏အတောင်ခတ်သော လေ၏အဟုန်ကြောင့် မင်းသမီး၏ အသားစပ်ပြီးလျှင် မခံမရပ်နိုင် ဖြစ်နေကြောင်း—

များကို ဘတ်လိုက်ရသောအခါ စာရေးဆရာ လွန်လွန်းလှသည် ဟူ၍ တွေးထင်ကောင်း တွေးထင်ကြပေလိမ့်မည်၊ သို့သော် နန်းတွင်းသူတို့၏ နူးညံ့သိမ်မွေ့ဟန်ကို ပေါ်လွင်စေရန် ကြံကြံဖန်ဖန်စိတ်ကူးထုတ်၍ ဖွဲ့နွဲ့ထားသောကြောင့် စာရေးဆရာကို အပြစ်မဆိုသာချေ၊ ၎င်းတို့၏စိတ်ကူးဆန်းကြယ်ခြင်းကိုပင် ချီးမွမ်းရပေလိမ့်မည်။

ဤရတနာကြေးမုံ ဇာတ်ဝတ္ထုကို စီစဉ်ပုံမှာ ဇာနွှကုမ္မာမင်းသားသည် ဇာနွှာဝံသ, အိနောင် စသော မင်းသားတို့ကဲ့သို့ ကြင်ရာများစွာမထားဘဲ ဝေဠုမြတ်စွာမင်းသမီး တပါးတည်းကိုသာ စွဲစွဲမြဲမြဲ ချစ်ခင်ကြောင်း ထင်ရှားအောင် စီစဉ်ထားသောကြောင့် ယခု ခေတ်ပေါ် ဝတ္ထုမျိုးနှင့် ဆင်ဆင်တူလေသည်၊ ယခုခေတ် သဘောထားမျိုးနှင့်လည်း လိုက်လျောညီညွတ်လေသည်။

အခြားနန်းတွင်း ဇာတ်တော်ကြီးများနှင့် မတူသော အချက်လည်း တချက်ရှိသေး၏၊ ၎င်းကား အခြားမဟုတ်၊ ပင်တိုင်ဇာတ်အတွင်းတွင် ဥပမာအဖြစ်ဖြင့် ဝတ္ထုတို, ဇာတ်တိုကလေးတို့ကို ညှပ်ကာညှပ်ကာ ထည့်သွင်းထားခြင်းဖြစ်လေသည်၊ ၎င်းဝတ္ထုတို,ဇာတ်တိုကလေးများမှာလည်း ဒဏ္ဍာရီကလေးများသာတည်း၊ ဤဝတ္ထုတို, ဇာတ်တိုကလေးများ ပါဝင်နေသောကြောင့် စာဘတ်သူတို့၏ ငြီးငွေ့ခြင်းစိတ်ကို ပျောက်ကင်း

စေလေသည်၊စာဘတ်သူတို့မှာ "တချက်ခုတ်-နှစ်ချက်ပြတ်" ဆိုသော စကားကဲ့သို့ ဤတဇာတ်ကို ဘတ်ရုံမျှနှင့် ဇာတ်အဖုံဖုံ ဝတ္ထုအမျိုးမျိုး တို့ကိုဘတ်ရမှတ်သားရလေသည်။

ဤဇာတ်တွင် ဝေဠုမြတ်စွာမင်းသမီးကလေး၏ အထိန်းတော်ဖြစ်ကြသော ရာသီမုတ္တာတို့ကတဘက်, ဇာနွှကုမ္မာမင်းသား၏လူ့ပျိုတော်ဖြစ်ကြသော ပညာဟာသတို့ကတဘက်-အချေအတင် ပြောဆိုကြသောစကားနှင့် အထိန်းတော်ကြီးများက ဝေဠုမြတ်စွာ မင်းသမီးကလေးအားနားချသောစကားများမှာ အလွန်ပင် မှတ်သားဘွယ် ကောင်းလေသည်၊ နန်းတွင်းဇာတ်တော်ကြီးများတွင် စကားအပြောအဆိုအရာ၌ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့နိုင်သမျှ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စွာ ဖွဲ့နွဲ့ရေးသားထားလေ့ရှိလေသည်၊ ဤရတနာကြေးမုံဇာတ်ဝတ္ထုမှာလည်း အခြားဇာတ်ဝတ္ထုများ ကဲ့သို့ပင် စကားအချေအတင်ပြောဆိုရာတွင် တဘက်သားမလှန်နိုင်အောင် ပြောဆိုပုံများကိုရေးသားထားသည်မှာ နောင်လာနောက်သားတို့ အတုခိုးရန် အလွန်ပင်ကောင်းလေတော့သည်။

ထို့ပြင် ဇာနွှကုမ္မာမင်းသားနှင့် ဝေဠုမြတ်စွာမင်းသမီးတို့ တွေ့ဆုံကြသောအခါ ပြောဆိုသောစကားတို့မှာလည်း များစွာယဉ်ကျေး သိမ်မွေ့လျက် အချက်ကျလှပေသည်၊ တဇာတ်လုံးတွင် မင်းသားနှင့် မင်းသမီးတို့ တပါးနှင့် တပါး အပြန်အလှန် ပြောကြားကြသော စကားတို့မှာ ဘတ်ရှုသူတို့စိတ်နှစ်လုံးကို ယူကျုံးသကဲ့သို့ ရှိပေသည်၊ ၎င်းတို့နှစ်ပါး ပြောကြားကြသော စကားများအနက်လည်း မင်းသမီးက ပြောသော စကားမှာ ပို၍ပင် စိတ်ကို ထိခိုက်စေလေသည်၊ ဤဇာတ်ဝတ္ထုကို ဘတ်ခြင်းဖြင့် စာဘတ်သူတို့မှာ အရာဌာနအားလျော်စွာ စကားအရာ၌ လိမ်မာကျွမ်းကျင်နိုင်သည့်ပြင် စာဖွဲ့နွဲ့ပုံ,စိတ်ကူးပုံများလည်းနည်းယူရန် ဖြစ်လေသည်။

ရတနာကြေးမုံဇာတ်၏ပမာဏကား ဇာနွှာဝံသဇာတ်လောက်မကျယ်ဝန်းပေ၊ ဇာနွှာဝံသနန်းတွင်း ဇာတ်တော်ကြီး၌ မင်းသား,မင်းသမီးတို့၏ စိတ်ထားများကို ပေါ်လွင်အောင် အထူးပင်ရေးသား ထားပေသည်၊ ရတနာကြေးပုံဇာတ်တွင်ကား မင်းသား,မင်းသမီးတို့၏ စိတ်ထားပုံများကိုဖေါ်ပြရေးသားခြင်းမပြု၊ စကားအပြောအဆို စိတ်ကူးစိတ်ကန်းတို့ကို

သာလျှင် ဖွဲ့နွဲ့ခြင်းပြုလေသည်၊ ၎င်းနှစ်မျိုးတွင် ဇာတ်၌ပါဝင်သူတို့၏ စိတ်ထား,လူတို့၏ စိတ်ထားအမျိုးမျိုးကိုပေါ်လွင်အောင် ရေးသားနိုင်ခြင်းကို အထူးပင် ချီးမွမ်းထိုက်လေသည်။

မှတ်ချက်။ ။၁–မူကွဲထုတ်ရာ၌ အောက်ခြေတွင်-ဗားနဒ်ပိဋကတ်တိုက်မူကို (ဗ) အမှတ်အသား။ ။တိုင်းလုံး ဇမ္ဗူတိုက်မှ ၁၂၆၇–ခုနှစ်တွင် ထုတ်ဝေသော စာအုပ်ကို (စ) အမှတ်အသား ပြထားပါသည်။

၂။ ၎င်း[ ]ထောင့်ကွင်းအတွင်းရှိ အပိုဒ်များမှာ မူတစောင်တစောင်တွင်မပါသော စာပိုဒ်များဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော် တိုက်ဆိုင်တည်းဖြတ်သည့်အတိုင်း တိမ်းယိမ်းချွတ်ယွင်းခြင်းမရှိအောင် ဤစာအုပ်ကို ပုံရိုက်လုပ်ဆောင်ရာ၌ စောင့်ရှောက်ကူညီပေးသော ပညာရှိဆရာကြီး–ဦးရိပ်ကို ကျွန်တော် ကျေးဇူးအထူးတင်ရှိပါကြောင်း။

မောင်စိန်တင်

၁၂၉၆-ခုနှစ်၊ဝါခေါင်လဆန်း ၁၀-ရက်။ ညောင်တုံး

ထပ်မံပုံနှိပ်ခြင်း

ဤရတနာကြေးမုံ နန်းတွင်းဝတ္ထုကို ကောဇာသက္ကရာဇ်-၁၂၅၇-ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့ တိုင်းလုံးဇမ္ဗူပုံနှိပ်တိုက်၌ ပထမအကြိမ်ရိုက်နှိပ်၍ ၁၂၉၆-ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့ အောင်ဇေယျတု ပုံနှိပ်တိုက်၌ ဒုတိယအကြိမ်ရိုက်နှိပ်ပြီး၊ ၁၃၂၄-ခုနှစ်တွင်မူ ရန်ကုန်မြို့ကျွန်ုပ်တို့ဟံသာဝတီပုံနှိပ်တိုက်မှမြန်မာသုတေသနအသင်း၏ခွင့်ပြုချက်အရ တတိယအကြိမ်ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းပြုလေသည်၊ ယင်းသို့တတိယအကြိမ် ပုံနှိပ်ရာတွင် ခွင့်ပြုပေးအပ်သည့်မူအတိုင်း ပြီးစလွယ်မရိုက်နှိပ်မူ၍ ခေတ်နှင့်ညီအောင် အခန်းမရှိသည်ကိုအခန်းဖွဲ့ခြင်း, အခန်းခေါင်းစီးထည့်သွင်းခြင်း, ဝတ္ထုပုံပြင်ခေါင်းစဉ်ဖော်ပြခြင်း,စာအနေအထား အဖြတ်အတောက်ရှင်းလင်းသေသပ်ရှိစေခြင်းစသော ပုံနှိပ်တိုက်၏တာဝန်အရပ်ရပ်များကို စာရှုသူတို့စိတ်ကြည်နူးစေရန်၎င်း၊ စာပေအရသာ ပေါ်လွင်လာစေရန်၎င်း ဆရာဦးခင်စိုး [သာသနဓဇသီရိပဝရဓမ္မာစရိယ]နှင့် ဦးသိန်းဟန်(၁), ဦးတင်နွယ်,ဦးဟန်ထွန်း,ဦးပု, ဦးရွှေဖူး, ဦးသိန်းဟန်(၂) ဟံသာဝတီပါဠိဆရာများအဖွဲ့က စာပေလေးစား စေတနာထား၍ ကြပ်မကြည့်ရှုပြင်ဆင်ကာ စက်တင်ပုံနှိပ်အပ်သည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

ဟံသာဝတီ

၂၀-၁၀-၆၅

ရတနာကြေးမုံ
နန်းတွင်းဇာတ်တော်ကြီး

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

စကားပလ္လင်

တက်တိုးအောင်မြေ ဗုဒ္ဓဟောတည်းဟူသော မဇ္ဈိမသီရိ ဗောဓိမြိတ်ခေါင် ရွှေညောင်တော်ပလ္လင်၌ ဥကင်ဖွင့်တော်မူ၍ လေးဆူသောသစ္စာနှင့် သမာပတ်ရှစ်ဖေါ်, ဂုဏ်တော်ကိုးလီ, ငါးမည်တည်းဟူသော မာရ်ကိုအောင်၍ ဘုန်းရောင်ခြောက်ပါး ထွက်ဖျားမုနိ ပဋိသမ္ဘိဒါလေးထွေ, ပုဗ္ဗေနိဝါသ, အာသဝက္ခယ, ဒိဗ္ဗစက္ခုဟူ၍ သုံးဆူသောဉာဏ်တော်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော နတ်,လူ,ဗြဟ္မာသတ္တဝါအပေါင်းတို့၏မှီခိုရာ မဟာအနန္တ များလှသောကျေးဇူးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူ၍ သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရားတည်းဟူသော ရတနာမြတ်၏ ဇာတ်တော် မွေတော်မူစ၍ ရွှေမုခပေါက်ဖြင့် မိန့်မှာတော်မူသောဓမ္မစကြာ,အဘိဓမ္မာ,သုတ်ကျမ်း[၁],ပဋ္ဌာန်း, ဝိနည်းစသော ဋီကာကျမ်းမြတ် ပိဋကတ်ဓမ္မက္ခန္ဓာ ပေစာအပေါင်း ရှစ်

၁။ (တက်တိုးအောင်မြေ) မှ (အဘိဓမ္မာသုတ်ကျမ်း) ထိ- (ဗ) ပေမူ၌ ပျောက်နေ၏။

သောင်းလေးထောင်တို့၏ တန်းခိုးအာနုဘော်ကို ပူဇော်ခွင့်ပန်၍ မဂ္ဂဋ္ဌာန်လေးယောက်, ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်ဟု ဆိုအပ်သော ရှစ်ယောက်သော ပရမတ္တသံဃာ ကမ္ဘာပါဉ်သွင်း၍ သန့်ရှင်းမြတ်သောဆုဖြင့်[၁] သုံးဖြာသမ္မုတိသံဃာ[၂] ရတနာမြတ်သုံးပါးတို့သည် ဘုရားပညတ်သော သာသနာတော်၌ တည်ရာပြက္ခဒိန်[၃] သက္ကရာဇ်အနှစ်ငါးထောင်တိုင်တည်ထွန်း၍[၄] ကျွန်းဇမ္ဗူမြေ ကြက်သရေသီရိ ဘုမိနက်သန် မင်းဝံဗွေချက်ဖြစ်သော သန်လျက်ကျွန်းသာ၌ ရတနာပူရရွှေပြည်တော်ကြီးဝယ် ရွှေထီးကြငှန်း ရွှေနန်းရွှေဘုံရိပ်တွင် ဆယ်ကျိပ်သောမင်းတို့၏ အရှင်သာမိဗောဓိအလျှာ သမ္ဘာသမ္ဘာဒ္ဒအလောင်းဖြစ်သော ဘဝရှင်မင်းတရားကြီးသည် ဆယ်ပါးသောပါရမီရင့်တော်မူ၍ အလှူဒါန, သီလကောင်းမှုကိုသာ စေတနာတော်တက်တိုးလျက်[၅] ပုထိုးစေတီ သရီရဓာတ်တို့ကို[၆] အမြတ်သဖြင့် ချီးပင့်တည်ထောင်၍ ထွန်းပြောင်လင်းပသော သာသနာတော်ဝယ် မဟာမင်္ဂလာရွှေထီးရွှေဘုံဟု[၇] နိဗ္ဗာနရှုံသညာန် ဗိမာန်ငါးထပ်ဒါယကာဖြစ်တော်မူသော လေးဆူသစ္စာ သမ္ဗာတော်ရင့်၍ ပွင့်တော်မူမည့်အလောင်းမင်း၏ရွှေဘဝါးရတနာ စကြာမြတ်အစုံပဒုံအဖူးကို[၈] ထိပ်ဦးမပြတ်ပန်ဆင်ရကုန်သော[၉] ရွှေပြည်တော်သူ ရွှေပြည်တော်သားအပေါင်းတို့မှာ ပဒေသာပင် ရွှေစင်ရွှေမိုးတို့ဖြင့်[၁၀] ထစ်ကြိုးသွန်းရွာသကဲ့သို့ မြတ်စွာသောရွှေဘုန်းတော်ကယ်မ၍[၁၁] ဆန်းလှထူးပြားလှသောဝတ်စားတန်းဆာတို့ကိုဆင်ယင်၍[၁၂] ရယ်ရွှင်ရယ်ဟပျော်ပါးရမည်အမှုမှတပါးသည်[၁၃] အခြားအခင်းမရှိပြီ[၁၄]၊ ဇမ္ဗူဒိပါ[၁၅] တကျွန်းလုံး၏

၁။ သန့်ရှင်းမြတ်သော-စ။
၂။ သမုဒယသင်္ဃာ-ဗ။
၃။ တည်ရာပျက္ကတိန်-ဗ။
၄။ အနှစ်ငါးထောင်ပထွန်း၍-ဗ။
၅။ စေတနာတက်တိုးလျက်-စ။
၆။ သီရိယဓာတ်တို့ကို-ဗ။
၇။ မဟာမင်္ဂလာရွှေဘုံဟု-ဗ။
၈။ မုဒုံအဖူးကို-စ။
၉။ ပန်ဆင်ရကုန်သော-စ။
၁၀။ ပဒေသာပင် ရွှေစင်ငွေခိုးတို့ဖြင့်-ဗ။
၁၁။ မြတ်စွာသော ရွှေဘုံတော်ကယ်မ၌-စ။
၁၂။ ဆန်းလှ ထူးပြားသော ဝတ္ထုတန်ဆာတို့ကိုဆင်ယဉ်လျက်-ဗ။
၁၃။ ပျော်ပါးရန် ရမ္မာအမှုမှ တပါးသည်-ဗ။
၁၄။ အများအမှုအခင်းမရှိပြီ-ဗ။
၁၅။ ဇမ္ဗူဒီဝန်း-ဗ။

အရှင်ဖြစ်၍စစ်မက်မုတိမ်းကင်းငြိမ်းလျက်ခပ်သိမ်းသောလူဆိုးသူခိုးဓားပြမြုပ်တိမ်၍ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြရန်မရှိ မဏိဇောတရသ်[၁] ပတ္တမြားရတနာကဲ့သို့ လိုဘွယ်ရာကို ရစေတတ်သော[၂] ရွှေပြည်တော်မြတ်သည် မိုးနတ်ရိပ်မြို[၃] ခြောက်ဘုံကာမာ[၄] မယွင်းအောင် ပွင့်လင်းမည့်ပြင်[၅] စည်ပင်သာယာလှ၍ စကြာရွှေလုံ, မြင်းပုံ,ဆင်ဖြူ ရတော်မူလျက်[၆] ဇမ္ဗူရေမြေ၌ ရှိနေသမျှသော သတ္တဝါ[၇] အပေါင်းတို့နှင့် တသောင်းသောလောကဓာတ်တို့ကိုအစိုးရတော်မူသောဘဝရှင်[၈] အလောင်းမင်းတရားကြီးဘုရား၏ အဂ္ဂမဟာသေနာပတိဖြစ်သော“မဟာနေမျိုးသီဟသူ”ဟူသောငါးစို့ဝန်[၉] မင်းတိုင်ပင် ပညာရှိအမတ်တော်ကြီးသည်[၁၀] စေသုံးတော်မူရာတွင်[၁၁] ပွင့်လန်း ရွှင်မြူး[၁၂] ကြည်နူးသောစေတနာဖြင့် စကားပြေအစဉ်တွင်[၁၃] စကားယဉ်အစုံ[၁၄] ထုံးပုံကို ဥဒါဟရုဏ်ရွက်ဆောင်နိုင်သော“ရွှေတောင်သီဟသူ[၁၅]” အမည်ရှိသောကျွန်ုပ်သည် ဉာဏ်ကြိုတ်မှဖွင့်လှစ်၍ အနှစ်အရသာရှိသော သုတိသြဇာ[၁၆] မင်္ဂလာနိဒါန်း မော်ကွန်းယဉ်နုဝတ္ထုစာကျော်ကို စိတ်ယဉ် နားယဉ်တို့ မှတ်သားနာပျော်ရာဖြစ်အောင်[၁၇] စီရင်ပေအံ့သတည်း။

၁။ ဣန္ဒကုမ္ဘာမင်းသား ဖွားမြင်ခန်း

ဇယတု[၁၈]-လွန်လေပြီးသောအခါဇမ္ဗူဒိပါကျွန်းထက်၌ရမ္မဏိယအမည်ရှိသော ပြည်ကြီးသည် အဝန်းသုံးဆယ့်ခြောက်ယူဇနာ, အချင်းဆယ့်နှစ်ယူဇနာရှိ၏၊ မြို့၏အင်္ဂါခုနစ်ပါးနှင့်တကွ လေးပါးသော ရေစာတို့နှင့်

၁။ မဏိဇောတရသ-ဗ။
၂။ လိုဘွယ်ရာရစေတတ်သော-ဗ။
၃။ မိုးနတ်ရိပ်မြို့-စ။
၄။ ခြောက်ဆူကာမာ-စ။
၅။ ပွင့်လင်းပျည်ဖြည့်-ဗ။
၆။ စီးတော်မူ၍-စ။
၇။ သမျှသတ္တဝါ-စ။
၈။ အရှင့်-ဗ။
၉။ ငါးစိုးဝန်-ဗ။
၁၀။ အမတ်တော်ကြီးသည်-ဗ။
၁၁။ စေသုံးတော်မူရ-ဗ။
၁၂။ ပွင့်လစ်ရွှင်မြူး-ဗ။
၁၃။ စကားပြေအစဉ်တွင်-စ။
၁၄။ စကားယဉ်အစု-စ။
၁၅။ ရွှေတောင်သီဟ-ဗ။
၁၆။ သုတသြဇာ-စ။
၁၇။ မှတ်သားကြားနာ ပျော်ရာဖြစ်အောင်-ဗ။
၁၈။ စာအုပ်မှ၌မပါ

လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ရတနာမျိုးအပေါင်းသည်လည်း အလွန်ပေါများသည် ဖြစ်၍ ရဟန်း,ရသေ့,ပုဏ္ဏား,သူဋ္ဌေး,သူကြွယ်တို့သည် ဆင်းရဲသားတို့နှင့် မြို့တွင်းကိုးကုဋေကိုးသန်း, မြို့ပြင်ကိုးကုဋေကိုးသန်းမျှ[၁] ရှိသောအိမ်ခြေ သည် ကြက်ပျံမကျ စည်ပင်၏၊ ခပ်သိမ်းသော မြို့,ရွာ,ကျေးလက်,တိုင်း, ခရိုင်တို့မှာ[၂]မြို့ကြီးကိုးထောင်ကိုးရာ[၃], မြို့ငယ်ကိုးထောင်ကိုးရာကိုးဆယ်[၄], ရွာပေါင်းအသင်္ချေတို့သည်လည်း စည်ကားတည်ထောင်၍[၅] ရေကြောင်း, ကြည်းကြောင်း ရောင်းဝယ်ဖေါက်ကား အလွန်ပေါများနေပျိုသာယာ၏၊ သေနာပတိ အမတ်တထောင်နှင့် ဇမ္ဗူဒိပ ကျွန်းထက်ဝယ် တရာသော မင်းတို့ကို ပျပ်ဝပ်စေလျက် ရမ္မဏီယပြည်ကြီး၌ ရွှေထီးရွှေနန်း စိုးစံ တော်မူသော[၆] မဟာရာဇိန္ဒ မင်းကြီးသည်လည်း ဆယ်မည်သော မင်းကျင့်တရား, လေးပါးသောသင်္ဂဟ, ရာဇဂုဏ်ခြောက်မည်[၇] တို့ဖြင့် ပြည့်စုံတော်မူ၏၊ အတုလဒေဝီ- ဟူ၍ ရွှေဘွဲ့တော်ရှိတော်မူသော ရှင် မိဖုရားလည်း မြတ်သောသီလ,စာဂနှင့် တည်ကြည်တော်မူ၍[၈] ငါးမည် သောအဆင်းအင်္ဂါ လက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံ၏။

သိကြားနတ်မင်းနှင့် သုဇာတာဒေဝီတို့ကဲ့သို့ မဟာရတနာဥကင်[၉] ဖွင့်၍ ရာဇပလ္လင်ထက် ထီးဖြူရှစ်စင်းရိပ်ဝယ်[၁၀] ဘိသိက်[၁၁] သွန်းမြောက် လျက် ရွှေဝန်းအခြံအရံ[၁၂] နှင့်တကွစုမွှယ်၍ ကြယ်များဘောင်၌[၁၃] ထွန်း ပသော နေ့,လပမာ[၁၄] မေတ္တာရှေ့ကြိုးဆက်၍ အသက်ကိုနှံတော်မူရာတွင် ရတနာသမီးတော်မြတ်တပါးဖွားမြင်၏၊ အလွန်အကျုံး ချစ်ခင်လှသော ကြောင့် နို့ထိန်း,အချီ,အယ[၁၅] ရွှေဘော်ဘထောင်နှင့်ထား၏၊ ငယ်သည်က ပင်[၁၆] သီတင်းသီလနှင့်[၁၇] ရှိသေ လေးမြတ်စွာ ကျင့်ဆောင်သောကြောင့်

၁။ ကိုးသန်းရှိသော-ဗ။
၂။ ကျေးလက်ခရိုင်တို့မှ-စ။
၃။ မြို့ကြီး ကိုးထောင် ကိုးရာ ကိုးဆယ်-စ။
၄။ (စ)မူ၌မပါ။
၅။ စည်ကာစည်ကာတည်ထောင်၍-ဗ။
၆။ စိုးစံသော-ဗ။
၇။ ရာဇဂုဏ်ရှစ်မည်—ဗ။
၈။ တည်ကြည်၍—ဗ။
၉။ ဥကင်ဖွင့်၍-စ။
၁၀။ ထီးဖြူရိပ်ဝယ်—ဗ။
၁၁။ အဘိသိက်-စ။
၁၂။ ရွှေဝန်းခြံရံ-ဗ။
၁၃။ ကြယ်များအပေါင်း၌-ဗ။
၁၄။ ထွန်းပသောပမာ-ဗ။
၁၅။ နို့ထိန်းအခြံအရံ—စ။
၁၆။ ငယ်ကတည်းကပင်—စ။
၁၇။ ရတနာသုံးပါးထံ သီလသီတင်း—ဗ။

သီလစန္ဒာ-ဟူသောအမည်တွင်စေ၏၊ တပင်တိုင်နန်းထက်ဝယ် အသက် တဆယ်ကျော်လေသော် ရွှေဘော်တစုတို့က ပျော်ရွှင်မှုအခြင်းအရာတို့ ဖြင့်[၁] တေ,တျာ,အဲ,အန်သီကျူးကြကုန်၏၊ မင်းသမီးကြားသိတော်မူလျှင်[၂] "အဘယ်ကဲ့သို့သောအမှုအရာ[၃] တို့ကြောင့် ဇာခြေမရှိသည်မည်ရာကျ အောင်[၄] ရွှင်ပမြူးတူးကြသနည်း"ဟုမေး၏[၅]၊အပျိုတော်တို့ကလည်း "အ ရှင့်သမီး--လူတို့စံပျော်ရာမေ္မတာဖြစ်သော [၆]စည်းစိမ်အကြိမ်ကြိမ်တမ်းရမ်း လျက် ချစ်ကျွမ်းရွှင်ဘော်နှင့် ပျော်ပါးကာမနေသော[၇]သည်ဖြစ်၍ စိတ်ပြေ လက်ပြေသီ,က,ရွှင်မြူးကြပါသည်"-ဟုလျှောက်လေသော်[၈] မင်းသွီးလည်း- အကြောင်းအရာကို နားမလည်တော့မူ၍ "လူတို့မေ္မတာ ကျင့်နည်းမှာ[၉] အောက်မေ့တသစရာ အဘယ်မှာရှိသနည်း"ဟု[၁၀] မေးတော်မူပြန်သော် အပျိုတော်တို့က-[၁၁] အဖေါ်ဖြစ်စေချင်သော စိတ်ဖြင့် "လူတို့ဘောင်ဝယ် မောင်နှံကြင်ဖေါ်[၁၂] နှင့် မွေ့လျော်သောစည်းစိမ် တင်းတိမ်နိုင်သည်မရှိ၍ ပီတိပြန့်ပြောစရာ ရှိပါတော့သည်"ဟု စေ့စုံစေ့ငုအမှုရှိသမျှကို မိန်းမ အချင်းချင်းနားသွင်းပြသ၍ လျှောက်လေသော် မင်းသမီးလည်း "ထိုသို့ သော အမှုအရာသည်ရွံစရာ, ကြောက်စရာ, ရှက်စရာ[၁၃] အတိုင်းမသိ သည်ကို ပီတိပြန့်ပြော၍[၁၄] စိတ်စောစရာမရှိပါတကား"ဟု ဆို၏၊ အပျို တော်တို့ကလည်း "အတွေ့ဟူသော ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံဖြင့် မကြုံမယှဉ်[၁၅] ဘူး၍ သာ စေတနာမရှိသေးသည်။ပီတိ,ကြည်သရေပွား၍ သား,မြေးဖြစ်ထွန်း[၁၆] သည်တကား။ ရှုံ့ဘွယ်ကြောက်ဘွယ်ရှိက ပကတိအစဉ်ကပင် မယှဉ်မမှီ

၁။ ပျော်ရွှင်မြူးတူးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်-စ။
၂။ ကြားသိလေလျှင်-ဗ။
၃။ အမှုအရာ-စ။
၄။ ဇာခြေမရှိ မယဉ်ကျေးအောင်-စ။
၅။ သီလစန္ဒာ မင်းသမီးက မေးတော်မူ၏—စ။
၆။ စံပျော်ရာဖြစ်သော-စ။
၇။ မပျော်ဘဲမနေသာသည်ဖြစ်၍-ဗ။
၈။ လျှောက်လျှင်-စ။
၉။ ကျင့်နည်းနာမှ—စ။
၁၀။ မှရှိအံ့နည်းဟု-စ။
၁၁။ အပျိုတော်ကလေးတို့က-စ။
၁၂။ မောင်နှံချစ်ဘော်-ဗ။
၁၃။ အမှု အရာသည် ရှက်စရာ ကြောက်စရာ-စ။
၁၄။ အတိုင်းမသိနှင့်ကိုယ်ပီတိပြန့်ပြော၍-ဗ။
၁၅။ မကြုံမရှင်-ဗ။
၁၆။ သားမြေးထွန်းသည်-စ။

ဝဲ၍ ဖက်တွဲ မောင်နှံ ပျော်စံအတူနေခြင်းရှိ [၁] တော့အံ့နည်း၊ အတူမပျော်ပါးလျှင် သား,သမီးမရ၍ လူစဉ်လူဆက် ပျောက်ပလေသနှင့် အရှင့်သမီးတို့ [၂] ကျွန်မတို့သည် ဘယ်သို့စင် [၃] ဖြစ်လာတော့အံ့နည်း''ဟု သွယ်သွယ်ငင်ငင် လျှောက်တင်ကြကုန်သော် သီလစန္ဒာမင်းသမီးလည်း ''ထိုကဲ့သို့သော ဝါဒ္ဒီကိုမမှီဝဲလျှင် သားသမီးကို အသက်အရွယ်ကြီးသဖြင့် မရပြီလော''ဟု မေးတော်မူ၏၊ အပျိုတော်တို့က ''အိမ်ထောင်ပျော်ပါးနှစ်ပါးမွေ့လျော် [၄] နှစ်ဖေါ်မနွဲ့ မယှဉ်သည်ကို အလိုလို အလကား သမီး,သား,မြေး မွေးမြင်သည်မဟုတ်ချေ။မိန်းမမြို့ကဲ့သို့ သားမဲ့မြေးမဲ့ ချို့တဲ့သောအင် ပြစ်တင်ကဲ့ရဲ့ စရာသာရှိပါတော့သည်''ဟု လျှောက်ပြန်သော် [၅] မင်းသမီးက ''ရတနာသုံးပါးကို ပူဇော်သက္ကာရပြုလျက် [၆] ''သီလသီတင်း ဆောက်တည်ပါသဖြင့် လူတကာနှင့်တူ၍လူချင်းအရည်မျှအောင် သမီး, သားကိုရပါလျှင်လည်း မြတ်သောကျေးဇူး, ထူးသောဂုဏ်တော်ယှဉ်၍ လူစဉ် [၇] မှီရတော့မည်၊ ဥပုသ်,သီလ,စာဂ မြတ်ပါလျက် နတ်သမာဓိတို့ မကြည့်မရှုနေခဲ့၍ ချို့တဲ့သောကြောင့် ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်လျက် လူဘော်မဝင် ရှိသော်လည်း သို့စင်သော ရှက်ကြောက်ခြင်းကို စိတ်တင်း၍မရဲနိုင်ပါပြီ၊ [၈] ဂမ္ဘီသာရ သီလသီတင်းကိုသာ ကိုးကွယ်ရာ အမြတ်''ဟုဆိုပြီးသော် ထိုသည့်နေ့ကစ၍ကျေးဇူးတော် ဂုဏ်တော်တို့ကို အားထုတ်လျက် ဥပုသ်ကသိုဏ်းကို နေ့တိုင်းထက်တိုး၍ စောင့်သုံးတော်မူသတည်း။

ထိုအခါ ခမည်းတော် မဟာရာဇိန္ဒမင်းကြီးလည်း— သားရင်းလည်းကောင်း, ညီရင်းလည်းကောင်း နန်းလောင်းနန်းလျာ [၉] မရှိ၍ မိဖုရားကြီးအတုလဒေဝီနှင့် တိုင်ပင်တော်မူ၏၊ ''ကျွန်ုပ်တို့ အမျိုးအနွယ်သည်ကား မဟာသမ္မတမင်းမှစ၍ အဘ နတ်ရွာစံလျှင် သားအရိုက်အရာ

၁။ နေကြရှိကြ—ဗ။
၂။ အရှင်သမီး—စ။
၃။ ဘယ်သို့ ဆင့်ပွား—ဗ။
၄။ အိမ်ထောင်ပျော်ပါး ငါးပါး အာရုံ ကာမဂုဏ်မွေ့လျော်၍ —စ။
၅။ ဘုရားဟု လျှောက်ကြား သံတော်ဦးတင်ကြပြန်သော်-စ။
၆။ ပူဇော်သလျက်—ဗ။
၇။ ဂုဏ်တော်ရှင်ဖြစ်၍လူစင်မှီ-စ။
၈။ မရနိုင်ပါပြီ—စ။
၉။ နန်းရန်နန်းလျာ—ဗ။

ကို ဆက်ခံမင်းပြုသည်၊ မည်သည့်လက်ထက်တွင်မှ [၁] မပျက်ယိုမရွှင်းပေသေး၊ ယခုမူကား သားရင်းလည်းကောင်း,ညီရင်းလည်းကောင်း သိမ်းပိုက်ဆက်ခံ၍ မင်းပြုမည့်သူမရှိလျှင် အမျိုးအနွယ်ပြတ်လေတော့မည်ဖြစ်သောကြောင့် ရင်သွေးတော်ရတနာ မူရာတင့်တယ်ခြင်း [၂] ရှိသောသမီးတော် သီလစန္ဒာကို ဆွေတော်မျိုးတော်ဘောင်၌ [၃] ကြည့်ရှု၍ တော်သင့်သသူနှင့် ထိမ်းမြားမှ ကိုယ်စားဆက်ခံမည့်သူရှိတော့မည်''ဟု တိုင်ပင်ကြပြီးသော် သမီးတော်စံရာ တပင်တိုင်နန်းသို့ နှစ်ပါးအတူကြွတော်မူလာ၍ ထိုအခြင်းအရာကို [၄] သာယာသောသြဇာဖြင့် ဖြောင်းဖြနားသွင်းကြလေသော် သမီးတော်မြတ်မှာလည်း အပျိုတော်တို့ စုံစီနဖါပြသ၍ ကိစ္စအမှုကို စေ့ငုအောင် ပြောကတည်းကပင် အသည်းအသံရှက်ကြောက်၍''မအောက်မေ့ရာသည် အကျင့်တကား''ဟုရှုစ်ပါးသောဥပုသ်ကိုအားထုတ်၍ စောင့်ထိမ်းခိုက်တွင် တိုက်ရိုက်ဆိုသောစကားကို ကြားရသည်ရှိသော် ဘုန်းတော်ကြီးလှသော အရှင်နှစ်ပါးက ''တထိန်ထိန်တညီးညီးနှင့်ကြီးလှစွာသောမီးပုံကိုဆင်းရမည် [၅] မိန့်တော်မူခဲ့လျှင်အသက်ကိုစွန့်၍ ဗျာဒိတ်တော်မြတ်ကို ဦးထိပ်ထက် ဆင်ရွက်ပါတော့မည် [၆]၊ သို့စင်သောဒုစရိုက်ကို မကြိုက်မချစ်နိုင်ပါ၊ အောက်မေ့တိုင်းကြောက်၍ ခုလျှောက်သော အချက်ကို ရှက်လှသော အာရုံဖြင့် တုန်တုန်ရင်ရင်ရှိပါသည်။ ကွေ့ကွေ့လည်လည် လျှောက်ထားသောစကားမှာ အရှင်နှစ်ပါး၏ ရွှေခွန်းတော်ရိပ် [၇] ကို ထိပ်ပေါ်မတင်လို ယွင်းယိုစိမ့်သောငှါ အာဏာတော်ကို ငြင်းဆန်သည်–ဟူ၍နှလုံးတော် အယူမရှိဘဲ ပကတိချမ်းသာပေးပါမည့်အခွင့်ကိုသာ သနားတော်ခံပါရသည် [၈]''ဟူ၍လျှောက်လေလျှင် ခမည်းတော်မယ်တော်တို့သည်လည်း မည်ကဲ့သို့မျှမိန့်တော်မမူရက်ပြီ၊ [၉] သမီးတော်လျှောက်ထားသောစကားကို သနားဆွတ်လွတ် ကြည်

၁။ လက်ထက်မှ-ဗ။
၂။ တင့်ကဲခြင်း-စ
၃။ ဆွေတော်မျိုးတော်ပေါင်း၌-စ။
၄။ ထိုသို့သောအခြင်းအရာကို-စ။
၅။ မီးပုံကို ဆင်ယင်တော်မူရမည်-စ။
၆။ ဦးထိပ်တော်မြတ် ဆင်ရွက်ပါတော့မည်-စ။
၇။ ရွှေခွန်းတော်မြတ်—စ။
၈။ သနားတော်မူပါဟူ၍-စ။
၉။ ခမည်းတော် မယ်တော်တို့မိန့်တော်မူကြပြီးလျှင်—စ။

ညွတ်သော စေတနာနှင့် မျက်နှာသွမ်းလျနေသည်ကို "စိတ်ငယ်လေ တော့မည်တကား"ဟု တပါးစကားကိုစန၍[၁] ရယ်ဟရယ်မော[၂]ပြော တော်မူပြီးသော် ချေရုံတို့၌သာ[၃] "မမ္မတာအကျင့်ကို နှစ်သက်အောင် စောင်စောင်မမဖြောင်းဖြ နားသွင်းကြလေကုန်"ဟု မှာတော်မူပြီးလျှင် နန်းတော်သို့ ရွှေစကြာဖြန့်ချီတော်မူလေ၏[၄]။

အပျိုတော်,အထိန်းတော်အပေါင်းတို့လည်း မင်းသမီး၏စိတ်နှလုံးကို ရွှင်ပျော်ဘွယ်သောအမှုဖြင့် ရတု,ရကန်,အဲ,အန်,စောင်းငြင်း,တေးချင်း, ချီသွား လင်္ကာ,လူးတားတို့ကို ဆန်းပြားသာယာအောင် ကဗျာစီကုံးဖွဲ့၍ နွဲ့နွဲ့လျလျသီ,က,မှုတ်တီးလျက် အသီးအသီးပင် လှည့်ပတ် ဖြားယောင်း ပါသော်လည်း သောတာပတ္တိ ပဋိသမ္ဘိဒါနှင့် သက်ဒါဂါမိတည်သော သူတို့ကဲ့သို့ အယူတော်မရှိလေသော် အထိန်းတော်ကြီးဂန္ဓီသာရလည်း အထူးထူးသောပုံစံနည်းနာ[၅] တို့ဖြင့်သံသရာရေး,လောကရေးတို့ကိုပြောပ လျက် သဘောရှေ့,နောက် မြော်ထောက်ကြည့်ရှု၍ စကားစုအလှည့်သင့် ရာတွင် အရှင်မင်းသမီးသည် ရုပ်ရည်ဆင်းဝါနှင့်ဖွယ်ရာနုယဉ်သည်ဖြစ်၍ တခုသောကိစ္စမှ အပြစ်တင်စရာမရှိအောင် သတိ,သမ္ပဇဉ်နှင့် ပညာတော် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်ပါလျက် ခမည်းတော်,မယ်တော်တို့က နန်းလျာနန်းဆက် မြတ်[၆]မည်ကြောင့် တောင်းပန်တော်မူသည်ကို အာဏာဆန်တော်မူသည် မှာအယူတော်လွဲမည်ထင်ပါသည်၊ ရှေးမင်းသမီး စိုးသမီး ဆိုသမျှလည်း မိ,ဘတို့စကားကိုပယ်ရှားငြင်းဆန်သည်မဟုတ်ချေ၊ မိ,ဘတို့အာဏာကို[၇] မတည်သောသူကို ပစ္စုပ္ပန် မျက်မှောက်တွင်လည်း ပြစ်တင်ကဲ့ရဲ့ကြ သည်သာ၊ သံသရာရေး၌လည်း အကျိုးတော်တန်၍ [၈]တိရစ္ဆာန်ဖြစ် ဘူးကြောင်းကို ထုံးဟောင်းပုံပြင်ရှိပါသည်"ဟု လျှောက်လျှင် "ဘယ်သူ သည် [၉]တိရစ္ဆာန်ဖြစ်ဘူးသနည်း"ဟု မေးတော်မူသည်။

အထိန်းတော်ဂန္ဓီသာရက "ရှေးသောအခါ ဇေယျာနဂရပြည်ကို အစိုးရသော ရာဇာပဝရမင်းကြီးနှင့် ဝသန္တမဟေသီ မိဖုရားကြီးသည်

၁။ တပါးက စကား စန၍-စ။
၂။ ရယ်ရယ်ဟဟ-ဗ။
၃။ အခြံအရံတို့၌သာ-စ။
၄။ ရွှေစက်ဖြန့်လေ၏။
၅။ အထူးထူးသောပုံနည်းနာ-စ။
၆။ နန်းဆက်ပျက်-စ။
၇။ မိဘစကားအာဏာကိုမျှ-ဗ။
၈။ အကျိုးညှိုးဖျင်း၍-စ။
၉။ ဘယ်တိရစ္ဆာန်-ဗ။

နှစ်ပါးမွေ့လျော် စံပျော်ကြသဖြင့် ကောသာရီမည်သော သမီးတော်တပါး ဖွားမြင်၏၊ ငယ်စဉ်ကပင်[၁] ချေရံနှင့်ဗိမာန်ဆောက်၍ ထားသောကြောင့် ယောကျ်ား၏ အကြောင်းခြင်းရာကို[၂] သတင်းစကား နားမျှလေသံ မပိုျ ဘူးလေ၊ ရွှေလိုဦး၍ မြန်မြန်ယုယကြကုန်၏၊ ထိုမင်းတွင်လည်း ညီတော် လည်းကောင်း,သားတော်လည်းကောင်းနန်းလောင်းနန်းလျာမရှိ၍ပြည်သူ ပြည်သားတို့က[၃]"အရှင်မင်းကြီးမရှိခဲ့သော် တိုင်းပြည်ထီးနန်းကို[၄]အချင်း ချင်းလုယက်ကြ၍စစ်မက်ကြီးစွာဖြစ်လျှင်ပြည်သူပြည်သားတို့ဆင်းရဲပျက်စီး ခြင်းသို့ ရောက်တော့မည်၊ ယခုက နန်းဆက်နန်းလျာထားတော်မူပါ"ဟု တောင်းပန်ကြလေသော်[၅]ရာဇာ ပဝရ မင်းကြီးလည်းသမီးတော်ကောသာရီ ကို သေနင်္ဂမည်သောအမတ်ကြီးသားသုမနနှင့်ဆောက်နှင်း၍ အိမ်ရှေ့ပေး မည့်အကြောင်းကို[၆] သမီးတော်အားစုံစမ်းသော် ထိတ်လန့်ကြောက်ရှက်၍ သွက်သွက်ခါခါ စေတနာမရှိသောစကားဖြင့် ပယ်ရှား ငြင်းဆန်လေ၏၊ ခမည်းတော်မင်းကြီးလည်း သမီးဖြစ်သောကြောင့်မည်ကဲ့သို့ မမိန့်မဆိုပြီ၊ အမတ်ကြီးသားသုမနကိုသာ "တပင်တိုင်ပြာသာဒ်နန်းသို့တက်၍လှည့်ပတ် ချေ"စေတော်မူ၏၊ သုမနလည်း ညဉ့်အခါ ပြာသာဒ်သို့တက်လေ၍ မင်း သမီးနှင့် စက်ရာသလွန်ပေါ်ဝယ် နှစ်ယောက်တည်းတွေ့သော် ကောသာရီ မင်းသမီးက "အသူနည်း"ဟု မေးတော်မူ၏၊ "အမတ်ကြီးသားသုမနဖြစ် သည်၊ ခမည်းတော်ဘုရားက မင်းသမီးကိုလှည့်ပတ်ချေ-စေ၍ ရောက်ပါ သည်"ဟုပြော်လျှင် "အမတ်ကြီးသားကိုပင်[၇] ငါ့ထက် ခမည်းတော်ချစ်၍ ကစိန်းကဝါး တယောက်တည်းရှိအောင်ပြုလေသည်"ဟု[၈] ကြေကြေကွဲကွဲ ဝမ်းနည်းရှက်ကြောက်ခြင်းနှင့် ဆေးစားး၍သေလေ၏၊ ထိုသို့ သေရာတွင် သင်းခွေချပ်ဟူသော တိရစ္ဆာန်ဖြစ်၍ဇာတိမြစ်ကိုသိမည်ရှက်သောကြောင့်[၉] မျက်စိမျက်နှာကို မထင်မပြဝံ့၊ ဝှက်ခွေနေလေ၏။

ထိုကောသာရီမင်းသမီးသည် အသက်ကိုစွန့်၍ပင်မိဘစကားကို[၁၀] အာ

၁။ ငယ်ငယ်ကပင်-ဗ။
၂။ အကြောင်းအခြင်းကို-ဗ
၃။ ပြည်သူတို့က-ဗ။
၄။ ပြည်နန်းကို-ဗ။
၅။ တောင်းပန်ကြလေ သော ကြောင့်-စ။
၆။ သုမနနှင့် အိမ်ရှေ့ပေးမည် အကြောင်းကို-ဗ။
၇။ အမတ်ကိုပင်-ဗ။
၈။ ပြောလေသည်ဟု-စ။
၉။ ကိုယ်အဖြစ်ကို သိမည်စိုး၍-စ။
၁၀။ မိဘစကား၌-စ။

H 467—2 [ဟံသာဝတီ]

ဏာဆန်သည်-ဟု ပစ္စုပ္ပန်တွင်လည်း ကဲ့ရဲ့ခံရ၏၊ သံသရာရေးမှာလည်း ယုတ်မာသောတိရစ္ဆာန်ဖြစ်လေ၏၊ထို့ကြောင့်ကဲ့သို့ ခမည်းတော်ဘုရားက အကြံတော်ပေါက်၍ တယောက်ယောက်ကို လှည့်ပတ်ချေ-စေခဲ့လျှင်-မကျင့်ရာ မကျင့်အပ်သော အကျင့်ကိုကျင့်၍ မသင့်သောအမှု[၁]ဖြင့် အယူတော်လွဲမည်ကို ကျွန်မများတစု သေလုအောင် ကြောက်ကြသည်'' ဟု[၂] အထူးထူးသော ပုံစံနည်းနာတို့ဖြင့် လျှောက်လေသော် သီလစန္ဒာမင်းသမီးလည်း''ရတနာသုံးပါးဂုဏ်တော်၌ ယုံကြည်သောသူကို အယူလွဲနိုင်တော့ရိုးလား''ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင် ခမည်းတော်, မယ်တော်တို့သည် ''အထွေအထူးယောကျ်ားများကိုလွှတ်၍ လှည့်ပတ်ဖျားယောင်းစိမ့်မည်၊ ကြံဟန်လက္ခဏာရှိသည်''ဟု အောက်မေ့ခလသတည်း။

တရံရောအခါ မင်းသမီးသီလစန္ဒာသည် တပင်တိုင်နန်းမှာစံ၍[၃] ငြီးငွေ့သောအယောင်ဆောင်လျက် သီရိဟေမာဥယျာဉ်တော်သို့ ခြွေရံ တထောင်နှင့်တကွ ခမည်းတော်,မယ်တော်တို့မှာ အခွင့်ပန်တောင်းပြီးလျှင် ရထားစီး၍ ထွက်တော်မူလေ၏။

သိတုဒကမည်သော ရေကန်ခါးပန်း၌ စံနန်းတော်သို့ ရောက်သော် တနေ့မပြတ် ရှစ်မျက်နှာအရပ်မှ လာကုန်သော ရဟန်း,ရသေ့,ပုဏ္ဏား, အလှူခံတို့ကို သစ်သီး,ပန်းအလှူတို့ဖြင့် ဆွမ်းမပြတ်ကျွေး၍ မြတ်သောသီလကို စောင့်သုံးတော်မူရာတွင် တနေ့သ၌နိက္ခမမည်သောရသေ့သည် ကောင်းကင်ခရီးသို့ရှာန်ဖြင့် ဟေဝန္တာသခ်မ်းသို့[၄] တဲနန်းတော် အပေါ်မှ ကြွလာတော်မူသည်ကိုမြင်လေသော် ''၅ျှသခင်ကား တန်ခိုးအဘိညာဏ် ဈာန်သမာပတ်နှင့် ပြည့်စုံ၍ ပူဇော်သက္ကာရပြု၍[၅] လှူဒါန်းရသော် ကောင်းမှုအကျိုးကြီး၍ လိုအပ်သောဆုသည် ယခုချက်ချင်းအပြီးသို့ ရောက်တော့မည်၊ အပျိုတော်အပေါင်းကို[၆] ပင့်လျှောက်ကြပါကုန်'' ဟု ခုန်ခုန်မင်မင် ပြုလေ၏၊[၇] ခြွေရံအပေါင်းတို့လည်း အလျင်သွား၍ ''ကောင်းကင်ယံသို့ ဈာန်ပျံကြွလာသော အရှင်သူမြတ်....ပြည့်ရှင်မင်း

၁။ မသင့်သောအမှု-ဗ။
၂။ သေလု အောင် ကြောင့်ကြနှင့်တော့သည်ဟု-ဗ။
၃။ တပင်တိုင်နန်းစံ၍-စ။
၄။ ဟေဝန္တာ သခ်မ်း ဥယျာဉ်သို့-စ။
၅။ ပူဇော်သက္ကာပြု၍-ဗ။
၆။ အပေါင်းတို့-ဗ။
၇။ ပြုလေ၏-စ။

ကြီးသမီး သီလစန္ဒာမည်သော တကာတော်မသည် ကောင်းမှုကုသိုလ်၌ ကြည်ညိုလှသည်[၁] ဖြစ်၍ အရှင်မြတ်ကို[၂] ဖူးမြင်ရလျှင် ရှင်လှသောစေတနာနှင့် ဒါနကောင်းမှုကို ယခုလှူဒါန်းလိုပါသည်၊ သိတုဒက ရေကန်နန်းသို့ ရွှေစက်ဖြင့်ချီတော်မူပါဘုရား[၃]''ဟုပင့်ကြလေသော်နိက္ခမရသေ့လည်း ဈာန်ရှိန်မှုရပ်တန့်၍ မင်းသမီးစံရာနန်းသို့ ကြွတော်မူလာ၏၊ သီလစန္ဒာမင်းသမီးလည်း မြတ်သောနေရာခင်း၍ ခဲဘွယ်, ဘောဇဉ် ချိုချဉ်အစရှိသောအရသာတို့ဖြင့် ဆွမ်းလုပ်ကျွေးပြီးသော် ''ပတ္တမြားလည်ဆွဲတော်ကို ပုတီးစိပ်၍ သုံးဆောင်တော်မူပါဘုရား''ဟု လှူ၏[၄]၊ နိက္ခမရသေ့လည်း''တကာမငယ်သည်[၅]အလှူသီတင်းနှင့် မွေ့လျော်စွတကား၊ လိုသောဆုကို ပန်ကြားလော့''ဟု ဆိုသော် မင်းသမီးက[၆]''ခမည်းတော်အာဏာကိုမဆန်မူ၍ အိမ်ထောင်မယှဉ်မနွဲ့ဘဲလျက် ပကတိသားမြတ်ကိုရပါလိုသည်'' ဟု ဆုပန်ဆို၏၊ ရှင်ရသေ့လည်း ''ထိုအရာသည် အလွန်ခက်ခဲစွ[၇]တကား၊ သုံးပါးသောအင်္ဂါနှင့် ဈာန်သသယ ဆန္ဒပြည့်စုံရာသည်မှာသုံးကျိပ်နှစ်ပါးသောနတ်တို့ထက် နတ်မြတ်ဖြစ်သောသိကြားမင်းသာ တတ်နိုင်ရာသည်ဖြစ်၍ တန်ခိုးအာနုဘော် ကြီးလှသော (မဟာတေဇော်မြတ်)[၈] ဂါထာကို တထောင်ပြည့်အောင် သရဇ္ဈာယ်သော်[၉] သိကြားမင်းသည် ကိုယ်တိုင် ကြွရောက်လာလိမ့်မည်၊ ထိုသို့ကြွရောက်လာသောအခါ''သဟာယအဆွေခင်ပွန်းအစုံမရှက်[၁၀] ဘဲနှင့် မြတ်သောသားကို သနားတော်မူပါ''ဟု တောင်းပန်လျှင် သိကြားမင်းဆုနှင်းလာလိမ့်မည်[၁၁]မှာ၍ မဟာတေဇော် ဂါထာမြတ်ကိုပေးခဲ့ပြီးမှ နိက္ခမရသေ့သည် သီတင်းသုံးရာ ဟေဝန္တာသခ့်မ်းသို့ ဈာန်ဖြင့်ပြန်ကြွလေ၏။

ရမ္မဏီယပြည်ကြီးကို အစိုးရသော မဟာရာဇိန္ဒမင်းကြီးနှင့် အတုလဒေဝီမိဖုရားလည်း သမီးတော်ကို လွှမ်းဆွဲတ်လှသောကြောင့် အကြိမ်ကြိမ်

၁။ အလွန်တရာ ကြည်ညိုလှသည်-စ။
၂။ သူမြတ်ကို-ဗ။
၃။ ရွှေစက်ဖြန့်ပါဦးဟု-ဗ။
၄။ လှူဒါန်း၏-စ။
၅။ တကာတော်မငယ်လည်း-စ။
၆။ မင်းသမီးလည်း-စ။
၇။ ခက်စွ-ဗ။
၈။ (ဗ)မူ၌မပါ
၉။ တထောက်မှန်မှန် ရွတ်အံ သရဇ္ဈာယ်သော်-ဗ။
၁၀။ မစုံမရှက်-ဗ။
၁၁။ သိကြား မင်းသည် ဆုပေးနှင်းအပ်တော်မူလိမ့်မည်-စ။

အဖန်ဖန် ဥယျာဉ်တော်မှ ခေါ်စေသည်တွင် ကရကဋ်,သိန်, ကန်လွှတ်၍ ဝါကျွတ်သောအခါ[၁] တူရာသီသို့ရောက်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ခြွေရံတထောင်နှင့်တကွ မင်္ဂလာရထားစီး၍ မင်းသမီးပြည်ဘော်သို့ ဝင်တော်မူ၏။

ခမည်းတော်,မယ်တော်တို့လည်း ရွှေနန်းပြာသာဒ် အနောက်ဘက်ဆောင်[၂]ကိုထွက်တော်မူ၍ ဆီးကြိုမြော်လျက်နေစဉ် နန်းရင်ပြင်သို့ရထားဆိုက်လာသော် သမီးတော်လက်ကို တယောက်တဘက် ဆွဲငင်ပိုက်မလျက် ယူတော်မူကြပြီးသော် "သမီးတော်ရတနာသည် တို့ဆိုပါသောစကားကို နားမတင်[၃]မူ၍ သီရိဟေမာ ဥယျာဉ်တွင် ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး ဥပုသ်စောင့်နေသည်မှာ ဘယ်သို့သောဆန္ဒပြည့်စုံပါသနည်း"ဟု မေးတော်မူ၏၊ "မြတ်သောစာဂ[၄]နှင့် သီလစောင့်ရပေသော အကျိုးသည် နိက္ခမမည်သော ရသေ့ကိုဖူးတွေ့ရပါ၍ပတ္တမြားလည်ဆွဲကိုလှူသည်တွင်- မဟာတေဇော် ဂါထာတော်မြတ်ကို ပေးခဲ့ပါသည်၊ ထိုဂါထာမြတ်ကို တထောင်ပြည့်အောင် သရဇ္ဈာယ်သည်ရှိသော် သိကြားမင်းသည် ကိုယ်တော်ဘိုင် ရှေ့တော်သို့ ကြွရောက်ပါတော့ခည်၊ ထိုသို့ရောက်သောအခါ နန်းလျာနန်းဆက် ရလိုပါလျှင် အိမ်ထောင်ဘက်မရှိ[၅] ပကတိ မြတ်လှသောသားကို သနားတော်မူပါအောင် ဆုယူပန်တောင်းပါက[၆] ရွှေဗျာဒိတ်ဦးထိပ်ရွက်ဆင်[၇]ပါတော့မည်"ဟု လျှောက်၏၊ ခမည်းတော်,မယ်တော်တို့လည်း "အချစ်ကရုဏာကြီးတော်မူလှ၍ သူတပါးတို့ လက်ဖျားနှင့်[၈] ထိအံ့သောအရာကို အလွန်ကျင်နာလှသောနှလုံးရှိပါသည်၊ အနွယ်တော် နန်းစဉ်နန်းဆက် ပျက်မည်ကြောင့်သာ[၉] ရှေ့မျက်နှာနောက်ထား၍ ဆိုငြားခြင်းဖြစ်ပါတော့သည်၊ စိမ်းစိမ်းကားကား ပြောဆိုရက်သည်-ဟူ၍ ငယ်မူငယ်ရာတို့နှင့် ဝမ်းမနည်းပါနှင့်၊ မြတ်သောသီလ ရှိပေ၍ ရသေ့ပေးသော ပညာဂါထာကို မြွက်ကြားလျှင်ပင် သိကြားမင်းရောက်

၁။ သည်အခါ-ဗ။
၂။ အနောက်ပွဲထက်ဆောင်-ဗ။
၃။ နားမထောင်-ဗ။
၄။ မြတ်စာဂနှင့်-ဗ။
၅။ အိမ်ထောင်ဘက်မရှည်မကပ်-ဗ။
၆။ ပန်တောင်းနိုင်ပါက-
၇။ ဦးထိပ်ရွက်ဆောင်-ဗ။
၈။ လက်ဖျားမျှ-ဗ။
၉။ ပြတ်မည်ကြောင့်သာ-ဗ။

မည်[၁]မှန်မူ မောင်နှံမစုံဘဲနှင့် သား၏ဆုကိုရအောင် ခွင့်တောင်းပါဦး[၂]၊ ထိုသို့ ပန်ပါလျက်နှင့်[၃] သားဆုကိုမရဘဲရှိချေသော် အနွယ်တော်ပြတ်အံ့သော အချိန်ကာလစွေ့ရောက်ချေပြီ-ဟူသောအမှတ်ဖြင့် ကံကြမ္မာကိုသာ ရှိုးသာပေတော့သည်၊ သိကြားမင်း လာရောက်အောင်သာ[၄] ဂါထာကို ရွတ်ပါ"ဆိုကြသော် ရွှေနန်းဥကင်ဝယ် မင်္ဂလာရှိသောနေရာ၌[၅] သိမ်မွေ့နူးညံ့ သန့်ပြန့်လှစွာသော[၆] ကတ္တီပါကို အထပ်တရာလောက်ထပ်၍[၇] နန်းရင်ပြင်အလုံးဝယ် ပြည့်အောင်ခင်းပြီးမှ နှင်းရည်, ကရမက်, ပုန်းညက်, သော်မော်, အကျော်, စမ္ဗာ, နံ့သာပျောင်း အစရှိသော အမွှေးပန်းပေါင်းရည်တို့ဖြင့် ဖျန်းဆွတ်၍ ပန်းထီး,ပန်းတံခွန်တို့ကို စိုက်ဆွဲပြီးသော် ခမည်းတော်, မယ်တော်တို့နှင့်တကွ မင်းသမီးသီလစန္ဒာသည် တော်သင့်လျှောက်ပတ်သောနေရာကနေလျက်ရွှေပုဝါကိုဆွဲကိုင်တော်မူ၍[၈] အဘိုးအတိုင်းမသိထိုက်သော ပုလဲပုတီးကိုစိပ်၍ မဟာတေဇော် ဂါထာတော်မြတ်ကိုအာလုပ်ချီလျက်ပီပီသသတထောင်ပြည့်အောင်သရဇ္ဈာယ်တော်မူလေသော်၌ သိကြားမင်းစံရာ ပဏ္ဍုကမ္ဗလာမွေ့ရာသည် စက်ဘိသည်က တချမ်းနှစ်၍,ရပ်သည်ဖြစ်လျှင် ပုဆစ်ဒူးတိုင်မြုပ်၏၊ ထိုင်သော်ချက်နှင့်အမျှ နစ်သောသလွန်တော်မြတ်သည် မဟာတေဇော်ဂါထာတော်မြတ် အာနုဘော်ကြောင့် စည်မျက်နှာကဲ့သို့ တင်းမာခက်တရော်[၉]ရှိလေလျှင် သိကြားမင်းကြီးလည်း "တပါးပါးသောအကြောင်းရှိချေသည်"ဟု သဟဿက္ခ မျက်စိတထောင်ဖန်ဆင်း၍ လူ့ပြည်သို့ ကြည့်ရှုတော်မူသော်-သီလစန္ဒာမင်းသမီး၏ ဆန္ဒအလိုကိုမြင်၍ ထိုက်တန်အံ့သောအရာကိုရှာဖွေရွေးချယ်ကြည့်ရှုလျှင် ဝသဝတ္တီနတ်ဘုံ၌ တသောင်း[၁၀]သော ခြွေရံနှင့် စံနေလျက်ရှိသော နတ်သားမောင်နှမကို "လူ့ပြည်မှာပဋိသန္ဓေယူပါမည့်အကြောင်း"နှင့်တောင်းပန်၍အခွင့်ရလျှင် ဇဝန,မာတလိတို့နှင့်

၁။ သိကြားမင်းသည်ကိုယ်တော်တိုင်ရောက်မည်-စ။
၂။ ခညွှတ်ခွင့်တောင်းပါအုံး-ဗ။
၃။ ထိုသို့မှန်ပါလျှင်ပင်-စ။
၄။ သိကြားမင်းရောက်အောင်ကိုသာ-စ။
၅။ နေ့၌-စ။
၆။ သိမ်မွေ့ညံ့ပြန့်လှသော-ဗ။
၇။ ခင်းထပ်၍-ဗ။
၈။ ရွှေပဘွားဆွဲသော-ဗ။
၉။ ခက်ချော်-ဗ။
၁၀။ တသန်း-စ။

ဆန္ဒရှိရာဆောင်ယူခဲ့၍[၁] အဆောတလျင်, ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း ရမ္မဏီယပြည်တော်သို့သိကြားမင်းဆင်းကြွလာသည်နှင့် မျက်နှာစုံညီဖူးတွေ့ရလေသော် "အဘယ်ကိစ္စရှိ၍သိဒ္ဓိမြှောက်တင်[၂]သို့စင်ခေါ်ပင့်ကြသနည်း"ဟုသိကြားမင်းမေးလေလျှင်- မဟာရာဇိန္ဒမင်းကြီးသည်လည်း "နန်းရိုးနန်းဆက်[၃]ပျက်အံ့စိုး၍ သမီးတော် သီလစန္ဒာကို အိမ်ရာပေးနှင်းပါသော်လည်း သီတင်းသီလ မွေ့လျော်ကြည်ဖြူ၍ လူတို့စာရိတ္တကို မနှစ်သက်သဖြင့် နန်းဆက်မျိုးနွယ်ပျောက်ပယ်လေတော့မည်ဖြစ်ပါသောကြောင့်ချစ်ကြည်မောင်နှံစုံရံမပျော်[၄]ပါးလျက်သားမြတ်ရတနာကိုတေဇာတော်ဖန်ဆင်း၍ဆုပေးနှင်းတော်မူပါမည့်အကြောင်း"နှင့်လျှောက်ကြားလေလျှင်[၅]သိကြားမင်းကလည်း "သီတင်းသီလနှင့် စာဂသန့်မြတ်ပေသသူကို လိုသောဆုမြတ်ကို ယခုချက်ချင်း နှင်းအပ်သင့်ပေ၏"ဟုကောင်းချီးစကား[၆]ကြားတော်မူပြီးလျှင် "တာဝတိံသာနတ်အပေါင်းတို့မှာ ငုံညောင်း[၇]လှင့်၍ပွင့်နိုးငုံနိုးမြော်ကိုးကြယောင်သော်လည်း တထောင်သော် နှစ်မြောက်မှအညွှာက်အငုံအလုံးစုံပွင့်ပြီးလျှင် အသီးဟူ၍ဖြစ်သော အာသာအမည်ရှိသောရတနာနွယ်သီးကို[၈] သုံးဆောင်စားသောက်လေတော့၊ သမ္ဘာရင့်ပြီးလျှင် ဘုန်းကြီးသော သားမြတ်ကို ရလိမ့်မည်"ဆို၍ အာသာဝတီနွယ်သီးကို ပေးအပ်ခဲ့ပြီးသော် သိကြားမင်းလည်း စံတော်မူရာနတ်ပြည်သို့ပြန်တက်တော်မူလေ၏။

ထိုအခါ သီလစန္ဒာမင်းသမီးသည် အာသာဝတီနွယ်နီသစ်သီးမြတ်ကို စိန့်ကလပ်ဝယ်တင်ပြီးသော် ရှင်လှသောစေတနာတွင်[၉] အာသာရှိသောနှလုံးဖြင့်သုံးဆောင်စားတော်ခေါ်ရာတွင် အတွေ့ညည်းဟူသောအရသာဖြင့် ဖေါ့ဋ္ဌဗ္ဗာရုံဖြစ်စေလျက် သရေပီတိအာရုံသည် အလုံးစုံပြန့်ပြောသည့်တွင် အကြောတထောင်မှသည် မြူမြစိမ့်စိမ့်တက်လေ၍ သန္ဓေကလလဖြင့် ခဏချက်ချင်း ဖြစ်လေလျှင်[၁၀] ထိုသို့ အလောင်းအလျာကိုပဋိသန္ဓေတည်နေသည်ရှိသော်အစပ်,အငန်,ချဉ်,ဖန်,ပူပြင်းသောအရသာ

၁။ ဆောင်ယူခဲ့ဟူ၍-ဗ။
၂။ သတိမြော်တင်-စ။
၃။ နန်းစဉ်-စ။
၄။ ချစ်ကြင်မောင်နှံစုံမပျော်-စ။
၅။ လျှောက်လျှင်-ဗ။
၆။ ကောင်းချီးစကား-ဗ။
၇။ စံညောင်း-စ။
၈။ ရတနာနွယ်ကို-စ။
၉။ စေတနာနှင့်-စ။
၁၀။ ဖြစ်စေလျှင်-ဗ။

တို့ကို အာသာတော်ကင်း၍ အလျှင်းစားမိတော်မမူ၊ ငြိမ်သက်သောဇာနေ္တဇာတိဟောင်းရှိသည့်တွင်ပြင်းပြင်းထန်ထန်ကတိမ်းကယိမ်းပြင်တွင်းလူးလာမှ မကြွမသွားတော်မူ၊ ကတ္တိပါဖြူ[၁]သလွန်တော်ဝယ်သာ လျောင်းစက်လျက် ငြိမ်ငြိမ်သက်[၂] နေလေ့ရှိသည်နှင့် ဆယ်လမြောက်၍အချိန်စေ့သော် ကောင်းကင်ပြင်က ကြယ်မင်းသည် တကျွန်းလုံးလင်းအောင်ထွန်းပသကဲ့သို့ သဏ္ဌာန်ပုံတူ ဇမ္ဗူရာဇ်ရွှေရုပ်နှင့် မခြားသောသားတော်မြတ်ကို ဖွားမြင်တော်မူ၏။

မယ်တော်[၃]အတုလဒေဝီမှစ၍ ဆွေတော်မျိုးတော် ကတော်,မှူးမတ်မယားတို့နှင့် အထိန်း, အယ, မောင်းမ, ကိုယ်လုပ်[၄]အပေါင်းတို့သည် ယုယုယယ မစပိုက်ချီရကြသတည်း၊ မဟာရာဇိန္ဒမင်းကြီးလည်း မြေးတော်ရလျှင် အလွန်ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာရှိ၍ ပုဏ္ဏားရှစ်ပါးကို ဘိသိက်သွန်းစေလျက်[၅]ဥကင်နန်းတံခါးလှစ်ပြီးလျှင်[၆] ထီးဖြူရှစ်စင်းမိုး၍ တရာရစ်သောအနားကို ပတ္တမြားစီသော နာရနီရွှေလင်ပန်းတွင် နှင်းရည်လောင်း၍ရွှေချင်းဖြတ်လျှော်[၇]တော်မူ၏၊ ခုနစ်ရက်မြောက်သောကာလ၌ ကင်ပွန်း,တယော်,ချည်မြှင်,လက်ဖွဲ့မင်းခမ်းမင်းဆောင်ကျင်းပပြီးလျှင် ပွဲလမ်းကြီးစွာခံတော်မူ၍ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းကို လက်ဖွဲ့တော်မူ၏၊ အထူးထူးသော ဝိဇ္ဇာမယပညာနှင့် အင်းကွက်,ယတြာ,ဂါထာ,မန္တရားတို့ဖြင့်ဆန်းပြားအောင်စီရင်၍ ရန်နှင့်မိတ်ဖူ[၈] ဇမ္ဗူရာဇ်နန်းသေးငင်လျက် မျက်ရှင် ကိုးပါးစီသော ပုခက်ဝယ် တဘက်ငါးရာလွဲစေလျက် သေနာပတိ အမတ်မယား,အမတ်သားတို့ကို ဖွားဘက်တထောင်နှင့်တကွ နို့ထိန်းကောက်၍ တယောက်တလှည့်ရှုကြည့်သိမ်းပိုက်တိုက်ကျွေးစောင်မလျက် နေ့,ညဥ့်မကွာပြုစုရ၏၊ မဟာရာဇိန္ဒမင်းကြီးလည်း "မြေးတော် သိကြားမင်း သားတကား"ဟူ၍ ကောင်းချီးပေးတော်မူရာတွင် "ဇာနကုမ္ဗာမင်းသား"ဟု တွင်သတည်း၊ မင်းသားဖွားခန်းတည်း။

၁။ ကတီပါဖြန့်ဖြူးသော-စ။
၂။ ညှိမ်သက်စွာ-စ။
၃။ ခမည်းတော်,မယ်တော်-စ။
၄။ မိန်းမကိုယ်လုပ်-ဗ။
၅။ ပုဏ္ဏားရှစ်ယောက်ကို ဘိသိက်မြှောက်သွန်းစေလျက်-စ။
၆။ ဖွင့်ပြီးလျှင်-စ။
၇။ ဖြတ်လျှော်-စ။
၈။ ရန်နှင့်မိတ်ယှဉ်-ဗ။

၂။ ဝေဠုမြတ်စွာမင်းသမီး ဖွားမြင်ခန်း

ထိုအခါ သုဒဿနတောင်ကြီးကို အစိုးရသော သိရိန္ဒရာဇ်နတ်မင်းကြီးသည် ကလျာဏဝတီမိဖုရားနှင့် အကုဋေမကသော နတ်သား, နတ်သမီးခြံရံလျက် ဗိမာန်ရွှေနန်းဝယ် ချစ်ပန်းမေတ္တာဆက်၍ အသက်နှံရာတွင် သမီးတော်မြတ်တပါးဖွါးမြင်၍ "သုဝဏ္ဏရာသီ" ဟုအမည်တွင်၏၊ အရွယ်တော်သင့်လျှင် ပဥ္စကလျာနှင့်ညီ၍[၁] ခြောက်လီပြစ်ကင်း[၂]သောအဆင်းအသရေနှင့်ရှိသောကြောင့် ခုနစ်ဆောင်သော ဗိမာန်ဝယ် နတ်သမီးတထောင်ခြံရံနှင့်ထား၏။

အခါတပါးသော် ဂိမှာန[၃]နွေလရောက်ပြီဖြစ်၍ ရေသဘင်စံရမည့်အကြောင်းကို ခမည်းတော်နတ်မင်းမှာ လျှောက်၍ အခွင့်ကိုရလျှင် လက်ရှက်ကြေးပဥ္စင်တူရိယာမှုတ်တီးလျက် တထောင်သော အခြွေအရံနှင့်တကွ မနောမယပတ္တမြားထက် ဘယက်ဒါလီကို ကိုယ်စီဆင်ယင်လျက် ထိုသုဝဏ္ဏဒေဝီနတ်သမီးသည် ရေသဘင်ကစားရန် အလို၄ှါ[၄] ကောင်းကင်ခရီး၌ စမွယ်၍ နဝတတ်အစရှိသော ဆဒ္ဒန်အိုင်တို့တွင် ရေကစားလေ၏၊ ထိုသို့ရွှင်မြူးပျော်ပါးစဉ်ဝယ် နွေရာသီလည်းဖြစ်၍[၅]လေးမျက်နှာက မင်းလွင်လေပြည်တို့သည် အလည်လည် အပတ်ပတ်ဝေ့ကာ ဝိုက်ကာ ညှင်းလာသုတ်လာသည်ရှိသော်[၆] ဂန္ဓမာဒနတောင်[၇]ပေါ်က မဥ္ဇူသကပန်း၏[၈] ရနံ့သည် တပျံ့ပျံ့ တသင်းသင်း မွှေးကြိုင်လေ၏၊ သုဝဏ္ဏရာသီနတ်သမီးသည်လည်း ရွှေဘော်အပေါင်းတို့နှင့် ဆဒ္ဒန်အိုင်နား ဝန်းကျင်ရောက်သော် "သဇင်,ဂမုံး,ကြက်ရုံး,စကား,ချရား,ကုက္ကိုပန်းပေါင်းတို့၏ ရနံ့နှင့်လည်းမတူ၊ ပျံ့ကြူတကြိုင်ကြိုင်နှင့် မနိုင်မကန်[၉] မွှေးပျံ့လှသော ရနံ့သည် ဘယ်ပန်း၏ရနံ့ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်း" ဟုမေးတော်မူ၏။

၁။ စုံညီ၍-စ။
၂။ အပြစ်ကင်း-စ။
၃။ ဂိမ္ဘာမာသ-ဗ။
၄။ ကစားလိုသော၄ှါ-ဗ။
၅။ နွေရာသီလည်းဖြစ်၍-စ။
၆။ လေးမျက်နှာကလျှင် လေပြေတိုက်သည် ရှိသော် အလှည့် လှည့် အပတ်ပတ် မွှေးကမွှေးသနှင့် လေညှင်း လေသာသုတ်ဆော်လှာသည်ရှိသော်-စ။
၇။ ဂန္ဓမာတောင်-ဗ။
၈။ မဥ္ဇူသကမည်သောပန်း၏-စ။
၉။ မနိုင်ရကန်-ဗ။

အထိန်းတော်,အပျိုတော်တို့က "ယခုသည်ကကြည့်လျှင်ပဲနောက်စေ့အဆင်းကဲ့သို့ အရောင်ဆိုင်းဆိုင်း မှိုင်းမှိုင်းရှိရှိ မြင်ရသော ဂန္ဓမာဒနတောင်ကြီးဝယ် ပတ္တမြားရွှေဂူ နန်းဥကင်သို့[၁] ရောက်လာသော မဥ္ဇူသကပန်းသည် အလွန်တရာမွှေးလှသည်-ဟူ၍ ဆိုပြောသောစကားကိုကြားဘူးပါသည်၊ ယခုမွှေးသောရနံ့သည်လည်း လွန်မင်းလှသည်ဖြစ်၍[၂] မဥ္ဇူသကပန်းရနံ့ပင်ဖြစ်မည်ထင်ပါသည်" ဟု လျှောက်ကြသော်[၃] ထိုပန်းပွင့်ကိုပန်ချင် ဆင်ချင်သောဆန္ဒ အာသာကြောင့် ဝေဟာယံသန်း ငှက်တို့လမ်းဖြစ်သော[၄] အာကာသခရီးသို့ ခြွေရံတထောင်နှင့် ပျံသွားလေ၍ ဂန္ဓမာဒနတောင်ထိပ်သို့ရောက်လျှင် သံမြို့ခုနစ်ထပ် ရံပတ်ကာဆီး၍ရှိသောကြောင့်သတ္တမဒ္ဒါရတံခါးမှူးကိုဝင်ပါရစေ-တောင်းပန်လျှင်တံခါးမှူးကလည်း "ဘုမစိုး,ရုက္ခစိုး,ကိန္နရီ,ကိန္နရာအပေါင်းတို့ကို အစိုးရတော်မူသော မလ္လာဒေဝနတ်မင်းသည် ပတ္တမြားဥကင်နန်းဗိမာန်၌ တသၡေ်မျှ လောက်သော ခြွေရွှေအပေါင်းဝန်းရံ၍[၅] စံတော်မူသော ရွှေမြို့ရွှေနန်းဖြစ်သည်၊ ဝင်လိုသော်[၆] နတ်သမီးတို့၏အခြင်းအရာကို ပြောပါဦးလော့" ဟု မေးသော် အပျိုတော်တို့ကလည်း စဉ်စဉ်ဆက်ဆက်[၇] စေ့ငှကုန်စင်အောင် ပြောလေ၏။

သတ္တမဒ္ဒါရတံခါးမှူးလည်း "နတ်သမီးတို့…နေကြပါဦး၊ အရှင့်ထံ နီးသောသူ့ထံ အကြောင်းကို ပြန်ပါချေဦးမည်" ဆိုခဲ့ပြီးသော် စတုသာခါ ရုက္ခစိုးထံသွား၍ ပန်ကြားလေ၏၊ စတုသာခါနတ်မင်းလည်း အရှင်၌ မျက်နှာရလို၍ ပတ္တမြားကြငှန်းလိုဏ်နန်း ဥကင်တွင်းသို့ ဝင်ပြီးသော် "သုဒဿနတောင်ကြီးကို အစိုးရသော သိရိန္ဒရာဇ်နတ်မင်းကြီး၏ရင်သွေးတော် သုဝဏ္ဏရာသီမည်သောနတ်သမီးသည် တထောင်သောခြွေရံနှင့်တကွ ဆဒ္ဒန်အိုင်မှာ ရေသဘင်ကစားရာ မဥ္ဇူသကပန်းတော်၏ရနံ့သည် တပျံ့ပျံ့ တသင်းသင်းနှင့် လေညှင်း,လေသာလာတိုင်းမွှေးလေလျှင်ပန်ချင်

၁။ နန်းဥကင်၌-ဗ။
၂။ အလွန်ပင်မွှေးလှသည်ဖြစ်၍-စ။
၃။ ထင်ပါသည် ဟူ၍ ရွှေဘော်တစုတို့က လျှောက်ကြလေသော်-စ။
၄။ ဝေဟာယံသံ ငှက်တို့လမ်းဖြစ်သော-ဗ။
၅။ ခြွေရွှေအပေါင်းခြံရံ၍-စ။
၆။ ဝင်လိုသော-စ။
၇။ စည်စည်ဆက်ဆက်-ဗ။

သောဆန္ဒအာသာ စေတနာပုံ့ပွားသဖြင့် ရွှေစက်တော်အောက် ရောက်လာပါသည်၊ တူရိယာငါးပါးမှုတ်တီးကြ၍ သတ္တမဒွါရတံခါးဖြင့် သဘင်အငြိမ့်ခံသျှက်[၁] စံနေရှိကြောင်းကို'' တင်လျှင် မလ္လာဒေဝနတ်မင်းလည်း ဥကင်စမုတ်တော်က ကြည့်မြှော်လျက်နေသည်နှင့် အသင့်ငြှားလေသော်[၂] နှစ်ပါး၏ရွှေမျက်နှာသည် ပက်ပါဆိုတည့်[၃] မြင်ကြလျှင်—

သံသရာဆုတောင်းသည် အတောင်းသန့်လှ၍[၄] အဖန်တရာ
နှစ်သောဝါကွမ်းတပွင့်သည် နှင်းရည်ဆီကြည်ထဲသို့ကျသော် တခ
ဏခြင်းစိုရွှန်းသကဲ့သို့ပုံ့မွှန်းသောမေတ္တာ,ကရုဏာတော်ရိပ်ဖြင့်
လိပ်ပြာချင်းဆိုင်မိ၍ ပီတိ, စေတနာ, ရွှေမေတ္တာပွားများလျက်—

နှစ်ပါးစလုံး ယူကျုံးမရ[၅] ဆွတ်မြကြည်ညို[၆] ခြင်းဖြင့် အတွင်းပုန်းစိတ်တိတ်တိတ်ချစ်နှင့်ကြ၍ မဉ္ဇူသကပန်းကိုတောင်းလျက် ဖြောင်းကာပြကာ အလိုရှိရာစကားကိုမျှား၍ ပါအောင်ပြောကာ ဆိုကာ ကြည်သာသော အခြင်းအရာကို သစ္စာတံဆိပ်ဖြင့် အရိပ်အခြည် ထင်မြင်ကြလျှင် နေဝင်၍ ပြန်ချိန်ရောက်သည်နှင့် နှစ်ပွင့်သောမဉ္ဇူသကပန်းကိုဆွတ်ယူ၍ ''သည်နည်းတူရှိပါလျှင် ယူတော်မူပါလော့'' ဟု[၇] မလ္လာဒေဝနတ်မင်းကကမ်းသော် သုဝဏ္ဏရာသီနတ်သမီးလည်း လှမ်းယူလေ၍ ရွှေဘော်တထောင်နှင့်တကွ သုဒဿနမြို့သို့ ပြန်ခဲ့၏[၈]။

အထိန်းတော်, အချီတော်တို့ကကြားလျှင် မသင့်မလျော်ချေပြီ-ဟူ၍ သီရိန္ဒရာဇ်နတ်မင်းနှင့် ကလျာဏဝတီမိဖုရားမှာ အကြောင်းအရာကို လျှောက်လေ၏၊ ထိုနေ့ကစ၍[၉] ဆဒ္ဒန်အိုင်သာဝယ် သီတာရေသဘင်မှ မပျော်မြူးရပြီ[၁၀]၊ နဝရတ်စီသော ဘုံခုနစ်ဆင့်နန်းမြင့်ဆောင်တော်ကသာ[၁၁]

၁။ အညိမ့်ခံပြီးလျှင်-စ။
၂။ အသင့်ကြားလေသော်-စ။
၃။ မျက်ပါးသည်တွင်-စ
၄။ သံသရာ ဆုတောင်းသည်အဟောင်းသန့်လှ၍-ဗ။
၅။ ယူခြုံးမရ-စ။
၆။ ဆွတ်မြိကြည်ညိုခြင်း-စ။
၇။ ယူတော်မူပါတော့-ဟု။
၈။ သုဒဿနမြို့နန်းသို့ ပြန်ခဲ့လေ၏-ဗ။
၉။ ထိုသည်နေ့ကစ၍-စ။
၁၀။ သီတာရေသဘင်မှာ မရွှင်မပျော်ရပြီ-ဗ။
၁၁။ နဝရတ် စီသော ဘုံဆောင်နန်းမြင့်ဆောင်တော်ကသာ-စ။

မေတ္တာဆွတ်မွှမ်း၍[၁] လွမ်းတသောအာသာနှင့် ဗျာပါဒ်ခုရှိလေ၏[၂]၊ ဂန္ဓမာတောင်ဖျားဝယ် ပဏ္ဍုမြားနန်းတော်သခင်ဖြစ်သော မလ္လာဒေဝနတ်မင်းလည်း တိမ်းပါးယိမ်းညွတ် ဆွတ်လွတ်အောက်မေ့၍ မပျော်မွေ့နိုင်၊ မြိုင်ယောင်,တယောင်ရှိ၍ စေတနာပုံ့ပျုံးလှလျှင် တဦးနှင့်တဦး နေရာကို[၃] မှာစာ,စကား,ဆောင်းပါးအပြန်ပြန် အဖန်ဖန် အကြိမ်ကြိမ်စေသူနှင့် အခင်းအရေး[၄] ဆွေးနွေးမေးမြန်းတော်မူကြ၏[၅]။

ထိုအခါ မလ္လာဒေဝနတ်သားလည်း ပဏ္ဍုမြားမနောမယတထောင်ကို[၆] လက်ဆောင်ပြုတော်မူ၍ ''ကြည်ဖြူသော စေတနာ,မေတ္တာအသက်စုနှင်းသော[၇] သုဝဏ္ဏရာသီသမီးတော်မြတ်နှင့်စုံဘက်၍သူကောင်းပြုတော်မူပါလျှင် သုဒဿနမြို့နှင့်ဂန္ဓမာဒနမြို့[၈] သည် ရွှေနှစ်ပြားကိုတပြားတည်းကဲ့သို့ဖြစ်၍[၉] အလိုဆန္ဒရှိသမျှအရေး၌အမှုတော်ကို ရွက်ဆောင်ထမ်းပါမည်'' ဟူသော ရာဇသံ ရွှေပေနှင့် မှူးမတ်တို့ကို စေတော်မူ၏၊ သီရိန္ဒရာဇ်နတ်မင်းလည်း နတ်မှူး,နတ်မတ်တို့ကို[၁၀] တိုင်ပင်တော်မူသော်- စိတ်တူသဘောသွားနှင့် ''ပဏ္ဍုမြားရွှေဂူ မဉ္ဇူနတ်ရှင်သည် တန်ခိုးအခွင့်ကြီးသော[၁၁] နတ်မင်းဖြစ်ပေတော့သည်၊ သမီးတော်၌ချစ်ခင်လေးမြတ်သောကြောင့် ရိုရိုသေသေ ချေ့သောစကားဖြင့် သနားတော်ခံလာသည်ကို မလွှဲမပယ်သင့်ပါပြီ၊ နာရဏီရွှေနှင့်ဇမ္ဗူရာဇ်ရွှေနှစ်ပြားကိုတပြားတည်းဂဟေဆော်[၁၂] သကဲ့သို့ တော်သင့်သည် ဖြစ်ပါတော့သည်'' ဟူ၍ ကိုယ်စီကိုယ်င[၁၃] လျှောက်ထားကြလေသော် သီရိန္ဒရာဇ်နတ်မင်းလည်း ရာဇမာယာဖြင့် ချိုသာသော စကားကို မိန့်တော်မူလိုက်၏။

မလ္လာဒေဝနတ်သားလည်းအရိပ်အခြေ[၁၄] သာယာအံ့သောအခြင်းအရာကိုသတင်းရလျှင် အဖန်များစွာ လျှောက်ထား၍ အသနားခံသည်နှင့်

၁။ မေတ္တာထပ်မွှန်း၍-ဗ။
၂။ ဗျာပါဒ်ရှိလေ၏-စ။
၃။ နေရာတို့-စ။
၄။ အခွင့်အရေး-ဗ။
၅။ ဆွေးနွေး ကြံ အောက်မေ့တော်မူ၏-ဗ။
၆။ ပဏ္ဍုမြားတထောင်ကို-စ။
၇။ မေတ္တာအသက်စုံသောမင်း-စ။
၈။ ဂန္ဓမာမြို့-စ။
၉။ တပြားတည်း ဖြစ်သကဲ့သို့-စ။
၁၀။ နတ်အမှူးနတ်အမတ်တို့ကို-စ။
၁၁။ တံခိုးအင်ခွင်ကြီးသော-ဗ။
၁၂။ ဂဟေခတ်-ဗ။
၁၃။ ကိုယ်စီကိုယ်စီ-ဗ။
၁၄။ အရိပ်အချည်-ဗ။

သီရိဗ္ဗရာဇ်နတ်မင်းကြီး,ကလျာဏဝတီ မိဖုရားတို့သည်ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာအခါတော်နှင့်သင့်သည်နေ့တွင် သဘင်ကြီးစွာပြုတော်မူ၍မင်းခမ်း မင်းဆောင် ကိရိယာအစုံ ကျင်းပလျက် နဝရတ်ဘုံ ခုနစ်ဆင့်တွင်[၂] လက်ထပ်မင်္ဂလာ ထိမ်းမြားဆောက်နှင်းတော်မူလေ၏။

ထိုသို့တန်းခိုးကြီးသော နတ်နှစ်ပါးလည်း ဆွေမျိုးအနွယ်ဆက်တော်မူကြသောကာလ ကာဠုတောင်, စိတြဲတောင်, ကေလာသဘတောင်တို့၌ တည်သောမြို့နန်းတို့ကို သိမ်းမြန်းပိုင်သတော်မူလေ၏။

မင်္ဂလာလက်ထပ်သဘင်ပွဲစုံတို့ကို ခုနစ်ရက်ခံပြီးလျှင် သုဒဿနမြို့သူ, မြို့သားအပေါင်းခြံရံစေလျက် ဂန္ဓမာနန်းသို့ သားတော်,သမီးတော်တို့ကို ပို့လေ၏[၃]၊ ပတ္တမြားဗိမာန်ဝယ် ခြွေရံရှစ်သောင်းနှင့် ပျော်ကြောင်းမကွာ မေတ္တာအသက် နှင်းဆက်တော်မူပြီးလျှင် အတူရွှေရင်နှဲ၍ နတ်ပွဲသဘင်တို့ဖြင့် စံစားမွေ့လျော် ပျော်ပါးကြလေသတည်း။

ထိုအခါ ရတနာသလ္လွန်[၄] တော်ဝယ် ချစ်ဘော်တူစုံ ထည်ချင်းခြံ၍ အာရုံမြူးမျှ စက်တော်ခေါ်ကြသည်တွင်[၅] သုဝဏ္ဏရာသီမိဖုရား ဤသို့ အိပ်မက်မြင်သည်၊ "နေမင်း,လမင်းတို့သည် နက္ခတ်, တာရာ,ကြယ်အပေါင်း ခြံရံလျက် ဝသဝတ္တီနတ်ပြည်စောင်းတန်းကဆင်းသက်လာ၍ ရွှေမဥ္ဇူပင် အဖျား နှစ်ပါးခွဲမှိ[၆]လျက် တညီတည်း[၇]နားကြပြီးသော် နေမင်းလည်း ခြွေရံတထောင်နှင့်တကွရမ္မဏိယပြည်ကြီး၏အရိပ်သို့ရွှေ့ရှုပျံသွားသည်ကို လမင်းသည် ရွှေမဥ္ဇူပင်ပေါ်က ကြည့်မြော်လိုက်ပြီးလျှင်[၈] သုဝဏ္ဏရာသီမိဖုရား[၉]ရင်ထဲသို့ဝက်ဝက်ခွဲ၍ဝင်သည်"ဟု[၁၀]မြင်မက်သည်နှင့်ရုတ်ချည်း[၁၁] လန့်၍နိုးလေသော် "အရှင့်သားယူပါ ယူပါ"ဟူ၍ ယောင်ယမ်းဆိုတော်မူမိသည်ကို မလ္လာဒေဝနတ်သားလည်းမြောက်သားတော်သုဝဏ္ဏရာသီကို

၁။ အစုံအလျှကျင်းပ-စ။
၂။ နဝရတ်အုံ-ပြာသာဒ်ခုနစ်ဆင့်တွင်-စ။
၃။ ပို့လေ၍-ဗ။
၄။ သဒ္ဒါညွှန်သလ္လွန်-ဗ။
၅။ မျှတရှင်ပျော်စက်တော်ခေါ်ကြသည်တွင်-စ။
၆။ စုံမှိ-စ။
၇။ တည်တည်-စ။
၈။ ကြည့်မြော်ပြီးလျှင်-ဗ။
၉။ သုဝဏ္ဏရာသီမင်းသွီး-ဗ။
၁၀။ ခွဲဝင်သည်ဟု-စ။
၁၁။ ရုတ်တရက်ချင်း-စ။

ပိုက်ဖက်လျက် "အဘယ်အခြင်းအရာကြောင့် လန့်တော်မူသနည်း"ဟု မေးတော်မူလျှင် မိဖုရားလည်း အိပ်မက်၏အဖြစ်ကို ပြန်ကြား၏။

မိုးသောက်လျှင် ဒေဝမိတာဆရာပုဏ္ဏားကိုခေါ်၍ အိပ်မက်၏အဖြစ်ကိုပြန်ကြားသော်-သုံးပါးသော ဗေဒင်၌ ကျွမ်းကျင် လိမ္မာသည့်[၁] ဆရာဖြစ်၍ ဤသို့ဘတ်သတည်း၊ "ဝသဝတ္တီနတ်ဘုံက ဘုန်းတန်းခိုးကြီးသော နတ်သမီးမောင်နှံတို့သည် နတ်ဘုံနတ်နန်းက စုတေခဲ့သည်နှင့်[၂] နတ်လှေကား, နတ်စောင်းတန်းတို့မှသက်ဆင်းလာ၍ ရွှေမဥ္ဇူပင် ဖျားဝယ် နှစ်ပါးရပ်တန့်သည်၊ နေမင်းဖြစ်သော မင်းသားမြတ်သည်ကား ရွှေ့ရှုသွားရာ လူတို့ပြည်၌ပဋိသန္ဓေယူလေအံ့၊ လဝိမာန်ဖြစ်သော နတ်သမီးသည်ကား မြောက်သားတော်မိဖုရားမှာ ထိုနေ့ပင် ပဋိသန္ဓေယူလေတော့သည်"ဟု လျှောက်လေသည်နှင့် သုဝဏ္ဏရာသီ မိဖုရားမှာလည်း နှုတ်ငုံတော်ရှိလေ၏၊ ဆယ်လမြောက်၍ အချိန်နေ့ရက် စေ့သော် တိမ်တိုက်မှဖြစ်သော ဝလာဟကပုလဲရတနာသည် ဇောတရသ်ကြုတ်ထဲမှ အသာအယာ လျှောကျသကဲ့သို့ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်တင့်တယ်သော သမီးတော်ရတနာကို ဖွားမြင်တော်မူ၏။

မောင်းမခြွေရံ နတ်သမီးအပေါင်း မ စလျက် ရွှေချင်းဖြတ်လော်ပြီးလျှင်[၃] ခုနစ်ရက်လည်သောကာလ လက်ဖွဲ့ကင်ပွန်းသဘင်ကို ကြီးစွာခံ၍ လက်ဖွဲ့တော်မူသည်[၄]၊ ရတနာပုခက်ကိုတင်မှ ဘိုးတော် သီရိဗ္ဗရာဇ်နတ်မင်းမှစ၍ ဘွားတော်ကလျာဏဝတီနှင့် ခမည်းတော် မလ္လာဒေဝနတ်သားတို့ စောင်မစီရင်လျက် "သုဝဏ္ဏရာသီဖွားမြင်သော သတို့သမီးသည် ဝေဠုရိယမြသားနှင့် မခြားမနား[၅]ဖြူထွားချောနှစ် ချစ်ခင်ဘွယ်တင့်တယ်လျောက်ပတ်လှသော သမီးတော်မြတ်တကား" ဟူ၍ ကောင်းချီးစကား ပေးတော်မူသည်ကို အစွဲပြု၍ "ဝေဠုမြတ်စွာ"ဟူသော အမည်တွင်၏။

ဘိုးတော်,ဘွားတော်, ခမည်းတော်, မယ်တော်တို့လည်း ဘုန်းတန်းခိုးအာဏာရှင်ဖြစ်သောကြောင့် သမီးတော်မြတ်၌ မပြတ်စောင်မကြည့်

၁။ ကျွမ်းကြင်လိမ္မာသည်ဖြစ်၍-စ။
၂။ စုတိခဲ့သည်နှင့်-။
၃။ ဖြတ်လော်ပြီးလျှင်-စ။
၄။ သဘင်ကြီးစွာ ခင်းကျင်းဖွဲ့တော်မူသည်-ဗ။
၅။ မြသားနှင့်မပြားမခြား-ဗ။

ရှုရန် အချိ,အယ,နို့ထိန်းနှင့်သိမ်းပိုက် မစမည့်သူ ရွေးချယ်စိစစ်[၁]ထား တော်မူသည်မှာ ဂနှသိရိ-မည်သော နို့ထိန်းကြီးနှင့် နို့သည်တရာ, ရူပ သာရ-မည်သောနို့ထိန်းကြီးနှင့် နို့သည်တရာ, မဇုဇလ-[၂]မည်သောနို့ ထိန်းကြီးနှင့် နို့သည်တရာ, မဟာသာလ-မည်သော နို့ထိန်းကြီးနှင့်နို့ သည်တရာ ထိုနို့ထိန်းကြီးလေးယောက်နှင့် နို့သည်ပေါင်း လေးရာတို့ သည် အလှည့်နှင့်တိုက်ကုန်ကြရ၏။

အလွန် မြတ်နိုးယုယ မွေးကျွေးရသည်နှင့် အသက် တဆယ်ကျော် သော် သုဒဿန, စိတြ, ကာဠ, ကေလာသဘ, ဂန္ဓမာဒန အမည်ရှိ သော တောင်ကြီးငါးလုံးတို့၌နေကုန်သည့်ဘုမစိုး,ရုက္ခစိုး,ကိန္နရီ,ကိန္နရာ ဝိဇ္ဇာဓိုရ်အစရှိသော နတ်သမီးတို့ကို ရွေးချယ်ကောက်ယူ၍—

စတုသာခါ နတ်မင်းကြီး၏သမီး[၃] ပဒုမသဂီနှင့် နတ်သမီး ပေါင်းတထောင်,

သီလဘုမ နတ်မင်းကြီး၏ သမီး[၄] ဇမ္ဗူသုန္ဒရီနှင့် နတ်သမီး ပေါင်းတထောင်,

မဟာပဒုမနတ်မင်းကြီး၏[၅]သမီး ကဥ္စနသာရီ[၆]နှင့် နတ်သမီး ပေါင်းတထောင်,

အရည ဒဏ္ဍော[၇]နတ်မင်းကြီး၏သမီး ဘဗ္ဗာဇနီ[၈]နှင့်နတ်သမီး ပေါင်းတထောင်,

ဝိဇ္ဇာဓိုရ်နတ်မင်းကြီး၏သမီး သခ်ကလျာဏီနှင့် နတ်သမီး ပေါင်းတထောင်,

ဒေဝသေနာယ နတ်မင်းကြီး၏သမီး ဇာယုရတနာနှင့် နတ် သမီးပေါင်းတထောင်,

သခ်မဂတနတ်မင်းကြီး၏သမီး ဒီဃကေသာနှင့် နတ်သမီး ပေါင်းတထောင်,

မဟာန္တရနတ်မင်းကြီး၏သမီး ဂန္ဓမာလာနှင့် နတ်သမီးပေါင်း တထောင်,

၁။ ရွေးချယ်စိစစ်-စ။
၂။ မဇ္ဇုလ—ပါ
၃။ စတုသာခါနတ်၏သမီး-ဗ။
၄။ သီလဘုံမနတ်၏သမီး-ဗ။
၅။ ပဒုမ္မနတ်မင်းကြီး၏-စ။
၆။ ကဥ္စနသိရိ-ဗ။
၇။ အရည ဒနဏ္ဍာ-စ။
၈။ သဗ္ဗဇနီ-စ။

ဒေဝဓိတာနတ်မင်းကြီး၏သမီးယောဟနမိတ္တာ[၁]နှင့်နတ်သမီး ပေါင်းတထောင်,

ဣန္ဒိဒေဝါ[၂] နတ်မင်းကြီး၏သမီး ရာသီမုတ္တာနှင့် နတ်သမီး ပေါင်းတထောင်—

ဤသို့ဖွားဘက်အပျိုတော်တထောင်,ကိုယ်ရံတော်နတ်သမီးတသောင်း တထောင်တို့သည် အကြောင်းအရေး တွေးဆဘွယ်ရာ အဖြာဖြာသော နည်းနာတို့ကို လိမ္မာသိကျွမ်း ထုံးတမ်းစဉ်လာ သူထက်ငါဖြင့် ပြာပြာ လဲ့လဲ့တဆယ့်သုံးနှစ် အရွယ်စေ့တွင်[၃] စိန်အတိ, မြအတိဆင်ယင်ခသော ထဘီ, အင်္ကျီ, တဖက်တို့ဖြင့် ဝတ်ဆင်လျက် ရွှေရင်တော် မသိမ်းမရှား, ထွားထွားဖွံ့ဖွံ့[၄] ဝိတ်ညွှန့်အင်္ကျီကို စိန်ဒါလီမျက်ကိုးပါး[၅] လေး, ငါးပတ် လည်မှာရောက်ကြ၍ မြလက်ကောက်သုံးဆင့်စီ နာရဏီနာရကာ ရွှေခြေ ကျင်းဝတ်ဆင်လျက် မြိတ်လွတ်စပုံ,[၆] နေအရုဏ်ခံသည့်နည်း, ဆံဆည်း ပေါင်းကြပ်[၇],တပတ်ရစ်နောက်ကွဲ, မုတ္တာရွဲညှင်းသေးစို, ကြာညိုဝတ်ဆံ, ရွှေလသဏ္ဍာန်ခါဖြူ,နန်းမမဥ္ဇူ, ခရားပွင့်ကျွေ, ဟသ်ာစာခွန်[၈], ကရဝိက် နှုတ်သီး, ကွမ်းလင်မြိတ်စို စသော ဆံထုံး ထုံးနည်းပုံတို့ဖြင့် ရှည်သွယ် သောကေသာကို မျက်နှာထားနှင့် တော်ရာလျော်ရာ[၉] ထုံးဆင်စေပြီးလျှင် မင်းသမီးဝေဠုမြတ်စွာကို စမ့ယ်ပျော်ပွါးစိမ့်သောငှါ ပတ္တမြားလိုက် နန်း ကြွင်နန်းဥကင် မာရဘင်ဝေလျှာင်းတော်ဦးမုတ်ကူး ယွန်းဆက် ပွဲတက် လည်ပေါ်[၁၀] အဆောင်တော်ချင်းစပ်လျက် ပြာသာဒ်ကြီး အဆောင် သုံးဆယ်,အဆောင်ငယ်တန်းလျား, ဆောင်ခြား,ဆောင်သီး,ဆောင်ကြီး, ဆောင်လတ်, မုတ်ကပ်ယွန်းကြော့,ဝဲမော့,ဝဲပျံ, နှင်းပန်းတကန့်[၁၁], မှန် တကန့်စီ၍ နာရဏီဇမ္ဗူရာဇ်တို့ကို အကောက်အကျစ် အလိမ်လိမ်နှင့် ပန်းအိမ်ပန်းနွယ် ဆင်စွယ်ဝန်းရှက် ပြန်ကတတ်,ပြန်ကဟပ်[၁၂]၊ ခြူးပတ်

၁။ ယောဟနမိတ္တ-စ။
၂။ ဣန္ဒိဒေဝါ-စ။
၃။ အကြောင်းအရေး အဆင်းပြင် လျှာနှင့်ပြာပြာလဲ့လဲ့တဆယ့် သုံးနှစ်အရွယ်စေ့တွင်-ဗ။
၄။ ထွားထွားမွံ့မွံ့—စ။
၅။ မြကိုးပါး-စ။
၆။ မြလွတ်စုပုံ-စ။
၇။ ဆံစည်းပေါင်းကြယ်-စ။
၈။ ဟသ်ာတန်ခွန်-ဗ။
၉။ တော်ရာတော်ရာ-ဗ။
၁၀။ ပွဲတက်လည်းအာပေါ်-ဗ။
၁၁။ ဖတ်တကန့်-ဗ။
၁၂။ ပြန်ကပက်ပြန်ကဟတ်-ဗ။

ခြူးရှက်ဖြင့်ဆင်ရုပ်, မြင်းရုပ် ထုလုပ်၍ ရွှေဗုဇ္ဇန်ထုပ်လက်ရမ်းနှင့်ဆန်း ဆန်းပြားပြား တံခါးမှန်ရွက်တို့သည်ငှက်ကရဝိက်သံ,ကြိုးကြာသံမြည်စေလျက် အတွေခတွေ အုံ့ညြ၍ မကုန်နိုင်သော ရွှေဘုံရွှေနန်း အဆောင် ငါးထောင်[၁] ကျော်ကို စီကာစပ်ကာ[၂] ဆောက်လုပ်၍ ရွှေမဥ္ဇူပင်ကို နန်းဆင်ကပ်ရပ်ရှိစေလျက်[၃] စတုဒိသာ လေးရပ်က မတ်မတ်ဆောင် ကျော် မှန်ဝဲမော်မုတ်ပြိုင်နှင့်မနိုင်မကန် ဆန်းပြားပွေလည်သောပတ္တမြား တိုက်,ရွှေတိုက်, ငွေတိုက်တို့လည်း ဝိုက်ကာ ဝန်းကာနှင့် ပျော်ရာ ချော် ဘွယ် တင့်တယ်ထူးပြားသော ဗိမာန်ကို ခြွေရံတသောင်းကျော်နှင့်တကွ ဝေဠုမြတ်စွာ မင်းသမီးကို ပုဏ္ဏားရှစ်ယောက် ဘိသိက်မြောက်သွန်းစေလျက် ကချေသဘင် ပဉ္စင်တူရိယာ မှုတ်တီးကာဖြင့် ပွဲစုံပွဲကြီးခံပြီးသော်[၄]- တံခါးပေါင်းငါးရာရှိသော နန်းဆောင်သို့တင်၍ ယခင်ခြွေရံအပေါင်းနှင့် ထားလေသော် (တဖက်နှင့်ရွှေရင်မ၍ နာမတွင်စု[၅] အနုပီပီ အင်္ကျီ လက်ကျပ်ကို တဘက်ရပ်ဝတ်ဆင်၍ ရယ်ရွှင်မငြီး မင်းသမီးတပါးကို ထိပ်ဖျားမြောက်တင် ရင်ခွင်နှင့်မွေ့ရာသာ ရတနာသလွန်တော်မှတခြား ကြမ်းများမှာမကျရအောင်လို့ လတခု ယုယုယယစောင်မအုံးညီ၍ကိုယ်စီ ဖြော်ဖြေကြရကုန်သတည်း[၆]။ ဤကား-ဝေဠုမြတ်စွာ ဖွားသောအခန်း တည်း။)

၃။ နန်းတော်ဆောက်လုပ်ခန်း

ထိုအခါ ရမ္မဏီယပြည်မှာလည်း မဟာရာဇိန္ဒမင်းကြီး၏ မြေးတော် ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်းထက်ဝယ် ဖွားဘက်တော် တထောင်နှင့် ဘုန်းရောင်တန်းခိုး တောက်ပထွန်းလင်းသော မင်းသားမြတ်သည် စကားမပီတတ် ပီတတ် တော့တီးတော့တာ လ-ဆဲ့ နှစ်ခါရာသီလောက်ရောက်အောင်ပင်[၇]နို့ ထိန်း

၁။ ငါးရာ-ဗ။
၂။ ဆန်းကြယ်စွာ-စ။
၃။ နန်းဆင်ခပ်ရင်း ရှိစေလျက်-ဗ။
၄။ ခင်းကျင်းပြီးသော်-ဗ။
၅။ တဖက်နှင့် ရွှေရင်မရှာ၊ နားမတွင်စုံ-ဗ။
၆။ ဖျော်ကြဖျားကြရကုန်သတည်း-ဗ။
၇။ တရာသီလည်း ရေဖံရောက်အောင်ပင်-စ။

တော်,အချီတော်,အရံတော်တို့သည် ရတနာလျှံလက် ပုခက်တော်လွှဲကြ ရင်း ချေင်းကျူးမြည်၍ နားလည်အောင် လျှောက်ထားကြလေသည်မှာ "မဟာရာဇိန္ဒ,အတုလဒေဝီ ဘွားတော်တို့သည် မယ်တော်သီလစန္ဒာနှင့် မေတ္တာဆက်ကြဲ ကံဆုံမျှသသူသည်[၁] ဇမ္ဗူဒီပါတဝိုက်တွင် ထိုက်တန် သောယောကျ်ားကို စဉ်းစား၍မမြင်သောကြောင့် မြင်ခွင်ရိပ်စဉ် ဥယျာဉ် သိရိဟေမာ၌ ရတနာသုံးပါးကို ညွတ်တွားလျက် သီလစောင့်ရာဝယ် တာပသ ပေးခဲ့သော မန္တရားနှင့်[၂] သိကြားနတ်မင်းကို ပင့်ခေါ်၍ ဆုတောင်းပန်ရာတွင်အာသာဝတီနွယ်သီးကြောင့်ဘုန်းကြီးသောသခင်ကို ရွှေစင်ဂဗ္ဘ၌ ပုဗ္ဗနိမိတ်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေရ၍[၃] ကျွန်မတစုတို့ မျက်ရှုရတနာ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်လာပေတော့သည်"ဟူ၍ မြူးရင်းချော့ရင်းချေင်းယဉ်ယဉ် ကိုစီစဉ်၍ လျှောက်တင်ကြ လေသောကြောင့် ဇာန္ဒကုမ္မာမင်းသားလည်း တရံရောအခါဝယ် မယ်တော်သီလစန္ဒာ စံတော်မူသော ရွှေနန်းတော်သို့ သွားလေ၍ ဤသို့လျှောက်၏။

"သီတင်းသီလ, ပုညပညာ, ပါရမီရင့်၍ ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့်ပြည့်စုံ တော်မူလှသော မယ်တော်ဘုရား....ဥယျာဉ်ကစား ထွက်တော်မူရာတွင် တာပသပေးခဲ့သည့် ဆုမြတ်ဂါထာကို မြွက်ကြား၍ သိကြားမင်းကိုပင့် ခေါ်ပြီးသော်-ဘုရားကျွန်တော်ကိုရအောင် ထိပ်ခေါင်တင်ဘုရားတို့ ပန် ကြားလျှောက်ရာတွင် အာသာဝတီနွယ်သီးနှင့် နတ်မင်းကြီးဆုတော်နှင်း ခဲ့သည် မှန်ပါ၏လော"ဟု- သားတော်လျှောက်မေးသော် မယ်တော် က "ဘိုးတော်,ဘွားတော်တို့၏ အာသာကို[၄] ထိပ်ပေါ်ကသာဆင်ရွက်၍ ရသေ့ပေးသောဂါထာနှင့်ဝါသဝ သိကြားမှာ သားတော်ကိုဆုပန်သည် မှန်၏"ဟု-အခြင်းအရာကို စေ့စုံစွာပြောလေ၏။

ဇာန္ဒကုမ္မာမင်းသားလည်း "သိကြားမင်းကို ဂါထာနှင့်တခါယခုခေါ် သော်- ကျွန်တော်တို့နေရာသို့ လာပါဦးမည်လော"ဟု-လျှောက်ပြန်၏၊ သီလစန္ဒာမယ်တော်လည်း "အာနုဘော်ကြီးသောဂါထာကို တရာဆယ် လီ ဝိဝိသသ သရဇ္ဈာယ်ရလျှင် အလွယ်တကူ ရှေးနည်းတူသိကြား မင်း ရောက်လာမည်"အကြောင်းကို အလောင်းသားတော် မြတ်အား

၁။ မေတ္တာဆက်ကြိုး၍ ကံဘုန်းမျှသသူသည်-စ။
၂။ မန္တန်နှင့်-စ။
၃။ ပဋိသန္ဓေနေ၍-စ။
၄။ အာဏာကို-ဗ။

ပြောပေ၏၊ ဤသို့ဖြစ်လျှင် "မယ်တော်ဘုရား···· နတ်ရှင်သိကြား၌ လျှောက်ထားစရာ ဣစ္ဆာသယ အတ္တဟိတ ကိစ္စအခွင့်ကြောင့်[၁] နတ်မင်းဘခင်ကို ဖူးမြင်လိုပါသောစေတနာနှင့် ဘုရားကျွန်တော် မမွေ့လျော်နိုင်အောင် ရှိပါသည်ဖြစ်သောကြောင့် ဂါထာမြတ်ကို သရဇ္ဈာယ်တော်မူ၍ သိကြားနတ်မင်းကို ခေါ်တော်မူပါလော့"-ဟုလျှောက်လေသော် မယ်တော်သီလစန္ဒာလည်း "သားတော်မင်းသားမြတ်····

သိကြားနတ်မင်းသည် ရှစ်သောင်းလေးထောင် အမြင့်ရှိသော မြင့်မိုရ်တောင်ထိပ်ဝယ် သုဒဿနဟူသော တံခါးတထောင်နှင့်[၂] မြို့တည်၍ ဝေဇယန္တာပြာသာဒ်၌ သုနန္ဒာ, သုစိတ္တာ, သုဓမ္မာ, သုဇာတာ ဟူသောနတ်သမီး မိဖုရားလေးပါးနှင့်တကွ ယုဂန္ဓရ, ဤသန္ဓရ,နေမိန္ဓရ, ကရဝိက,သုဒဿန, ဝိနတ္တက, အဿကဏ် အစရှိသောတောင်ခုနစ်ဆင့်နိမ့်မြင့်ဝန်းရံ၍ မြစ်ခုနစ်ဖြာ,သီတာ ပဗ္ဗတထိပ်၌ နှစ်ကျိပ်ရှစ်ယောက်သောနတ်,နဂါး,ဂဠုန်,ကုမ္ဘဏ်, ရက္ခိုက်, မဟာရိုက်ဟူသော ငါးတိုက်အာလိန်[၃]နှင့် တာဝတိန် ရွှေနန်းဝယ် ခြောက်သန်းနှင့်သုံးကုဋေ ခြွေရံနတ်သား,နတ်သမီး တို့နှင့် ကြီးမား,မြင့်မြတ်သော စည်းစိမ်ရှင်ဖြစ်ပေသည်။

အမှုမရှိဘဲကို အလွယ်တကူခေါ်ပင့်သော်လည်း ဂါထာ၏အာဏာ စက်ကြောင့် ရွှေစက်ဖြန့်လာတော်မူမည်ပင်[၄]၊ စည်းစိမ်ရှင်သိကြားကို အားနာလှပါသည်၊ လျှောက်ထားရန် ရှိသောအမှုသွားက ကြီးမားသော အရေးရှိမှသာ ဦးထက်[၅] လက်စုံဖေါ်၍[၆] ပူဇော်သက္ကာရဖြင့် ပင့်ရ ခေါ်ရပါစေတော့"ဟု–ဆိုလျှင် ဇာန္ဒကုမ္မာမင်းသားကလည်း "သိကြား ပေး၍ရသောသားဟူ၍ဇမ္ဗူဒီပါ တကျွန်းလုံးထင်ပေါ်အောင်အကျော်အ စောဖြစ်ပါလျက် သတင်းနှင့်ညီမျှအောင် ဘယ်ကဲ့သို့သော ကျေးဇူး ထူးပြားဆန်းကြယ်သော အတတ်မျိုး၌ တစုံတခုမျှ လှူရေးလှူရာ အဋ္ဌာရ သမရှိပါ၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည် ဝပ်ညောင်းညွတ် ယိုင်၍ မပြိုင်မနှုန်း မဆွယ်နိုင်သောသိပ္ပကို တတ်လှချင်ပါသော စေတ

၁။ ကိစ္စအခွင့်ကြောင့်-စ။
၂။ သုဒဿန-ဟူသော ဘွဲ့တံဆိပ် ဖြင့်တံခါးတထောင်ထပ်၍–စ။
၃။ ငါးထပ်အာလိန်-ဗ။
၄။ ဖြန့်လာတော့မည်ပင်-ဗ။
၅။ ဦးထိပ်-စ။
၆။ လက်စုံမြှောက်၍–စ။

နာရှိပါ၍ သိကြားမင်းမှာ အဋ္ဌာရသဆုကိုပန်ပါမည်၊ခေါ်တော်မူပါ"ဟူ၍ အကြိမ်ကြိမ်လျှောက်ထား တောင်းပန်ရာတွင်- မယ်တော်သီလစန္ဒာလည်း သားတော်၏စကားကို သနားစုံမက်သည်နှင့် ကောင်းရက်အခါ[၁] မင်္ဂလာရှိသောနေ့၌ (ရွှေနန်းရွှေဘုံကို သုတ်သင်သန့်ရှင်းမှ ပျံ့သင်း[၂] ကြိုင်အေးအမွှေးထုံရည်ဆွတ်ဖျန်း၍ ပန်းထီး,ပန်းတံခွန်တို့ကိုအဆိုင်ဆိုင် စီကာစီကာ[၃] ဆွဲ၍[၄] မြောက်ကြွ ပူဇော်ပြီးသော် တော်လျော်သင့်မြတ် သောနေရာက သားတော်, မယ်တော်တို့နေ၍) ရွှေချည်ဖြင့် တွဲသော[၄] ပုလဲပုတီးကိုစိပ်ပြီးလျှင် မဟာတေဇော်ဂါထာတော်မြတ်ကို အာလုပ်ချီ လျက် ပီပီသသ တထောင်ပြည့်အောင် သရဇ္ဈာယ်တော် မူလေသော်– ပဏ္ဍုကမ္ဗလာ သလွန်တော်တင်း၍ လူ့ပြည်ကိုကြည့်ရှုတော်မူလျှင်-သီလ စန္ဒာ မင်းသမီး၏သားတော်ဖြစ်သော ဇာန္ဒကုမ္မာမင်းသား၏ဆန္ဒကို မြင် တော်မူ၍ နှင်းအပ်တော်မူချင်သော ဆုတော်ကို ဆောင်ယူခဲ့ပြီးမှ အလျင် တဆော သက်လာ၍ အကြောင်းအရာကိုမေးတော်မူလျှင်-ဇာန္ဒကုမ္မာ မင်း သားသည် "ကိုယ်တော်မြတ် သနားတော်မူ၍ ရသောသားတော် ဖြစ်ပါ လျက် အဋ္ဌာရသ သိပ္ပအလုံးစုံ၌ အရှင့်ဂုဏ်နှင့်ညီမျှအောင် သနားတော် မြတ်ကို ခံလိုပါသည်ဘုရား"ဟု- လျှောက်သော်-ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါ အပေါင်းတို့ ပြိုင်နှိုင်း ဘက်ယှဉ်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍ တန်းခိုး အာဏာ ကျော်စောခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလှသော ဝရဇိန်လက်နက်ကို တုဘက် မပေါ်နိုင်အောင် ဆုတော်နှင်းခဲ့ပြီးလျှင် အခင်းအမှုရှိသမျှ၌[၅] စိတ်ချတော် မူရအောင် သူရဿတီနတ်သမီးကို ခေါ်တော်မူ၍ "ဇာန္ဒကုမ္မာ မင်းသား သည် ငါ၏သားတော်ရင်းဖြစ်သည်၊ ငါ၏ကိုယ်စား စောင်မကြည့်ရှု၍ တခုမလပ် တတ်ရာသမျှသော အဋ္ဌာရအတတ်တို့ကို နည်းနာနယ အစုံ အလင် ပြသင်ရစ်ရမည်[၆]"ဟု-မိန့်တော်မူ၍ သူရဿတီနတ်သမီးကို ဆရာ အမှတ် အပ်မှာပြီးသော် သားတော် အလောင်းအလျာကို ရိပ်ဖြူစကြာ[၇] ဆောင်းသမျှသော မင်းတို့ဘုန်း,အာဏာ,အဆင်း,သဏ္ဌာန်အလွန်တရာ

၁။ ကောင်းမြတ်သောရက်အခါ-စ။
၂။ ပျံ့ရှင်-ဗ။
၃။ စီကာစပ်ကာ-စ။
၄။ ဆွဲသော-စ။
၅။ အခင်းအမှု၌။-ဗ။
၆။ ပြသင်ရမည်-ဗ။
၇။ ထီးဖြူစကြာ-စ။

တင့်တယ်စေလို၍အဘိုးအနဂ္ဃတန်းဆာရတနာလည်းမှာဆွဲသည့်[1]မြဲရွဲကို စီ၍ တညီတညာတည်းထားသကဲ့သို့ စောင်းလျားသီး၏ပမာ သုံးမျက်နှာ ထောင့်၍ သုံးမြောင့်တွတ်ကွက်နှင့် မျက်ရှင် ကိုးပါးသည် ထူးပြားအံ့ဩ ဘွယ်ရှိသည်။

(၁) ထိုသို့အမြောင့်၌ တမျက်နှာက ကြည့်သော် မှည့်လှသော[2] အရောင်ထဲတွင် စိတ်စွဲမိအောင် မြင်သည်မှာ ဇမ္ဗူ့သပြေ၊ ပဒေသာ၊ကုက္ကို၊ထိမ်အစရှိသောသစ်ကြီးလေးပင်၊ကျွန်းငယ်နှစ်ထောင်၌ ရှိနေကုန်သော ဝေနေယျအပေါင်းနှင့် မြင်ကောင်းသမျှကို အရောင်တဖိတ်ဖိတ်နှင့် အရိပ်ကိုမြင်သည်။

(၂) တမြောင့်ကိုလှည့်၍ ကြည့်လျှင်လည်း တောင်စကြဝဠာကို သမုဒ္ဒရာရစ်ပတ်၍ နဝတတ်ကဖြာသော ငါးရာမြစ်ငယ်၊ ငါး သွယ်သော မြစ်ကြီးနှင့် တောကြီး၊ တောင်ကြီး ကာဆီး ရှောက်ပတ်ဝန်း၍[3] ကျွန်းကြီး၊ကျွန်းငယ်တို့ကို ရစ်လျက် မြစ် ဆိုသမျှ ချောင်း၊မြောင်း၊ အင်း၊ အိုင် ကန်ရေတို့၌ ရှိနေကုန် သော ဆယ်ကုဋေသတ္တဝါအပေါင်းကို စေ့စုံစွာအတိုင်း မြင်ရ သတည်း။

(၃) တမျက်နှာအမြောင့်ကကြည့်ပြန်လျှင် ဟေမဝန္တာ မည်သော တောကြီး၌ ပေါက်ရောက်သော သစ်သီးမျိုး၊ ပန်းမျိုးတို့နှင့် တောသတ္တဝါဖြစ်သောတိရစ္ဆာန်၊သား၊ငါးတို့ကိုပကတိမြင်ရ သတည်း။

(၄) ထိပ်ကကြည့်လျှင် နဂါး၊ဂဠုန်၊ကုမ္ဘဏ်၊ရက္ခိုက်၊မဟာရိုက် နှင့်တကွ သတ္တရဘန်၊တောင်စဉ်ခုနစ်ထပ်၊ ခြောက်ရပ်သော နတ်ပြည်၊ဗြဟ္မာ့ပြည်ဘုံနှစ်ဆယ်တိုင်အောင် ချဉ်းကပ်၍ နတ် သား၊နတ်သမီးတို့စံသော ဘုံပြာသာဒ်နှင့်တကွ ရှိသမျှအတိုင်း မကြွင်းမကျန် မြင်သည်။

၁။ အဘိုး အနဂ္ဃ ထိုက်သော တံဆာ ရတနာ လည်မှာ ဆွဲ သည်-စ။
၂။ မြည့်လှသော-စ။
၃။ ကစီးရှောက်ပတ်ဝန်း၍-စ။

(၅) အောက်မြောင့်က ကြည့်လျှင်လည်း သံဝေဂစွဲမိအောင် ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ပြိတ္တာ၊အသူရကာယ် အပါယ်လေးဘုံ တည်ကုန် သောအတိုင်း အလုံးစုံကိုမြင်ရသည်။

ထိုမျက်ရှင်သည် တပါးပါး၌ငါးပါးသောထူးပြားဆန်းကြယ်ခြင်းဖြင့် အံ့ဩဘွယ်ဖြစ်သောကိုးမည်သောရတနာအမျိုးသည်သို့ထား-သို့နေ[1]မတူ အဖြူ၊အပြာ၊အဝါ၊အနက်၊အညို၊အကြောင်၊အရွှေဟူသောရောင်ခြည်နှင့် ကိုးမည်အမျိုးကွဲပြားသော ရတနာများသည် ငါးပါးသော့ကျေးဇူး ထူး ပြားခြင်းနှင့် ပြည့်စုံကြသည်ချည်း၊ ထိုရတနာတို့ကို [2]စိန်ကိုးတန်[3]ထိုးပြီး လျှင် မြကြိုးရစ်သီ၍ ဒါလီဘယက်ကိုသူတကာတို့ထက်မြင့်မြတ်၍မိုးနတ် ထွင့်ဖျား သိကြားငါကဲ့သို့ အောင်မျိုးမြဲတေ ကြက်သရေအပေါင်းပြည့်စုံ စေသော-ဟူ၍ကောင်းချီးပေးပြီးလျှင်ဇာနန္ဒကုမ္မာမင်းသား၌မျက်ရှင်ကိုးပါး ဘယက်ကို ရွှေလက်တော်မြတ်နှင့်ဆင်ယင်ဆွဲခဲ့ပြီးလျှင်သိကြားမင်းသည် စံတော်မူရာနတ်ပြည်သို့ ပြန်တက်လေ၏။

ဇာနန္ဒကုမ္မာ မင်းသားလည်း အံ့ဘွယ်[4]ငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံသောဘယက် ရတနာကိုဆင်လျက် နတ်ရှင်သိကြားမင်းကဲ့သို့ အလွန်အကျူးတင့်တယ် ခြင်းဖြင့် (တင့်တယ်လှပ၍[5] ကြီးသည့်တန်းခိုးအာနုဘော် အကျော် အ စောနှင့်ပြည့်စုံ၍ ဂုဏ်သတ္တိအပေါင်းမှာ ရန်သူအပေါင်းတို့ကို ညွှတ် ပျောင်းအောင် နှိမ်နိုင်သော ဝရဇိန်လက်နက်ကို) ရတော်မူလျှင် ခုနစ် ရက်တိုင်တိုင် သဘင်ကြီးစွာပွဲ၍ အောင်ပွဲခံသတည်း။

သူရဿတီနတ်သမီးလည်း ကိုယ်တိုင်စောင်မ၍ "သိကြားမင်း-သား တော်ဖြစ်ပေသည်တကား"ဟု ထူးပြားလှစွာသော အဋ္ဌာရသ သိပ္ပအ ပေါင်းတို့ကို နေ့တိုင်းသင်ပြ၏၊ ကောင်းကင်ကိုပျံနိုင်သောအတတ်၊ မြေကို လျှိုးနိုင်သောအတတ်၊ နာနာရုပ်ဖန်ဆင်းနိုင်သောအတတ်၊ အသက်သွင်း နိုင်သောအတတ်၊[6]ဤသို့သောအတတ်မျိုးမှစ၍ တခုမကျန် လူတို့တတ် ရသော အဋ္ဌာရသအပေါင်းကို ကုန်ကုန်စင်စင် တတ်တော်မူလေသော်

၁။ ဘိုထားဘိုနေ-ဗ။
၂။ ထိုရတနာကိုးစုံကို-ဗ။
၃။ ကုန်တန်-ဗ။
၄။ အံ့ဩဘွယ်-စ။
၅။ တင့်တယ်လှ၍-စ။
၆။ အသက်သွင်း ဝင်တတ်သော အတတ်-ဗ။

ဇမ္ဗူဒီပါဝယ် တရာသော မင်းအပေါင်းတို့သည် ဦးခေါင်းကေသာ စကြာခြေတော်ရင်းသို့ခိုက်၍ ဘုန်းတော်မြတ်ကို ခိုလှုံကြရသတည်း။

တနေ့သ၌သော်[၁] တသန်းသောရဲမက် ဖွားဘက်တော် တထောင်နှင့်တကွ ရမ္မဏီယရွှေမြို့တော်က ရထားပျံစီး၍ထွက်ပြီးလျှင် သီရိဟေမာဥယျာဉ်တော်သို့ မိဿ, ဖြုဿ, မေတ္တ ပန်းစုံပွင့်တုန်း သုံးရာသီလည်းကောင်း စမွယ်ပျော်ပါး၍ သီတုဒကရေကန်နန်း စံတော်မူ၏၊

ထိုအခါ ယမုနာမြည်ကို အစိုးရသော ရောပထ နဂါးမင်း,မှူးမတ်ခြွေရံ ညီလာခံ၍ စမွယ်တော်မူစဉ်ဝယ် "ယမုနာ, ဂင်္ဂါ, အစီရဝတီ, မဟီ,သရဘူဟူသော မြစ်ကြီးငါးသွယ်, မြစ်ငယ်ငါးရာတို့သည် အဘယ်အရပ်က[၂] စီးဝင်ကျရောက်ဖြစ်လာကြသနည်း"ဟု မေး၏၊ မှူးမတ်တို့ကလည်း"နဝတတ်အိုင်ကဆင်းကျဖြစ်လာကြောင်း"ကိုတင်သည်၊"နဝတတ်အိုင်မှသည် မည်ကဲ့သို့ စီးဝင်၍ မည်သို့ရောက်မှ မြစ်ကြီး,မြစ်ငယ်ဖြစ်သနည်း"ဟုမေးတော်မူပြန်၏၊မသိသာနိုင်သောအခြင်းအရာကိုလျှောက်ထားကြလေ၏၊ ဤသို့မသိသာလျှင် သီတာ၏ အဆုံး,အစကို[၃] သိရမှတ်ရအောင်သွားမည်မှာ မိဖုရား, မောင်းမတို့ကို မဆောင်မယူခဲ့ပြီ၊ အားအန်ကြီးမားသော[၄] နဂါးရှစ်သောင်း ရွေးချယ်စည်းကြပ်၍ တနေ့သ၌ ယမုနာမြစ်ကိုလျှောက်ကြ၍ တန်းခိုးဖန်ဆင်းပြီးလျှင် အလျင်အမြန်သွားလေ၏။

(၁) မြစ်ငါးစင်းတို့သည် အသီးသီးဖြာ၍[၅] ဆုံရာ, ပေါင်းရာ ဖြစ်သော တိရစ္ဆာနတောင်ကိုရောက်လေသော် ယင်းသည်တွင် ငါးစင်းမြစ်ကြီးဖြစ်ရကြောင်းအစကိုသိရလျှင်—

(၂) ဂင်္ဂါဥမင်ကိုလျှောက်၍ တောင်ဖီလာအောက်သို့ ရေဖေါက်၍ဝင်သည်နှင့် တိယင်္ဂလကျောက်ဖျာမှာ ယူဇနာငါးဆယ် ရေပေါက်လေသည်များကို[၆] ကြည့်ရှု၍သွားရာတွင် (၃) အာကာသဂင်္ဂါသည် ယူဇနာခြောက်ဆယ် ကောင်းကင်သို့တက်၍ တဖန်

၁။ တနေ့သောအခါ၌-စ၊
၂။ အဘယ်သောအရပ်က-စ။
၃။ အဆုံးအဝကို-ဗ။
၄။ အားအင်ကြီးမားမြန်မာသော -ဗ။
၅။ အသီးအသီး-ဗ။
၆။ အောက်လေသည်များကို-စ၊
၇။ သွားသည်နှင့်-စ။

ဆင်းလာပြန်သော ရေလုံးသည် သုံးဂါဝုတ်အမျှ (၄) ပဗ္ဗတတောင်ခါးပန်း၌ တိုက်ခိုက်ဟန်များကို ကြည့်ရှု၍သွားသည်နှင့် နွား, မြင်း, ဆင်, ခြင်္သေ့ (၅) မုခ လေးဝသောပြွန် ရေတံခွန်မှစ၍ တဆဲ့နှစ်ခွေပတ်သော[၁] နဝတတ်အိုင်ကြီးနှင့်တကွ ဆဒ္ဒန္တအိုင်, ရထကာရအိုင်, ကုဏာလအိုင်, မန္ဒာကိနီ[၂] အိုင်, သီဟပပါတ်အိုင်, ကဏ္ဏမုဏ္ဍအိုင်အစရှိသည်တို့ကို လည်လည်ပတ်ပတ်[၃] ကြည့်ရှုပြီးလျှင်—

ထိုခုနစ်အိုင်ကိုဖုံးအုပ်၍ ကျီးနှုတ်သီးကဲ့သို့ မိုးသောတောင်ကြီးငါးလုံးကိုသိလိုပြန်သောကြောင့် ခြွေရံနဂါးအပေါင်း ရှစ်သောင်းနှင့်လှည့်ပတ်ကြည့်ရှုပြန်သော် ဂန္ဓမာတောင်ကြီးကို တက်မိလေ၍ တောင်ခါးပန်း[၄] ၌ရှိသော ကျောက်ဖျာပေါ်ဝယ် ရောပထနဂါးမင်းနေ၍ ခြွေရွေအပေါင်းတို့ကိုင့်ညောင်းရုံးစု[၅] လျက် နားနေစဉ်တွင် တောင်ထိပ်၌[၆] သုံးမြို့ခုနစ်ထပ်ကာသောငါးရာနန်းဆောင်က ကျောက်ရောင်,ရွှေရောင်တို့ဖြင့်ဆန်းကြယ်စွာထွန်းပသည်ကို"ဘယ်နတ်မင်း၏ဗိမာန်ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်း"ဟုနဂါးရှစ်သောင်းနှင့်တကွ အံ့သြရှုကြည့်၍နေကြစဉ် ဝေဠုမြတ်စွာမင်းသမီးသည် ငြီးငွေ့တော်မူသောကြောင့် "မဥ္ဇူသကပန်းပွင့်ကို ရွေလက်တော်ဖြင့်ဆွတ်ခူး၍ကစားတော်မူချင်သည်"ဟု နင်းကြမ်းပြင်အလုံးမှာလဲ လုံးဖြူကတ္တီပါကို အထပ်တရာခင်းပြီးလျှင် နတ်သမီးပေါင်း တသောင်း တထောင်[၇] ကျော်နှင့်တကွ မ,စ,သူအလဲလဲ[၈] တွဲသည့်သူဘယ်,ညာ ရတနာမင်းယဉ်နသည် စတုဒိသာမုန်ဝဲမော်သို့ ထွက်တော်မူသည်ကို ရောပထနဂါးမင်းနှင့်တကွ ရဲမက်နဂါးရှစ်သောင်းတို့မြင်ကြလေသော်—

ပတ္တမြားလည်ပေါ် ဂုလိုက်၌ မုတ်ဆိုင်ယွန်းဆက်သော နာရဏီရွှေနန်းအဆောင်ငါးရာက တဖြာဖြာတထိန်ထိန်နှင့် အရှိန်တောက်ထွန်းရာတွင် များစွာသောခြွေရံတို့သည် နဟန်ယဉ်ဟန် ခြောက်တန်အပြစ်လွင့်၍[၉] ဆင့်ရရင့် စီရရီ တညီတညွတ် ဆွတ်လွတ်သနားစရာရှိသည်နှင့်

၁။ တဆဲ့နှစ်ခွေဝယ်ပတ်သော-ဗ။
၂။ မဏ္ဍာဂိန်-စ။
၃။ လှည့်လှည့်ပတ်ပတ်-စ။
၄။ အောက်ခါးပန်း-စ။
၅။ ရုံးစီး-စ။
၆။ တောင်ထိပ်ဦး၌-စ။
၇။ တထောင်-စ။
၈။ အလွဲ့လွဲ့-စ။
၉။ နဟန်, ယဉ်ဟန်, ချောဟန် အပြစ်စင်၍-စ။

ဝေဠုမြတ်စွာမင်းသမီး၏ အဆင်းရုပ်ရည် ပြင်လျာသည် နှိုင်းဘက်စရာ မရှိအောင်တန်းဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့တွင် တိမ်ငွေ့စင်ခိုက်ကိုထွန်းသော လစက်ဝန်းကဲ့သို့ ရွှန်းလှသော ရွှေမျက်နှာတော်၏ အသရေသည် အထွေထွေကြည့်တိုင်းပင် မှည့်သလို ဝင်းသလိုနှင့် ကိုယ်တော်ကလည်း သပ်သပ်, အလုံးအရပ်ကလည်း သန့်ရှင်းရှင်း, ပြာပြာဝင်းဝင်းလဲ့လဲ့ တတွဲ့တွဲ့နှင့် တနွဲ့နွဲ့ပျောင်းလျက် ဖယောင်းပုံလည်းမှို၊ သိင်္ဂီခရွှေရုပ်ကဲ့သို့ အိအိအယ်အယ် အံ့ဘွယ်အရောင်နှသည် ဝေဠုရိယ မြသားနှင့် ယှိုးမှားမိဘွယ် အသွယ်သွယ်ရှုတိုင်းထင်၍ဘဝင်စိတ်စောလျက် သဘောကိုယ်စီကိုယ်စီပေါက်ကြသော် မဆောက်တည်နိုင်[၁]၊ မိန်းမှိုင်တွေဝေ၊ ဇာခြေမှု မရှုအသက် စိုက်စက်ခေါ်ယောင် မျက်တောင်ကိုမျှလည်း တခဏမျှ မခတ်မိပြီ၊ ကိုယ်စီအံ့အားသင့်၍ အသက်သင့်သာ ရှုကြလျက် တစိုက်စိုက်ကြည့်သည်နှင့်တောင်လှည့်,မြောက်ယိမ်းအမိန်းအမောရှိကြစဉ် ထပ်၍မျောစေဦးဆိုသကဲ့ပင် ဝေဠုမြတ်စွာသည် သိင်္ဂါရွှေရိုး၌ ကျောက်ကိုးပါးစီသော နီလာတံချူတံကို[၂]စွဲတော်မူ၍ မဥ္ဇူသကပန်းပွင့်ကို ရွှေလက်တော်ဖြင့် မြင့်ချင် နိမ့်ချင်[၃]ချိဘ်င်တော်မူလျက် ဆွတ်ချူ[၄] ကစားရာတွင်—

မြဝတ်ဆံသေးတွန့်သော တိမ်ညွန့်လက်ကြပ် အင်္ဂျီတွင် စိန်စီသောအရံနှင့်လယ်ခွန်တော်တဘက်ရပ်ကိုခလည်းသလပ်ရာတွင်သမ္ဘရာသီးခန့်[၅]မျှလောက်သော ရတနာနှစ်ပါးသည်[၆] လားလားလည်း သတိတော်မပျက်၊ တဝက်ခန့်မျှလစ်သည်ကို လျှပ်ပန်းလျှပ်စစ်နွယ်တွင် ကြယ်နှစ်လုံးပြိုင်သကဲ့သို့ ဝေးနိုင်မျှနေရာ မနည်းကွာသော်လည်း မျက်နှာတည့်တည့်တွင် အကြည့်အခန့်သင့်ကြုံ၍ ဥဒါဟရက်စေတနာသည် အာကာသတိမ်နန်းက လျှပ်ပန်းချင်းခွပ်ကြသည်ကို လူ့ပြည်ကအတိုင်း မြင်ရသည့်သဘွယ် မျက်နှာပါးမှာ ဘယ့်နှယ်နှယ်နှင့် ဆန်းကြယ်သော ဗိမာန်ကဘုန်းလျှို့မြရောင်နှင့်[၇]မီးတန်းဆောင်တိုင်နှစ်ပွင့်ကို လေပြေလေညှင်းပင့်၍ မှိတ်ချည်လင်းချည်ရှိသကဲ့သို့ အဆို့အဆီးမရှိ၊ မျက်စိအတပ်

၁။ မထောက်မတည်နိုင်-ဗ။
၂။ နီလာခြူးတန်-စ။
၃။ မျှင့်ချေ,နိမ့်ချေ-မ။
၄။ ဆွတ်ခူး-ဗ။
၅။ သမ္ဘရာသီးပိုင်းခန့်-ဗ။
၆။ ရတနာငါးပါးသည်-စ။
၇။ ပန်းလျှာမှန်ရောင်နှင့်-ဗ။

မြင်ကြသော် ဘဝင်အာရုံသည် ထပ်ပိုးစုပေါင်း၍ မြင်ဟောင်းတွင် အသစ်စွက်သည်နှင့် ပက်လက်ပြောင်းပြန်မြောလျက် စိတ်စောသည့် အရေးကြောင့် နှလုံးသွေးမြူးကွန့်၍ တတွန့်တွန့်ငင်ရှိုက်ကြသည်နှင့် ကတိုက်ကရိုက် ရှိကြလေသည်။

နဂါးခြွေရွှေ တသင်းတို့လည်း မင်းကိုကွန်မမြင်၊ အရှင်နှင့် တကွ တွေ့ကရ သိကရိ စီစီကြော်ကြော် တောက်ခေါ်သော်လည်း မကြား, လမ်းများကိုလည်းမသိ,သတိလည်းမရနိုင်,ယိမ်းယိုင်ညွတ်ကာ လျှာများထွက်သူထွက်, မင်ကြက်သည့်အရုပ်လိုအမြုပ်ပြန်သူပြန်, ဂွမ်းလှန်တလိမ့်လိမ့်လေ၍[၁] မြောသူမြော, တောတောင်မှန်းလည်းမမြင်, ရှိုက်ငင်မိန်းမူး, ခြောင့်ဆူးခလုတ်,သစ်ငုတ်ဝါးရုံ,ခရောင်းပုံများကို ခိုက်မိ,တိုက်မိ,စုတ်ပြတ်ထိပေါက်လျက် သွေးထွက်သံယို ရှိသော်လည်း ကိုယ်ကို ကိုယ့်ရှင် မသိ၊ ခိုက်မိရာ ခိုက်မိ၍ သွားလေသော် ရောပထ နဂါးမင်းလည်း တယောက်တည်းသာ ကန္တာရတောလမ်း၌ ညှိုးနွမ်းခွေမူးလျက် မျက်စဉ်းတောင်ခြေရင်းသို့[၂] ရောက်မှန်းမသိ ရောက်လေ၍ ပင်ပန်းလျောင်းအိပ် နေလေသတည်း[၃]။

ထိုအခါ ဟူရမ္ဗလဂဠုန်မင်းသည် အရံငါးရာနှင့်တကွ ဝေဘူလတောင်ထိပ်၌ သီတင်းသုံးနေသော ဝိဇ္ဇာမယရသေ့ကြီးမှာ အတတ်ပညာသင်မည် လာသည်တွင် မျက်စဉ်းတောင်ခြေရင်း၌ ရောပထ နဂါးမင်းလည်း ညှိုးနွမ်းသောနှလုံးဖြင့် ယူကျုံးမရရှိ၍မိမိ၏ရုပ်သဏ္ဌာန်ဖြင့် တောင်ယံ၌ခွေ၍ နေသည်ကိုတွေ့လေသော် အခြွေအရံတို့ကို "ဝေဘူလတောင်ထိပ်သို့ သွားနှင့်ကြတော့" စေလွှတ်လိုက်ပြီးလျှင် ကြီးစွာသောအားအန်ဖြင့် ချိသွားဖြီးသော် နဂါးမင်းကို ပင်ပန်းမိန်းမော၍[၄]နွမ်းနယ်စေလိုသောကြောင့်ထိုထို ကောင်းကင်ပြင်မှာ လှည့်ပတ်ပျံဝဲ၍ အရပ်ရှစ်မျက်နှာနှံ့အောင်ကစား၏။

ထိုသို့ကစားသည်တွင် ရမ္မဏီယပြည်ကြီး၏မြောက် သုံးယူဇနာ ကွာသောအရပ်၌ သီရိဟေမာမည်သော ဥယျာဉ်တွင် တသန်းသော ရဲမက်,

၁။ ဂွန်းလန်ဒလိန့်လိန့်သွား စေ၍-ဗ။
၂။ မျက်စ်လည်၍ တောင် ခြေရင်း သို့-စ။
၃။ ပင်ပန်းယောင်ယမ်း၍ အိပ်နေ လေသတည်း-စ။
၄။ ပင်ပန်းမောဟိုက်၍-စ။

ဖွားဘက်တော်တထောင်နှင့်တကွ ဝရဇိန်လက်နက်သခင် ဇာနဒ္ဒကုမ္မာမင်းသားသည် သီတုဒကရေကန်ခါးပန်း၌ ရွှေနန်းခရွှေဘုံ စမွယ်ဒိုက် ကြိုသည်နှင့် သီရိဟေမာ ဥယျာဉ်တော်အပေါ်သို့[၁] တွဲလျားချိုယူလာသည်တွင် သံတောင်တရာရှိသော ပုန်းညက်ပင်ကြီးကို နဂါးအမြီးပတ်မိ၍ ကြပ်ကြပ်မြဲမြဲ ရစ်ရာတွင် အမြစ်နှင့်တကွ ပါသည်ကို ဇာနဒ္ဒကုမ္မာမင်းသား မြင်လေသော်"ငါပျော်ပါးသော ဥယျာဉ်မှာ ပန်းပင်ကိုဖျက်ဆီးရာသလော"ဟူ၍ အမျက်တော်ရှိသောကြောင့်[၂] ဝရဇိန်လက်နက်ဖြင့် ဇက်မင်းဂဠုန်ကို ပစ်တော် မူလိုက်သည်ရှိသော် တောင်ပံနှင့် ခြေလက်သည်[၃] ထက်ဝက် နှစ်ခြမ်းကွဲ၍ မစဲမရပ်အောင် သွေးသံချင်းချင်း ထွက်ယိုလျက် နဂါးနှင့်တကွ မြေသို့ ကျရောက်သည်။

ထိုဂဠုန်သည် ပြင်းပြသောဝေဒနာနှင့် ကိုးကွယ်ရာမရ ဒုက္ခကြီး၍ ယိုစီးထွက်သော သွေးစက် နီနီတွေးတွေးကိုမြင်တော်မူလျှင်[၄] လေးဆူသစ္စာ သမ္မာတော်ရင့်သောမင်းသားဖြစ်၍အလွန့်တရာသနားမေတ္တာ,ကရုဏာ သက်ပြန်တော်မူသဖြင့် ဂဠုန်မင်း၏ ဦးခေါင်းရင်းက ရွှေစက်တော် ရပ်ပြီးသော် သူရဿတီနတ်သ္မီးသင်ပေးထားသော မန္တရားကိုရွတ်မန်း၍ ရေစင်ဆွတ်ဖျန်းတော်မူလျှင် ဟူရမ္ဗလ ဂဠုန်မင်းသည် ချက်ချင်းရှင်ပြန်၍ ထိုအန္တရာယ်ရောဂါပျောက်သည်နှင့် ချမ်းသာပကတိ ရှိပြန်သတည်း။

ထိုဂဠုန်မင်းလည်း"ဤကဲ့သို့ ဘုန်းတန်းခိုး အာဏာကြီးသောမင်းကို မကြားဘူးတောင်း, မတွေ့ဘူးတောင်း ယခုတွေ့ကြိမ်ရပေသည်၊လေးမည်သစ္စာ သမ္မာရင့်သော အရှင်တကား၊ နောင်ဘုရားဖြစ်လျှင်လည်း အတူတကွ ကျွတ်လိုပါ၏၊ ဂဠုန်ပြည်သို့မပြန်ပြီ၊ ပါရမီဖြည့်သောအရှင့်ထံတွင် ခိုမှီလျက် ဝတ်ကြီး,ဝတ်ငယ် လုပ်ကျွေးနေတော့မည်၊ ပုရိသဇာနည်ပေတကား"ဟု စိတ်ထားမြတ်နိုး၍ ကျွန်တော်မျိုးခံ၍နေလေ၏။

ဧရာပထနဂါးမင်းလည်း ရွှေဘုန်းတော်,ရွှေအာဏာတော်တို့ကို မြင်လျှင်[၅]"အသက်သခင်ထံမှမပြန်ပြီ"ဟုမှီခိုခစားလျက်ရွှေဘဝါးတော်မြတ်အောက် ကျွန်တော်မျိုးခံ၍ နေလေ၏။

၁။ ဥယျာဉ်ပေါ်သို့-ဗ။
၂။ အမျက်ထွက်တော်မူ၍-စ။
၃။ ခြေသည်းလက်သည်း-ဗ။
၄။ သွေးစက်ဖြင့် နီနီ တွေး တွေး မြင်တော်မူလျှင်-ဗ။
၅။ ရှုမြင်လျှင်-ဗ။

မင်းသားလည်း သုံးရာသီလွန်လျှင် ရမ္မဏိယ ရွှေပြည်နန်းတော်သို့ တသန်းကျော်ရဲမက်, ဖွားဘက်တော်တထောင်ခြံရံလျက် ပြန်တော်မူခဲ့၍ ပြာသာဒ်ရွှေဘုံသို့ရောက်သော် ဂဠုန်, နဂါးတို့လည်း သိကြားမင်း၏ သားတော်ဖြစ်သော အခြင်းအရာကို ကြားသိရပြန်လျှင် ကြည်လင်သော စေတနာသည် သာ၍စိတ်ပြန့်ပြူးသည်နှင့် ရှိုးအကြိမ်ကြိမ်[၁] ခိုက်၍ပျော်ပိုက်ခစားလျက်[၂] ရွှေဘဝါးတော်မြတ်အောက် မပြတ်စွဲမြဲနေလေ၏။

ထိုအခါ သူရဿတီနတ်သမီးသည် မဟာရာဇိန္ဒမင်းကြီးနှင့် အတုလဒေဝီ မိဖုရားမှာ ဤကဲ့သို့ခွင့်ပန်ကြား၏၊ "မြေးတော်ဇာနဒ္ဒကုမ္မာမင်းသားသည် အရှင်သိကြားမင်း၏သားတော်ရင်းဖြစ်ပေသည်တကား၊ သိကြားမင်း၏အမွေကို ခံထိုက်ပြားပေသည်၊ သို့သော်လည်း လူနှင့် နတ်သည် ဇာတ်မတူသည်ဖြစ်၍ သိကြားမင်း၏အမွေကို ခံရသည် မည်အောင်[၃] သုဒဿန မြို့သဏ္ဍာန် ဝေဇယန္တာနန်းကဲ့သို့ ထူးဆန်းသော ဗိမာန်ကို ထိုက်တန်အောင် ကျွန်ုပ်တည်ထောင်လိုပါသည်" ဟု ခွင့်တောင်းသော် မဟာရာဇိန္ဒမင်းကြီးနှင့် အတုလဒေဝီ မိဖုရားကြီးက"မြေးတော်မင်းသား ကဲ့သို့ ဘုန်းတန်းခိုးအာဏာနှင့် တေဇာလက်ရုံးကြီးသည့်သူကို[၄] မဟာသမ္မတ ဝံသနွယ်ရိုး ဘေး,ဘိုးအစဉ်အဆက်ကပင် တွေ့မြင်ရုံရဘူးမည် ထား၍ ကြားဘူးသည်မျှမရှိအောင် ဗောဓိပွင့်လျာ သမ္မာတော်ရင့်သော မင်းသားဖြစ်တော်မူသည်[၅]၊ မြေးတော်ရတနာ၏ အဆောင်အယောင်ကို ထိုက်တန်အောင် ငါတို့မတတ်နိုင်ချေ၊နတ်သမီးသာ စီရင်ဖန်ဆင်းပါတော့"ဟူ၍ အခွင့်ပေးတော်မူကြသော် သူရဿတီနတ်သမီးလည်း လူတို့ပညာဖြင့် မရွက်မဆောင် မတည်မထောင်နိုင်သော နန်းမြို့တို့ကို တည်ထောင်လို၍ နဂါးမင်း, ဂဠုန်မင်းတို့ကို "သင်တို့ပြည်၌[၆] ရှိသောလက်သမားဗိသုကာ, ပန်းပု, ပန်းချီ, ပန်းရန်,ပန်းထိမ်,ပန်းပဲမှ စ၍ အလုံးစုံသော ပညာသည်တို့ကို ခန့်ဆော်ဆောင်ယူချေ" စေလျှင်[၇] နဂါးမင်း, ဂဠုန်မင်းတို့လည်း မိမိပြည်သို့ပြန်ကြ၍ သူရဿတီနတ်သမီး စီရင်ခန့်ဆိုတိုင်းတို့ကို ကိုယ်တိုင်ကြပ်မ၍လုံ့လဝီရိယနှင့်ရွက်ဆောင်ကြသတည်း။

၁။ ရှိခိုးအကြိမ်ကြိမ်-စ။
၂။ စံစားလျက်-စ။
၃။ ရသည်မည်အောင်-ဗ။
၄။ လက်ရုံးကြီးသည်ကို-ဗ။
၅။ မင်းသားဖြစ်တော့သည်-စ။
၆။ သခင်တို့ပြည်၌-ဗ။
၇။ စေ့စုံအောင် ယူချေ စေလျှင်-စ။

နဂါး,ဂဠုန်ပညာသည်အပေါင်း မရေတွက်နိုင်သောလက်သမားတို့ ရောက်လျှင် ရမ္မဏိယရွှေပြည်တော်ကြီးက ယူဇနာသုံးရာကွာသောအရပ် ဒေသ၌ မြို့ အဝန်းယူဇနာတရာ့ငါးဆယ်, အချင်းယူဇနာငါးဆယ်,အမြင့် အဘာသုံးဆယ်ရှိသော အုတ်မြို့တည်၏၊ ၎င်းအတွင်းကို အဝန်းယူဇနာ တရာ့နှစ်ဆယ်,[၁] အချင်းယူဇနာလေးဆယ်,[၂]ပကတိမြေက မြေခံတာ[၃]သုံး ဆယ်မြောက်၍ ကျောက်မြို့တည်၏၊ ၎င်းအတွင်းအဝန်းယူဇနာကိုးဆယ်, အချင်းယူဇနာသုံးဆယ်,ပကတိမြေကအတာသုံးဆယ်မြှင့်၍သံမြို့တည်၏၊ ၎င်းအတွင်းအဝန်းယူဇနာခြောက်ဆယ်,အချင်းယူဇနာနှစ်ဆယ်,မြေပြင် ကအတာသုံးဆယ်ရှိသောကြေးနီမြို့တည်၏[၄]၊ ၎င်းအတွင်းအဝန်းယူဇနာ သုံးဆယ်,အချင်းယူဇနာတဆယ်,အတာသုံးဆယ်မြှင့်၍ ပဥ္စလောဟာမြို့ တည်၏၊ ၎င်းငါးဆင့်ငါးထပ်သည် တဆင့်တထပ်ကိုမြေညီဖို့ညှိသည်ပြင် အုတ်မြို့သူရဲပြည်ကို နဂါးရုပ် သူရဲခို[၅] အပြည့်ရံသည်၊ ကျောက်မြို့သူရဲပြည် မှာ ဂဠုန်ရုပ် သူရဲခိုအပြည့်ရံသည်၊ သံမြို့ သူရဲပြည်ကို ကုမ္ဘဏ်ရုပ် သူရဲခို အပြည့်ရံသည်၊ကြေးမြို့သူရဲပြည်ကိုရက္ခိုက်မည်သောနတ်ရုပ် သူရဲခိုအပြည့် ရံသည်၊ ပဥ္စလောဟာသူရဲပြည်ကိုမဟာရာဇ်နတ် သံလျက်ထမ်းရုပ် သူရဲခို အပြည့်ရံသည်။

ဤကဲ့သို့အနိမ့်,အမြင့်ငါးဆင့်ငါးထပ်သောပဥ္စအာလိန်[၆]မြို့ဝယ်တံခါး ပေါင်းတထောင်, ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါင်း တသိန်းရှိသတည်း။ တံခါး တပေါက်တပေါက် အဆင်း,အတက်မှာ ရွှေ,ငွေတို့ဖြင့် ပြီးသောစောင်း တန်း,မုတ်ထွင့်နှင့်တကွ အုတ်မြို့မှာ အုတ်လှေကား, ကျောက်မြို့မှာ ကျောက်လှေကား, သံမြို့မှာသံလှေကား, ကြေးမြို့မှာကြေးလှေကား, ပဥ္စ လောဟာမြို့မှာ ပဥ္စလောဟာလှေကား တထောင်သွယ်ပြီးလျှင် အလယ် ခေါင်မြို့ထိပ်ပေါ်ကသည် နဂါးဘွဲ့ကျောက်နဂါးရုပ် ခံတွင်းဝကထွက်၍ သုံးဂါဝုတ်မျှကျယ်သောရေတံခွန်[၇] လွှားလျက် မြို့ကိုလက်ျာရစ်လှည့်၍ လည်ပြီးလျှင် မြစ်ငါးသွယ်ဆင်းကျစီးသွားလေ၏။

၁။ သုံးရာ့နှစ်ဆယ်-စ။
၄။ အချင်း ယူဇနာလေးရာ-စ။
၃။ မြေခံတော်-စ။
၂။ ကြေးမြို့တည်၏-စ။
၅။ သူရဲခိုသူ-ဗ။
၆။ ပဥ္စမာလိန်-ဗ။
၇။ မြွန်ရေတံခွန်-စ။

ရွှေနန်းရွှေဘုံမှာလည်း လည်ပေါ်ရှိအဆောင်သုံးဆယ် အရံနှင့်တကွ ရတနာပြာသာဒ်သုံးဆောင်, တဆောင်လျှင်ဘုံကိုးဆင့်, ကိုးစမုတ် လေး မျက်နှာဆိုင်လျက် ဥကင်တံခါးလေးမျက်နှာထားသည်တွင်—

အရှေ့မာရဘင်၌သာရာဇပလ္လင်တည်သည်၊သုံးမျက်နှာဥကင် မှာ ရတနာသလွန်တော်၏ အပေါ်က ထီးဖြူကာစေသည်[၁]၊ တောင်နန်းတော်ဆောင်, မြောက်နန်းတော်ဆောင်,အလယ်နန်း တော်ဆောင်များမှာ မိဖုရားအစရှိသော ကိုယ်လုပ်တော်မောင်း မတို့ စံပျော်စေဘို့ကို ဘုံခုနစ်ဆင့်[၂]ရှိသော ပြာသာဒ်မနှင့်တကွ နံ့သာဖြူ,နံ့သာနီ,စန္ဒကူး,သရက္ခန်နန်းဆောင်တို့ကို ဆောင်ငယ်, ဆောင်ကြီး အဆီးအတားဆက်ကာဆက်ကာနန်းမတည်ပြီးသော် ဘုံငါးဆင့်[၃]စီရှိသောပြာသာဒ်ဆောင်သုံးဆယ်ရံစေလျက် တောင် နန်း, မြောက်နန်း, အလယ်နန်းတို့ကို အဆန်းအကြယ်ဤကဲ့သို့ ချည်းတည်း။

အရာကြီး,ငယ်ကိုထောက်၍ရွှေ,ကျောက်စီရသည်၊အရာ-သာထူးသည် ကို ခိုနန်း,လိုဏ်ခေါင်း, ပေါင်းကူတ်, ကြောင်လိမ်, ပဒုအိမ်, ဝက်ပါနှင့် ဆောင်းရာသီကိုစံသောဗိမာန်ရဝေ,နွေရာသီစံသောဗိမာန်တရိုး, မိုးရာသီ စံသောဗိမာန်တထွေ, ရွှေတိုက်ခန်း,ငွေတိုက်ခန်းတို့မှာလည်း ရတနာကိုး ပါးကို ပြင်ကစီလျှင် (ရွှေနီဖလံကိုအတွင်းကမွမ်းမံစေ၍ မသာရဂလ် ပွတ်လုံးနှင့်ပန်းကုံး,ပန်းနွယ်[၄] ဆင်စွယ်ဝန်းရှက်ကို ခြူးရုပ်,ခြူးအုံဖုံးအုပ် ၍ ဇုဇ္ဇန်ထုပ်အပေါ်မှာ[၅]ကိန္နရာ ဖို,မကာ၍ ပန်းဆွတ်ဟန် မြပြတင်း, စိန် ပြတင်းပေါက်သည် အကောက်အကွေ့နှင့် အတိုင်းမသိရှိသောတိုက်ခန်း နန်းခဆောင်တို့ဖြင့်) အဆီးအကာ[၆] များပြားသောပြာသာဒ်မုတ်ကပ်နှင့် ယွန်းဆက်ပတ်ကုံး, ပွတ်လုံး,ပွတ်ခြမ်း,[၇]ခိုနန်းရှက်သွယ်[၈]ခြူးနွယ်ခြူးညွန့် နှင့် ခြင်္သေ့,စာမရီ, ကိန္နရီ, ကိန္နရာ, ကရဝိက်, တိုးနယား, မနုသီဟ, ဥဒေါင်း,ကျေးငှက်အစရှိသော အရုပ်စုံတို့နှင့် ပန်းအုံ,ပန်းပြောက်တို့ကို

၁။ ကတီပါဖြူကာစေသည်-စ။
၂။ ဘုံကိုးဆင့်—စ။
၃။ ဘုံခုနစ်ဆင့်-စ။
၄။ ပန်းအုံး,ပန်းနွယ်-စ။
၅။ နရားစွယ်ထုတ်ပေါ်မှာ-ဗ။
၆။ အဆီးအတား—စ။
၇။ ပွတ်လုံးပွတ်ခုံ-စ။
၈။ ရှစ်သွယ်-ဗ။

အလွန်သိမ်မွေ့နုနယ်အောင် ထုလုပ်ခြယ်လှယ်သော ဆောင်ဆောင်နန်းတို့တွင် ဝိရောစန, ဇောတိရသ, မနောမယ, မသာရဂလ်, ဝင်သဝဏ်, ဝရဇိန်, ဣန္ဒနီလာ, မုတ္တာပုလဲ, မျက်ရွဲရတနာ[၁], သန္တာ, စိန်, ကြောင်တို့ဖြင့်မြရောင်မဏိ[၂], လောဟိတင်္ဂ[၃], ဇောတကျောက်ရိတ်, ဂေါမိတ်, ဂေါမုတ်, ဥဿဘယားတို့သည် သခွါးသီး၏သဏ္ဍာန်, သမ္ဘရာသီးခန့်တချို့ ရိုရရှိထိန်ရှိန်[၄] ဝရဇိန်သက်တန့်ရောင်ကဲ့သို့ တပြောင်ပြောင်ထွန်းလျှံ၍ ဖန်တံခါးမှန်ရွက်တို့ကို တဘက်သောဥကသ်ကိုဖွင့်လိုက်လျှင် ရွက်ချင်းရှက်သွယ်၍[၅] တဆောင်လုံးပတ်လည်ရှိသော ပြတင်းတံခါးမတို့သည် ပဋ္ဋကူရိယာသံကဲ့သို့ တကျံကျံ[၆] မည်ကြလျက် ကျည်ကျည် ကျာကျာနှင့် တပြိုင်နက်ပွင့်၏၊ ထိုပြာသာဒ်ဘုံနန်းဆောင်တံခါးနှင့် ငါးထပ်သောပဋ္ဌမာလိန်မြို့ကို သူရဿတီနတ်သမီးစီရင်ကြပ်မ၍[၇] နဂါးမင်း, ဂဠုန်မင်းအစရှိသော နတ်ဗိဿုကာ နတ်ပညာသည် အပေါင်းတို့လည်း မိမိတို့အစွမ်းအားရှိတိုင်း ကြိုးပန်း၍ ဆောက်လုပ်သဖြင့် ပဋ္ဌမာလိန်မြို့နန်းပြီး၏တည်း။ ။နန်းတော်ဆောက်လုပ်သောအခန်းတည်း။

၄။ သူရဿတီနတ်သမီး ပြန်ခန်း

ထိုသို့သော ပဋ္ဌမာလိန်မြို့နန်းပြီးသော်[၈] သူရဿတီနတ်သမီးသည် "အရှင်သိကြားမင်းရင်သွေးတော် ဇာနကုမ္မာမင်းသားကို ပဋ္ဌမာလိန်မြို့နန်းသို့တင်ရစ်ပါတော့"ဟု မဟာရာဇိန္ဒမင်းကြီးနှင့် အတုလဒေဝီမိဖုရားတို့ကို မှာထားခဲ့ပြီးသော် သီလစန္ဒာမင်းသမီးနှင့် သားတော်ဇာနကုမ္မာမင်းသားကို နှုတ်ခွန်းသာယာစွာကို ပြောဆက်ပန်ကြား၍ စံရာဗိမာန်ပြန်လေ၏။ ။သူရဿတီနတ်သမီးပြန်သောအခန်းတည်း။

၁။ မြရွဲရတနာ-စ။
၂။ မြရောင်နီလာ-စ။
၃။ လောဟိကင်္ဂ-စ။
၄။ ရိုရရှိ တထိန်ထိန်-စ။
၅။ ရွက်ရှင်စက်သွယ်၍-မ။
၆။ တညံ့ညံ့-စ။
၇။ ကြည်းကြပ်မစ၍-စ။
၈။ တည်ထောင်၍ပြီးသော်-စ။

၅။ ဇာနကုမ္မာမင်းသား ကြင်ရာတော်ရှာခန်း

ထိုအခါ ဇာနကုမ္မာမင်းသားသည် သက်တော် တဆယ် လေးနှစ်က သက္ကရာဇ်ဦးခေါင်း[၁]ပြောင်းလတ်သည်ရှိသော် မဟာရာဇိန္ဒမင်းကြီးလည်း မြေးတော်[၂] ဇာနကုမ္မာနှင့် ထိုက်တန်သောကညာကို ရွေးချယ်တော်မူလိုသောငှါ ဇမ္ဗူဒီပါအပြင်၌ရှိကုန်သော ထီးနန်းစံသောမင်းအပေါင်းတို့ကို "ငါ၏မြေးတော် ဇာနကုမ္မာမင်းသားသည် သူရဿတီနတ်သမီး ဆောက်လုပ်တည်ထောင်သော ပဋ္ဌမာလိန်မြို့နန်းကို သိမ်းမြန်းစမွယ်သည်၊ ထိုက်တန်သော ကညာတောင်နန်း မရှိသေးသည်ဖြစ်၍[၃] သမီးသဘောစေတနာရှိရာကို ရွေးချယ်ကောက်ယူစိမ့်မည်၊ ရင်၌ဖြစ်သော သမီးတော်ရတနာတို့ကို ကောင်းစွာဆောင်ယူ၍ မြေးတော် ဇာနကုမ္မာရမင်းသား ရွှေဘဝါးတော်အောက်ရောက်လာကြစေ"ဟူသောအမိန့်တော်စာနှင့် နန်းနေတရာသောမင်းတို့ကို[၄] စေတော်မူလျှင် ရွှေဘုန်းအာဏာတော်ရှိန်ကိုမခံဝံ့၍ များမြတ်သော ရှိခိုးလက်ဆောင်တော်များနှင့် သမီးတို့ကို[၅] ကောင်းမွန်လုံခြုံစွာ[၆] ဆောင်ယူလျက် ကိုယ်စီကိုယ်င ရွှေဘဝါးတော်မြတ်အောက် ရောက်လာကြသတည်း။

ထိုသို့ရောက်လျှင်[၇] တရာသောမင်း၏ သမီးတို့ကို ကိုယ်စိတ်စားတန်းဆာဘွယ်ရာတင့်တယ်အောင် ဆင်ယင်ကြ၍ စ-ဝင်စေလျှင်[၈]သင့်တင့်သောနေရာ၌ စဉ်ကာစီကာနေစေပြီးသော် "မြေးတော်မင်း၏ စိတ်ထားစေတနာ, မေတ္တာနှစ်သက်သည်ကို ရွေးချယ်ကောက်ယူတော်မူပါလော"ဟု[၉]ဘိုးတော်, ဘွားတော်တို့ကအမိန့်တော်ရှိလျှင် ဇာနကုမ္မာမင်းသားလည်း တရာသောထီးဖြူဆောင်းမင်းတို့၏ သမီးရင်းများသည် အဆင်းပြင်လျာ မျက်နှာထား၏ အရုပ်အရည်ကိုကြည့်ရှုသော်—

၁။ တဆဲ့ လေးနှစ် သက္ကရာဇ် ဦးခေါင်း-စ။
၂။ ငါ၏မြေးတော်-စ။
၃။ တောင်နန်းစံကညာမရှိသည် ဖြစ်၍-စ။
၄။ နန်းနေရာ တရာ မင်းတို့ကို-ဗ။
၅။ သမီးကညာတို့ကို-စ။
၆။ ကောင်းမွန်စွာ လုံခြုံအောင်-စ။
၇။ ထိုသို့ သမီး ကညာ တို့ကို ဆောင်ယူ ခဲ့၍ ရောက်လာကြလျှင်-စ။
၈။ ဇာနကုမ္မာရမင်း၏ အထံတော် သို့ဝင်စေလျှင်-စ။
၉။ မူပါတော့ဟူ၍-စ။

"တဦးထက်တဦး ထူးပြားသာလွန်လှသည်မရှိ[1]၊ အိအိအဲ့အဲ့ အနွဲ့အပျောင်းနှင့် သူကောင်းသွေးရည် ခြောက်မည်အပြစ်စင်၍ ပဉ္စကလျာနှင့် စုံညီကြသည်ပင်ဖြစ်သော်လည်း သူတကာတို့ထက် အဆတရာကျူး၍ ထူးဆန်းတင့်တယ် ဘယ်မိန်းမဖောက်ထွင်း၍[2] အဆင်းကြက်သရေသာပေ၏" ဟုမချီးမွမ်းလော်၊ တယောက်နှင့် တယောက်ကို[3] မတိမ်းမယိမ်း သာရှိသည်ကို သဘောတော်ကျတော်မမူ၍—

ဇမ္ဗူဒိပါတလျောက်တွင် တယောက်တည်းသာ အလှဆုံး, စံနှုန်းမရ, ရှေးကလည်းမကြားဘူးအောင်, နောင်ကိုလည်း ရည်တူမဖြစ်ထွန်းလာနိုင်သော မိန်းမကိုရမှ ပဉ္စမာလိန်မြို့ နန်းတောင်ညာမှာ[4] ကိမ္ဗုလက်ယာ ပန်းပန်၍[5] သိန်းမြန်းစမွယ်ပါတော့မည်၊ ဝရဇိန်လက်နက် သခင်ဖြစ်ပါလျက်နှင့်ကို သူ့ထက်မထူးသမျှ မပျော်မြူးချင်ပြီ" ဟု လျှောက်လေသော် ဘိုးတော်, ဘွားတော်တို့ကလည်း, သူရဿတီ နတ်သမီးလည်း မရှိပါ၊ မြေးတော်အလောင်းအလျာနှင့် ထိုက်တန်သော အခမ်းအနားကို ငါတို့ မကြံနိုင်ချေ၊ တရာသောမင်းသမီးများတွင်မှမနှစ်သက်လျှင်အခက်ဆုံးပင် ဖြစ်တော့သည်" ဆိုတော်မူ၍ မရှင်မလန်းသော မျက်နှာတော်ရှိသည်ကို မင်းသားက "မည်သည့်ကိုမျှဘုရားကျွန်တော်အမှုကြောင့်စိုးရိမ်ပူပန်တော် မမူပါနှင့်၊ ဘုရားကျွန်တော်နှင့်ထိုက်တန်ရာကို အလျောက်ရှာပါမည်[6]၊ နှလုံးတော်ချမ်းမြေ့၍ မွေ့လျော်စွာစံပျော်တော်မူပါ" ဟု လျှောက်ထားပြီးသော်[7] ဣန္ဒကုမ္ဘာမင်းသားလည်း တထောင်သော ဖွားဘက်နှင့် ရဲမက်ကျွန်တော်မျိုးရှိသမျှကို ရုံးစုစည်းဝေးတော်မူးပြီးလျှင်[8] ဤသို့မိန့်တော်မူ၏၊ "တရာသော မင်းသမီးတို့ထက် ထူးထူးလွန်လွန်တင့်တယ်သော မင်းသမီးသည် ငါ့လက်ထက်၌ မပေါ်ရှိဘဲရှိနိုင်မည်လော" ဟု မိန့်တော်မူ၏[9]၊ ထိုအခါ ရှေ့ပထနဂါးမင်းက "အခင်းအရေးကို အမေးတော်မရှိ၍သာ

၁။ သာလွန်သည်မရှိ-စ။
၂။ ပေါက်ထွန်း၍-စ။
၃။ တယောက်ထက် တယောက်ကို-စ
၄။ တောင်ယံမှာ-စ။
၅။ လက်ျာပုံအစ်၍-စ။
၆။ အလျောက် ကြီးစည်သွားလာ၍ ရှာပါမည်-ဗ။
၇။ မွေ့လျော် စမွယ်တော်မူပါ လျှောက်ပြီးသော်-ဗ။
၈။ ရှိသမျှ စုရုံးပြီးလျှင်-စ။
၉။ မေးတော်မူ၏-ဗ။

သံတော်ဦးမတင်ဝံ့ပါသည်၊ သံတော်ဦးတင်မည် အကြိမ်ကြိမ်ကြီးစည်ပါလျက်[1] ရွှေဘဝါးတော်အောက်ရောက်သည်ရက်ကစ၍ ယခုနေ့တိုင်အောင် ရွှေဘုန်းတော်ရှိန်ကို အလွန်ကြောက်ရွံ့လှ၍ သံတော်ဦးမတင်ရရှိပါသည်၊ ရွှေကိုယ်တော်မြတ်နှင့်ထိုက်တန်လှသောကညာနတ်သမီးစံနေရာကိုဘုရားကျွန်တော်သိပါသည်" ဟူ၍ သံတော်ဦးတင်သော် "အဘယ်အရပ်မှာရှိသနည်း" ဟု မေးတော်မူ၏။

နဂါးမင်းက စိစိစဉ်စဉ် လျှောက်ချင်သောစိတ်ဖြင့် ဘုရားကျွန်တော် နဂါးရဲမက် ရှစ်သောင်းနှင့်တကွ ယမုနာမြစ်၏အဖျားအဆုံးကို[2] သိလိုသောကြောင့် ကြည့်ရှုမည်လျှောက်သွားသည်တွင် တိရစ္ဆာနတောင်[3] ကသည် ဂင်္ဂါ,ဥမင်, တိယင်္ဂလ,အာကာသဂင်္ဂါနှင့်တကွ[4] ခြသေ့်, ဆင်, မြင်း,နွားခံတွင်း-တည်းဟူသော ပြွန်ကြီးလေးဝနှင့်တဆယ့်နှစ်ခွဲရစ်ပတ်သော နဝတတ်အိုင်မှစ၍ဆဒ္ဒန်,ရထကာရ,ကုဏာလ,[5]မန္ဒာကိနီ,သီဟပပါတ,ကဏ္ဍမုဏ္ဍ[6]တည်းဟူသောခုနစ်အိုင်ကန်တွင်တောင်ယံငါးလုံးကိုသိလို၍သွားပြန်သော်၊ဂန္ဓမာတောင်ခါးပန်း၌စခန်းချမိသည်နှင့် တောင်ထိပ်ဦးတွင်အတိုင်းမသိသောနန်းအဆောင်ဆောင်က[7]ကျောက်ရောင်,ရွှေရောင် ထွန်းလင်းသည်ကို "အဘယ်နတ်မင်းဗိမာန်ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်း" ဟု ကြည့်ရှုတွေးတောနေပါသည်တွင်စတုဒိသာမှန်ဝဲမော်ဆောင်ဦး၌သောက်ရူးဥပါကြယ်ကဲ့သို့ ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါထွန်းလင်းသော နတ်သမီးမြတ်သည်[8] ရွှေဘော်အပေါင်းခြံရံလျက် ရွှေတံချူကို စွဲတော်မူပြီးလျှင် နန်းဆင်ကပ်ရင်း၌ ရှိသော ပန်းပွင့်ကိုဆွတ်ယူလာသည်တွင်[9] မြင်မိသည်နှင့် အသက်ရှူများမှား၍ အံ့အားသင့်မိန်းမောလျက် တောင်ခါးပန်းမှလျှောကျလေလျှင် ခြွေရွှေကွဲပြား မကြား,မမြင် ကောင်းကင်,မိုးမြေ ရှိလေမှန်းမသိသာ ရောက်လေရာရောက်သွားသည်နှင့် မျက်စဉ်းတောင်ခြေရင်းသို့[10] ကျသည်တွင် ဟူရမ္ဗလဂဠုန်တွေ့၍ သုတ်ယူသောကြောင့် ရွှေဘဝါးတော်

၁။ အကြီးအစည်ရှိပါလျက်-ဗ။
၂။ အချားအဆုံးကို-ဗ။
၃။ တိရစ္ဆာနတောင်-ဗ။
၄။ ဂင်္ဂါတိယင်္ဂလ, အာကာသမြစ်နှင့်တကွ-စ။
၅။ ကုဏ္ဍလာ—ဗ။
၆။ နန္ဒမူ-ဗ။
၇။ အဆောင်က-ဗ။
၈။ မင်းသမီးမြတ်သည်—စ။
၉။ ဆွတ်ယူမည်လာသည်တွင်-စ။
၁၀။ မျက်စိလယ်၍ တောင်ခြေရင်းသို့-စ။

H 467—6 [ဟံသာဝတီ]

မြတ်အောက်ရောက်ရပါသည်၊နတ်ပြည်တွင် နတ်သမီးများကိုလည်းအသီးသီးရှုမြင်ကြည့်ရှုရဘူးပါသည်၊ ဤသို့သောမူရာနှင့် မြင်သူတကာတို့ ပီတိသည် သန္တိပါတ်နှင့်ယှဉ်သောအယဉ်အကျေးကို အမိမွေးသည်မှစ၍ တွေ့ရဘူးသည်ကိုမဆိုထား၊ သတင်းစကားမှ ကြားရဘူးသည်မရှိပါ[၁]၊ ဇမ္ဗူဒီပါဝယ် တရာသောမင်းတို့၏သမီးများ အထွားအညက်ကိုစံဘက်၍ သံတော်ဦးမတင်ပါပြီ၊ နတ်ပြည်ခြောက်ဘုံတွင်[၂] ရှိကုန်သောနတ်သမီးများနှင့်မှစံထား၍မတူနိုင်ပါ၊ ဇာတာရွယ်တော်ကိုစစ်လျှင်လည်း ဆယ်နှစ်ပိဋိက ရာသီသုံးနှစ်စွန်းမည်ထင်ပါသည်၊ သူ့မူနည်းအတိုင်းကျအောင် သံတော်ဦးမတင်နိုင်ပါဘုရား-ဟုတင်ရာ ဇာနဒ္ဒကုမ္မာမင်းသားလည်း ဂန္ဓမာတောင်ပေါ်၌ရှိကြောင်းကို ကြားသိတော်မူလေသော် ဝေဠုမြတ်စွာမင်းသမီး နုနုနယ်နယ်နှင့်[၄]ရွေးကုသိုလ်ငွေပါသောကြောင့် မေတ္တာ,စေတနာ,ကရုဏာပွားလျက် စိတ်ထားအာရုံစွဲပြီတော်မူ၍ မရပ်မတည်နိုင်ရှိတော်မူသတည်း။

ဤကဲ့သို့ရှိတော်မူရာတွင် ရေပထနဂါးမင်းကိုခေါ်တော်မူ၍ “ငါ၏ဖွားဘက်တော်တထောင်,အဆောင်တော်နှစ်ဆယ့်ခြောက်များနှင့် ဂန္ဓမာတောင်၏အနီးသို့အဘယ်မျှသောနေ့ရက်ဖြင့်[၅]ရောက်အောင်ဆောင်ယူနိုင်မည်နည်း”ဟု မေးတော်မူသည်တွင်“ပဥ္စမာလိန်မြို့နန်းမှာ ဆောက်လုပ်စောင့်နေသော နဂါးဗိသုကာဗညာသည်အပေါင်း တသန်းကျော်ရှိသည်အနက် ကျွန်ုပ်၌တသိန်းမျှလောက်သော နဂါးတို့နှင့်တကွ ဘုရားကျွန်တော်ဆောင်ကြဉ်းရပါလျှင် ခုနစ်ရက်နှင့်ရောက်ပါ၏”ဟု သံတော်ဦးတင်သည်။

“ဤသို့လျှင် ဖွါးဘက်တော်တထောင်အဆောင်တော်များနှင့် အလျင်သွားနှင့်၍အနဝတတ်အိုင်ခါးပန်းတွင်တဲနန်းတော်ဆောက်ထားနှင့်ရမည်၊ ဆယ်ရက်မြောက်လျှင် ငါနေ့ချင်းရောက်[၆] ရွှေစက်ဖြန့်တော်မူမည်”ဟု မှာတော်မူသည်အတိုင်း ရေပထ နဂါးမင်းသည်ကွမ်းလောင်း,ကွမ်းခွက်,

၁။ သတင်းစကားနှင့် ကြားရဘူးသည်မျှမရှိပါ-ဗ။
၂။ ခြောက်ထပ်တွင်-စ။
၃။ တင်သည်-ဗ။
၄။ မင်းသမီးနုနှင့်-ဗ။
၅။ နေ့ရက်မြတ်ဖြင့်-ဗ။
၆။ နေ့ချင်းရောက်အောင်-စ။

မင်းရွက်,မင်းဆောင် မြားမြောင်သော မင်းခမ်းတော်ကြီးနှင့်တကွ ဖွါးဘက်တော်တထောင်ကို စာမရိဘောင်တော်ကြီးနှင့် တင်ပြီးလျှင် နဂါးတသိန်းဘောင်တော်ကိုဆွဲငင်စေလျက် ရေကြောင်းအလျှင်မင်္ဂလာကောင်းမြတ်သော နေ့ရက်အခါတွင် ချီနှင့်ရ၏၊ တိရစ္ဆာနတောင်ခြေရင်းသို့ရောက်သော် စာမရီဘောင်တော်ကိုထားခဲ့၍ ကြည်းကြောင်းဆောင်ယူလေလျှင် နဝတတ်အိုင်သို့ရောက်၍ အထူးထူးသော အရသာသီးမျိုးနှင့်တကွ ပျံ့မွှေးကြိုင်သင်းလှစွာသော ပန်းပင်မျိုးစုံရုံ၍[၁] ပေါက်ရောက်ကုန်သော မြေတလင်းသန့်သန့်ဝယ် နတ်ဗိသုကာတသိန်းတို့သည် ဆဒ္ဒန်အိုင်နားမှစ၍ လှည့်ပတ်ရှာဖွေဆောင်ယူရသော ဆင်စွယ်နှင့်မလောက်မပြည့်အထင်နှင့်[၂] ဆင်ရှင်အပေါင်းမှ ချွတ်နုတ်ယူရသောဆင်စွယ်ကို ရတနာပြာသာဒ်မုတ်ကပ်ရှစ်မျက်နှာနှင့် အစိမ်း, အပြာ,အဝါ, အနီ[၃]စုံစီဆေးခြယ်၍ ဆင်စွယ်ပေါင်းအတိုင်းမသိကို မငြိမစွန်းခြူးပန်း,ခြူးအုံလုပ်ထု၍ နုနယ်သိမ်မွေ့သောနန်းကို တဲစခန်းတော်ဆောက်ထားနှင့်ရ၏။

ဇာနဒ္ဒကုမ္မာမင်းသားလည်း ဆယ်ရက်မြောက်သောနေ့၌ ဘိုးတော်, ဘွားတော်, မယ်တော်မြတ်တို့ထံ ထိုက်တန်သော ကညာ ရှာပါမည်အကြောင်းနှင့်-တောင်းပန်လျှောက်ထားလျှင် အခွင့်ရတော်မူ၍ ဟူရမ္ဗလဂဠုန်မင်းထက်စံတော်မူကာ[၄] ဝရဇိန်လက်နက်တော်ကို စွဲကိုင်လျက်[၅] ဂဠုန်ခြေရံငါးရာနှင့်တကွ [၆] ဆင်စွယ်နန်းတော်သို့ နေ့ခြင်းအရောက်ရွှေစက်ဖြန့်တော်မူသတည်း။

နဝတတ်အိုင်ခါးပန်းတွင် ဆင်စွယ်ဖြင့် ပြီးသော နန်းတော်သို့ ရောက်တော်မူလျှင် သစ်သီး,ပန်းမာလိ,ရေကန်,အိုင်ကြီးများနှင့် သနစ်သနာကို လှည့်ပတ်ကြည့်ရှုတော်မူ၍ စမ့်ယ်ရှင်မြူးနေသည်နှင့် ရွှေပြည်တော်ကြီးမှာဖြစ်လျှင် မြင်း,ဆင်,ခုန်ပြေး,ဒိုင်းရေး,ကာ,လွှား,လေး,မြား,မီးပေါက်,အမြောက်,သေနတ်တို့နှင့် မှူးမတ်, ရဲမက်အပေါင်းတို့သည် အဲမောင်းလုံချက်တို့ဖြင့် စက်ဝင့်အောင်သွင်း၍မြင်းခင်းသဘင် ပျော်ရွှင်မြဲဖြစ်သော

၁။ ပန်းပင်ဝန်းရံ၍-ဗ။
၂။ မလောက်မပြီးမည့်အထင်နှင့်-ဗ။
၃။ အစိမ်း,အပြာ,အဖြူ,အနီ-စ။
၄။ စံနေတော်မူခါ-စ။
၅။ ဝရဇိန် လက် နက် တော် စွဲလျက်-ဗ။
၆။ ငါးရာရံမှ-ဗ။

အချိန်ကိုဆင်ရာ-တိမ်မိုးမဖျန်းခင် သဇင်နွယ် ပန်းမပေါ်မီ ဆောင်းရာသီလဦး[1] စိတ်ပျော်မြူးတော်မူ၍ ကေလာနီမည်သော ကြိုပင်တောတွင် ကာဠုဝက, ဂဇော်ယျ, ပိဂ်လ,တမ္ဗ, ဥပေါသထ, ဆဒ္ဒန်ပြောင်မွန်အစ ရှိသောဆင်ဖြူများကိုဖမ်း၍ ဖွားဘက်တော်တထောင်နှင့် အပြေးဖြူ, အနိုင်ချင်းစမ်း,မပန်းမခြင်းကို စီးနင်းတိုက်ခွေ[2] ကာ ကစားတော်မူ၍ ဆင်စွယ် နန်းဆောင်ရင်းမှာ ပဋ္ဋင်တူရိယာအငြိမ့်ခံ၍ ရွှင်စံပျော်ပါးတော်မူ၏။

ဇာနဒ္ဒကုမ္မာမင်းသား ဝေဠုမြတ်စွာကိုတွေ့မြင်ခန်း

ထိုအခါ ဝေဠုမြတ်စွာမင်းသမီးမှာလည်း ငြီးငွေ့တော်မူသည်-ဟု မဥ္စူသက မြချပ်ရံကို ရွှေတံချူတံ လက်တော်စွဲ၍ ဆွတ်မြဲယူမြဲ ရံဖန်ရံခါ ကစားတော်မူတတ်သည်ဖြစ်၍ ကတ္တီပါဖြူ,သက္ကလပ်ကို အထပ်ထပ်ထူထူ ခင်းပြီးသော် စတုဒိသာမှန်ဝဲပြန်သို့ ခြွေရံအပေါင်းတွဲမလျက် ပတ္တမြားဥကင် မာရဘင်နန်းမုတ်ဦးမှသည် နာရဏီရွှေထီး[3]အစင်းတရာကာအုပ်၍ စတုဒိသာမှန်ဝဲမော့[4]သည် အလျား, အနံဆယ်လံရှိသော မှန်တချပ်ကို မစပ်ဘဲနေရောင်ခံသော ဝဲပြာဆောင်တော်သို့ ရောက်အောင် ကြမ်းပြင်နန်းပြင်သို့ ကူးသန်းကြွတော်မူသည်တွင်—

ရွှေရွက်ထီးချင်းအစပ် နဘောထပ်မညီ၍ ဆီးရွက်ခန့်မျှသာ နေရောင်ခြည်ပြောက်သည်ဆံစတော်အောက်တတန်,နားပန်တော်စကိုနေရှိန်သည်တွင် မငြိမ်မသက်နှင့် ရွှေမျက်နှာတလျောက်မှာ ချွေးပေါက်ကြီးကျယို၍ ရွှေကိုယ်တော်မြတ်အသားမှာ [5]သွေးကစားတော်မူသည်တွင် အကြောနုသေးများဖြာ၍[6] ကြာဝတ်မှုန်ချပ်ကိုဆွတ်၍နေဖြန်းလျှင်[7] နွမ်းလျှသည့်အလားသို့ အသားတော်ပြုသည်တွင် မအိုးအအီညည်းစီစီရှိ၍ အိအိပျောင်းပျောင်းနေလေသော်—

၁။ ဆောင်းရာသီဦးကို-စ။
၂။ မပန်းအချင်းကိုက်စီနှင့်ခိုင်ဝေကာ-စ။
၃။ ရွှေရွက်ထီး-စ။
၄။ မှန်ဝဲမော်—စ။
၅။ ရွှေကိုယ်မြသားမှာ-ဗ။
၆။ မျှားပြား၍—စ။
၇။ နေပြလျှင်-စ။

ပတ္တမြားနန်းဆောင်တော်အတွင်းသို့ ပြောင်းသွင်းပိုက်ချီလျက် နီလာသလွန်တော်ပေါ်မှာတင်၍ ရွှေရွက်,ရွှေရိုး ယပ်ဆယ်စင်းနှင့် လေညှင်းခတ်ကြကုန်သည်[1]၊ ပဒုမသိဂီ, ကဥ္စနသာရီ, သိင်္ဂကလျာဏီ, ဘဒ္ဒကဥ္စနီ, ဘောဂဝတီစသော အပျိုတော်အပေါင်းတို့သည်လည်း ခမည်းတော်, မယ်တော်တို့သိတော်မူလျှင် မကြည့်မရှုကောင်းလော-ဟုအပြစ်တော်တင်မည်ကိုကြောက်လှပါသည်၊ အမယ်ဂဏာသီရိ,အမယ်မဟာသာလတို့… အကြံပေးတော်မူကြပါဦး၊ ထိပ်ခေါင်တင်ကို ဘယ်သို့ ပြုရမည်ထင်ပါသနည်း[2]-ဟု ဆိုကြသော် ဇာယုရတနာ, ဒီဃကေသာ, ဂန္ဓမာလာ, ယောဟနမိတ္တာ,သီရိမုတ္တာစသောအပျိုတော်ငါးယောက်တို့ကသည်နှယ်ဖြစ်လျှင် နဝတတ်အိုင်သို့သွား၍ ကျွန်မတို့ ရေခပ်ဆောင်ယူချိမ့်မည် ဆိုလေသော်—မယ်တော်, ခမည်းတော်တို့ မသိခင် ထိပ်တင်သက်သာတော်မူအောင် အဆောတလျင်ခပ်ပါချေ-စေကြသည်နှင့် ခြွေရံတို့ကို ရွှေအိုးမြူတာတို့နှင့်သွားနှင့်စေ၍အမှတ်တမဲ့အပျိုတော်ငါးဦးကြပ်မလျက် နဝတတ်အိုင်၌ ရေခပ်မည်-လာကြ၏။

ထိုသို့လာကြစဉ်တွင်[3] ဇာနဒ္ဒကုမ္မာမင်းသားလည်း အိုင်ကြီးအစရှိသော ပန်းမာလ်အတူးအဆန်းများကို လူပျိုတော်အပေါင်းခြံရံလျက်လှည့်ပတ်ကြည့်ရှုခိုက်နှင့်ကြုံလေလျှင် အလုံးစုံသောအမှုကို ကြားသိတွေ့မြင်ရတော့မည်၊ ရေကန်စောင်းတန်းဝက တန့်ရပ်၍နေကြစဉ် အပျိုတော်တို့က တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှ သိကြားမင်းသည် နဝတတ်အိုင်မှာ ကြာရိုး, ကြာစွယ်ကိုဆွတ်ခူး၍ ရွှင်မြူးပျော်ပါးလာသည်ဖြစ်ချိမ့်မည်[4]-ဟု- အရိပ်အခြည်ကိုကြည့်၍ နေကြသည်နှင့် ကြာချေလျှင် ထိပ်ခေါင်တင်အမိန်းအမောရှိ၍ တစုံတခုဖြစ်ချေသော်[5] ရတနာမျက်ရှု ပြုကြစရာမရှိဘဲရှိကြတော့မည်-ဟု အပျိုတော်ငါးပါးသည် မင်းသားထံတော်ပါးသို့ချဉ်းကပ်၍ "နတ်မင်းအရှင်ဘုရားတို့…ဂန္ဓမာမြို့နန်းကို ပိုင်စိုးသော မလ္လာဒေဝနတ်မင်း၏သမီးတော်မင်းဝေဠုမြတ်စွာသည်စတုဒိသာမှန်ဝဲမော်သို့ထွက်၍ ရတနာပန်းမဥ္စူကို ရွှေတံချူနှင့်ချူတော်မူလျက်[6]ဆွတ်ယူကာ ကစားချင်

၁။ လေညှင်းခံကြကုန်သည်-ဗ။
၂။ ထင်ပါသည်ဟု-စ။
၃။ လာကြသည်တွင်—စ။
၄။ ရွှင်မြူးပျော်ပါး လာချိမ့်မည်ဟု-ဗ။
၅။ ရှိချေသော်—စ။
၆။ ခြူတော်မူပြီးလျှင်-စ။

သောကြောင့် ပဏ္ဍုမြားမုတ်လိုက်နန်းကသည် ဇမ္ဗူရာဇ်လက်ရမ်းနှင့် နန်းကြမ်းပြင်ဦးသို့ ကူးသန်းကြွတော်မူရာ—

ကတ္တိပါအခင်းတွင်နင်းတော်မူ၍[၁] ဇမ္ဗူရာဇ်ထီးတန့်ဆီးလျက် နေခြည်ကိုပတ်လည်ရစ်ရှက် ရွှေရွက်ဖြန့်အုပ်[၂] မိုးကာသည်ကို ထီးနဘောထပ်ပျက်၍ ဆီးရွက်ခန့်မျှလောက်နေခြည်သည်စော်စော် ကားကား ကိုယ်တော်အသားကို တကွက်တည်းဆင်းရောက် လေသော်[၃] ရွှေခကြေးမုံသန်းသကဲ့သို့ သွေးယက်ကန်းရှယ်ရာတွင်[၄] နွမ်းနယ်ရှိတော်မူသောကြောင့် အပူအနွေးမှသည် ချမ်းဧးစိမ့် သော၄ါ သီတာနဝတတ်ရေကို ခပ်ယူမည်-လာပါသည်။

အရှင်ဘုရားတို့.... ရေကန် စောင်းတန်းလမ်းတွင် ရှိတော်မူကြ၍ မဝင်ဝံ့ပါ၊ ကျွန်မတို့သခင် နာကျင်အောင်ဖြစ်သောဝေဒနာကို ညာတာ သနားသောအားဖြင့်[၅] လမ်းခရီးမှ ခဏတာ ဖယ်ရှားတော်မူကြပါ[၆] ဘုရား''ဟု လျှောက်ထားလေသော် မပြောလာခင်က သိချင်သောနှလုံး တော်ထားသောကြောင့် အားပါးရတော်မူလှလျက် ရေပထနဂါးမင်းကို ခေါ်တော်မူပြီးသော် မလ္လာယုကျွန်း၌ ရောက်သောဂေါသီတစန္ဒကူး နံ့သာကို မကြာချက်ချင်း အဆောတလျင်ယူချေ-ဟူ၍ အလျင်အမြန် စေတော်မူလိုက်၏။

ဖွားဘက်လူပျိုတော် အချို့ကလည်း "ဘုရားဘုန်းတော်မြတ်ကြောင့် ခေါ်၍မှ မမေးဘဲနှင့် ယဉ်ကျေးသော မူရာကို လာ၍သံတော်ဦး တင်ပေသည်၊ အနောက်ကနေပေါ်မှရွှေလက်တော်က ထွက်တော့မည်[၇]"။ ဆိုကြ၍ သော်ကပင်ရင်း၌ နွယ်သောစမွယ်ရုံကြီး အကွယ်တွင် မမြင် သာသည့်အရပ်ကပုန်း၍ "ဘုန်းတော်, ကံတော်ရှည်မည် နိမိတ်ကို တပေါင်းချင်းများ"ဆို၍ သိုင်းကွက်ကျနင်းပြီးလျှင် လက်ရှက်, လက်ဝန်း ကခုန်နှင့်ကြသည်၊ ဗဟုဗလိက, သာရစိတ္တ, သိရိမင်္ဂလ, မဟာဇေယျ အမည်ရှိကုန်သော ဖွားဘက်တော် လူပျိုတော်တို့ကလည်း "ဇမ္ဗူဒိပါ ကျွန်းလုံးကို အစိုးရသောရမ္မဏီယ ပြည်ကြီးသခင် မဟာရာဇိန္ဒ မင်းကြီး

၁။ နေတော်မူ၍-စ။
၂။ ဖုံးအုပ်-ဗ။
၃။ ခဝန်းရောက်လေသော်-စ။
၄။ သွေးရက်တန်းယှဉ်ရာတွင်-စ။
၅။ ညာတာသနားကြ၍-ဗ။
၆။ လမ်းခဏရှားကြပါ-ဗ။
၇။ ရွှေလက်တော်က ထွက်ကြရမည်-စ။

၏ ရင်သွေးတော် သိရိစန္ဒာမင်းသမီးကို သိကြားမင်းဆုပေး၍ ရသော ဝရဇိန်လက်နက်သခင် ဣန္ဒကုမ္ဘာမင်းသားသည် ဤဂန္ဓမာ တောင်နန်း တွင် ပဉ္စကလျာနှင့်ညီသော နတ်သမီးရှိသည်ကြား၍ နဂါး, ဂဠုန်နှင့် တကွ ရွှေစက်ဖြန့်တော်မူလာသည်၊ ဂန္ဓမာနန်းသူများဖြစ်လျှင် သိတော် မူနှင့်ရင်းဖြစ်သောကြောင့် မနှောင့်မယှက်ကြနှင့်၊ အလိုရှိရာ သီတာ နဝတတ်ရေကိုခပ်ယူကြပါ-''ဆိုလျှင် ငါးယောက်သောနတ်သမီးတို့လည်း ကိုယ်စီကိုယ်စီ မင်းသားကို ရှိခိုးလက်ယှက်၍[၁] ရွှေဘော်အခြံအရံနှင့်တ ကွ နဝတတ်စောင်းတန်းကို သက်လာ၍ သာယာသောကမ်းဆိတွင်[၂] ရွှေ မြူတာနှင့်[၃] ရေကိုခပ်ယူကြ၏၊ ထိုသို့ခပ်ယူစဉ်ဝယ် ရေပထနဂါးမင်းလည်း မလ္လာယုကျွန်းက ဂေါသီတစန္ဒကူးနံ့သာကို မကြာဆောင်ယူလာရောက် ၍ မင်းသားအားဆက်သသော် မင်းသားလည်း လူပျိုတော် ပညာဟာ သကို ခေါ်တော်မူပြီးလျှင် ဂန္ဓမာနန်းသူများကို အကြောင်းသင့်အောင် ပြောဆို၍ သည်နံ့သာကို ပေးအပ်ချေ-စေတော်မူလိုက်လျှင် ပညာဟာ သလည်း ရေခပ်ဆိပ်သို့သွား၍ နတ်သမီးများရေခပ်သည်ကို ကြည့်လေ ဟန်နှင့် အမှတ်မထင်အနားသို့ရောက်သော် အပျိုတော်ကြီး ငါးယောက် ထံသို့ ချည်းကပ်၍ "မိဒိတို့[၄]သခင်သည် နေ့ရောင်စက်သောကြောင့် မ သက်မသာ အဖြာဖြာသွေးတန့်၍ မပြန့်ပြူးသည်ကို နဝတတ် ရေကြည် နှင့် ဖျန်းဆွတ်လောင်းမိမ်၍ မငြိမ်မပျောက်လျှင် ဘုန်းတော် တောက်၍ သာရနိုင်သည့်—

ကျွတ်ကျွတ်ဆူ၍ ပူလှသောရေကျက်၌ တစက်ခန့်မျှ ချလျှင်[၅] တခဏချင်းငြိမ်းစေတတ်သော ဂေါသီတစန္ဒကူးနံ့သာကို—

မမတို့သခင်မသို့[၆] ဆက်ပါလေ၊ သိကြားမင်းသားတော်ဣန္ဒကုမ္ဘာ မင်းသားသည် သူရသာတီနတ်သမီးတည်ထောင်၍ပေးသော ပဉ္စမာလိန် မြို့နန်းကိုသိမ်းမြန်းစံကာ[၇] ကညာထိုက်တန်ဂန္ဓမာမင်းသမီး၏သတင်းကို ကြား၍ နဂါး,ဂဠုန်အပေါင်းခြံရံလျက် ရွှေစက်တော်ဖြန့်လာ သီတာ နဝ တတ်ကန်ခါးပန်း၌ ဆင်စွယ်နန်းစံ၍ နေကြောင်းများကို လျှောက်ထားကြ

၁။ ကိုယ်စီကိုယ်စီရှိခိုး၍-စ။
၂။ ကမ်းဆိပ်တွင်-စ။
၃။ ရွှေမြူတာအိုးနှင့်-စ။
၄။ အမယ်တို့-ဗ။
၅။ ကျလျှင်-ဗ။
၆။ မင်းသမီးသို့-ဗ။
၇။ သိမ်းမြန်းစဉ်အခါ-စ။

ပါလေ၊ ကျေးဇူးရှိလျှင် နောင်ကိုသိပါလိမ့်မည်''ဆို၍ ဂေါသီတ စန္ဒကူး နံ့သာကိုပေးအပ်လိုက်သော်-အမွှေးအပျံ့ ရနံ့ကြိုင်ကြိုင် သင်းလှိုင်သော နံ့သာကို ဂန္ဓမာနန်းသူများလှမ်းယူ၍ မှာတော်မူတိုင်းပင် ထိပ်ခေါင်တင်မှာလျှောက်ပူမည်-ဟု သာကြည်သောစကားကိုဆို၍ ကိုယ်စီကိုယ်စီ သိဂီမြူတာနှင့် သီတာရေကြည်ကို ခပ်ယူပြီးလျှင် ခြွေရံနှင့်တကွပြန့်သွားကြလေ၍ ပတ္တမြားနန်းထက်ရောက်ကြသော် ဥဿဖယားကျောက်တလုံးကို သုံးရစ်သောလည်ရစ်နှင့် ရွှေအိုးပြစ်အင်ကြီးမှာလောင်း၍ မသာရဂလ်ဖလားနှင့် မနည်း,မများခပ်ယူပြီးလျှင် မင်းသမီး ဆွတ်ဖျန်းကြသည်ရှိသော် ဖျန်းစဉ်ခိုက်[၁]ကိုသာ ချမ်းမြေ့သည်၊ ရေသွေ့ပြန်လျှင်[၂] အဖန်တလဲလဲရှိပြန်၍ အိအိပျောင်းပျောင်းနွဲ့နှောင်းခေါက်ချိုး ညိုးညိုးနွမ်းနွမ်း[၃] နေလေလျှင် ဂဏာသိရိမည်သောအထိန်းတော်က ရေရှိလျှင် ပေးပါဦး-ဟုတောင်းသော် ဇာယုရတနာက မြူတာနှင့်ခပ်ယူခဲ့သော ရေသည် ကုန်ပါပြီ-ဟုလျှောက်လျှင် အထိန်းတော်က ''သည်တခါခမည်းတော်, မယ်တော်တို့ကြားသိလျှင် ပတ္တမြားနန်းတွင် ရှိသမျှအပေါင်းသည် ကောင်းမြတ်နိုင်ကြတော့မည်မဟုတ်၊ သည်ထက်တိုးလျှင် ကိုယ်ကျိုးသာနဲရတော့မည်''ဆိုသော် ဇာယုရတနာက နဝတတ်အိုင်အပါးတွင်[၄] အတိုင်းမသိခြွေရံခစားလျက် ဝရဇိန်လက်နက်ရသော[၅] ဇုန္ဒကုမ္မာမင်းသား ဆိုသသူသည် သခင်ပူ၍ တညည်းညည်း တညူညူရှိလျှင် တပွက်ပွက်ဆူသောရေတွင် တစက်မျှချလျှင် ချမ်းဇး၍ ငြိမ်းစေတတ်သော[၆] နံ့သာကိုသွေး၍ လိမ်းပါစေတော့-ဆို၍ ပေးအပ်တော်မူလိုက်သော နံ့သာသည် ရာသီမုတ္တာမှာ ပါပါ၏။

သည်မင်းသားသည်လည်း သူရသတီနတ်သမီး တည်ထောင်၍ပေးသော[၇] ပဉ္စမာလိန့်မြို့နန်း သခင်ပါတဲ့ဘုရား-ဟု ဇာယုဝဏ္ဏာက လျှောက်လေသော်- အထိန်းတော်မဟာသာလက ''အဘယ်သို့သော လူမင်းသားသည် နဝတတ်အိုင်သို့ ရောက်နိုင်ပါအံ့နည်း၊ နဂါး,ဂဠုန်များပါ

၁။ သွန်းစဉ်ခိုက်-ဗ။
၂။ ရေသွေ့ခြောက်ပြန်လျှင်-စ။
၃။ ညှိုးညှိုး ငယ်ငယ် နွမ်းနယ်လျက်-စ။
၄။ အနားတွင်-ဗ။
၅။ ဝရဇိန် လက်နက် သခင်ဖြစ်သော-စ။
၆။ ညိမ်း၍ ချမ်းသာ စေတတ်သော-ဗ။
၇။ တည်ထောင်ပေးရသော-ဗ။

လာ၍ မလ္လာယုကျွန်းဦးဝယ် ဘီလူး,ရက္ခိုက်တို့ ဝန်းရံစောင့်ရှောက်သော ဂေါသီတ စန္ဒကူးနံ့သာကိုလျက် အဘယ်လူမင်းသား ယူဆောင်ပေးနိုင်ပါအံ့နည်း၊ ထိပ်ခေါင်တင် ဝေဒနာရောက်သည်ကို သိကြားမင်းသိတော်မူ၍ သနားကြည်ဖြူသောစေတနာနှင့် ချမ်းသာရာရတည့်အောင် မင်းသားယောင်ဆောင်၍နံ့သာကိုပေးလာတော့သည် ဖြစ်တော့မည်ပ'' ဟု ဆိုကြ၍ အနံ့,အလျှားသုံးထောင်ရှိသော မြကျောက်ပြင်မှာတင်၍ ရူပသာရမည်သော အထိန်းတော်ကြီးသည် နဝတတ်ရေကြည်နှင့် ဂေါသီတစန္ဒကူးနံ့သာကို သွေးလျှင် ပဒုမသိဂီမည်သော အပျိုတော်က ဇောတိရသ်ပန်းကန်နှင့် ထည့်ယူ၍ မဥ္ဇူချပ်ဝတ်ဆံနှင့်တို့လျက် မြကြောသေးတို့၏ အဖြာဖြာအရှက်ရှက်ရှိသော အရာကို ဆွတ်သည်ရှိသော် သီရိကြက်သရေ မြုံတေညီညီ ခြင်သိရိုးတွင်းငြိမ့်၍[၁] စိမ့်စိမ့်ချမ်းဇးလျက်ပို့မွှေးသောရနံ့ တပုံ့ပုံ့တသင်းသင်းနှင့် ချက်ချင်းသက်သာ ကျန်းမာပကတိ ရှိတော်မူလေသည်။

ထိုအခါ မင်းသမီးလည်း ရာသီမုတ္တာကိုခေါ်၍ ''ရွှေနံ့သာမြတ်ကို အဘယ်မှာရခဲ့ပါသနည်း''ဟု မေးတော်မူသော် - ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်းထက် လက်နက်ဝရဇိန်ရှင် ဇုန္ဒကုမ္မာမည်သော မင်းသားသည်[၂] နဂါးကိုစေ၍ မလ္လာယုကျွန်းသို့ရောက်သော ဂေါသီတစန္ဒကူးနံ့သာကို ပေးတော်မူလိုက်သော အကြောင်းအရာကို စုံစီနဖါလျှောက်လေ၏။

ထိုသို့လျှောက်လေသော် အထိန်းတော်တို့ကလည်း ''သိကြားနတ်မင်းသည် ရာဇပရိယာယ်ကို အလွန်လိမ်မာသည် မဟုတ်ပါလော၊ အသူရာနတ်မင်း၏သမီး သုဇာတာကို သူအိုယောင်ဖန်ဆင်း၍ သိကြားမင်းယူဘူးသော ထုံးစံရှိပါသည်၊ မူရာရုပ်ရည်, အခြည်အဝါ သုဇာတာနတ်သမီးပင် အသွင်မခြား အထင်မှားလောက်သော ထိပ်ခေါင်တင်ကို နတ်ရှင်သိကြားသည် မင်းသားယောင်ဆောင်၍ ရအောင်ယူမည်ပင် ကြံခြင်းလက္ခဏာရှိပါသည်၊ သည်နေရာဒေသသို့ ဘယ်ကလူမင်းသား ရောက်နိုင်အံ့နည်း'' ဟု ဆိုသော်- အပျိုတော် ယောဟာနမိတ္တာက

၁။ မြုံတေညိမ့်ညိမ့်စီးယိုအိမ့်၍-စ။
၂။ ဇုန္ဒကုမ္မာ လူမင်းသားသည်-စ။
၃။ ထူးရာပလွှန်သော-ဗ။

H 467—7 [ဟံသာဝတီ]

အမယ် မဟာသာလင့်···· ဤကဲ့သို့ မိန့်တော်မမူပါနှင့်၊ တောင်နန်းမတော် မယ်တော်မြတ်ဖျားသည် ထိပ်ဘင်ကိုနှုတ်ငုံရမည့်ကာလ အိပ်မက်မြင်မက်သည်မှာ[၁]—

> တာဝတိံသာ နတ်ပြည်စောင်းတန်းက နေမင်း, လမင်းတို့သည် အခြွေအရံနှင့်တကွ ဆင်းသက်ခဲ့၍ ရွှေမဥ္ဇူပင်ဖျားတွင် နားနေပြီးသော် နေမင်းသည် လူ့ပြည်သို့ရွေ့ရှုကြွသွားသည်ကို[၂] လမင်းသည် ကြည့်မျှော်လိုက်သည်နှင့် မျက်စိဆုံးသော် မယ်တော်ရင်ထဲသို့ခွဲ၍ ဝင်သည်ကို—

မြင်မက်သောကြောင့် မစက်ပျော်တတ် လန့်ဖြတ်၍နိုးတော်မူသည်နှင့် မိုးသောက်လျှင် ကျွန်မ ခမည်းတော် ဒေဝဓိတာကို ခေါ်တော်မူ၍ ကိုယ်တော်မြတ်ခမေးတော်မူသည်။

''ဝသဝတ္တီနတ်ဘုံကစုတေသောနတ်သမီးမောင်နှံသည် ခြွေရံနှင့်တကွ မဥ္ဇူသကပင်မှာ အတူဝင်၍နားသည်နှင့် မင်းသားသည် လူ့ပြည်သို့ ကြွ၍ ပဋိသန္ဓေယူသည်ကို လ-မည်သော မင်းသမီးသည်ဘုန်းကြီးသော အရှင်မိဖုရားမှာ ထိုနေ့ပင်[၃] ပဋိသန္ဓေနေကြောင်းကို ဟောသည်နှင့်[၄] မြတ်သောတောင်နန်းရှင်၏ ရွှေစင်ဂဗ္ဘ တသိဂ်မှာ ဝဇီရာရွှဲပြည့်သကဲ့သို့[၅] နှုတ်ငုံတော်ရသည်နှင့် ကိုယ်တော်သန့်စင် ဖွားမြင်တော်မူသည့်အကြောင်းများကို ကျွန်မခမည်းတော်ပြော၍ကြားဘူးပါသည်/လက္ခဏာသည်အရေးကို ထောက်တွေးဆင်ခြင်သော်[၆] ခုရောက်သော မင်းသားသည် သိကြားဟုတ်ဘွယ်မရှိ[၇]၊ ဇာတိဘဝက ပုညတော်ဖန် ပြုဘူးသူမှန်လျှင်[၈] သမုဒ်မြစ်ကိုမဆို-မြင်းမိုရ်ကိုပင်ရောက်သော်လည်း ရောက်လာမည်အမှန်သား၊ ထိပ်ထားသခင်နှင့် ထိုက်တန်၍ ချစ်ခင်ရန်[၉]မင်းသားဖြစ်လျှင် ကေရာဇ်တကာအခေါင် ဘုန်းရောင်လွှမ်းပတ်၍ မန္တတ်စကြာအလောင်းအလျာမှသာ ထိုက်တန်ရမည်၊ခုရောက်လာသော မင်းသား

၁။ အိပ်မက်မြင်ပါသည်-ဗ။
၂။ ပြန်သွားသည်ကို-ဗ။
၃။ ထိုည၌ပင်-စ။
၄။ မိန့်တော်မူသည်နှင့်-စ။
၅။ ယုန်ပြည်သကဲ့သို့-စ။
၆။ အရေးကုန် ထောက်သော်-ဗ။
၇။ ဟုတ်ဟန်မရှိ-စ။
၈။ ပုညတော် ဖန်ကြသူ ဖြစ်လျှင်-ဗ။
၉။ ချစ်ရန်-ဗ။

သည် နဂါး,ဂဠုန်နှင့် ဂုဏ်,အာဏာရှိန်,ဝရဇိန်လက်နက်ကို ရသောသူဆိုပါသည်၊ အထင်ကြီးမားလှ၍ သိကြားနတ်မင်းဖြစ်မည် တွေးတောကြလျှင် သဘောကျတော်မမူပေဘူးလား''ဟူ၍ ဒေဝဓိတာနတ်၏သမီးတော် ယောဟနမိတ္တာကဆိုသော်—

အထိန်းတော်မဟာသာသက ''ပဝေသနီကပင် လူသားတို့မရောက်နိုင်သော ဒေသဝယ် ဂေါသီတ စန္ဒကူးနံ့သာများကို ရနိုင်ပေသည်လည်းအံ့တပါး, နဂါးဦးနှိမ်၍ ဝရဇိန်လက်နက်ကို ရသည်လည်းတသွယ်, ဆင်စွယ်နန်းစံသည်များကို သိကြားမိုးနတ်-ဟု တွေးယူထင်သည်ဖြစ်၍ လူမင်းစင်စစ်မှန်မည်၊ ထက်နတ်ပြည်ထွင့်ဖျားက သိကြားဖြစ်မည်ကို သိရအောင် လက်ဆောင်တော်ပဏ္ဏာ[၁]နှင့် ရာသီမုတ္တာကို သိသာအောင် စေတော်မူပါဘုရား''ဟု နို့ထိန်းကြီးများက မင်းသမီးမှာလျှောက်ထားကြလေသော်—

မင်းသမီးလည်း ရှေးကဇာတိဟောင်းကို စိတ်ခွဲ၍ သိရှိရအောင် ကလိသလိုပြောသော ယောဟနမိတ္တာ၏စကားကို ကြားတော်မူကတည်းကပင် သံသရာအငွေ့ကို အောက်မေ့ပြန်မိ၍ ဥပါဒါန်မပြယ်သော်လည်း ငယ်ရွယ်တော်မူသေး၍ ချစ်ခင်ရေးအကြောင်းများကို နားမလည်သည်လည်းတပါး, ပတ္တမြားလျှံဖိတ် နန်းရိပ်ခို[၂]နေ မင်းကေရာဇ်သွေးမို့ ကလေးကလားမရှိသည်တချက်, ကြောက်-ရှက်တတ်သော စိတ်နေတွင် ဣန္ဒြေဟန်ယူ၍ မိန့်မြွက်တော်မူသောစကားမှာ ''နားဆီကို နေရှိန်ပူ၍ သွေးပင့်ကူအိမ်တန်းရာတွင် ကျန်းမာပျောက်ကင်းအောင် သင်းသင်းကြိုင်အေးမွှေးမွှေးပျံ့ပျံ့ ဂေါသီတစန္ဒကူးနံ့သာကို ပေးလိုက်သောကြောင့် ချမ်းမြေ့သက်သာ မထော်းတာရှိပေသည်၊သူ့ကျေးဇူးကို[၃] ဆပ်သင့်ပေ၏''ဟု မိန့်တော်မူပြီးသော် ရွှေမဥ္ဇူနှစ်ပွင့်ကို မြနန်းသေးနှင့် အညှာတွင်ရစ်၍ ရာသီမုတ္တာကိုနံ့သာပေးသောမင်းသားကို ''ဆက်ပါချေ[၄]'' စေတော်မူ၏။

ရာသီမုတ္တာလည်းရွှေဘော်တို့နှင့်တကွ လျှောက်ပတ်အောင်[၅] သွားလေ၍ နဝတတ်အိုင်ခါးပန်းဝယ် စံနန်းတော်ဆင်စွယ်နန်းသို့ တက်လေ

၁။ လက်ဆောင်တော်ပန်း-ဗ။
၂။ ပင်ရိပ်ခို-ဗ။
၃။ သို့ကျေးဇူးကို-စ။
၄။ သွား၍မအေ-ဆက်ပါချေ-စ။
၅။ လျှောက်ပတ် တင့်တယ်အောင် -စ။

လျှင် မင်းသားလည်း မုတ်တံခါးအထွက်,ယွန်းဆက်ဆောင်အလွှဲ, ဝဲပြန်ဆောင်တော်အောက်တွင် ရတနာသဥ္ဇာလီပေါ်၌ စံတော်မူစဉ်ကို လူပျိုတော်တွေစုရုံး၍ ရွှေနှလုံးတော် ဖြေဖျော်အံ့သောအမှု[၁]နှင့် ရတုယဉ်သာပြန်၍[၂] သံတော်ဦးတင်ကြခိုက်တွင်ကို ရာသီမုတ္တာ ရောက်လာသော် ရှေ့တော်မှာဂေါမုတ်ကလပ်ဖြင့် ရွှေမဥ္ဇူပွင့်ကိုတင်လျက် "ကိုယ်တော်မြတ် သနားတော်မူသော နံ့သာကို ရတနာမင်းသမီး လိမ်းသပ်ရာတွင် ရောဂါသန့်ရှင်း ချက်ချင်းချမ်းမြသည်ဖြစ်၍ ကျေးဇူးတော်ကြီးကြောင်းများကိုအတန်တန်[၃]ပြောပလျက် မဥ္ဇူသကပန်းတော်ကို[၄]ဆက်ချေ-စေ၍ ရွှေဘဝါးတော်မြတ်အောက် ရောက်ရပါကြောင်း"ကို တင်လေသော် ရှင်လှသော နှလုံးထားနှင့် အားပါးရတော်မူ၍ မဥ္ဇူအညှာရစ်သော[၅] မြနန်းသေးကိုမြင်လျှင် "မေတ္တာရစ်ပါက နှစ်ပါးအတူ ဖြစ်မည်ကို မှာလိုက်ချေသည်"ဟု ရွှေဉာဏ်တော်ချင့်ယူ၍ ရွှေမဥ္ဇူပန်းပွင့်ကို လက်ဝါးပေါ်တင်ပြီးသော် အတန်တန်[၆] ရှုတော်မူလျက် ကလူကစားတော်မူပြီးလျှင် ပညာဟာသကို မျက်ရိပ်တော်ပေးခဲ့၍ စံနန်းတော်ဆင်စွယ်လက်ရန့်းနှင့်အဆောင်ဆော်ခါးပန်းအတွင်းသို့ ကြွဝင်တော်မူလေ၏။

၇။ ဝတ္ထုပုံပြင် အချေအတင်စကားဆိုခန်း

ပညာဟာသလည်း ရာသီမုတ္တာထံပါးသို့ချဉ်းနေပြီးသော် ဤသို့ဆို၏၊ သိကြားနတ်မင်းသည် အာသာဝတီနွယ်နီနှင့် မိဌာန်ခဲ့၍ မယ်တော်ဖွားမြင်လျှင် ဇမ္ဗူဒီပါတပြင်လုံးကညွှတ်ရုံးဦးနှိမ်ရသောဝရဇိန်လက်နက်သခင်အရှင်မင်းသားသည် သူရဿတီနတ်သမီးက သုဒဿနမြို့သဉ္ဇာန်ပဥ္စမာလိန်မြို့ နန်းဆောက်၍ ဆက်သည်တွင်-ထိုက်တန်သော ကညာနှင့်ရွှေဥကာသ်ဖွင့်လို၍ရှာသော်ဂန္ဓမာနန်းဝယ်ရှိကြောင်းကို[၇]ကြားသိရသဖြင့် နဂါး,ဂဠုန်တို့-ကျွန်တော်မျိုးတို့မှစ၍ ဖွားဘက်တော်တထောင်နှင့်တကွကန္တာရခရီးကို ဘုန်းကြီးသောအရှင်ဖြစ်၍သာ နေ့ချင်းရောက်ရွှေစက်ဖြန့်လာနိုင်သည်။

၁။ ဖျေဖျော်အံ့သောအမှု-စ။
၂။ ရတုရင်သပြန်နှင့်-စ။
၃။ အဖန်ဖန်-ဗ။
၄။ ပန်းပွင့်ကို-စ။
၅။ မဥ္ဇူပန်းပွင့်မှာ အညှာတွင်ရစ်သော-စ။
၆။ အဖန်ဖန်-ဗ။
၇။ ရှိကြောင်းနှင့်-စ။

သီတာနဝတတ်အိုင်[၁] ခါးပန်းတွင် ဆင်စွယ်နန်းစံ၍ နေသည်မှာ[၂] ရွှေမျက်နှာတော်နှစ်ပါးသည် လားလားမျှမြင်တော်မမူဘူးကြလေသေး၊ အရေးတော်ကြာချေလျှင် အနားမှာရှိသော ကျေးကြီးကျွန်ကြီးတို့သည် အရှင်နှစ်ပါးအမှုကို ပြေကုန်အောင် မဆောင်မရွက်သည် ဖြစ်ရာချေ၏။

ဂန္ဓမာနန်းရှင်တွင်လည်း မရှင်တို့သည်[၃] နား,မျက်စိကဲ့သို့ ထံရင်းမကွာစေပါ ယုံမှတ်သူဖြစ်ပါတော့သည်၊ ပဥ္စမာလိန် ရွှေမြို့ရှင်မှာလည်း ကျွန်ုပ်တို့သည် ရွှေလက်ရုံးတဘက်ကဲ့သို့ စကြာတော်ရင်းမှာမကင်းခစားသူဖြစ်ပါတော့သည်၊ "ချည်မျှင်နှင့်အပ်ရှိမှ ကလနားနှစ်ဘက်[၄] စပ်မိသကဲ့သို့" အရှင်ကောင်းအောင်ရွက်ဆောင်၍ စပ်ကြားစပ်လယ်တွင် ကူညီရိုင်းပင်း[၅]ပါလျှင် ကျွန်ကောင်းအရှင်-အရှင်ကောင်းကျွန် ခံကြရ၍ နောင်သောအခါစည်းစိမ်ဟောင်းတွင် စည်းစိမ်အသစ်ထပ်တိုး[၆]မြတ်မြင့်၊ အရှင့်အချီးအမြှောက်ကို ခံရမည့်သူဖြစ်ပါတော့သည်။

ကျွန်ုပ်တို့အရှင်မင်းသားမြတ်သည် နဝတတ်အိုင်ခါးပန်း၌ ဆင်စွယ်နန်းစံ၍နေသည်၊ မမေ့မလျော့ပါနှင့်-ဟူ၍ ရာသီပါစကားနှင့် ပညာဟာသက ဆိုလေလျှင်-စကားအရာကို ပြန်လိုသောကြောင့် ရာသီမုတ္တာက ပန်းတင်၍ဆက်သော ဂေါမုတ်ကလပ်ကိုယူ၍ သီရိမန္ဒာမည်သော အပျိုတော်ငယ် နောက်ကနေသည်ကို[၇] ကမ်းသော် သီရိမန္ဒာက ကမ်းယူမည်မြစဉ်ပင်[၈]- ရာသီမုတ္တာက ဂေါမုတ်ကလပ်ကိုလွှတ်လိုက်သော် ဆင်စွယ်နန်းကြမ်းပေါ်သို့ကျ၍ ကလပ်ကျိုးလေသည်ကို ပညာဟာသမြင်လျှင် "မရှင်ငယ်[၉]....ကလပ်ကျိုးသည်လား"မေးသော်-ရာသီမုတ္တာက "ဟိုကမလှမ်းခင်ယူစေချင်သောစိတ်တမ်း၍ အကမ်းအလျင် လိုလှသောကြောင့် ကလပ်ကျ၍ ကျိုးချေသည်"ဟုဆိုသော်-ပညာဟာသကလည်း "ငါပြောသောစကားက[၁၀]အရှင့်သားအရေးကိုဆိုထည့်သည်၊ အလျင်လိုစွဟူသောအရာကိုဥပမာဖြင့်[၁၁]သိသာအောင်ကိုရိယာဆင်ချေသည်"ဟုဆင်ခြင်မိ၏။

၁။ သီတာနေ့တတ်အိုင်-စ။
၂။ ဆင်စွယ် နန်း၌ နေတော် မူသည်မှာ-စ၊
၃။ မင်းရှင်တို့သည်-ဗ။
၄။ အနားနှစ်ဘက်-စ။
၅။ ဆောင်ရွက်-စ။
၆။ တက်ထိုး-စ။
၇။ နောက်နေသည်နှင့်-စ။
၈။ မြစဉ်တွင်-စ။
၉။ မင်းရှင်ငယ်-ဗ။
၁၀။ စကားကား-စ။
၁၁။ ဥပမာနှင့်-ဗ။

"မရှင်ငယ် မကမ်းခင်က အလျင်ကြို၍ လှမ်းနှင့်ပြီးတကား၊ ကလပ်ကျသင့်သည်မဟုတ်ပါပြီ၊ တညီတညာဥပမာတူမည်ကို တွေးယူဆင်ခြင်လျှင် ချစ်ခင်သည်ဖြစ်သောမေတ္တာစိတ်သည် ဂေါမုတ်[၁] ကလပ်နှင့်တူ၏၊ ကမ်းမည်သူဖြစ်သော ကျွန်ုပ်တို့အရှင်က မကမ်းခင်ကို လှမ်းတော်မူနှင့်အောင် ပုံဆောင်၍ မရှင်လျှောက်တော်မူပါလေ့" ဟု စကားချိတ်ငင်ဆိုလေသော်-ရာသီမုတ္တာကလည်း ငါကိုရိယာဆင်ပါသော အမူသည်သူ့ဘိုဖြစ်ပြန်လေသည်အောက်မေ့၍သိမ်မွေ့သောမျက်နှာထားနှင့်စကားအသစ်တက်သည်မှာ "ဘုန်း,အာဏာကြီးသော အရှင်စကားကို လျှောက်ထားမည်ဟူ၍လည်း အာမမခံဝံ့ပါ၊ မှာတော်မူသမျှကို စပ်ကြားစပ်လယ်တွင်မသွယ်မဝယ်တကယ်မလျှောက်မထားဘဲလည်းမနေသာပါ၊ ရွှေစကြာတော်ရင်းမှာဖြစ်လျှင် ဖြော်ဖြေ[၂] ဦးတိုက်လိုက်ပါ၏၊ သို့ရာတွင် ထွေလာစကားရှိမည်ကို တည့်တည့်မလျှောက်သာသောကြောင့် ဥပမာဆောင်ရေးဖြင့် ရှေးထုံးစံလိုလျှောက်ပါမည်၊ ဖွေနည်းစဉ်းစား၍ အလားတော်ရာသာ ပညာနှင့် ဆင်ခြင်တော်မူပါတော့" ဟု ဆို၍ ဥပမာကို ဆောင်သည်မှာ—

ဖြစ်လွယ်ပျက်လွယ် ပုံပြင်ဝတ္ထု

ရှေးသောအခါ ဇေဒ္ဓပူရပြည်ကို အစိုးရသောလောကကေတုမင်းကြီးတွင် မလ္လာဝတီမည်သော မိဖုရားကိုတောင်နန်း[၃] သီရိဝတီ[၄] မည်သော မိဖုရားကိုမြောက်နန်းထားသတည်း၊ မလ္လာဝတီ မိဖုရားကြီးက ဂန္ဓမာယာမည်သော သမီးတော်ကိုဖွားမြင်၏၊ သီရိဝတီမိဖုရားကလည်း စန္ဒမာယာသမီးတော်ကိုဖွားမြင်လေသည်[၅]၊ ပဉ္စကလျာနှင့် ပြည့်စုံသောကြောင့် တောင်ပန်းခုံ,မြောက်ပန်းခုံဝယ် တပင်တိုင်နန်း တယောက်တဆောင်စီ ဆောက်၍[၆] ခြွေရံငါးရာစီနှင့် ထားလေ၏။

၁။ ဂေါမိတ်-ဗ။
၂။ ပျော်မွေ့-ဗ။
၃။ တောင်နန်းထား၏-စ။
၄။ သီရိဝတ-ဗ။
၅။ ဂန္ဓမာယာ,စန္ဒ မာယာ မည်သော သမီးတော် တပါးစီဖွား၏-ဗ။
၆။ တပင်တိုင်နန်းနှင့်သမီးတော် ၂-ပါးကို တဆောင်စီ, တဆောင်စီဆောက်၍-စ။

ထိုအခါ ဥတ္တမရဋ္ဌပြည်ကိုအစိုးရသော သုဘာသိတ[၁]မင်းကြီး ဇမ္ဗုသော်တာ[၂] မိဖုရား၏သားတော် အသေဝန, သေဝနမည်သော မင်းသားတော်ညီနောင်တို့ကြားသိလေလျှင် နောင်တော် အသေဝနမင်းသည် ခြွေရံတထောင်နှင့်တကွ ယူဇနာငါးဆယ်ကွာသော ဇေဒ္ဓပူရပြည်သို့ အလျင်သွားနှင့်လေ၏၊ ဂုမ္ဘစိတြမည်သော ဝှက်မှုဆိုးအိမ်တွင် တည်းနေလေ၏၊ ထိုပြည်မှာ မင်းသမီးရှိသည့် ကြားသောကြောင့် မိမိသနစ်ကို ထုတ်ဖော်ပြောသော် မုဆိုးက "ကျွန်တော်တွင် သကုဏာမည်သော ဝှက်မင်းသည်[၃] လူကဲ့သို့လိမ္မာသည်ဖြစ်၍ တမန်စေတော်မူပါတော့"ဟု ဆိုသော် အကြောင်းသင့်လှပေပြီဟူ၍[၄] ဥတ္တမရဋ္ဌပြည်က အသေဝနမင်းသားသည် သတင်းကြား၍ ရောက်လာပါကြောင်းကို မေတ္တာစကားဖြင့် ရွှေပြားတွင်စာရေး၍ သကုဏာဝှက်တွင်ဆွဲပြီးလျှင် တောင်ပန်းခုံ တပင်တိုင်နန်းရှင် ဂန္ဓမာယာမင်းသမီးအထံသို့ စေလိုက်၏။

မင်းသမီးလည်း မိန်းမတို့ဣန္ဒြေဖြင့် ချော့သောစကားကိုသာ ပြန်ကြားလေသောကြောင့် တနှစ်ပတ်လုံးကြာအောင် မင်းသားက အကြိမ်ကြိမ်အဖန်ဖန် တမန်ဝှက်ကိုစေ၍ စာဒပေးကမ်း[၅]သဖြင့် အခွင့်သာ၍ မေတ္တာရည်ဘူးလေသတည်း။

ဥတ္တမရဋ္ဌပြည်က ညီတော်သေဝနလည်း နောင်တော် ဇေဒ္ဓပူရသို့ သွားလေသည်၊ မည်ကဲ့သို့မသိရ၊ နေ့, လ ကြာမြင့်သည်-ဟု ယူဇနာငါးဆယ်ကွာသောခရီးကို ခြွေရံတထောင်နှင့်လာ၍ ရောက်လေသော်ကေဝလ ရဂုံမည်သော ဥယျာဉ်တွင် မြောက်ပန်းခုံ တပင်တိုင်ရှင် စန္ဒမာယာမည်သော မင်းသမီး ပန်းတော်ဆွတ် ပုပ္ဖသာရီအိမ်၌ တည်းနေလေ၏။

နောင်တော်အကြောင်းအရာကို စုံစမ်းမေးမြန်း၍ကြားရလျှင် နောင်တော်အကြံမမြောက်ချေသေး-ဟု အမှတ်ရှိလေသည်နှင့် စန္ဒမာယာမင်းသမီးအထိန်းတော် သုခပီယသည် ပန်တော် ပန်း ဆွတ်မည်လာသည်တွင် မင်းသားနှင့် တွေ့ကြလေသောကြောင့် ဇာတိကိုပြော၍ ပတ္တမြား

၁။ သုဘာသိတ-စ။
၂။ ဇမ္ဗုသောတ-ဗ။
၃။ ဝှက်သည်-စ။
၄။ ဆိုသောကြောင့် သင့်လှပေပြီဟူ၍-ဗ။
၅။ ရွှေပေကမ်း-ဗ။

တချည်အထိန်းတော်ကိုပေးပြီးမှ "မင်းသမီးကိုရအောင်ကြိုးစားပါလေ" မှာလိုက်လျှင် အထိန်းတော် သုခပီယလည်း အထူးထူးသောပုံစံနည်းနာဖြင့် မင်းသမီးထံမှာ ကွေ့ကွေ့လည်လည် ဖြောင်းဖြ လျှောက်ထား၍၊ ချက်ခြင်းပင် စကားအခွင့်ရလေ၏။

သေဝနမင်းသားလည်း နောင်တော်အသေဝနမင်းသားကို မေးမြန်းရှာဖွေသော် ဂုမ္ဗစိတြမည်သော ငှက်ခတ်မုဆိုးအိမ်တွင်တွေ့၍အကြောင်းအရေး[1]ကိုမေးလျှင် "ဟဆယ့်နှစ်ရာသီပတ်လုံး ငှက်တမန်ကို အတန်တန်[2] စေလွှတ်သောကြောင့် မင်းသမီးနားဝင်လျှင် ချစ်ခင်သော မေတ္တာပင်ရှိသော်လည်း နှစ်ဦးဆုံ၍ကြုံရမည်ကို မကြံဆောင်နိုင်အောင် ရှိတော့သည်" ဟုဆိုလေသော် ညီတော်သေဝနက "ဤပြည်သို့ ကျွန်ုပ်ရောက်သည်မှာ ဆယ့်ကိုးရက်ခန့်ရှိပါသေးသည်၊ တနေ့ကစန္ဒမာယာ မင်းသမီးအထိန်းတော်သို့ ပတ္တမြားတချည်ပေး၍ ဆိုစေသည်တွင်[3] ချက်ချင်းပင် အခွင့်ရလေသည်ဖြစ်၍ နောင်တော်လည်း ကျွန်တော့်နေရာသို့လိုက်ခဲ့ပါ" ခေါ်သော် သကုဏငှက်ကိုမုဆိုးမှာ ပတ္တမြားတချည်နှင့် ဝယ်၍ညီတော်နေရာသို့လိုက်လေ၏၊ မိုးသောက်လျှင်အထိန်းတော်သုခပီယလည်း ပန်တော်ပန်း ယူမည်လာ၍ တွေ့ပြန်သော် ညီတော်က "ကျွန်ုပ်နောင်တော်မှာလည်း တောင်ပန်းခုံ တပင်တိုင်နန်းရှင်ဂန္ဓမာယာမင်းသမီးကို တနှစ်ပတ်လုံး ငှက်တမန်ကိုစေ၍ အခွင့်သာရလေပြီကို[4]ညီနောင်နှစ်ပါး လက်သို့ရောက်အောင် အခယ်ကြံပါဦး" ဆို၍ ပတ္တမြားတချည် ပေးပြန်သော် သုခပီယလည်း "အရှင့်နောင်တော်ကသာ ငှက်တမန်ကိုစေ၍ ဥယျာဉ်သို့ထွက်လာပါမှ တွေ့မြင်ရပါမည်၊မှာထားပါစေတော့၊ ကျွန်မတို့သခင်နှင့်တကွ နှစ်ပါးစလုံး ဥယျာဉ်သို့ထွက်လာအောင်ကျွန်မလျှောက်ထား၍ထွက်လာပါစိမ့်မည်၊ယင်းသို့ထွက်လာကြလျှင် နေပြည်တော်သို့ ဆောင်ယူကြပါတော့" စကားချိန်းချက်၍ မြောက်ပန်းခုံနန်းသို့ အထိန်းတော်ပြန်လေ၏၊ နောင်တော် အသေဝနလည်း ဥယျာဉ်မှာရှိကြောင်းကို သကုဏငှက်ကိုစေ၍ မင်းသမီးထွက်လာအောင် လျှောက်နှင့်စေ၏။

၁။ အကြောင်းအရာ-စ။
၂။ အဖန်ဖန်။
၃။ စေသည်တွင်-ဗ။
၄။ အခွင့်သာယာလေပြီကို-ဗ။

သုခပီယအထိန်းတော်လည်း စန္ဒမာယာမင်းသမီးကို "ယနေ့သည် အစ်မတော်တောင်ပန်းခုံ တပင်တိုင်နန်းရှင် ဥယျာဉ်တော်ကြီးသို့ ထွက်မည်ဟူ၍ ပြည်သူပြည်သား[1]လမ်းပြင်ရပါသည်၊ ထိုပ်တင်လည်း သေဝနမင်းသားမျက်နှာ[2]ကို ကြည့်ရှုရအောင် အစ်မတော်ဘုရားနှင့် အတူ လိုက်ပါတော်မူပါတော့လား" ဟု လျှောက်လေသော် "အစ်မတော်ဘုရား ထွက်တော်မူလျှင် လိုက်တော်မူမည်" ဟုဆို၏။

အထိန်းတော် သုခပီယလည်း တောင်ပန်းခုံသို့သွားပြန်၍ "ညီမတော် မြောက်ပန်းခုံမင်းသမီးက[3] ကေဝလရဂုံဥယျာဉ်ကြီးမှာ ရထားနှစ်ဆူနှင့် အတူ ကစားရအောင်ထွက်တော်မူပါ၊ လျှောက်ချေ-စေ၍ လာရပါသည်" ဟု လျှောက်သော် ဂန္ဓမာယာ မင်းသမီးလည်း ဥယျာဉ်မှာ မင်းသားရှိကြောင်းကို သကုဏလာ၍ပြောလာသဖြင့်[4]အသင့်ကြိမ်ကြိုက်ဖြားလေလျှင် ရထားတယောက်တဆူစီ[5] စီးတော်မူကြ၍ ခြွေရံငါးရာစီရံလျက် ဥယျာဉ်တော်သို့ထွက်လာကြသတည်း။

သုခပီယအထိန်းတော်လည်း လမ်းကပင် မင်းသားညီနောင်၏ဘုန်းတန်ခိုး, အာဏာတော်ကိုချီးပ၍ ရိပ်ကာ, ဝဲကာပြောပြီးသော် "ယနေ့သည်ကား နေကြတ်သည့်နေ့ဖြစ်တော့သည်၊ အမှုအခင်း ရှိသူတို့သည် ယနေ့ဆောင်၍ မအောင်လျှင် နောင်ခါမဖြစ်နိုင်ပြီ" ဟူသော စကားအမှတ်ပေး၍ ထွက်လာခဲ့ကြသည်နှင့် ဥယျာဉ်တော်သို့ရောက်ကြသော် မင်းသားညီနောင်လည်း မင်းသမီးနှစ်ပါးနှင့် ရထားနှစ်ဆူကို နေပြည်တော်ကပ်ခါသော ရဲမက်တော် နှစ်ထောင်ကျော် ကြပ်မ၍ ဥတ္တမရဋ္ဌပြည်သို့ ဆောင်ယူကြလေ၏။

ယူဇနာသုံးဆယ်ကွာသော ခရီးသို့ရောက်သော်ညောင်ပင်ကြီး အရိပ်၌ ရထားချွတ်၍ခနစဉ်ဝယ် ဇေဠုပုရပြည်ကိုအစိုးရသော လောကကေတုမင်းကြီးသည်လည်း "သမီးတော်နှစ်ပါးကို မင်းသားညီနောင် ဆောင်ယူသွားကြောင်းနှင့်" ကြားလေသော်မှူးမတ်တို့ကို စစ်အင်္ဂါလေးပါး စီရင်၍ လိုက်လေ-ခစေတော်မူ၏၊ ယူဇနာ သုံးဆယ်ရှိသောခရီး၌ တွေ့ကြလျှင်

၁။ ပြည်သူအများ-ဗ။
၂။ လက္ခဏာ-စ။
၃။ မင်းသမီးသည်-စ။
၄။ ရောက်လှာသဖြင့်-ဗ။
၅။ တစီးစီ-စ။

ရပ်ခံ၍ စစ်ပြိုင်ကြသည်၊ ထိုအခါ ညီတော်သေဝနက နောင်တော်အသေဝနမင်းသားကိုဆို၏၊ "ယခုသည်ကား စစ်ကိရိယာ,လှံ, ထား, လက်နက်တို့သည် သူတို့၏စစ်သည်တို့ကဲ့သို့ မစုံမလင်၊ရပ်ခံ၍နေလျှင် သေကြေပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရာသည်၊ အရှင့်သမီးနှစ်ယောက်တို့ကို သူတို့သို့ ပေးလိုက်ပါဘိတော့"ဆို၏။

နောင်တော်အသေဝနကလည်း "တဆယ့်နှစ်ရာသီပတ်လုံး ကြိုးစားပါသော[၁] လို့လဝီရိယသည် အတွက်မရှိဘဲဖြစ်တော့မည်၊ အသက်ပင်သေသော်လည်း သေစေတော့၊ မင်းသမီးကိုမပေးဘူး"ဆိုလျှင် ညီတော်က "နောင်တော်အသေဝန....မယားတယောက်ကိုမရပြီကဲ့သို့ အသက်ကိုပင်[၂]မစွန့်ပါနှင့်၊ နောင်တော်အမှိုကောင်းကို မသိ၍သာ တနှစ်ပတ်လုံး ကြိုးစားရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အမှိုကောင်းကိုတွေ့သော် ကျွန်ုပ်မှာ လေး, ငါးရက်ခန့်နှင့်သာ ရပါသည်တကား၊ မင်းသမီးကို လွှတ်လိုက်ပါဘိ"ဆိုသော်လည်း "ယခုမှာကိုယ့်အစွမ်းကိုမလျော့ပြီ၊ သေသော်လည်း အတူသေတော့မည်"ဆိုရာတွင် ညီတော် သေဝန မင်းသားသည် စန္ဒမာယာမင်းသမီးကိုခေါ်၍ "မင်းသမီးခမည်းတော်သည် ငါတို့ကို သေကြေပျက်စီးလေအောင် ရန်သူ ရန်ဘက်ကဲ့သို့ လက်နက်ကိရိယာ[၃], ဗိုလ်ပါ ရဲမက်တို့ကို တိုက်ခိုက်[၄]လာစေသည်၊ သူမချစ်ဘဲကို ချစ်နိုင်မည်လား၊ မယားတယောက်ကိုဆယ်ကိုးရက်ခန့်ချော့မော့လျှင်ရတော့သည်၊ရှားပါးသမို့လား"ဆို၍ မင်းသမီးလက်ကိုဆွဲပြီးလျှင် ဇေဋ္ဌပူရစစ်သည်တို့ကို "နင်တို့မင်းသမီး လိုချင်လျှင် ယူလေတော့"ဆို၍ လွှတ်လိုက်ပြီးသော် "နောင်တော်မှာ မယားတယောက်နှင့်အသက်ကို အသေခံရစ်တော့"ဆို၍ ရဲမက်တော်တထောင်နှင့်တကွ ထွက်သွားလေ၏။

နောင်တော် အသေဝနမင်းသားလည်း "ဥတ္တမရဇ္ဇ်ပြည်တော်မှာ အကြောင်းအရာကို ခမည်းတော်အားပြောပါချေ"ဟူ၍ သကုဏာဌက်ကို အလျင်အမြန် စေလွှတ်ရာတွင်[၅] သုဘာသိတမင်းကြီးလည်း စစ်အင်္ဂါလေးပါးနှင့်တကွ မှူးမတ်တို့ကိုအလျင်အမြန်ခန့်၍ လွှတ်လိုက်လေသည်နှင့်

၁။ ကြိုးစားလုံ့လပါသော-ဗ။ ၂။ အသက်ကိုစင်-ဗ။ ၃။ ကရိယာအစုံအလင်-စ။ ၄။ တိုက်ဖျက်။ ၅။ စေလိုက်ရာတွင်-ဗ။

အသေဝနမင်းသားမှာလည်း ရဲမက်တထောင်နှင့်ရပ်ခံစွန့်စား၍နေစဉ်တွင် နေပြည်တော်က စစ်အကူအများ လာရောက်လျှင် ဇေဋ္ဌပူရပြည်သားတို့လည်း မင်းသမီးတပါးကို ရပြီ ဖြစ်သောကြောင့် ပြန်ကြလေ၏။

ပြည်သို့ရောက်လျှင် လောကကေတုမင်းကြီးသည် သမီးတော် စန္ဒမာယာကို မေးမြန်းစိစစ်သော် အထိန်းတော် သုခပီယအပြစ်ကို[၁] လျှောက်ထားလေ၏၊ ဤသို့သော အထိန်းတော် သုခပီယသည် မင်းမျက်ခံရလေ၏၊ အသေဝနမင်းသားနှင့် ဂန္ဓမာယာ မင်းသမီးတို့လည်း တနှစ်ပတ်လုံး ကြိုးစား၍ ကံတော်နှစ်ပါးဆုံသည် ဖြစ်သောကြောင့် မပစ်ခွါရက်ဖြစ်၍ အသက်ထက်ဆုံးပင် နှစ်ပါးအတူ စံပျော်ရဘူးလေသည်။

ဤသို့လည်းကောင်း အရှင်နှစ်ပါးသည် မင်းသမီးလည်းဘုန်းကြီးသော အရှင်ချင်းကို "ခုရေတွင်းတူး၍ ခုရေကြည်သောက်" ဆိုသကဲ့သို့အရေးတော်မဆောင်မရွက်သာပါ၊ "ဖြစ်လွယ်လျှင်-ပျက်လွယ်သည်"ဆိုသော စကားထုံးစံများကို မှတ်သားဆင်ခြင်၍ ပညာရှင်ချင်းဖြစ်ကြပါသည်၊ စေရမည့်နေရာသို့ရောက်မှ စေတော်မူပါ၊သည်သောအခါမှဘုန်းကြီးသော အရှင်မင်းသားမြတ်၏ကိုယ်တော်ကျိုးကိုလိုမှန်းသိသာပါမည်၊ ကျွန်မတို့ အရှင်မင်းသမီးလည်း သက်ရှယ်တော်နုနယ်တော်မူလှသေးသည်၊ ပွေပွေ လည်လည် ကွေ့ကွေ့လျှောက်သော စကားသည် အပါးနီးနီးရှိပါလျှင် ရှက်ကြောက်တော် မူသောကြောင့် အယူတိမ်းယိမ်း ကစိမ်းကဝါးနှင့် မကြည်[၂]မည်သို့မည်ညာ,ငယ်ရာ,ငယ်မူ မိန့်တော်မူချေလျှင် လျှောက်မိသူ ထားမိသူခက်တော့မည်-ဟူ၍ ရာသီမုတ္တာက ဥပမာပုံစံများနှင့်ဆိုသော် လူပျိုတော် ပညာဟာသက "မိန့်တော်မူပေသော စကားမှာနားသာ၏၊ နှေးကြာမည်ကြောင့်[၃]စိတ်မတူနိုင်"ဆိုသကဲ့သို့ ဖြစ်ပါတော့သည်၊ မေတ္တာ အရှည်ဆက်ရမည်ကိုရည်၍ ဤသို့ အလွန်ခက်ခဲလှသော ခရီးစဉ်ကို အိမ်တွင်းနှင့်ကြမ်းပြင်ထင်တော်မူပါလျက် ရွှေစက်ဖြန့်လှာ၍ သီတာအိုင်နားတွင်ပတ္တမြားရွှေနီကိုယ်စီခြယ်သော ဆင်စွယ်နန်းစမ္ပယ်တော်မူသည်။ ကြာကြာအမူကိုဆောင် တာရှည်အောင် ပေါင်းရသော ထုံးဟောင်းပုံပြင်နှင့် မိန့်ဆိုသည်မှာ[၄] အတူမကွာစံချင်သောစိတ်ထားသည် မတည်

၁။ အပြစ်ကို-စ။ ၂။ မျက်နှာထားညို၍-ဗ။ ၃။ နှေးကြာ မည်ကြောင့်-စ။ ၄။ မိန့်ရာမှာ-ဗ။

ကြားနိုင်အောင်ရှိလျှင် မသိတန်မသိခဲ့ပြီလော၊ လျင်သောအခွင့်နှင့်အရေး တော်ကုန်မှ အလုံးစုံစိတ်ချရအံ့သည်သာ၊ နေ့ရက်လျားသော်[၁] အကြိအား ဖြင့် လားလားကိုယ်ကျိုးမရှိကြောင်းများကို ထုံးဟောင်းပုံပြင်ရှိပါသည်၊ သတိနှင့် နားတင်တော်[၂] မူပါဦး—

နေ့းဖြေးဆောင်ရွက်
အရေးပျက် ပုံပြင်ဝတ္ထု

ရှေးသောအခါ မဂ်လာနဂရပြည်ကို အစိုးရသော ရာဇကာရုညမင်းကြီးသည် ပဥ္စာလမန္တာ မိဖုရားနှင့် နှစ်ပါးရွှင်ပျော်၍ မွေ့လျော် ယှဉ်နွဲ့ကြသဖြင့် သုဝဏ္ဏရာဇ်မည်သော သမီးတော်ကိုဖွားမြင်၏၊ အရွယ်ရောက်သော် အဆင်းပြင်လျာရှိသောကြောင့် ပြာသာဂ်သုံးဆောင်မှာ ငါးရာခြွေရံနှင့် ထားသည်ကို ငါးပါးသော ကြန်စုံညီ၍ ဇမ္ဗူဒီပါ တကျွန်းလုံး ကျော်စောသတည်း။

ထိုအခါ ဇုန္ဒပထန[၃]ပြည်ကို အစိုးရသော ဒသဓမ္မရာဇ်မင်းကြီးနှင့် ခေမာသန္တိ[၄] မိဖုရား သားတော် အာဝဇ္ဇညမင်းသားသည် ခြွေရံငါးရာနှင့်တကွ မဂ်လာနဂရပြည်သို့သွား၍ မာဃရီ[၅] ပြုစုထားသော ဥယျာဉ်၌ ရပ်တန့်လေ၏၊ မင်းဇကရာဇ်သားဖြစ်၍ စူဠသတ္တရုဂါထာ, ဘရိပဗ္ဗတာယ ဂါထာတို့ကို နေ့တိုင်းမပြတ် သရဇ္ဈာယ်သတည်း။

ထိုသရဇ္ဈာယ်သောအသံကို မာဃရီသီတင်းသုံး ကြားလေသော်“ထို ဗေဒင်ကျမ်းကိုအကျွန်ုပ်အားသင်ပါ”ဆို၏၊ “သီတင်းသုံးမှာဗေဒင်ကျမ်း ကိုသင်၍ အဘယ်ပြုမည်နည်း” မေးလျှင် “ပြာသာဒ်ခုနစ်ဆောင်[၆] ကို နေ့တိုင်းသွား၍သုဝဏ္ဏရာဇ်မင်းသမီးကို စာပေသင်ရပါသည်၊ ထိုဗေဒင် ကျမ်းကို မင်းသမီးအား ကျွန်ုပ်သင်ချင်ပါသည်” ဆိုလျှင် အာဝဇ္ဇည မင်းသားလည်း“မင်းသမီးကိုသီတင်းသုံးသင်သည်ထက် ကျွန်ုပ်သင်သော် သာ၍ မတတ်လွယ်ပါလား” ဟုဆို၏။

“ယောကျ်ားနှင့်စပ်သည်ကို မကပ်မချည်းသာအောင် ခမည်းတော် မင်းကြီးကအဆီးအတားအစောင့်အနေအထားသည်များပြားသောကြောင့် ဝင်၍မသင်ရသောအကြောင်း”ကိုပြော၏၊ “သည်ကဲ့သို့ဖြစ်လျှင်သီလရှင်

၁။ ရှည်လျားသော်—စ။
၂။ နားထောင်တော်-ဗ။
၃။ ဇုန္ဒပဇ္ဇန-စ။
၄။ ခေမာသန္တာ-ဗ။
၅။ မာဂရီ-စ။
၆။ ပြာသာဒ်ဆောင်ကို-စ။

ဗေဒင်သင်၍နေခိုက်ကို မင်းသမီးမှာအသူ[၁] စာချမည်နည်း၊ တပည့် မင်းသမီးကို တတ်စေလိုလျှင် အပျိုတော်ကြီးများကိုသာ သင်လာပါစေ တော့”ဟုဆိုလျှင် ဆိုသည်အတိုင်း မင်းသမီးမှာ ပြောသည်နှင့် ဗေဒင် ကျမ်းကို တတ်ချင်လှသဖြင့် မလ္လာဒိယ အထိန်းတော်ကိုသင်စေ၏။

ဗေဒင်သင်၍ အကျွမ်းတဝင်ရှိကြသော် အာဝဇ္ဇညမင်းသားကလည်း မိမိသနစ်အဖြစ်ကိုပြောပေ၏၊ “မင်းသမီးသတင်းကျော်ကြားသဖြင့် အထံ တော်သို့ ရောက်လာရပါသည်၊ ရအောင် ကြိုးစား နိုင်ပါမည်လား”ဟု မေး၏၊ အထိန်းတော်လည်း “အရှင်မင်းသား···· အလျင်သာမလိုပါနှင့် တဖြည်းဖြည်း ဖျောင်းဖျောင်းဖျဖျ နေ့ကြာ,ရက်ကြာ နူးနူးညံ့ညံ့ ပြောဆို ရမှ တင့်တယ်ဖွယ်ရာအောင် အလိုတော်ရှိရာသို့ ရောက်ချိမ့်မည်”ဆိုသည် နှင့် မလ္လာဒိယအထိန်းတော်သည် နေ့ကို[၂]မင်းသားအထံမှာ ဗေဒင်သင်၍ ညရောက်လျှင် ပြာသာဒ်ခုနစ်ဆောင်သို့ပြန်သည်။

ဇုန္ဒပထနပြည်ကို အစိုးရသော ဓမ္မရာဇ် မင်းကြီးသားတော် အာဝဇ္ဇည မင်းသားသည် ဗေဒင်ကျမ်းကိုသာ တတ်သည်မဟုတ်၊ အတတ်တကာ အဋ္ဌာရသကိုပင်တတ်သည်၊ ရုပ်ရည်ဆင်းပြင်လည်း နတ်ရုပ်,နတ်ဆင်း ကဲ့သို့ ဖွယ်ရာယဉ်ကျေးသည်၊ ဘုန်းကြီးသော ဘေရာဇ်[၃]မင်းမြတ်ရင်သွေး တော်ပြီကြောင်း[၄]များကို ချီးမြှောက်၍ နေ့တိုင်းမပြတ် ပတ်ပတ်လည် လည် ချစ်ကြည်ရန်အခွင့်ကို တော်သင့်သည်ပင်— အရှင်သမီးတော်နှင့် ဖြစ်လျှင် ဇမ္ဗူရာဇ်မြဟန် ထိုက်တန်သည်ထင်ကြောင်းများကို-ဖျောင်းဖျ ဖျောက်တင်၍ မင်းသမီးလည်း နားဝင်လုဝင်ခင်[၅] တွေးတောလျက် ရှိလေ၏။

ထိုအခါ ပရာယန[၆]ပြည်ကို အစိုးရသော မဟိဒ္ဓိကာမင်းကြီး မိဖုရား ဇေတာသန္တိ သားတော် ဝိသာရဒ[၇]မင်းသားသည် ရဲမက်တထောင်နှင့် တကွ မဟာန္တသီတာကန်ကြီး၌ ရေကစားစဉ်ဝယ် ဒိရံယကွ,ဂန္ဓကုမ္ဘိ[၈] မည်သော ဘီလူးမောင်,နှမတို့သည် အနုကာမည်သော သားငယ်ကို

၁။ ဘယ်သူ-စ။
၂။ နေတိုင်း-ဗ။
၃။ ရာဇာ-စ။
၄။ ဖြစ်ကြောင်း-စ။
၅။ ဝင်လုဝင်ချင်-ဗ။
၆။ ပရာနီ-စ။
၇။ ဝိသာရထ—စ။
၈။ ဇိရံရကွ,ဂန္ဓပ္ပကုမ္ဘိ-စ။

ရေချိုးလာသည်တွင်– လက်ကလွတ်၍ ရေနက်သို့လားလေသော် ငိုမြည်တမ်းလျက် ဝိသာရဒမင်းသားထံလာ၍ "ကျွန်ုပ်တို့သားငယ်ကို ဆယ်ယူ[၁]ပေးတော်မူပါ၊ လိုသောကျေးဇူးကို ဆပ်ပါမည်"ဆိုလျှင် ရဲမက်တော်တထောင်တို့ကို ရေကန်သို့ဆင်းငုတ်စေ၍ အနုကာယဘီလူးငယ်ကိုရလေသော် ဒိရံယက္ခ,ဂန္ဓကုမ္ဘီတို့လည်း ဝမ်းသာအားရလျက် "လိုအပ်သောကျေးဇူးကိုအမိန့်ရှိပါ"ဆိုလျှင်"မင်္ဂလာနဂရပြည်၌သုဝဏ္ဏရာဇ်မည်သော မင်းသမီးသည် အဆင်းပြင်လျှာ[၂] နှင့်ပြည့်စုံသောကြောင့် ပြာသာဒ်ခုနစ်ဆောင်နှင့် ထားကြောင်းကို သတင်းကြားရသဖြင့် ယောကျ်ားတို့အစွမ်းအလျောက်[၃] လှည့်ပတ်ချင်သော်လည်း ယူဇနာတထောင်မျှသောခရီးကွာဝေးခဲ့သည်ဖြစ်၍ မရောက်ထည့်နိုင်ရှိသည်ကို ထိုမင်္ဂလာနဂရပြည်သို့နေ့ချင်းရောက်နိုင်သောအတတ်ကို တတ်လို၏"ဆိုသော်ဘီလူးမောင်,နှမတို့လည်း ဥပဒ္ဒဝ[၄]မည်သော ကော်ဇောပုံကိုပေး၏။

ထိုမင်းသားလည်း ခြွေရံတထောင်နှင့် နေပြည်တော် ပရာယနသို့ပြန်ပြီးလျှင် ခမည်းတော်,မယ်တော်တို့၌အခွင့်ပန်၍ဥပဒ္ဒဝမည်သောကော်ဇောပုံ၌စမ့ယ်လျှင် စိတ်ရှယ်သောအရပ်သို့ ရောက်စေတတ်သည်ဖြစ်၍ မင်္ဂလာနဂရပြည်သို့ညဉ့်အခါရောက်လေ၏၊ ရွှေပြည်မြို့နန်းကို ကောင်းကင်ကကြည့်ရှုလျှင် ခုနစ်ဆောင်သောပြာသာဒ်ကိုမြင်ရ၏၊ "ထိုပြာသာဒ်သည် သုဝဏ္ဏရာဇ်မင်းသမီး နန်းမှန်ပြီ"ဆင်ခြင်လေ၍ မင်းသမီးကိုရှာဖွေကြည့်ရှုသော် အလယ်ပြာသာဒ်ဆောင်ဝယ် ဖလ်ရောင်,မှန်ရောင်တောက်သော ခန်းဖွင့်ကျယ်ကျယ်၌ ဆင်စွယ်ဖလ်တိုင်းပတ်လည်[၅]ကို ကြာခြည်ယဉ်ထောင်ဖြင့် ရွှေတန်းဆောင်,ငွေတန်းဆောင်ထွန်း၍ လဝန်းကဲ့သို့တထိန်ထိန် တင်းတိမ်ကာရံလျက် အိပ်ဖန်စောင့် ခြွေရှအပျိုတော်အပေါင်းနှင့် စက်လျောင်းပျော်ခိုက်ကို မြင်လေသော် ရွှေဘော်နှောင့်နှေး သူတို့မသိလေအောင် ကွယ်ရာက ချောင်း၍ဝင်သွားလေ၏။

သုဝဏ္ဏရာဇ်မင်းသမီးနှင့် မနီးမဝေးသောအရပ်တွင် မည်ကဲ့သို့ဆောင်ရွက်ရပါမည်-ဟု မှိုင်၍ကြံနေစဉ် သုဝဏ္ဏရာဇ်မင်းသမီးမှာလည်း

၁။ ကယ်ယူ-စ။
၂။ အဆင်းပညာ-ဗ။
၃။ အစွမ်းဖြင့်-ဗ။
၄။ အဗ္ဗန္တဝ-စ။
၅။ ဆင်စွယ်အတိုင်းပတ်လည်-ဗ။

ညဦးကအထိန်းတော် မလ္လာဒိယသည် ဗေဒင်ဆရာအာဝဋ္ဋညမင်းသား၏အကြောင်းကို ဖျောင်းဖျောင်းဖျဖျ, သွယ်သွယ်ငင်ငင် နားဝင်အောင်လှည့်ပတ်လျက် ပြောဆို လျှောက်ထားလေသည်ကို မနောစေတနာ, မေတ္တာဖြေဖြော်[၁] စိတ်တော်သဘောတူ၍ နှလုံးစွဲယူမိသဖြင့် ဝမ်းထဲကတိတ်တိတ် ချစ်စိတ်အလိုလို ကြည်ညိုမြတ်လေး အဝေးကရှမ်းချော်၍နေတော်မူလျက် ဥပါဒါန်တမ်း၍ စက်ပျော်တော်မူလေသော်–ဇာနဒ္ဓပထနပြည်ကမင်းသား၏အရုပ်သဏ္ဌာန်ကို အထိန်းတော် မလ္လာဒိယပြောသည်အတိုင်း အိပ်မက်မြင်လာသည်နှင့်လန့်၍နိုးတော်မူသော် ပရာယနပြည်က ကော်ဇောပုံစီး၍လာသော ဝိသာရဒမင်းသားကို သလွန်တော်နှင့်မနီးမဝေး ခြွေရွှေတင်းတိမ်နားမှာမြင်လျှင် မင်းသမီးလည်း ဗေဒင်ဆရာအာဝဋ္ဋညမင်းသားရောက်လာချေသည်-ဟု ထတော်မူ၍ "အရှင့်သားကြွရောက်လာမည်ကို အမယ်မလ္လာဒိယမပြောပါ၊ နေပြည်တော်သာယာကြောင်းများကိုသာ ပြောသည်ဖြစ်၍ အမှတ်မဲ့နေသည်နှင့် အိပ်ပျော်လေတော့သည်"ဟု ဆိုသော်, ဝိသာရဒမင်းသားလည်း တပါးပြည်ကမင်းသားတို့သည် စကားရောက်ပေါက်နှင့်ဟန်ရှိချေသည်-ဟု နှလုံးချင့်မိ၍ မင်းသမီး၏[၂]စကားအရိပ်နိမိတ်ကို ရောယောင်လိုက်ပြီးမှ အရိပ်အခြည်ကိုဖမ်း၍ ပညာတွေးတောဆင်ခြင်မိတိုင်းပြောဆိုလေသော် မင်းသမီးလည်း အထိန်းတော်မလ္လာဒိယကို မနှိုးမပြော ဆရာအာဝဋ္ဋညမင်းသား*အမှတ်ဖြင့် သလွန်တော်ပေါ်မှာနှစ်ပါးအတူစက်ကြ၏၊ မိုးလင်းခါနီးလျှင် မင်းသမီးကို ဥပဒ္ဒဝကော်ဇောပုံနှင့်တင်၍ စက်ပျော်စဉ် ပရာယနပြည်သို့ဆောင်ယူသွားလေ၏။

နှေးနှေးဖြေးဖြေး ကြိုးစားရှာသော အာဝဋ္ဋညမင်းသားမှာလည်း [မလ္လ]ာဒိယသည် မင်းသာထံဗေဒင်သင်၍ ဖျောင်းဖျလျှောက်ပါစဉ်ကိုပင် [မ]င်းသမီးပျောက်လေသော် မိမိနေရာဇာနဒ္ဓပထနပြည်က အနံ့အပြားကြားသိမည့်အရေးကို တွေးမိတိုင်းရှက်သောကြောင့် မေ့တော့လက်ချည်းသာပြန်ရဘူးလေသည်။

၁။ မေတ္တာဖြော်ဖြေ-ဗ။
၂။ မင်းသမီးပြောသည့်-ဗ။
* မှတ်ချက် [အာဝဋ္ဋညမင်းသား မှ-စာမျက်နှာ ( ) ၌ ရှိပါ၏ဟု မှာထား၍ အထိပ္ပေမူ၌မပါ။]

ဤသို့ နှေးနှေးဖြည်းဖြည်းဆောင်ရွက်၍ အရေးတော်ပျက်ကြောင်းများကို ထုံးဟောင်းပုံပြင်ရှိပါသည်၊ မင်္ဂလာဦးဖြစ်သော တွေ့သစ်, မြင်သစ်, ချစ်စဖြစ်၍ မေတ္တာနှစ်ပါးသည် ကစားကျီစယ်တော်မူသော စိတ်ဖြင့် တိတ်တိတ်နှလုံး အတွင်းပုန်းစေတနာဖြင့် ရွှေလိပ်ပြာချင်း ဆုံမိမည်ပြုခိုက်ကို လု၍တပါးက ဆောင်ယူသွားခဲ့သော် ကိုယ်ကျိုးတော် မယိုယွင်းခဲ့ပြီလား၊ မသိသင့်,မမြင်သင့်,မကြားသင့်သူတို့ကို မသိ,မမြင်, မကြားခင်က အလျင်တဆော့ပြီးလွယ်မှ စိတ်ရွယ်ရာသို့ ရောက်တော်မူကြမည်၊ "ပန်း၏သတင်းကိုလည်း လေညှင်းဆောင်သည်၊ လူ့သတင်းကိုလည်း လူချင်းဆောင်သည်" ဆိုသကဲ့သို့ မျက်နှာကို မမြင်ရ၍ မသိကျွမ်းသော်လည်း သတင်းစကားဖြင့် မကြွင်းမကျန်ကြားတတ်ပါသည်၊ ရောထွေးရာရာနှောင့်ယှက်၍ အမှုခက်အရေးပေါ်လျှင် နှလုံးတော်ချမ်းမြေ့နိုင်တော့မည်လော၊ သို့စင်အရေးပျက်သည်ကိုမဆိုပါပြီ၊ အလိုတော်ရှိရာ မရောက်သည် အချက်ကြောင့် အမျက်တော်ရှိဘူးသည်ကို- လျှောက်ထားပါဦးမည်။

အချိန်ကြန့်ကြာ လို့ရာမပြီး ပုံပြင်ဝတ္ထု

နေပြည်တော်မှာစံတော်မူသောအခါ တာဝတိံသာနတ်ပြည်ကဒေဝသန္တိကမည်သော နတ်မင်းသားသည် သိကြားမင်း သားတော်ဖြစ်ပေသည်-ဟူ၍ ရွှေဘုန်းတော်ကြီးသော အရှင့်စကြာတော်ရင်းတွင်မပြတ်နေ့တိုင်းခစားလာ၍ တရံရောအခါ တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ရောက်သော ပင်လယ်ကသစ်ပွင့်ကိုလိုတော်မူသောကြောင့် ထိုနတ်သားကို ဆွတ်ယူချေ-"စေသော်ယနေ့ကကို ခုနစ်ရက်မြောက်လျှင် ရွှေဘဝါးတော်အောက်လာပါမည်" သံတော်ဦးတင်၍ နတ်ပြည်သို့တက်လေ၏။

ခုနစ်ရက်လည်လျှင် ဒေဝသန္တိက နတ်မင်းသားလည်း ပင်လယ်ကသစ်ပွင့်ကို ဆောင်ယူလာခဲ့ရာ မဟာသမုဒ္ဒရာနားသို့ ရောက်၍ ကောင်းကင်ပြင်မှ ဆောင်ယူခဲ့သည်နှင့် တိမ်မှောင်, တိမ်ခိုးသင့်သည်ကို စင်ကျယ်သန့်ပြန့်အောင် မျက်နှာရချင်သဖြင့် လှပဆင်ပြင် ရေဆေးရာ ယူဇနာတိုင်တိုင် တကြိုင်ကြိုင်မွှေးပျံ့ ရနံ့ထုံးသောပန်းဖြစ်၍ တိပိဂ်လငါးကြီးသည် ဟပ်မျိုသွားခဲ့သော် ရွှေဘဝါးတော်အောက်သာ အရောက်လက်ချည်းလာ၍ အကြောင်းကို-သံတော်ဦးတင်လျှင် ဆင်တော်မူရန်

ပန်းကိုသတိ,ဝီရိယပေါ့တန်ရမည်လော-ဟူ၍ရယ်တော်မူလျက် အရိန္ဒမာကြိမ်လုံးဖြင့် ဒဏ်ခတ်သည်၊ ထိုနတ်သားလည်း နာကျင်လှသောကြောင့် နတ်ပြည်သို့ မတက်နိုင်ပြီ။

သည်အရာများကိုမြင်ရဘူး၍ အရှင်အမျက်တော်ရှိမည်ကို ကျွန်တော်တို့ကြောက်ရန်မှာ ပြောစရာမရှိပါပြီ၊ မိုးရိပ်,လေရိပ်တို့အလွန်သိသာ၏၊ မင်းရိပ်,မင်းခြေကို "ပေါက်ပင်နှင့်ကျေး,တိမ်မွေးကြက်ဥ" ကဲ့သို့မြင်ခဲသည် ဖြစ်၍ အရေးတော်အမှုရှိသမျှကို ရွှေနှလုံးတော်မြတ်နှင့်သင့်လျော်အောင် ကြဉ်းဆောင်ကူးသန်း၍ ရွက်ထမ်းဝီရိယ လုံ့လပြုကြရပါတော့သည်-ဟူ၍ ပညာဟာသကဆိုလျှင် ရာသီမုတ္တာကလည်း "မိန့်တော်မူပေသော စကားမှာ အမှန်ပင်ဖြစ်ပေတော့သည်၊ နေ,လကဲ့သို့ ဘုန်းတော်ကြီးသော အရှင်နှစ်ပါးဖြစ်၍ အလျင်အမြန် ကံတော်နှစ်ပါးယှဉ်မိအောင် ကြိုဆောင်၍ မလျှောက်မတင်ဝံ့သောကြောင့် ဆိုရခြင်းဖြစ်ပါတော့သည်၊ လည်လည်ကွေ့ကွေ့စေ့စေ့စုံစုံထုံး,ပုံ,ဥပဒေအသီးသီးကိုမငြီးငွေ့ရအောင်နားထောင်ချင်သောစိတ်ရှိသော်လည်း အမှုအခင်းများ၍မလပ်မအားနိုင်ပါ၊ ဂန္ဓမာဗိမာန်သို့ ပြန်ပါဦးမည်" ဆို၏။

ပညာဟာသက "ကျွန်တော်တို့မှာ အရှင့်ရွှေဘုန်းတော်မြတ်ကြောင့် ပျော်ရရွှင်ရမည့် အမှုမှတပါး တခြားအမှုအခင်း မရှိပါပြီ၊ ဂန္ဓမာရွှေတောင်နှင့် ပတ္တမြားနန်းတော်သူများမှာ အမှုအခင်းများ၍ မလပ်မအားနိုင်အောင် ရှိတော်မူကြပေသလား" ဟု မေး၏။

ရာသီမုတ္တာအပျိုတော်က ကိုယ်ရေးကိုယ်တာကြောင့် မအားစရာအခြင်းမရှိပါ၊ အရှင်သမီးတော်၌ မပြတ်စောင်မကြည့်ရှုရန် သရက္ခန်း၌ သားဆီကို နန်းသေးပြိုင်ပြိုင်သကဲ့သို့ မြခြည် ကေသာ သုံးထောင်ထွဲ့ ဆံမြိတ်ကို နဝရတ်ပန်းကန်နှင့် သရက္ခန်ဆီကို လိမ်းဆွတ်၍ အသွားစိပ်စိပ်ဂေါမိတ်ဘီးတော်ဖြင့် ချောကြောင်းသင်လျက် သန္တာချည်မျှင် ပန်းစည်းကြိုးကို စည်းတော်မူပြီးသော် ကိုယ်တော်မြတ်က သနားတော်မူသော ဂေါသီတစန္ဒကူးနံ့သာကို မသာရဂလ် ရွှေခွက်နှင့်ဆက်၍ မွတ်ညက်သော အသားတော်ဖပ်ဖပ်မှာ သုံးသပ်လိမ်းတော်မူပြီးလျှင် ပုလဲမုတ္တာချည်ဖြင့် ငြီးသော တိမ်ညွန့်လက်ကြပ် လျှပ်လျှပ်လွှာလွှာပါး၍ ကိုယ်သားတော်အင်္ကျီနှင့် စိန်စီ၍ပန်းပျောက်ကြသောဝတ်လဲတော်

ကိုဆင်လျက် မာရဘင်တံခါး ပတ္တမြားလိုဏ်နန်းဝက်ပါဝယ် ဇာနိနီလာသလွန်တော်ပေါ်၌ စံတော်မူနေစဉ် ကဥ္စနသာရီအပျိုတော်ကထိပ်တင်ကို ဝတ်လဲတော်အင်္ကျီ တိမ်ညွန့်ကိုဆက်မည်-ဟူ၍ ယူသွားပါသည်။

ပုလဲမုတ္တာ ရတနာအသားနှင့် ကိုယ်တော်မြတ်အသားလည်း မခြားမနား အတူတူတွင် လိမ်းတော်မူသော နံ့သာသွေး၍ ကိုယ်တော်ငွေ့ကပ်လျှင် လျှပ်လျှပ်လွှာအောင်ပါးသောကြောင့် ခြားခြားနားနားမသိ မမြင်သာသည်၊ ပလာစံတော်မမူဘူး-ဟူ၍ ဟေမာဝတီက ပြောသည်ကို ကဥ္စနသာရီသည် သိင်္ကလျာဏီဆက်သည့်အင်္ကျီကို ကျွန်မ မမြင်ပါတကား-ဟုဆို၍ ထံတော်ပါးသို့ချဉ်းပြီးလျှင် နာရဏီရွှေယပ်နှင့် အသာအသာခတ်၍ လေညှင်းပေးသော် ပျံ့မွှေးလှစွာသော နံ့သာရည် သွေးရာတွင် ရွှေလက်မောင်းတော်နှစ်ဘက်အောက်မှာ အင်္ကျီအလက်မြတ်သည် ရိပ်ရိပ်ကလေးလျှပ်၍ နေအလျှံအရောင် မီးခိုးအညွန့်ကဲ့သို့ မြင်ရာတွင်မှ ဩော်....ဝတ်လဲတော်ဆင်တော်မူပေ၏-ဟု သတိရ၍ သိင်္ဂီရွှေယပ်ကို မခတ်ဘဲနေလေ၏။

ထိပ်ထားသခင်လည်း ဆင်တော်မူသောအင်္ကျီသည် တနာရီကိုပင် ဆယ်လီဆယ်ပြန် အတန့်တန်လဲလှယ်၍ ဆင်ယင်တော်မူမြဲ ဖြစ်သောကြောင့် ဘဒ္ဒဇနီမည်သောအပျိုတော်သည် ပတ္တမြားချည်ဖြင့် ပြီးသော လျှပ်ပန်းအင်္ကျီကိုယူ၍ ဆက်လာသည်နှင့် ပုလဲသုံးထည်ကို ချွတ်တော်မူသော် အသားတော်မှာကပ်၍ စပ်စပ်ရှိရာတွင် ကဥ္စနသာရီသည် နံ့သာမသွေးခင် ယပ်ခတ်၍နေသောကြောင့် အင်္ကျီအခါတွင် နာနာပင်ရှိသည် မိန့်တော်မူလိုက်သည်ကို ကဥ္စနသာရီသည် အကြောင်းမတန့်ကြောက်၍ မောင်းမလယ်နှစ်ဆောင်ကြားတွင် မဝင့်ဝံ့နေရှာတော့သည်။

ပလာစံတော်မူသည်မှတ်၍သာ လေညှင်း ယပ်ခတ်မိကြောင်းမျှ[illegible] သံတော်ဦးတင်ပါ- ကျွန်မကိုဆိုသည်နှင့် တင်မည် ရှိသည်အတွင်းပင် ကိုယ်တော်မြတ် ရွှေဘဝါးတော်အောက် ပန်းတော်ဆက်ချေ-စေ ပြန်၍ လာရောက်ရပါသည်၊ သံတော်ဦးတင်စရာရှိပါသောကြောင့် နှေးနှေးမနေသာ၊ ပြန်ရပါဦးတော့မည်-ဆို၍ မင်းသားစံရာ ဆောင်မနန်းတော်ကို ရည်ရော်၍ ဦးချလေသော် ဇာနကုမ္မာမင်းသားလည်း "ဇာတာအိမ်သဖွယ် ဆင်စွယ်ချင်းချုပ်စပ်၍တရုပ်ကပ်စီသော ဇာလီခန်းသာတွင် မလွှာ

ပုပ္ဖပန်းသလွန်ပေါ်က ဖွားဘက်တော်ပညာဟာသနှင့် ရာသီမုတ္တာပြောကြသောစကားကို နားတော်တင်၍နေသည်ဖြစ်သောကြောင့် ချောင်းသံညှင်းတော်မူလိုက်လျှင် သတိပေးတော်မူသည်''ဟူ၍သို့ဆိုပြန်လေ၏။

"အကြောင်းအရာကို အရှင်ကစေတော်မူ၍ ကျွန်တော်တို့လာရလျှင် မရှင်တို့ကိုသာတွေ့ပါမည်လော''ဟုမေးလျှင် ရာသီမုတ္တာက "ဂန္ဓမာမြိုင်လယ်တွင် စတုသာခါဗိမာန်နှင့် ဘုံချင်းယှဉ်ပြိုင်လျက်ရှိသော သာလာယဗိမာန်သည် ဇာဒ္ဒိဒေဝါမည်သော ကျွန်မခမည်းတော်ဗိမာန်ဖြစ်ပါသည်၊ ကြွလာတော်မူလျှင် မေးမြန်းကြွတော်မူခဲ့ပါတော့၊ ပတ္တမြားနန်းတော်သို့လည်း မပြတ်မလပ်ထွက်ဝင်သသူရှိပါ၏''ဟုမှာထား၍*မင်းသားရှိရာသို့ ဦးချပြီးသော် ငါးရာသောရွှေဘော်တို့နှင့်တကွ ဂန္ဓမာနန်းတော်သို့ ပြန်သွားလေ၏။

စတုသာခါ[၁]မှန်ဝဲမုတ်ဦး၌ ချူးရုပ်,ပန်းခက်တို့ကို စာမရီကွန့်မြူး၍ ကစားဟန်ထုလုပ်၍ထားသော လှေကား,စောင်းတန်းက တက်လေသော် ဝေဠုမြတ်စွာ မင်းသမီးမှာလည်း ပြာသာဒ်အဆောင် သုံးဆယ်တွင် ဆောင်ငယ်ငါးရာ စိန်မသ်စံနန်းထက်မှာ[၂] ဖလ်ရွက်,မှန်ရွက်တံခါး၌ သခွါးငပြုတ်မျှလောက်သော ဝေါမုတ်ဇောတရယ်တို့ကို တရုပ်ကပ်ပွတ်လုံးစီ၍ နာရက်တို့လက်ရန်းနှင့် နန်းကြမ်းပြင်တဆင့်တွင် ကတ္တီပါပွင့်သလွန်ပေါ်မှာ ဖဲမှော်ရာအုံး ကတီတွင်[၃]မမှိတမှိနောက်ဆီကို ခပ်တွဲ့တွဲ့နှင့် နွဲ့နွဲ့ပျောင်းပျောင်း လျောင်းစက်မလိုစံစားပြီးလျှင် အပျိုတော်ကြီးတို့ကိုခေါ်တော်မူ၍ ရွှေမဥ္ဇူသကပန်းပွင့်ကို တယောက်တပွင့်စီ သနားတော်မူလျက်နေစဉ်ကို ရာသီမုတ္တာရောက်လာ၍"ကံကောင်းလို့မှ မှီတော့သည်၊ ဆိတ်စီမှအပါးကခွါလျှင် ကြာကြာတပါးမှာ အလကားနေဟာတ်[illegible]လှလို့ပေးပင်မပေးချင်ပြီဘူး-''[၄]ဟုမိန့်တော်မူလျက် ရွှေမဥ္ဇူပွင့်ကို မြကဘော့နှင့်တကွ ရာသီမုတ္တာရွှေသို့ပစ်လိုက်၏။

---

* မှတ်ချက်။ ။စာမျက်နှာ ၆၃-စာကြောင်းရေ ၁၉-အာဝဇ္ဇည့်မင်းသားမှ စာမျက်နှာ ၆၇-စာကြောင်းရေ ၉-"ရှိပါ၏ဟုမှာထား၍'' အထိ ပေမူ၌မပါ။ ။"ဂေ''နှင့်"ဂဲ''နှစ်ချပ်ပျောက်နေ၏။

၁။ စတုဒိသာ-ဗ။ ၃။ ဖဲမှော်ရော်အုံဝန်း-ဗ။

၂။ စိန်မှင်သေးခံသော နန်းတက်မှာ-စ။ ၄။ မေးပင်မမေးချင်ပြီဘူး-ဗ။

ယောဟနမိတ္တာမည်သောအပျိုတော်က''စေတော်မူ၍သွားရသည်ကို မေ့လျော့သည်-ဟူ၍ ရာသီမုတ္တာကို အပြစ်တော်တင်ချေသည်''ဟု သတိရအောင် သံတော်ဦးတင်၏၊ ရာသီမုတ္တာမှာ သနားတော်မမူ၍ ရွှေမဥ္ဇူ။ ပန်းပွင့်ကို မပန်မဆင်ရသော်လည်း ကျွန်မတို့တစုထက်ဂုဏ်,ကြက်သရေသာပေသည်''ဟု လျှောက်သော် မင်းသမီးကလည်း''ဘာပြုလို့ဂုဏ်,ကြက်သရေသာသနည်း''ဟုမေးတော်မူ၏၊''နဝတတ်အိုင်နားမှာ ဆင်စွယ်နန်းစံတော်မူသော မင်းသားထံမှာ ပန်တော်ပန်းဆက်မည်သွားသည်တွင် စကားစမြည်ပြော၍ အရေးတဝင်ရှိခဲ့သောကြောင့် ဂုဏ်,ကြက်သရေသာပေသည်ထင်ရပါသည်ဘုရား''ဟုလျှောက်လျှင်''ဩော်....ငါစေလိုက်ပေသည်''ဟု သတိရတော်မူသည်နှင့် ကလူကျီစယ်၍ ရယ်ချင်တော်မူပြန်သောကြောင့်''ရာသီမုတ္တာကိုယောကျ်ားရှိရာစေလိုက်လျှင်လျှင်လျှင်ပြန်ချင်တော့သမို့လား၊စကားကိုဆန်းပြားတာရှည်,လည်လည်ကွေ့ကွေ့ပြော၍ တစေ နေလိမ့်မည်''ဟု မိန့်တော်မူသော်–

ရာသီမုတ္တာက-ကျွန်မကချိချိသာသာ ငိုကာချွဲ၍ နွဲ့နွဲ့ယဉ်ယဉ်စီစဉ်စကားကို လျှောက်ထားချင်သော်လည်း ခြသေ့်နို၏အဆိမှမဟုတ်ဘဲကို သိဂီရွှေခွက်၌ထည့်၍ တည်မည်အရာမဟုတ်ပါ၊ ထွေထွေရာရာလျှောက်ဆိုရမည်ထား၍ ဝရဇိန်လက်နက်ရှင် မင်းသား၏အပါးမှာ နဂါး,ဂဠုန်အစရှိသောလူပျိုတော်တွေ ခြေရွှေ အတိုင်းမသိ ဝန်းရံ၍ ဝဲပြန်ပတ်လည်တွင် မာရဘင်ဆောင်ကျယ် ဆင်စွယ်ပြာသာဒ်အောက်မှာ ရတနာသဥ္ဇာလီပေါ်တွင် စံတော်မူ၍နေစဉ်ကို ရွှေကိုယ်တော်မြတ်က ထွားသနှင့်သိကြားမင်းပင်မှတ်ထင်မိသောကြောင့်ဖြောင့်ဖြောင့်သဘောနှင့်အဆောတလျင်မဝင်မချဉ်းထည့်ဝံ့ ခပ်ရွံ့ရွံ့နှင့် တွန့်၍မနည်းကြာအောင် ရင်မှာထုတ်ထုတ်များခုံ၍ တုန်တုန်ရင်ရင်နှင့်ပင် အရှင်က စေတော်မူသောအရေးဖြစ်ချေသည်-ဟု စွတ်နှစ်၍[၂]ဝင်ပြီးလျှင် ခပ်ကွာကွာကနေ၍ ရွှေမဥ္ဇူပန်းမြတ်ကို ဝေါမုတ်ကလပ်ဖြင့်တင်ထားသော်– ဘွားဘက်တော်လူပျိုတော်များက အပါးကိုချဉ်း၍မေးလာလျှင် စုံစီနဖါမျက်နှာကို အောက်ချလျက် ကျွန်မကပြောပလျက် နေပါသည်အခိုက်တွင်[၃]နဝတတ်

၁။ နေသည်ကို-ဗ။
၂။ စုတ်နှစ်၍-ဗ။
၃။ ပြန်မပြောပေ၍ နေသည်အခိုက်တွင်-စ။

အိုင်၌စောင့်သောနတ်ကြီးကို ဖွါးဘက်တော် လူပျိုတော်တထောင်က သူတို့ဝတ်ဆင်ရန်ပုဆိုးကိုမြောက်ကျွန်းသို့သွား၍ပဒေသာပင်မှာ ဆွတ်ယူချေ-စေသောကြောင့် သုခမျာသည်ဝတ်လဲတော်တထောင်ကိုယူဆောင်၍ ချက်ချင်းလာပါသည်ကို နာရဏီရွှေ ထောင်မျှသာ အတိုးထိုက်သောပုဆိုးကို တို့ခါးမှာတင်ရသင့်သလား[၁]၊တသိန်းထိုက်သောပုဆိုးကို မဆွတ်မယူခဲ့ရကောင်းလား-ဟူ၍ လေညှင်းပင်ကြီးအကွယ်တွင် မြတ်လေးဖြူနွယ်နှင့်တုပ်၍ထားသည်ကို ထိုနတ်ကြီးသည် နာကျင်လှ၍ဟစ်ပါအော်ပါသော်လည်း ကုံကော်ဝတ်ဆံနှင့် ခံတွင်းသို့ခွန့်ပြန့်ကြ၍ တလွန့်လွန့်နှင့်နေရှာသည်[၂]၊ ကယ်တော်မူပါ-ဟူ၍ အခါခါဟစ်သောအသံကို ရွှေနားတော်ကြားရာတွင် နတ်သားကိုမပြုပါနှင့်၊ နေပြည်တော်မှာ စမွယ်စဉ်ကဖြစ်လျှင် ငါ့ဘုန်းတော်ရိပ်ကြောင့် တိမ်လိပ်ပုဆိုးအသရေချေတန်ကို အမှန်ဝတ်ဆင်မြဲဖြစ်သည်၊ ယခုမှာမူ အတူတူ မဝတ်ဆင်ကြပါနှင့်တော့၊မင်းတို့အရှင်ငါ့မှာသော်လည် ချစ်ဘော်ကြင်လျာသည် စေတနာပြန့်ပြူး၍နှစ်ဦးမေတ္တာ, ကရုဏာရည်တူခဲ့သည်နှင့်[၃] ယှဉ်နွဲ့မစံစားရခင် ပဥ္စမာလိန်ရတနာမြို့နန်းကိုပစ်ပယ်၊ ဆင်စွယ်တဲနန်းနှင့်စခန်းပြုနေရသည်ကို မမြင်ကြလားဟူ၍ မိန့်တော်မူရာတွင်မှနတ်သားချမ်းသာရာရပါသည်တကား၊ သည်အရာများကိုမြင်ခဲ့ရသည်တွင် ရင်မှာခုံ၍ သက်လုံငင်ရှိုက် လှိုက်လှိုက်ဆာဆာ,ပြာပြာထိတ်ထိတ် မင်းကြောက်စိတ်[၄]ကြီး၍ ကြက်သီးများဖြန်းသည်နှင့် လမ်းကိုမျှကျွန်မ မမြင်ရပါဘုရား၊ တပါးစကားကို သွယ်ဝိုက်၍ ချေချေတင်တင်မလျှောက်ထားခဲ့ရပါ၊ မဥ္ဇူသကပန်းကိုသာ ရွှေမျက်နှာမှာအပ်၍နေတော်မူပါသည်နှင့် ဘုရားကျွန်မလာခါနီးတွင်''နတ်သမီးများသည် အမွှသွားကို နားလည်လျှင် တာရှည်အောင် မဆိုင်းမတွကြပါနှင့်၊ ကြေကြေကွဲကွဲ ဝမ်းနည်းစိတ်ငယ်တတ်လှပါသည်''ဟု ဗျာဒိတ်တော်ရှိလိုက်ပါသည်၊မည်ကဲ့သို့အရေးအရာကိုမှာတော်မူမှန်းမသိရသည်နှင့် ဦးချ၍သာ ရွှေဘဝါးတော်အောက်မှ လာခဲ့ရပါတော့သည်-ဟုလျှောက်သော် ဝေဠုမြတ်စွာမင်းသမီးလည်း ပြန်၍လျှောက်ထားသည်နှင့်ပင် သလွန်တော်ပေါ်၌ စက်လျောင်းစမ္ပယ်တော်မူ၏။

၁။ ဆင့်ရသင်သလား–စ။
၂။ ငိုရှာသည်-ဗ။
၃။ ရေတူခဲ့သည်နှင့်–စ။
၄။ ပင်ကြောက်စိတ်-ဗ။

မိုးသောက်လျှင် ဇာနဲ့ကုမ္မာမင်းသားလည်း လူပျိုတော် ပညာဟာသကိုခေါ်တော်မူ၍ "ဂန္ဓမာမြို့သို့ဝင်စမ်းချေ" မိန့်တော်မူလျှင် ရမ္မဏီရာ[၁] ဖလနန္ဒာ[၂],ဒိဗ္ဗသောတာ[၃],ဓမ္မဝတာ, သစ္စံအာဇာ, သမ္ဘဝရာ, သုခမနာ, သဗ္ဗဇေယာ, ပုရိဿရ[၄] အစရှိသော လူပျိုတော်အပေါင်းနှင့်တကွ ခြွေရံတထောင်ရံ၍ ပညာဟာသ သွားလေသော် အပျိုတော်ပဒ္ဒသိဂ်ီ[၅]နှင့် ရာသီမုတ္တာတို့နှစ်ယောက်လည်း စတုသာခါ သာလာယဗိမာန် ဂန္ဓမာနန်းတော်က ဆံချော်မည်ထွက်လာသည်နှင့် အသင့်ကြိမ်ကြိုက်ငြားလေလျှင် လူပျိုတော် ပညာဟာသလည်း သာလာယဗိမာန်ကို မေးမြန်း၍ ဝင်လေသဖြင့် တွေ့လေ၏။

ရာသီမုတ္တာလည်း တော်သင့်သောနေရာမှာနေစေ၍လူပျိုတော်များကို လျောက်ပတ်သော[၆] ဝတ်ကိုပြု၍ (၏)၊ ထိုသို့ပြုစဉ်တွင် ပညာဟာသက "ကျွန်တော်တနေ့က လျှောက်လိုက်သောစကားသည် မင်းသမီးနားကြားအောင် အရိပ် အခြည်ပြု၍, မတင်ဖြစ်,တင်ဖြစ်ကို သိလိုငြား၍ အရှင့်သားက စေတော်မူလိုက်သောကြောင့် လာရပါသည်၊ ရှာဖွေမေးမြန်းသည်နှင့် လမ်းပန်းပင် တွင်ရစ်တော့သည်"ဆိုလျှင် ရာသီမုတ္တာကတယောက်ထည်းပြောသည်ထက်ကိုလျှောက်ထားရန်အဘော်ရပါစေ-ဟုစတုသာခါဗိမာန့်တွင် ပဒုမသိဂ်ီကို မင်းသားလူပျိုတော်များ လျှောက်လာသည့်[၇] အရေးအရာများကို ကူညီ၍ စီစီလျှဉ်လျှဉ်ပြောရအောင် လာခဲ့ပါ-ဟု အမှတ်မဲ့စေလိုက်လျှင် ပဒုမသိဂ်ီလည်း ခြွေရံငါးရာနှင့်တကွ သာလာယဗိမာန့်သို့ရောက်လာသော်—ပညာဟာသလည်း ဂန္ဓမာတောင်ဖျားဝယ် ပတ္တမြားနန်းတော်သူများဖြစ်၍ ကျစ်လျစ်ဖွယ်ရာလျက်ကလျာငါးမည်နှင့် အရုပ်အရည် ယဉ်ကျေးသည်သာမဟုတ်ပေ၊ ဇာခြွေမျက်နှာထား စကားချိုသာဩဇာ,သတိနှင့် ခွင့်သိလိမ်မာ,ပညာအမြော်အမြင်နှင့် ဆင်ခြင်၍ အရေးကို တွေးတောတတ်သည့် လက္ခဏာရှိပေသည်၊ သို့ရာတွင်သမ္ဘာရင့်၍ ပွင့်တော်မူမည့်အလောင်းအလျာ[၈] ဖြစ်သောကြောင့် နဂါး,ဂဠုန် လူ့ဘုံ, ရေ, မြေ,ကို ပိုင်မြန်း၍ ဘုန်းတန်းတေဇာ, အာဏာကြီးမား

၁။ ရမ္မနရာ—ဗ။
၂။ ဖလနန္ဒာ-စ။
၃။ ဒိဗ္ဗယောကာ-စ။
၄။ ပူရရိဿ-ဗ။
၅။ ပဒုမ္မသိဂ်ီ-ဗ။
၆။ လျှောက်ပတ်အောင်-စ။
၇။ ရောက်လှာသည်-စ။
၈။ ပွင့်တော်မူသော အလျာ-ဗ။

အောင် သိကြားမင်းမှ မ,စ-ကြည့်ရှု၍ ရန်သူအပေါင်းကို နှိမ်နင်းနိုင်သော ဝရဇိန်လက်နက်နှင့် ဘယက်ကိုးပါးမျက်ရှင်ကို ဆက်တော်မူရသော[၁] မင်းသားသည် ပတ္တမြားနန်းရှင်ကို ချစ်ခင်လိုသောစေတနာကြောင့် ဝေးလှစွာသောခရီးကို အနီးပြု၍လာရောက်ပါလျက် ရတနာမင်းတစုတို့က အမှုသာထည့်အောင်[၂] ဆိတ်စာမျှလုံ့လပြု၍ မ,စ-တော်မမူကြပါ၊ သည့်နှယ်သာကြည့်၍နေကြလျှင်—

ကောင်းကင်ကိုပျံ၍ ဂန္ဓမာနန်းထက်သို့ ရွှေစက်ဖြန့်ပြီးသော် မင်းသမီးကို ဆောင်ယူ၍ သွားတော်မူမည့်အရာကို မြင်ပါကြလိုသလော၊ ယင်းသို့မဟုတ်လျှင် နှစ်သိန်းလေးသောင်း အထုရှိသောမြေကို သားရေစက္ကူကဲ့သို့လှာ၍ ဂန္ဓမာ မင်းသမီးကို မြေကြီးထဲကလျှိုး၍ ဖက်ခိုးဆောင်ယူ သွားတော်မူမည့်အရာကို မြင်ပါကြလိုသလော၊ သဘောစိတ်ထားက မင်းသား,မင်းသမီး ပြိပြိ[၃] မေတ္တာညီညီဆက်၍ မင်းရှက်,မင်းဆောင်, မင်းခမ်းနှင့် ချစ်ကျွမ်းစမွှယ်ချင်သောကြောင့် နားဝင်မည့်အရာကို သာယာသောအရေးဖြင့် ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာအောင် ကြံဆောင်တော်မူသည်ကို ဆိတ်စာမျှစကားကို သားနားစန၍ ဖျောင်းဖျနားသွင်းမည့်သူ မရှိပါ၊ အာဏာတော်တန်းခိုးနှင့် မြေ,မိုး,ကောင်းကင်က လျှိုးပျံသွား၍ ကြိုးစားဆောင်ရွက်မှအရေးတော်မပျက်ရှိမည် လက္ခဏာထင်တော့သည်—

ဟူ၍ ပညာဟာသကဆိုလျှင် ပဒုမသိဂ်ီကလည်း အရှင်သားတို့ကမှ တန်းခိုးအာဏာကြီးမြင့်သောအရှင် ဘုန်းတော်နှင့်ဖိ၍မိန့်တော်မူကြလျှင် ကျွန်မတို့ စပ်ကြား,စပ်လယ်တွင် ခံနိုင်မည်မဟုတ်ပါ၊ သမ္ဘာရင့်သော မင်းသားဖြစ်၍ ကျစ်လျစ်ဖွယ်ရာအောင်ရွက်ဆောင်ဖျောင်းဖျနှင့်၍[၄] အခွင့်သာခါမှ[၅] စေတနာရစ်ထုံးလျက် နှလုံးအသဲထဲမှာစွဲတော်မူမိမှ ဇာတိ, ကရုဏာ,မေတ္တာသဘောစွဲနှင့် မြဲတော်မူကြမည်အကြောင်း ဖြစ်ပါသည်၊ ကြာကြာမနေဘူး-ဟူ၍ ရအောင်ယူမည်တစေနှင့် မြေထဲများကို လျှိုးလို

၁။ ဆင့်တော်မူ-ဗ။
၂။ အမှုတော်ကိုသာ တာရှည်အောင်-စ။
၃။ ပိပိ-ဗ။
၄။ ဆောင်ပြင်ပြန်နှင့်၍-စ။
၅။ အခွင့်တကာမှာ-ခ။

မိုးကပျံ၍ ယူဆောင်သော်လည်း တော်လျော်ခဲလှပါသည်၊ ကွေ့ကွေ့လည်လည်အမှုကို အနုအနယ်ဖြင့်သာကြံရပါမည်အခွင့်သို့ အတင်းပြုသော်လည်း အလွယ်တကူရ‌‌တော်မူလိမ့်မည်အပြီး-ဟု ဘုန်းကြီးသောအရှင်ဖြစ်၍ စင်စစ်ပင်ယုံ၏၊ [၁] ထုံး,ဥပဒေ, သက်သေ, မော်ကွန်း, ဌမ်း, နိဿရည်းများတွင် [၂] စိတ်သွားတိုင်းကြိမ်းပ၍ လက်ရုံးလှဆောင်သူသည် လူချင်းသဘောတူ၍ ဖျက်ဆီးသူများသောကြောင့် အနှောင့်အယှက်တခုနှင့် အရေးပျက်တစုံတွင် နုနု နယ်နယ်တင့်တယ် ရှင်ပြုံးနှလုံးလှပြုသူသာ [၃] ကြာကြာသင့်ကြောင်းကို ထုံးဟောင်း တွေ့ဘူးချေသည်၊ ပညာဟာသ…. စိတ်နှလုံးနှင့် [၄] ဆင်ခြင်၍ နားတင်တော်မူပါဦး။

အကြမ်းဖက် အကျိုးပျက် ပုံပြင်ဝတ္ထု၊

ရှေးသရောအခါ [၅] ရတနာမရှိ မည်သော ကိန္နရာမသည် ဗိဿနိုးနတ်မင်းထံ၌ ယဉ်ပါးလတ်၍ [၆] သမီးခြောက်ပါး ဖွါးမြင်၏၊ ထိုဖွါးမြင်သောသမီးကား-စန္ဒဟောမာ, သိဒ်အံဇာ, သောတကလျာ, ပုပ္ပသီတာ, ရမ္မဂီဝါ, ဂန္ဓသုရာ-ဟူ၍ ခြောက်ယောက်သောသမီးတို့သည် ကောင်းကင်ပြင်၌ ထွန်းတောက်ပသော ခြောက်လုံးသော ကြတ္တိကာကဲ့သို့ [၇] တင့်တယ်စုံညီ၍ ဗိဿနိုးနတ်မင်းသည် ဟေမဝန္တာအရပ်၌ အနံ့, အလျား ယူဇနာတရာရှိသောဒေသတွင် ဖလ်အတိ [၈] ဖြင့် ပြီးစေလျက် အကောက်တထောင်ချိုး၍ ဝက်ပါမြို့တည်ပြီးသော် အလယ်၌ ဗိမာန်ခြောက်ဆောင် ဆောက်လုပ်၍ မင်းသမီးခြောက်ပါးကို ခြွေရံတထောင်စီနှင့် [၉] ထား၏၊ ဂိုဏ်ထင်ပေါ်လှသောကြောင့် ဝက်ပါမြို့ အကောက်တထောင်ရှိသည်တွင် အချိုးအလိမ်တထောင့်တထောင့်၌ ဘီလူးခြောက်ကျိပ်စီစောင့်နေစေ၏၊ တံခါးဝလည်း တပေါက်သာရှိစေသတည်း၊ ထိုမြို့ပြင်ကို သုံးဂါဝုတ်မျှ ကျယ်သော မြစ်ရေလည်း ရစ်ရံစီးကာ လေသတည်း၊ ထိုကဲ့သို့စီရင် ဖန်ဆင်းပြီးလျှင် ဗိဿနိုးနတ်မင်းကြီးသည် ငါ့သမီးများထံသို့ တပါးကယောက်ျားသည် [၁၀]

၁။ ယူပါ၏စ။
၂။ ဥဒါးနိဿယဉ်းများတွင်-ဗ။
၃။ နှလုံးလှဖြူသူသာ-စ။
၄။ မင်းပညာဟာသ စိတ်နေနှင့်-စ။
၅။ ရှေးသောအခါ-ဗ။
၆။ ယဉ်ပါးလှ၍-စ။
၇။ ကြယ်ကျတ္တိကာကဲ့သို့-စ။
၈။ သံအတိ-စ။
၉။ ငါးရာ-ဗ။
၁၀။ တပါးကမင်းများသည်-စ။

မလာမရောက်နိုင်ပြီ—ဟူသော အမှတ်ဖြင့် စိတ်ချ၍ သုံးရာသီ ပတ်လုံးကို စက်တော်ခေါ်၍ နေလေ၏။

ထိုအခါ သိဂ်ိနိယ [၁] ပြည်ကိုအစိုးရသော ကုသလမင်း, ပဉ္စယဖလိ [၂] ပြည်ကို အစိုးရသောသစ္စာရမင်း, အတ္တိတ္တာရပြည်ကို အစိုးရသော သက္ကစ္စမင်း, သုဝတ္တိပြည်ကို အစိုးရသောကထာနမင်း, မနိတပြည်ကို အစိုးရသောသဟာဝမင်း [၃], သံယမောပြည်ကို အစိုးရသော စရိယမင်း ထိုခြောက်ပြည်ထောင်သော မင်းတို့သည် စစ်အင်္ဂါလေးပါးနှင့်တကွ တောကစားကြသည်တွင် ခရီးလွန်၍ ဟေမဝန္တာသို့ ရောက်လေသော် အကောက်တထောင်ရှိသော ဝက်ပါမြို့ကို တွေ့ကြလေ၏၊ ဖလ်အတိဖြင့်ပြီးသောကြောင့် တမျက်နှာအရပ်က ကြည့်လိုက်လျှင် စောင့်နေသော ဘီလူးခြောက်သောင်းနှင့်တကွ ပြာသာဒ်ခြောက်ဆောင်ဝယ် အသုံးအဆောင် အခြွေအရံနှင့်တကွ မင်းသမီးခြောက်ပါးကို ယူဇနာတရာ ခရီးမှ ထုတ်ချင်းခတ်၍ မြင်လေ၏။

အလွန်စေတနာ,မေတ္တာပြန့်ပြောသည်ဖြစ်၍ခြောက်ပြည်ထောင်သော မင်းတို့သည် မရပ်မတည်နိုင်ရှိလေသော် ဘီလူးအစောင့်အနေများပြားလှ၍ မဝင်မယူသာသောကြောင့် ဝိဇ္ဇာတို့အထံ အတတ်ပညာသင်ကြားအံ့သည်-ဟု တိုင်ပင်၍သွားကြလေ၏၊ဒိဗ္ဗာဒူရမည်သော တောင်ခြေရင်းသို့ ရောက်လျှင် ဂဇလိင် [၄], ဟတ္ထိလိင်္ဂါမည်သော ငှက်ဆင် မောင်နှံသည် တောင်ခြေရင်း၌ အသိုက်ပြု၍ထားသော ငှက်ငယ်တို့တွေ့လေလျှင် ဒရယ်, သမင်သားတို့ဖြင့်မွေးကျွေး၍ ငှက်ဆင်မောင်နှံသည် ညဥ့်သို့ရောက်သော် မိမိတို့အသိုက်သို့ အစာရှာရာကပြန်လာ၍ သား,သမီးဝလင့်ကြောင်းကို မြင်လျှင် "အရှင်သားတို့….ဘယ်ကိစ္စရှိ၍ သည်အရပ်သို့ ရောက်လာသနည်း" ဟု မေး၏။

ခြောက်ပါးသောမင်းတို့ကလည်း သူယောင်ပင်ရှိရာသို့ ရောက်လိုပါသည်-ဆိုလျှင်သားငယ်,သမီးငယ်တို့ကို ရေစာဝအောင်ကျွေးမွေးပေသည်ဖြစ်၍ နက်ဖြန်ခါမှ သူယောင်တောသို့ ရောက်အောင် ပို့လိုက်ပါမည်-ဆိုသည်နှင့် မိုးသောက်လျှင်ရဲမက်တော်တို့ကိုတောင်ခြေရင်း၌ တပ်တည်၍

၁။ သိဒ်ဏိယ-ဗ။
၂။ ပဉ္စမြလိ-ဗ။
၃။ သဟာဒ-ဗ။
၄။ ဂဇလိင်္ဂါ-စ။

ထားခဲ့ပြီးမှ ဂဇလိဂ်ဌက်ဆင်မှာ မင်းသုံးပါး, ဟတ္ထိလိင်္ဂဌက်ဆင်မှာ မင်းသုံးပါးစီစီးကြစေ၍ သူယောင်တောသို့မင်းခြောက်ပါးကိုပို့လိုက်လျှင် ညချမ်းမှရောက်လေ၏၊ ဌက်ဆင်မောင်နှံကို "မပြန်ပါနှင့်ဦး၊ မိုးသောက်မှ ပြန်ပါတော့" တောင်းပန်လျှင် သန့်လျက်ကိုယ်စီစွဲ၍ သူယောင်ပင်ထက်သို့ တက်လေ၏၊ အကိုင်း, အခက်တို့၌ တွဲရရွဲဆွဲ၍ နေကြစဉ်ဝယ် ဝိဇ္ဇာဓိုရ်ရ တို့လည်း သူယောင်သီးကိုအသက်သွင်းပြီးလျှင် ခုနစ်ရက်တွင်း၌ မွေ့လျော် မြဲဖြစ်သောကြောင့် ဝိဇ္ဇာဓိုရ်ရတို့ချဉ်းလာကြပြီးလျှင် [၁] ကြပ်လှစွာဖက်၍ ထားကြ၏၊ ဝိဇ္ဇာဓိုရ်ရတို့ကလည်း ငါတို့ကိုလွှတ်ပါ၊ အလိုရှိသောအတတ်ကို သင်ယူကြပါလော-ဟု ဆိုသော်—

၁။ ကုသလမင်းက ယူဇနာတရာရှိသော အရပ်ကိုခုန်လွှားနိုင်သော အတတ်ကိုသင်ခဲ့၏။
၂။ သဟာဝမင်းမှာ ရုပ်ပြောင်း, နာမ်ပြောင်း အတတ်ကိုသင်ခဲ့၏။
၃။ စရိယမင်းမှာ အသံကြားလျှင် သူတပါးတို့သနား,ချစ်ခင်စေတတ်သော အတတ်ကိုသင်ခဲ့၏။
၄။ သစ္စာရမင်းမှာမြေကို လျှိုးနိုင်သောအတတ်ကိုသင်ခဲ့၏။
၅။ သက္ကစ္စမင်းမှာ နာနာရုပ် အတတ်ကိုသင်ခဲ့၏။
၆။ ကထာနမင်းမှာ လေးအတတ်ကိုသင်ခဲ့၏။

ထိုသို့သောအတတ်များကို အခြားအခြားသင်ခဲ့ကြပြီးသော် ဌက်ဆင်မောင်နှံကိုစီး၍ ဒိဗ္ဗာဒူရတောင်သို့ ပြန်လာခဲ့သတည်း။

ရောက်လျှင် ခြောက်ပြည်ထောင်သော စစ်သည်တို့ကို ရှုံးစုလျက် ပြန်သွားလေဦး-စေ၍ [၂] လူချင်းနီးသောအရပ်တွင် သစ်တပ်တည်၍ထားခဲ့လေသော် မင်းခြောက်ပါးသာလျှင် သန့်လျက်ကိုယ်စီစွဲ၍ ဝက်ပါမြို့သို့ လာခဲ့ကြသည်နှင့် ဖလ်တံတိုင်းနားသို့ရောက်လျှင် ကုသလမင်းကား [၃] ကောင်းကင်သို့ခုန်၍ သွားလေသော်စန္ဒဟောမာ မင်းသမီး ပြာသာဒ်သို့ ကျလေ၏၊ နီလာပန်းဆိုင်းပုဆိုး [၄] နှင့်မင်းသမီးကိုရစ်လျက် တချက်တည်း ခုန်လွှားထွက်ရာတွင် လေ၏အဟုန်ဖြင့် ဝတ်လဲပန်းဆိုင်း ပုဆိုးပြုတ်၍ ဝက်ပါမြို့ပြင်က မြစ်ထဲသို့ကျလေသော် ကုသလမင်းသားလည်း ကျင်နာ

၁။ ကြည့်လာလျှင်—စ။
၂။ ပြန်သွားလေဦး၍-ဗ။
၃။ မင်းက-စ။
၄။ နီလာဆိုင်ပုဆိုး-ဗ။

လှသောကြောင့် ဆင်း၍ငုတ်,စမ်းလေသည်နှင့် နှစ်ပါးစလုံးဆုံးလေ၏ [၁]၊

သစ္စာရမင်းမှာမြေကိုလျှိုး၍ သွားလေသော် သိဒ်အံဇာမင်းသမီးဗိမာန်သို့ရောက်လေ၏၊မင်းသမီးကိုမြေထဲသို့ ငုပ်လျှိုးဆောင်ယူခဲ့ရာတွင် ဘူမိပါလမည်သော နဂါးမင်းနှင့်တွေ့၍ သစ္စာရမင်းသားကို ပေါက်သတ်ပြီးလျှင် သိဒ်အံဇာမင်းသမီးကို သိမ်းယူထားလေ၏။

သက္ကစ္စမင်းမှာလည်း နာနာရုပ်အတတ်ဖြင့် မြွေဟန်ဆင်၍ ဝင်လေလျှင် သောတကလျာမင်းသမီးဗိမာန်သို့ရောက်၍ ဆောင်ယူသွားအံ့သောငှါမင်းသမီးကိုအမြီးဖြင့်ရစ်ရာတွင် ရန်းရင်းဟစ်အော် ပြုလေသောကြောင့် ခြွေရံအပေါင်းတို့သည် လှန်ကန်ဖြင့် မြွေကိုပုတ်ခတ်ကြ၍ မင်းသားအသက်ဆုံးရလေ၏။

ကထာနမင်းမှာ လေးအတတ်ကိုတတ်သောကြောင့် မြှားကိုတမန် ပြု၍ ဝက်ပါမြို့လယ်မှာ ပြာသာဒ်နှင့်စံသော မင်းသမီးကို ရအောင် ဆောင်ယူချေ-စေလွှတ်လျှင် ပုပ္ဖသီတာမင်းသမီးကို ဆောင်ယူခဲ့သည်နှင့် ကောင်းကင်ပြင်ခရီးမှာ ဝိဇ္ဇာဓိုရ်ရနတ်နှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့ကြိမ်ကြ၍ [၂] မြှားလက်နက်ကိုချိုးဖျက်ပြီးသော် [၃] မင်းသမီးကို ဆောင်ယူသွားလေလျှင်ကထာနမင်းသည် စေလွှတ်သည့်မြှားလက်နက် ပြန်မရောက်လာ၍ တထပ် တဖန် စေရန်မရှိသောကြောင့် နှမ်းရိညှိုးငယ်ကြီးဘွယ် မရှိဖြစ်ရလေ၏။

သဟာဝမင်းမှာ ကိုယ်ကို ဟောမဝန္တာ၌ ထားခဲ့ပြီးသော် အသက်ချည်းသာ [၄] ဝက်ပါမြို့သို့ ဝင်လေ၏၊ ရမ္မဂီဝါ မင်းသမီးဗိမာန်သို့ ရောက်လေသော် အဘယ်ကဲ့သို့ဆောင်ယူရပါမည်-ဟု ကြံစည်တွေးတောစဉ်၌ နန်းလှေကားရင်းတွင် ခြင်္သေ့ရုပ်ကြီးကိုမြင်၍ ၎င်းခြင်္သေ့မှာ မိမိအသက်ကိုဝင်သော် ခြင်္သေ့ရုပ်ငေါက်ချည်းထ၍ အရှင်ဖြစ်သည်နှင့် မင်းသမီးကို ပွေ့ချီခုန်ခဲ့အော် ဝေးစွာသော ခရီးသို့ရောက်လေ၍ တိဏ္ဍုကာနီမည်သောသစ်ပင်ခွပေါ်တွင်ရမ္မဂီဝါမင်းသမီးတင်ထားခဲ့ပြီးလျှင်မိမိရုပ်ကို ထားခဲ့ရာအရပ်သို့ လာခဲ့ပြီးသော် [၅] ရုပ်အကောင်ကို လောကျားစား၍သွားခဲ့သောကြောင့် ရှာဖွေမရရှိလေသည်နှင့် မင်းသမီးလည်းသစ်ပင်ခွပေါ်တွင် အစာအာဟာရပြတ်၍ အသက်ဆုံးလေ၏။

၁။ ဆုံးဘူးလေ၏။
၂။ တွေ့ကြိမ်ကြသည်ဖြစ်၍—ဗ။
၃။ ချိုးဖဲ့ဖျက်ဆီးလျက်-စ။
၄။ အသက်ဖြင့်သာ—စ။
၅။ လာခဲ့သော်-ဗ။

စရိယမင်းမှာ အသံကြားလျှင် သနား,ချစ်ခင်သော သျှိုအတတ်ကို တတ်သည်ဖြစ်၍ ဖလ်တံတိုင်းပြင်က သုံးဂါဝုတ်ကျယ်သောမြစ်ကို ကူးမည်ဆင်းသော် အသံကြားလေလျှင် ရေမိကျောင်းသနား၍ ကမ်းတဖက်သို့ရောက်အောင်ပို့လိုက်၏၊ တပေါက်မျှရှိသော ဝက်ပါတံခါးကဝင်သွားလေသော် တထောင့်သောအချိုးကို ရောက်လေလျှင်[၁] ဘီလူးခြောက်ကျိပ်နှင့်တွေ့လေလျှင် ချိုသာသောစကားဖြင့် အကြောင်းအရေး[၂]ကိုပြောလေသည်နှင့်သနား,စုံမက်,နှစ်သက်လှသောကြောင့် ဘီလူးတို့သည်သုတ်သင်ကျွေးမွေး၍ လွှတ်လိုက်၏။

ဤကဲ့သို့ အကွေ့အကောက် တထောင်ရှိသော ဝက်ပါအချိုး၌ရှိသမျှ ဘီလူးခြောက်သောင်းတို့ကို အကျွမ်းဝင်ခဲ့သဖြင့် မိုခိုတန့်နား၍ သွားလေသော် သုံးလနှင့် အရက်နှစ်ဆယ်ရှိမှ ဂန္ဓသူရာ မင်းသမီးစံရာပြာသာဒ်သို့ရောက်သတည်း၊ ခြွေရံငါးရာတို့လည်း မင်းသားအသံကိုကြားရလျှင်ပင် သနား,စုံမက်ရှိကြသဖြင့် အစားအသောက် ပို့ဆက်လာသည်တွင် စိတ်ရှိရာသဘောကို ရောပြွမ်းစန၍ ချိုမြသာယာအောင်ပြောလျှင်[၃] မင်းသမီးထံကိုရောက်အောင် ဆောင်ယူ၍ ကုကုမမ ဖျောင်းဖျလျှောက်လေသောအားဖြင့်[၄] နှစ်ပါးသောစေတနာ,မေတ္တာ အသက်နှင်း၍ အချစ်ချင်းရည်တူသော် ပြန်ချင်တော်မူကြောင်းကိုကြားလျှင် မင်းသမီးနှင့်တကွ ခြွေရံငါးရာတို့သည် သဘောစိတ်တူ အတွင်းလူချင်းဖြစ်ကြ၍ မိမာန်သို့ရောက်အောင် ပို့လိုက်ကြလေ၏။

အကောက်တထောင်ရှိသောဝက်ပါအချိုး၌စောင့်နေသောနတ်ဘီလူးခြောက်သောင်းနှင့် တွေ့သော်လည်း[၅] အထက်ကပင် ကျွမ်းဝင်ကြသဖြင့် ကြင်နာသနားကြသောကြောင့် မဆီးမတားလွှတ်လိုက်၍ ဝက်ပါမြို့ကသည်[၆] သံယမေပြည်သို့ရောက်၍ အသက်ထက်ဆုံး အတူစံပျော်ရဘူးလေ၏။

ဤကဲ့သို့လည်းကောင်း သာသာယာယာ ကြံဆောင်၍အစောင်အမရှိသောရွှေဘော်ခြံရံအပေါင်းတို့ကို အကြောင်းသင့်ပြုတော်မူ၍ အတွင်း

၁။ ရောက်လေ၍-ဗ။
၂။ အကြောင်းအရာ-စ။
၃။ ပြောလျှင်ပင်-စ။
၄။ လျှောက်ထားသောအားဖြင့်-စ။
၅။ ခြောက်သောင်းတို့ တွေ့သော်လည်း-စ။
၆။ ရဲမက်တော်တို့ထံ ကသည်-ဗ။

လူချင်းဖြစ်ကြမှ ရွှေမေတ္တာ မသွေမလှန် ကံတော်နှစ်ပါးဆုံ၍ အစဉ်ကောင်းမည်ဖြစ်ပါသည်၊ ဘုန်းသမ္ဘာနှင့် ပြည့်စုံသော အရှင်တို့ကား "စိတ်သွားတိုင်း မရောက်ရှိရမည်လော"ဟူ၍[၁] ဆောင်ရွက်တော်မူချေလျှင် အခွင့်မှမပိုင်သည်ကို[၂] အနိုင်အတင်းကျင့်၍[၃] မတင့်မတယ်, မလျောက်ပတ် ရှိတတ်လှပါသည်၊ စစ်ရေးစစ်ရာကဲ့သို့ တေဇာလက်ရုံးကောင်း မလိုပါ၊ သာသာယာယာသြဇာမွေးပျံ့လျက် အညံ့အနုသာလိုပါသည်။

နောက်ကိုကြီလျှင်[၄] တလံပိုး,တိုး၍ကြီလျှင် တလံဆုတ်, သစ်ခုတ်ဓယာကျွားကိုပမာမှီး, သစ်ကြီး, သစ်လတ်, သစ်ငယ်နှင့် စပ်သော်လည်း တဘက်ရပ်ကသာ တဌာနတည်းမခုတ်သင့်၊ လှည့်လည်၍အားစိုက်ထုတ်ခုတ်မှသာလျှင် ကြီးစားရည်တူကြောင်းကို[၅] စာဟောင်းတွေ့ဘူးရချေသည်–

ဟူ၍ ပဒုမသိင်္ဂီ စီစီစဉ်စဉ်ပြောဆိုသော် လူပျိုတော် ပညာဟာသကလည်း "သာသာကြည်ကြည် လည်လည်ပတ်ပတ် ကြံတတ်ပါစေ၊ ခြွေရွှေအပေါင်းနှင့် အကြောင်းသင့်တိုင်ပင်၍ အကျွမ်းဝင်ကြမှကိစ္စအမှုအောင်မြင်ရန်[၆] လက်ရုံးကြံ၍ အကျိုး,အကြောင်းမအောင်ကြောင်း"ကို ပုံစံနည်းနာနှင့် မိန့်ရာမှ နေ့ကြာ,ရက်များ စောင့်စားသူတို့သည် ကြပ်မသူတို့နှင့် အတူတူ ရောနှော၍[၇] စိတ်သဘောတမ်းဖြင့် အကျွမ်းဝင်အောင် လုပ်ဆောင်ကြံစည်တုန်းကို လက်ရုံးလှမင်းသားသည် စပ်ကြားက ယူနှင့်၍ ဆာပူညိုးနွမ်းသောစိတ်ဖြင့် ပဒိုဂ္ဂမင်းသား၏အခြင်းအရာကို မကြားတော်မူဘူးသလော[၈]၊ မြင့်မြတ်သောမင်းသမီး, ဘုန်းကြီးသော မင်းသားကို ရက်များမကြာစေရ၊ လောကတွင်ပြက်ပြက် ပုံသက်သေကို ရှာလျှင် အရသာနှင့်ပြည့်စုံသောသစ်သီးကို မကြီးခင်ဆွတ်ယူ၍ လူတို့လက်ရောက်မှုအလျောက်ရှုကြည့်၍ မှည့်အောင်လုံ့လပြုသည်သာ၊ သစ်ပင်မှာရင့်စေ၍ အကြွေကိုငံ့လင့်နေမည်ဖြစ်လျှင် တိရစ္ဆာန်မည်သော ကျေးငှက်

၁။ ရှိမည်လားဟူ၍-စ။
၂။ အခွင့်မပိုင်သည်ကို-စ။
၃။ အနိုင်အတင်းဆောင်ကြဉ်း၍-စ။
၄။ နောက်ဘို့ကြီလျှင်-စ။
၅။ ကြိုးစားရေး တူကြောင်းကို-စ။
၆။ အောင်မြင်ဟံ-စ။
၇။ အတူတူရောနှော၍-စ။
၈။ မကြားတော် မူဘူး ပါသလော-စ။

က စောင့်ကြပ်လျက်ရှိပေသည်[၁]၊ (အသရေဆောင်မည်တကား-ဟု မစားဘဲသုန်ဘီ၍ ပဋ္ဌသီစောင့်သည်ကိုမကြားဘူး၊ ပကတူးက ထုံးပေါင်းလည်း အကြောင်းသင့်ဆောင်ရွက်၍)[၂] ပေါင်းဘက်ရမည့်တွင် တဘက်လှည့်ယူနှင့်သော ဥပဒေသကိုသဘောကျအောင် လျှောက်ပမည်၊ ဟုတ်သည်မှန်သည်ထင်လျှင် မရှင်တို့အလိုလိုက်ပါဦး။

ဆောလျှင်မပြု အမှုပျက် ပုံပြင်ဝတ္ထု

ရှေးသောအခါ ဟေမဝန္တာ အရပ်တွင် သီတင်းသုံးနေသော နာဂတံသရသေ့ကို[၃] ဆဒ္ဒန္တဂဇမည်သော ဆင်မင်းသည် နေ့တိုင်း လုပ်ကျွေးစမှတ် ပြုလျက် တရံရောအခါ မနောနန္ဒာရေကန်က[၄] ကြာရိုး,ကြာစွယ်,အငုံ,အဖူးတို့ကို ဆွတ်ယူခဲ့သည်တွင် ကြာပြာသာဒ်ထဲက သံသေဒဇ ပဋိသန္ဓေတည်နေသောအငုံကြီးကို[၅] နာဂတံသ ရသေ့မြတ်သည် ကောင်းစွာသိထားလေသည်နှင့် အချိန်,နေ့,ရက် စေ့ရောက်လျှင် လှပသော အဆင်းပြင်လျာနှင့် ပြည့်စုံသောသတို့သမီးငယ်ကို ထိုကြာပွင့်ထဲမှရ၏၊ နာဂတံသရသေ့လည်း မိန်းမဖြစ်သောကြောင့် ဆဒ္ဒန္တဂဇမည်သောဆင်မင်းကို ကြာရိုး,ကြာစွယ်နှင့်တကွ ဆောင်ယူ ခဲ့စေ၍ မနောနန္ဒာရေကန်သို့ သွားပြီးသော် ထိုရသေ့ကြီးသည် ကြာရိုး,ကြာစွယ်တို့ကို ရေကန်ထဲသို့ချ၍ သတို့သမီးနေလောက်အောင် ဗိမာန် ဖြစ်စေသော-ဟု မိဌာန်လျှင် သစ္စာအာနုဘော်,ဂုဏ်တော်ကြောင့် သံတောင်တရာမြင့်သော ကြာဆင့်ပြာသာဒ်[၆]ပေါက်လေ၏၊ (ထိုသို့ပေါက်လာလျှင် နာဂတံသရသေ့သည် ဆင်မင်းကို၍ကဲ့သို့ မိန့်တော်မူ၏၊ "ချစ်သား ဆဒ္ဒန္တဂဇ....၍သတို့သမီးငယ်ကို ချစ်သားမမွေးမကျွေးပါသော် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်တော့မည်၊ ငါသည်လည်း ရဟန်းသီလ,မိန်းမနှင့်)[၇] မနီးစပ်အပ်[၈]၊ ငါသို့ချမ်းသာအောင်လုပ်ကျွေးသော အတွက်ကို ၍တ

၁။ စောင့်ကြပ်လျက် ရှိပေသည်-ဗ။
၂။ ( )၍အပုဒ်များစာအုပ်မူတွင် မပါ။
၃။ နာဂတံရသေ့ကို-စ။
၄။ မနောဒန္တာရေကန်က-ဗ။
၅။ တည်သောအငုံကြီးကို-ဗ။
၆။ ကြာဆင့်ငယ်ပြာသာဒ်-ဗ။
၇။ ( )၍ကွင်းပိတ်အတွင်းရှိ အပိုဒ်များစာအုပ်တွင်မပါ။
၈။ မနီးစအပ်-စ။

ကာမငယ်၌ စောင်မကြည့်ရှုပါ၊ (မေတ္တာနေ့တိုင်းပို့မည်)- ဟူ၍ မိန့်တော်မူလျှင် ဆင်မင်းလည်း ကောင်းစွာ ဝန်ခံပြီးသော် သတို့သမီး ရေကန်နား၌ စာရေ,မွေးမြူ လူတို့စာရိတ္တဖြင့် လုံ့လတခုပြုစုနေသည်နှင့်[၂] သံသေဒဇ လှပယဉ်ကျေး ကြာသေးနုနုအရုပ်သို့ နိုလုပ္ပနီ[၃]- ဟူသောအမည်တွင်၏၊အရွယ်သို့ရောက်သော်ႆနတ်လောက်ပင်ယဉ်ကျေး လှပပြန်သောကြောင့် ဆဒ္ဒန္တဂဇဆင်မင်းသည်သမီးရင်းမက ချစ်လှသော စေတနာနှင့် သံတောင်တရာမြင့်သောကြာဆင့်ပြာသာဒ်ဝယ် စောင့်မှတ်အမြဲနေ၍ လုပ်ကျွေးပြုစုလေ၏၊နာဂတံသရသေ့လည်းနတ်ဝတ်,နတ်ပုဆိုး နတ်တန်းဆာတို့ကိုယူ၍ ဆဒ္ဒန္တဂဇဆင်မင်းသို့ ပို့လာ၏။

ထိုအခါ ရထပူရပြည်ကိုအစိုးရသော ဓမ္မသိဋ္ဌမင်းကြီး, ဝဏ္ဏဝတီ မိဖုရားရင်သွေးတော် ပဋိဂ္ဂမင်းသားသည် တောကစားအံ့သည်-ဟူ၍ ဟေမဝန္တာ တောအရပ်သို့သွားသည်တွင် သီတလဆာယာမည်သော[၄] သစ်ပင်ကြီး၌စခန်းပြု၍နေစဉ်သာမာရဋ္ဌမည်သော ကျေးသားမောင်နှံတို့သည် ထိုညောင်ပင်အခေါင်း၌ အသိုက်ပြု၍နေရာ ကိဿမည်သောကျေးငယ်(မောင်နှံ)ကိုထား၍ ယောရမည်သော စွန်ငှက်သည် ကိဿမည်သောကျေးငှက်ကို သစ်ခေါင်းထဲမှထုတ်ယူသွားလေ၍ သာမာရဋ္ဌကျေးသားမောင်နှံတို့သည် ပဋိဂ္ဂမင်းသားထံ၌"အရှင့်သား....ကယ်ပါ"ဟူ၍ ငိုမြည်တမ်းကြသော်မင်းသားလည်း ဓနုဂ္ဂဟာလက်နက်ဖြင့်[၅]ပစ်လွှတ်လိုက်လျှင် ယောရစွန်ငှက်၏ရင်ကို ဖေါက်ထွင်းသွားလေသောကြောင့် မြေသို့ကျလာ၏၊(ပဋိဂ္ဂမင်းသားလည်း ကိဿကျေးငယ်ကိုယူ၍မိ,ဘဖြစ်သော ကျေးသားမောင်နှံတို့ကို ပေးအပ်သော်)[၆] အလွန်အားရ၍ "အရှင်မင်းသားကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ သမီးငယ်ကို[၇] အသက်မသေ ရပေသည်၊ ကျေးဇူးဘော်နှင့်ထိုက်လျော်ဆပ်စရာဖွေရှာ၍မရနိုင်ပါ၊ နတ်သမီးကဲ့သို့ အဆင်းပြင်လျာလှသူ၏စံနေရာအရပ်ကိုသိပါ၏၊အရှင့်သား....လှည့်ပတ်တော်မူလိုသလော"ဟုဆိုလျှင်မင်းသားက"သည်ကျေးဇူးကိုပင်ခံလိုသည်

၁။ ( )၍ကွင်းပိတ်အတွင်းရှိ အပိုဒ်များစာအုပ်မူတွင်မပါ။
၂။ လုလ္လပြုစုလေသည်နှင့်-ဗ။
၃။ နိုလုပ္ပနီ-ဗ။
၄။ သီမာယဆာယာမည်သော-စ။
၅။ ဓနုဂ္ဂဟာလက်နက်ဖြင့်-ဗ။
၆။ ကိဿကျေးသား မောင်နှံတို့ကိုပေးအပ်သော်-စ။
၇။ သမီးငယ်သားငယ်ကို-စ။

အတိအရပ်မှာရှိသနည်း''ဟုမေး၏၊ ကျေးသားမောင်နှံက ''ဟေမဝန္တာ အရပ်၌မနောနန္ဒာရေကန်အလယ်မှာသံတောင်တရာမြင့်သော ကြာဆင့် ပြာသာဒ်၌ နိလုမ္ဗနီမည်သော မင်းသမီးသည် နတ်မျှခက လှပသော အဆင်းကြောင့် ဆင်မင်းကိုရသော့က အစောင့်ထားပါသည်၊အရှင့်သား လှည့်ပတ်တော်မူလိုသော် ထိုဆင်မင်းနှင့် အကျွမ်းဝင်အောင် (ပြုပါ လော့''ဟုဆို၏၊ မင်းသမီး)[၁]မှာ ''ကျွန်ုပ်တို့စုံစမ်းပါရှိမ့်မည်'' ဆိုလျှင် ပဒိုဂ္ဂမင်းသားလည်း ဝမ်းသာအားရ၍ ရဲမက်တော် တထောင်နှင့်တကွ သာမာရဋ္ဌကျေးရွာတို့ကိုဆောင်၍ မနောနန္ဒာရေကန်သို့ သွားကြလေ၏၊ ရေကန်နားသို့ရောက်သော် ကျေးသားမောင်နှံတို့က ''အရှင့်သား.... ဆင်မင်းနှင့် အကျွမ်းဝင်အောင်သာ လုပ်ကျွေးနှင့်ပါ၊ မင်းသမီးထံမှာ ကျွန်ုပ်တို့သွား၍ ဖြားချောင်းပြောဆိုပါမည်၊နေ့ရက်ကြာသည်-ဟူ၍ စိတ် မငယ်ပါနှင့်''ဆိုသော်''မင်းသမီးရမည်ကို စိတ်ငယ်သာမည်လား၊နှစ်ပင် လည်သော်လည်း လည်ပလေစေ''ဆို၍ ကျေးသားမောင်နှံတို့ဆိုသည့် အတိုင်း[၂] ရဲမက်တို့ကို ပပြားကိုင်းနွယ်, သက်ငယ်,မြက်နုရိတ်ယူခဲ့စေ၍ ဆဒ္ဒန္တဂဇဆင်မင်းကို လက်ဆောင်ပြု၍ ဆင်မင်းက ''အဘယ်အလို့ငှါ ရောက်သနည်း''ဟုမေးလျှင်''အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်လို၍ရောက်ကြောင်းကို'' လျှင်နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း အစာရေစာဝအောင်အလိုရှိတိုင်းရှာဖွေ၍ ကျွေး မွေးလာသည်။

သာမာရဋ္ဌ ကျေးသားလည်း မင်းသမီးထံပျံ၍ ပဒိုဂ္ဂမင်းသား အကြောင်းအရာကို နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း နားချလျက် ရွှေပြည် ရွှေနန်းနှင့် မယ်တော်, ခမည်းတော်တို့ ဘုန်းအာဏာကိုချီးပ၍ စုံမက်ကြည်ညို အောင် ဖြားယောင်းပြောဆို၏၊ နိလုမ္ဗနီမင်းသမီးလည်း လှည့်ပတ် ပြောဆိုဖန်များလေလျှင် မင်းသား၌တပ်မက်၍[၃]''ဆင်မင်း၌သာအကျွမ်း ဝင်ပါစေတော့''မှာလိုက်လျှင် ပဒိုဂ္ဂမင်းသားလည်း ကြိုးစား၍အစဉ် မပြတ်ကျွေးမွေးလျက် အခင်းအရေးကိုဆင်မင်းမှာပန်ကြားသော် ဆင် မင်းလည်း မင်းသမီးနှင့်အခွင့်သာလျှင် ငါတို့မှာမလုပ်ကျွေးလာပြီ-ဟု

၁။ ( )ဤကွင်းပိတ်အတွင်းရှိ စာပိုဒ်များ ဗမူတွင်မပါ။

၂။ ကျေးသား မောင်နှံ တို့သည် ဆိုသည့်အတိုင်း-စ။

၃။ မင်းသား၌တပ်မက်မော၍-စ။

အမှတ်ရှိ၍ ''အဆွေလူမင်းသား[၁]....မင်းသမီးကို ငယ်ငယ်ကပင်[၂]ရသော့ အာဏာကြောင့် ငါလုပ်ကျွေး၍နေရသည်၊ ယခုအရွယ်သို့ရောက်လေပြီ၊ မင်းသမီးကို ကောင်းမွန်စွာငါလုပ်ကျွေးပါသကဲ့သို့ ငါ့ကိုလည်း အဆွေ လုပ်ကျွေးပါဦး၊ သို့မှငါမွေးစားကျိုးနပ်တော့မည်[၃]''ဆိုလျှင် ပဒိုဂ္ဂမင်း သားလည်း ကြိုးစား၍ကောင်းမွန်စွာ ကျွေးမွေးနေရလေ၏၊ သို့နှင့် နေ့,ရက်ကြာမြင့်လေသော် မိမိနှင့်အတူပါခဲ့သောရဲမက်တချို့သည်ဆင်းရဲ မခံနိုင်၍[၄] မင်းသားမသိ,မမြင်အောင် ထွက်ပြေးကြလေသည်နှင့် မနော ရမ္မာပြည်သို့ရောက်ကြလေသော် ထိုပြည်ကို အစိုးရသော သမုတိရာဇာ မင်းကြီးနှင့် ပုပ္ဖဝတီမိဖုရား, သားတော်ဂုဏသာရမင်းသားကြားသိလျှင် အခြင်းအရာတို့ကို ကုန်စင်အောင်မေးမြန်းစစ်ကြောသဖြင့် ပဒိုဂ္ဂမင်းသား့ ရဲမက်တို့လည်း အကြောင်းရှိမှဲ့ကို ပြောလေ၏။

ဂုဏသာရမင်းသားလည်းရဲမက်တော်တထောင်နှင့်တကွလိုအပ်သော ပစ္စည်းတို့ကို ဆောင်ယူပြီးလျှင်[၅]ထွက်ပြေးလာသောသူတို့ကို အတူခေါ် တော်မူခဲ့၍ ဟေမဝန္တာသို့သွားလေ၏၊ မနောနန္ဒာရေကန်သို့ရောက်သော် ဆဒ္ဒန္တဂဇဆင်မင်းနှင့်တွေ့၍''အဘယ်အရပ်သို့သွားမည်နည်း''မေးလျှင် ဆင်မင်းကိုအဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့လို၍ ရောက်ပါသည်၊ ပဏ္ဏာကာရဆောင်ယူ ခဲ့ပါသည်၊ ထူးပြားသော လက်ဆောင်ဖြစ်၍ အဆော တလျှင်မပေးမဆက် ထည့်သာပါ''ဟု မင်းသားကဆိုသော် ဆင်မင်းက''အဘယ်သို့ထူးပြား သနည်း''မေးလျှင် ''အချိုအဆိမ့်နှင့် နှစ်သိမ့်ဘွယ်သော အရသာဖြင့်[၆] လျှာပေါ်၌ တင်မိသော် ရိုးတွင်းခြင်ဆီသို့စိမ့်၍အကြောတို့သည် အတုံး အတုံးပြတ်ရာသည်ဖြစ်၍ နတ်သုဓာနှင့်တူသော အရသာမြတ်၏[၇]စည်းစိမ် ကိုခံစားလိုသောအကြောင်းရှိလျှင်[၈] သံချိတ်ဖြင့် သိပ်ငင်တည်းတွပြီးမှ[၉] ထိုအရသာကို စားရပါမူကား အသံသာခြင်းလည်းတပါး, အင်အား ကြီးခြင်းလည်းတချက်, အသက်ကြီးရင့်သူတို့ ပျိုငယ်စေတတ်သည်တမျိုး[၁၀]

၁။ အဆွေမင်းသား-စ။

၂။ မင်းသမီးကို ငယ်သည်ကပင်-ဗ။

၃။ မွေးစားကြိုးနပ်ပမည်-ဗ။

၄။ အဆင်းရဲမခံနိုင်၍-စ။

၅။ လုပ်ဆောင်ယူခဲ့ပြီးလျှင်-စ။

၆။ နှစ်သိမ့်ဘွယ်ရာသော အရသာဖြင့်-ဗ။

၇။ အရသာဖြစ်၏-စ။

၈။ အကြောင်းတို့ကို-ဗ၊

၉။ ဆိုင်းငင်တည်းဖွဲ့ပြီးမှ-စ။

၁၀။ ပျိုငယ်တတ်သည်တမျိုး-ဗ။

အကျိုးတဆယ့်နှစ်ပါးကိုပေးတတ်သော အရသာကိုစား၍ပြီးလျှင် သံချိတ်တို့သည်လည်း အလိုလိုလျော့၍ကျွတ်ရကုန်၏၊အမာအရာလည်းမထင်ပါ၊ အတပ်နားလည်မှ အစာမြိတ်[၁]ဖြစ်ကြောင်းကို သိသာမည်”ဟုဆိုလျှင် “အဆွေလူမင်းသား….ဤကဲ့သို့ဖြစ်လျှင် ကျွန်ုပ် အသား,အကြောတို့ကို သံချိတ်ဖြင့်ချိတ်လော၊ ယခုအသက်ကြီး၍အရွယ်အိုသည်ကို နုပျိုလှပသော အဆင်းနှင့် တဆယ့်နှစ်ပါးသော အကျိုးတို့ကိုပေးတတ်သောသုဓာကို စားချင်ပါသည်”ဆိုသော် အစင်းရှစ်ဆယ်သော[၂]သံချိတ်တို့ဖြင့် တကိုယ်လုံးတွင်အချက်တို့ကို ရွေးချိတ်၍ထားလေ၏၊ ဆဒ္ဒန္တဂဇဆင်မင်းလည်း နာကျင်ခြင်းရှိသော် “အဆွေမင်းသား….နတ်အစာကိုပေးပါလော့”ဟု တောင်းလျှင် ပကတိသော သစ်ရွက်ခြောက်တို့ကိုပေးခဲ့၏၊ ဆင်မင်းသည် ပြင်းပြစွာအမျက်ထွက်သော်လည်း ရှုန်းရင်းခြင်းငှါ မတတ်နိုင်၍ မင်းသား အလိုသို့လိုက်ရချေ၏၊ ယင်းကစ၍ ဆင်တို့တွင် ချွန်းချက်ရှစ်ဆယ်ရှိသတည်း[၃]။

ပဒိုဂ္ဂမင်းသားမှာလည်း ဆင်မင်းသည် ရှေးအတိုင်းအလွန်ခက်ထန်ဦးမည်ဖြစ်၍ အဆွေခင်ပွန်း ဖြစ်စိမ့်သောငှါ အစာပို့ကျွေးနေလေ၏၊ ဂုဏာသာရမင်းသားမှာ ရဲမက်တရာ့ရှစ်ဆယ်တို့ကို[၄]“ဆင်မင်း၌ချိတ်ထားသောသံချိတ်ကိုတောင်သို့ရွေ့လျှင်မြောက်က,အရှေ့သို့ရွေ့လျှင် အနောက်ကဆွဲလေကုန်”ဟု ကြိုးစကိုလက်ကိုင်စေ၍ ထားခဲ့ပြီးလျှင် မနောနန္ဒာရေကန်သို့ ရဲမက်တော်အပေါင်းနှင့်ဖေါင်ဖွဲ့၍ကူးပြီးသော် သံတောင်တရာမြင့်သော ကြာဆင့်ပြာသာဒ်နန်းသို့တက်၍ နိလုပ္ပနီ မင်းသမီးထံမှာ ဆင်မင်း၌ အခွင့်ရကြောင်းကို[၅] ပြော၍ပျော်ပါးနေလေ၏၊ နိလုပ္ပနီ မင်းသမီးလည်း သာမာရဋ္ဌကျေးသား မောင်နှံတို့လျှောက်ပြောလာသော ပဒိုဂ္ဂမင်းသားအမှတ်ဖြင့် စိတ်သဘော ညီလေသည်နှင့် မင်းသမီးကို ကြာနန်းပြာသာဒ်က ဆောင်ယူခဲ့၍ မနောနန္ဒာရေကန် ခါးပန်းသို့ ရောက်သော် ဆင်မင်း၏အဖြစ်ကို မင်းသမီးမြင်မှ တပါးမင်းသားမှန်း သိသည်နှင့်ကျွမ်းဝင်မိပြီဖြစ်သောကြောင့် မနောရမ္မာပြည်သို့ ဆင်မင်းနှင့်

၁။ အစားမြိတ်—စ။
၂။ အစင်းတထောင်သော—ဗ။
၃။ တရာ့ရှစ်ဆယ်ရှိသတည်း—ဗ။
၄။ ရဲမက်တထောင်တို့ကို-စ။
၅။ ဆင်မင်းနှင့် အခင်း အကြောင်းကို-စ။

တကွ ဆောင်ယူရာ ပါလေ၏[၁]၊ ပဒိုဂ္ဂမင်းသားလည်း အကြောင်းအရေးများကို[၂] မတွေးမတော အရောတဝင်ရှိအောင်သာ နေ့များ,ရက်ကြာမိတ်ဖွဲ့၍အကျိုးမဲ့ရှိလေသည်၊ပညာရှင်[၃]သဘောနှင့်အဆောတလျှင်မပြု၍ အမှုပျက်ကြောင်းကို ထုံးဟောင်းပုံပြင်ရှိပါသည်[၄]။

မရှင်တို့ကမိန့်ဟသောထုံးနည်းပုံစံမှာလက်ရုံးလှစီရင်၍ကောင်းကင်ပျံတမျိုး, မြေလျှိုးပညာ, နာနာရုပ်တကြောင်း, နံပြောင်းအသက်သွင်း, မြှားစကြာရှင်တို့[၅] အားအင်ကို ကိုးစားသောကြောင့် အကျိုးတန်ရာတွင် အသံကြားလျှင်သနားကြည်ညိုရသော သျှိုတတ်သောမင်းသားသာ စီးပွားဖြစ်ကြောင်းကို ထုံးဟောင်းရှိသည်-ဟူ၍ အယူတော်ရှိကြရာမှာ သာသာယာယာ အလိုလိုက်၍ ချစ်ထိုက်,ခင်ထိုက်သောကျေးဇူးဖြင့် တဦးနှင့်တဦးကို တွေ့ဘူးမှ ချစ်စေတတ်သောအရာ မြင်ကာနှင့်သနားစေတတ်သောစွမ်းအန်,အသံကိုကြားအောင်ပြုလျှင် ကရုဏာသက်စေတတ်သော ဂုဏ်နှင့် မမြင်ဘဲလျက် သက်သက်ရနံ့ကြောင့်[၆]မဆံ့မရှိဖြစ်စေတတ်သော[၇] အဋ္ဌာရသ ကာယကိုယ်ငွေ့သည်[၈] အတွေ့ညှိနှုး၍ သုတထူးချစ်ခင်သောပညာ, ကြည်ညိုရသည်သျှိုတပါး အပါးပါးနှင့်ပင် ကြိုးစားကြိုးစည်သော်လည်း နေ့ဖြည်းသောအရာနှင့်နေ့ကြာ,ရက်များရှိလေလေစိတ်အထွေထွေကစား၍[၉] အလကားအမှုလစ်လပ်ရာသည်၊တာရှည်အောင်ဆောင်ရသောကံအရေး နှေးနှေးဖြည်းဖြည်းပြု၍ အမှုမကုန်သောထုံး[၁၀] နှလုံးလှကြံရာလည်း တလည်,လက်ရုံးရည်ဆောင်ရာသည်လည်းတခြား သို့အပြားပြားရှိသောပုံစံများကို မှတ်သားဆင်ခြင်နိုင်၍ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ တော်ရာသင့်ရာ အမှုအင်ကို ဆင်ခြင်တော်မူပါဦး၊ တွေ့ဘူးကြားဘူးသော ဥပဒေများနှင့်သာ အလားတူကြရမည်-ဟူ၍ ဥပါဒါန်မစွဲမယူကြပါနှင့်၊ ထုံးစံ

၁။ ဆောင်ယူပါရ လိုက်ဘူးလေသည်-ဗ။
၂။ ထိုကဲ့သို့အရေးများကို-ဗ။
၃။ ပညာရင်-ဗ။
၄။ ထုံးဟောင်းရှိသည်တဖုံ-ဗ။
၅။ မျှားစကြားရင်းထိုး-စ။
၆။ သက်သက်ကယ် ရနံ့ကြောင့်-စ။
၇။ ချစ်စေတတ်သော-စ။
၈။ ကာယကိုရွှေသည်-စ။
၉။ စိတ်သထွေထွေ စဉ်းစား၍-စ။
၁၀။ မကုန်ရသောထုံး-စ။

အနည်းနည်းရှိသည်[၁] သတိရတော် မူကြအောင် အလားတူပုံဆိုပါဦးအံ့။

အချိန်ကြာမြင့် ရှေးသောအခါ ပဉ္စာလဝီပြည်ကို အစိုးရသော ဇာတရူ အရွယ်တင့် ပမင်းကြီး[၂] နှင့် ကဥ္စနဒေဝီမိဖုရားကြီး၊ သမီးတော် ပုံပြင်ဝတ္ထု ပဒုတ္တဂီဝါရှိ၏၊ အရွယ်တော်ရောက်သော် အဆင်း၊ အင်္ဂါကြန့်အင် လက္ခဏာနှင့်ညီ၍ နာရဏီရွှေနန်းတွင် ရွှေဝန်းငါးရာနှင့် ထင်ရှားသည်။ ထိုအခါ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သမီးဖြစ်သော ဘိရဏီ၊ သုခန္တီ၊ ကလျာဏီ၊ ဝိပဓိ[၃] မည်သောညီအစ်မလေးယောက်သည် မနုသီဟနတ်မင်းကြီး၌ ယဉ်ပါးကြ၍ ပငိုသန္တေတည်နေကြလေ၏၊ ဆယ်လမြောက်၍ အချိန့်စေ့သော် ဘိရဏီကား ရွှေအဆင်းနှင့်တူ၍ သူတကာတို့ထက် ကြည်ညိုစရာ[၄] လှပယဉ်ကျေးအဆင်းရှိသောသတို့သားကိုမျက်နှာမြင်လျှင်ရူပသာရတွင်စေ၏၊ ကလျာဏီကား ကရဝိက်ငှက်မင်း၊ ဗြဟ္မာမင်းတို့ကဲ့သို့ နှစ်လိုစရာ[၅] သာယာညှင်းပြစွာအသံရှိသောသတို့သားကိုမျက်နှာမြင်လျှင် သဒ္ဒသာရ တွင်စေ၏၊ ဝိပဓိကား ကတ္တီပါခိုင်၊ ငွမ်းစိုင်ပုံတွေ့၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့ စိတ်ပြန့်ပြူးစရာဖြစ်သော သတို့သားကိုဖွါးမြင်လျှင် ဖေါဋ္ဌဗ္ဗသာရ တွင်စေ၏၊ သုခန္တီမှာ ခပ်သိမ်းသောလူအပေါင်းတို့ ချစ်ခင်လေးမြတ်လှသော အနံ့နှင့်ပြည့်စုံသောသတို့သားကိုဖွါးမြင်လျှင်ဂန္ဓသာရတွင်စေ၏၊ ထိုဂန္ဓဗ္ဗနတ်သမီးလေးပါးသည် သားတော်လေးပါးကိုဖွါးမြင်၍ အရွယ်သို့ရောက်ကြသော် ခမည်းတော် မနုသီဟမင်းကြီးသည် "ချစ်သားတို့….လူ့ပြည်သို့သွား၍ အိမ်ထောင်ဘက်ရှာကြလေ"ဟု ဆို၏၊ မင်းသားလေးပါးလည်း သန့်လျက် ကိုယ်စီစွဲ၍[၆] လူ့ပြည်သို့လာခဲ့ကြသည်နှင့် ပြည်ကြီးပဉ္စာလဝီသို့ရောက်လျှင် လူအပေါင်းတို့လည်း[၇] မင်းသားများသည် အဆင်းလှသည်၊ မွှေးလှစွာသောအနံ့ရှိသည်၊ သာယာသောအသံရှိသည်၊ နူးညံ့သောအတွေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ တပြည်လုံးပင် ကျော်စောထင်ရှားရှိ၏။

၁။ ထုံးပုံအနည်းနည်းရှိသည်ကို-စ။
၂။ ဇာတဒေဝမင်းကြီး-ဗ။
၃။ သိရနိ၊ သုခန္တီ၊ ကလျာဏီ၊ ဝိဂမိ-စ။
၄။ သူတကာတို့ ကြည်ညိုရာ-စ။
၅။ နှစ်လိုစရာ-စ။
၆။ သံလျက်ကိုယ်စီကိုင်စွဲ၍-စ။
၇။ သူတကာတို့လည်း-ဗ။

ဇာတရူပမင်းကြီးလည်း ထိုသူလေးယောက်တို့၏ အခြင်းအရာကို မေးသော်[၁] "မနုသီဟနတ်မင်း၏သားဖြစ်ကြောင်းကို ရှိမဲ့"ပြောလေ၏[၂] ထိုမင်းကြီးလည်း "နတ်မြတ် အနွယ်အဆက်တကား"ဟု ထံတော်ပါးတွင် မပြတ်နေစေ၏၊ အခါတပါး မင်းကြီးသည် ညီနောင်လေးပါးစလုံးကို အလွန်သဒ္ဓါလေးမြတ်လှသည်ဖြစ်၍ သမီးတော်ဂမုတ္တဂီဝါနှင့် ပေးထိမ်းမြားမည် ကြံသည်ကို အချစ်မေတ္တာ၊ကရုဏာ ရည်တူလှရာတွင် တဦးတည်းကိုသာ ကောက်၍မပေးစားရက်သောကြောင့် ညီ၊နောင်လေးပါးကို ခေါ်ပြီးလျှင် "မောင်တို့လေးယောက်ကို သားကဲ့သို့ ငါချစ်သည်ဖြစ်၍ သမီးတော်နှင့် ထိမ်းမြားမည်အကြံရှိသည်၊ တယောက်နှင့် ပေးစားလျှင် သုံးယောက်သားကဝမ်းနည်းတော့မည်၊သဘောတော်မှာငါညီမျှ၏၊ သမီးတော် နှစ်သက်သောသူကို ဘုန်းတန်းရှင် ဖြစ်စေလော[၃]၊ သမီးတော်နန်းသို့သွား၍ ဖြားယောင်းကြချေ"စေတော်မူသော် ညီနောင်လေးပါးလည်း နာရဏီရွှေနန်းသို့ သွားကြလေ၍ နန်းထက်သို့ရောက်လျှင် သဒ္ဒသာရမင်းသားက နန်းတော်သာယာကြောင်းကို အထူးထူးသောစကားဖြင့် ချီးမွမ်းပြောဆိုထည့်လျှင် သာသာယာယာ မေတ္တာရောက်စရာအသံကို မင်းသမီးကြားသော် ဆွတ်ဆွတ်လွတ်လွတ် ကြည်ညွတ်သောစေတနာသည် အလွန်တရာစုံမက်သည်ဖြစ်၍ ခြသေ့ခံသောလေသာနန်းတံခါးကို လှစ်ဖွင့်လျက်ကြည့်သော်[၄] ရူပသာရ မင်းသား၏အဆင်းသဏ္ဌာန်ကို မြင်ပြန်မိ၍ မရိုမဆံ အောင် ကြည်ညိုခြင်း၊ သနားခြင်းပြင်းသည်ဖြစ်၍ တိမ်းတိုက်ခိုက် ရှိပြန်ပါသည်ကို လေညာက ဖြန့်းတည်[၅] ဂန္ဓသာရမင်းသား၏ ကိုယ်ရနံ့က စိတ်ပြန့်ပြူးအောင် မွှေးတည့်ပြန်သော် ဥပါဒါန်တွေစုံ၍ ကရုဏာသက်ခြင်း၊ တပ်မက်ခြင်းသည် ပြင်းပြစွာ ပွားများသောကြောင့်[၆]ထပ်၍တိမ်းတိုက်ခိုက် ရှိပြန်၏၊ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗသာရမင်းသားက "သုံးယောက်စလုံးကိုပင် မင်းသမီး စိတ်ညွတ်လေပြီ၊ ငါလည်း နှစ်သက်အောင် ပြုကောင်း၏"ဟုကြံ၍ မင်းသမီး

၁။ ထိုသူလေးယောက်တို့ကို မြင်တော်မူသော်-စ။
၂။ အလုံးစုံပြောလေ၏-စ။
၃။ ဘုန်း တန်လျှင် ဖြစ်စေတော့လော-ဗ။
၄။ လှစ်လျက်ကြည့်သော်-ဗ။
၅။ လေညာဖြန့်တည့်၍-စ။
၆။ ကရုဏာ သက်ခြင်းသည် ပြင်းစွာ ပွားများ တပ်မက်မောသောကြောင့်-စ။

မောသည်ကို မစဟန်နှင့် လက်ကိုဖက်ယောင်ပြု၍ထိစေသော်[၁] နူးညံ့သိမ်မွေ့သောအတွေ့ကို တွေ့ခြင်းကြောင့် ရိုးတွင်းခြင်ဆီစိမ့်ပြန့်၍ချစ်ခြင်း, သနားခြင်းဖြင့် အလွန်တဖန်၍ တိမ်းတခိုက်ခိုက်ရှိပြန့်၏[၂]၊ မင်းသားညီ, နောင်တို့လည်း ဂမုတ္တဂီဝါမင်းသမီးကို လေးဦးစလုံးနှစ်သက်၍ ချစ်စေတတ်သောမိမိအစွမ်းဖြင့် လုံ့လပြုကြ၏။

မင်းသမီးလည်း[၃] မင်းသားတစုမှာ ဘယ်သူကိုသာ စေတနာပိုင်းခြား၍ မှန်းထားစရာမရှိ[၄]၊ ကြားမိလျှင် ကြည်ညိုခဲ့, မြင်တဲ့ပြန်လျှင်လည်း စိတ်မြတ်လေး, ပုံ မွေးသည်မှာလည်း ချစ်ခင်မိ၍,အတွေ့နှင့် ကြုံပြန်လျှင်လည်း အာရုံမပြယ်, ပြစ်ပယ်စရာ လားလားရွေး၍ပင်မရနိုင်ပြီ၊ ညီညီမျှမျှသာ ချစ်ရှာရသည်အမှုနှင့် ဘယ်သူ့ကိုမှ မပြစ်ပယ်ရက်အောင် ရှိလေသော် စိတ်နေရာကစားလျက် စဉ်းစားဆယ်ခါ ဆပြီးလျှင်[၅] တဦးတည်း၌ အာရုံမသတ်နိုင်ခြင်းကြောင့် တပင်တိုင် နန်းလယ်မှာ အရွယ်တော် ယွန်းယွန်းပင်ရှိလေသည်နှင့်[၆]မင်းသားညီ,နောင် လေးပါးသည် အလကားဖင့်၍ ကြာမြင့်သောနေ့,ရက်ဖြင့် အသက်တော် ရင့်ရင့်ရှိကြလေသော် မင်းသမီးကို ငြိုးငွေ့လုအောင်မြင်ဖန်များ၍ သနားသောစိတ်သည် တဆိတ်တပေါက် ပြယ်ကြလေလျှင် တိုင်ပင်စဉ်းစား၍ မင်းသမီးတပါးကို လေးယောက်သားစု၍ လုသလိုရှိကြတော့မည်၊ တပါး, တပြည်မှာ လှည့်လည်ရှာလို၍ ညီ,အစ်ကိုမင်းသားလေးယောက်တို့သည် ထွက်သွားခွါဆုတ်ကြလေသော် ဂမုတ္တဂီဝါမင်းသမီးလည်း သပြေသီးကို စားရသော သူငယ်ကဲ့သို့ လေးယောက်ဝယ်သာ စုံမက်၍အသက်သို့တိုင် ဘူးရလေသည်။

ဤကဲ့သို့လည်းကောင်း အကြောင်းအရေး,အသွေး,အရည်,အတည်, အစွမ်း, ဂုဏ်ချင်းမျှသူ အကြိုတူမင်းသားသည် သုံး,လေးပါးစုရုံး၍ နှလုံး

၁။ အယောင်ပြု၍ သိစေအောင်-စ။
၂။ ချစ်ခင် သနားခြင်းသည် အလွန်ထက် တိမ်းတခိုက်ခိုက် ရှိပြန်၏-ဗ။
၃။ ဂမုတ္တဂီဝါ မင်းသမီးလည်း-စ။
၄။ မှန်းထားစရာနေရာမရှိ-စ။
၅။ စိတ်နေက ရထားလျက် စည်းစားလီဆယ်ပါမကြည်ကို-ဗ။
၆။ အရွယ်တော် လွန်လွန်ပင် ရှိလေသည်-စ။

စိတ်ကအရချောင်းမြောင်းလျက်[၁] သို့ကောင်းချင်းဆုံမိလျှင်[၂]နေမိသည့် ကျေးဇူး သုံး,လေးဦးစလုံးမှာ မေတ္တာထပ်မွှမ်း၍ တပြွမ်းတည်းအချစ်ညီလျှင် ပဉ္စာလဝီနဂရမှာ ဂမုတ္တဂီဝါမင်းသမီးကဲ့သို့ စိတ်ပြီးခဲ့သောအခင်းကြောင့် ဘယ်မင်းသားကိုမျှ သဘောမကျမရာထားနိုင်၍[၃] တပင်တိုင် နန်းလယ်တွင် အရွယ်တော်လွန်ဘူးသကဲ့သို့ရှိချေလျှင် ကြက်သရေတော်ယွင်းမည်အမှုကို မင်းတကိုယ်စား စ်ကြားက စိတ်ပူနှင့်တော့သည်၊ အပြည်ပြည် အတိုင်းတိုင်းက မိုင်း၍အုံညီသော်လည်း ဇမ္ဗူဒီအဌန်းလေးကျွန်းလုံးသာကိုမဆိုထားနှင့်ဦး၊ အထူးထူးသော စကြဝဠာဇာပင် အရာအထောင်ပြိုင်၍ ဆိုင်လာနှန်းလာသော်လည်း ရွှေဘုန်းတော်ရှိန်ကို ခံဝံ့မည်သူရှိမည်လော[၄]၊ သို့စင်သောမင်းသားမြတ်ကိုထား၍ စွမ်းအားရည်တူသောမင်းသားချင်းပင်ဖြစ်သော်လည်း လ,နှစ်မများသင့်ချင့်လွန်းတွေးလွန်း၍ အရေးမရနိုင်သော မင်းသားတို့ထုံးပုံကို နှလုံးကျအောင် လျှောက်ပါတော့သည်-ဟူ၍ပညာဟာသကဆိုသော် ရာသီမုတ္တာကလည်း မရှင်ပဒုမသိင်္ဂီငယ်....အရှင့်သားတော် သမီးတော်ဖြစ်ကြ၍ရွှေမေတ္တာ မယွင်းယိုလျှင် ကုသိုလ်တော်နှစ်ပါးဖန်အောင် ကြံဆောင်လျှောက်ချင် စိတ်နှင့်အရိပ်အခြည်ကြည့်ရှု၍ တော်မည့်အခိုက်တွင်မှတိုက်ရိုက်တချက်, ပျက်ရယ်တသွယ်, ကျီစယ်သလိုလို[၆] မျက်နှာတော်ချိုချိုနှင့်[၇] ရယ်ဆိုရယ်မောခိုက်တွင် လျှောက်မိအောင်လျှောက်မည်၊ ကြံစည်ဆင်ခြင်၍ ပုံပြင်နှင့်ဆိုသော်လည်း အလျင်လိုမင်းများက စကားတတ်တော်မူကြတိုင်း စံနှိုင်းသောဥဒါန်းကို[၈] လွန်ဆန်အောင်ပုံဆောင်၍ ပြောလျှင်လောဦးမည် ပင်ကြံသော်လည်းဆန္ဒရှိရာနှင့်မတူသော်ကူညီ၍ မလျှောက်မထားဘူးမှတ်တော့မည်၊ စကားတတ်ရည်မမျှ[၉] မင်းမိန်းမ ဖြစ်ချေသည်ကိုကား (တတ်တော်မူကြတိုင်းပြောဆို၍)[၁၀]ပတ္တမြားနန်းထက်တွင်မရှင်ရိ,ကျွန်မ

၁။ နှစ်စိတ်လှအလှအရချောင်းမြောင်းလျက်-ဗ။
၂။ ဆိုင်မိလျှင်-စ။
၃။ မရတည့်နိုင်၍-စ။
၄။ ရွှေဘုန်းတော်ရိပ်ကိုမင့်မည်သူရှိမည်လား-စ။
၅။ နှလုံးချောအောင်-စ။
၆။ အပျက်အပြည်ကြည်ဆယ်သလိုလို-ဗ။
၇။ မျက်နှာထားတော်ချိုချိုနှင့်-စ။
၈။ စံနှိုင်းသောဥပါဒါန်ကို-စ။
၉။ စကားတတ်ရင်းမမျှ-စ။
၁၀။ ( )ဤကွင်းပိတ်အတွင်းရှိအပိုဒ်များ-ဗမူ၌မပါ။

ရှိ့သည် တချို့တဝက် ကျမ်းထွက်ဂန်ထွက်ရှိလျှင် ဘတ်မိ၊ကြည့်မိ၍ သတိရသမျှတွင်ရွေ့သာ စာတွင်ရှိသည့်အတိုင်းကိုသာ ပုံခိုင်း၍လျှောက် ရချေသည်။

ပွေ့ပွေ့လီလီလူတို့ပြည်က [၁]ရွှေနေတော်မင်းများမှာ စကားအရာ၌ ပဒေသာကဲ့သို့ လျှောက်ပါသမျှဥပဒေကို ဆင်ခြေကြေအောင်ချေသကဲ့သို့ သူတို့အလိုလိုစကားကိုဖန်၍[၂]ပုံစံ၊နည်းနာ၊ဒဏ္ဍာရီ၊ ဝစန၊ လောကဝေဝုစ်[၃]ကို ထုံးတမ်းလုပ်၍ ပြောနိုင်သောပညာရှင်ကို တဆိတ်တပေါက်မျှ မလျှောက်မထားဘဲ မင်းသားမြတ်၏ ရွှေမျက်နှာတော်ကိုလွှဲ၍[၄] နေရာ ရောက်လျှင် ရိုင်းပေါက်ဖြစ်သည်အင် အပြစ်တင်ရန်ရှိတော့မည်၊တနေ့က ရောဟနမိတ္တာနှင့် ဂန္ဓမာလာတို့ စကားတွင် အရှင့်သားဆီသို့ရိပ်၍[၅] တဆိတ်ကယ်စနလိုက်သော်[၆] ချစ်ကြိုက်သည်စိတ်ထားပင်ရှိသော်လည်း ထိထိရောက်ရောက်အမှုကို ရှက်ကြောက်တော်မူတတ်၍ လတ်တလော ညှိုးနွမ်းမည်အရာကိုသာ စုံစီနဖါလျှောက်ပါးလိုက်ပါဘိ၊ သို့မှပင် မပေါ့ မလျှော့ကြောင်းကိုသိ၍ သတိရချင်တော်မူကြတော့မည်”ဟူ၍[၇] ရာသီမုတ္တာက ပဒုမသိင်္ဂီကိုစကားကမ်းသော် ပညာဟာသကလည်း“အရှင် အရေးတော်ကို ဆောင်ရွက်ပေသော မင်းရတနာတို့သည် ဥပမာကို ညွှန်သောကျမ်းဂန်၊ပေစာနှင့်[၈]သည်ကလျှောက်ပါသောစကားပုံစံများကို စကားကုန်တတ်၍သာ ပွေ့ပွေ့လီလီ ပြောဆိုသည်-ဟူသော စိတ်နေနှင့်[၉] ရွှေ့နေမဖြစ်ကြောင်းများကို[၁၀]နားသာချိုရုံမိန့်ဘော်မူကြမှ “အနှစ်မပါ သော ဖေါ့အူနှင့် ကလူစကားသည့်နတ်သည် သွေးစက်စက်ယိုသည်”ဟု ရှေးဆိုသောထုံးဟောင်းနှင့်အကြောင်းတူရာရောက်မည်ကြောင့်မလျှောက် မထားနေချင်လျှင်မရှင်တို့မိန့်တော်မူသောပုံစံနှင့်နည်းတူအယူတော်စွဲကြ၍

၁။ ဖွေ့ဖွေ့နည်းနည်းလူ့ပြည် အောက်ပြည်က-ဗ။
၂။ သူတို့အလိုလိုက်စကားကို ဖန်၍-ဗ။
၃။ ခန္ဓာရိပနာသ လောကဝေဝုစ် -ဗ။
၄။ ရွှေမျက်နှာတော်ကိုစွဲ၍-စ
၅။ အရှင့်သားထံသို့ရမ်း၍-စ။
၆။ တဆိတ်ကယ် စမ်းလိုက်သော်-စ။
၇။ သတိချင့် တော် မူကြတော့ မည် ဟူ၍-ဗ။
၈။ ဥပမာကို ညွှန်သော် အရှေ့သာ ကျမ်းဂန်ပေစာနှင့်-ဗ။
၉။ ပုံစံများသည်စကားစီကုန်း မှတ်ယူသောစိတ်နေဖြင့်-ဗ။
၁၀။ ရွှေနေဖြစ်ကြောင်းများကို-စ။

နေ့လွဲ၊ရက်ကြာရှိမည်ကိုစိုးရိမ်ကြောင့်ကြ၍ တတ်သမျှသောပုံစံကို မကျန် မကြွင်း လျှောက်ခြင်းအကြောင်းဖြစ်ပါသည်။

သို့ရာတွင်[၁] ထွေထွေရာရာ ပြောသော်လည်း သဘော မပေါက်ပြီ၊ လျှောက်တော်မူကြသည်တွင် အရှင်မင်းသမီးအမိန့်ကိုသာ ခံလိုပါတော့ သည်–ဟူ၍ ပညာဟာသကဆိုသော် ပဒုမသိင်္ဂီကလည်း “လူပျိုတော် ပညာဟာသ····မြကိုကြိုးလိမ်၍ စိန်နှင့်တတန့်စီ ဖေါက်လျက် ကျောက် ကုံးပါးအစုံကို ပန်းအုံကြီးလုပ်၍ အဆုပ်အဆုပ်စီသော မှန်ဇလီပျဉ် ထောင်နှင့် ပယင်းနန်းတော်ဆောင်မှာ စမ္ပယ်တော်မူမည့်အဆင်အယင် မျက်ရှင်ပတ္တမြား အလျားတဆယ့်နှစ်ထွာ၊အနံမှာ လေးတောင်ရှိသော ဇောတိရသ ရတနာကို ခြေလေးချောင်းမှာ မနုသီဟ ကြုံကြွရွရွ ထိုင်ဟန် နှင့် မသာရဂလ်ကျောက်ကို အစွယ်၊အသွား၊ နရားစွယ်ထုတ်၊ တိုးရုပ်မှာ[၂] လက်တော်တင် အုံးတားတော်တွင် ကရဝိက်လည်ချိတ်၍ နေဟန်နှင့် သလွန်တော်ရတနာမှာ ရွှေကြာငုံထွတ် နုနုမွတ်ကဲ့သို့ နတ်ဝတ်လဲဆင်စေ လျက်[၃] (ခြသေ့ရေအပေါ်မှာ စာမရီသားမွေး အသေးအညှံ့ကို အကန့် သဇင်ခွေလိုက်၍ စာပေါင်းသိုက်ကဲ့သို့သော ကမ္ဗလာအုံးဝယ် ဂဠုန်ပြည် ၌ရောက်သော လက်ပံပွင့်လဲဝါကို အခေါက်တရာထပ်၍ထားမှ မျက်ပါး ရွှေတလွှာခန့်နှုန်သည်၊)[၄] အထူးထူးသောနတ်ပိတ်ဖြူပါးပါးကို များများ ထပ်၍ ခင်းသော ပယင်းနန်းဆောင်သလွန်တော်ဝယ် စက်တော်ခေါ်၍ ပျော်တော်မူစဉ် မှန်ပျဉ်ထောင်ဇလီနှင့် ကတ္တီပါမျက်နှာကြက် အောက် မှာ ဘယ်ကရောက်သည်မသိ၊ သတိမရ လှပသော အဆင်းသဏ္ဌာန် တောင်ပန်သိင်္ဂနိုက်လိုနှင့်[၅] လိပ်ပြာကလေးသည်–

တောင်ပြေး၊ မြောက်ပြေးဖွေရှာ၍ လူးလာတို့ပျံ မြည်သံ
တဖြတ်ဖြတ်နှင့်တောင်ဟုန်ခတ်၍ဝဲရာတွင်ဖွဲဖွဲငွေ့ငွေ့မွှေမွှေညက်
ညက် အသက်ရှူသည်လောက်လာသော လိပ်ပြာ ကောင်က
လေညှင်းပြုသောကြောင့် ညှံ့နုလှသော နုတ်စက်ရာသလွန်သည်

၁။ ထိုအရာတွင်–စ၊
၂။ နရာစွယ်ထိုးရားရုပ်မှာ-စ။
၃။ ရွှေကြာငုံဦးပွင့်နုနုမွတ်မွတ် ကဲ့သို့ဝတ်လဲခင်းစေလျက်-ဗ။
၄။ ( ) ဤကွင်းပိတ် အတွင်းရှိ စာပိုဒ်များစာအုပ်မူ၌မပါ။
၅။ လည်ဆံသိင်္ဂနိုက်လိုနှင့်-စ။
၆။ လူးလာတို့ပြန်-ဗ။

တံခွန် လှိုင်းအိ ထသည်နှင့် ဇောတရမြပွင့်ပန်းရင်းဆီ တခိုမှာ ရွှေကိုယ်တော်အေးချမ်းအောင် ပုံသန်းလာရှိရာတွင် ချမ်းပါတီ သည်မိန့်တော်မူ၍ ပင့်ကူချည်သေးထက် လေးငါးဆသာကျူး၍ ညံ့နူးသောအကြောတော်ကိုလေဆော်၍ တဖြတ်ဖြတ်ကျောက်စုံ ရောင်ဟပ်ရာတွင်[၁] အထပ်ငါးရာ မုတ်ပါပြူတင်းကို လေညှင်း လာလို့မှ မပိတ်ပါဘဲ နေကြလေသည်—

မိန့်တော်မူသော် အပျိုတော်များ တန့်နားတဲ့ချင်, လာတဲ့ချင်ဖြစ်၍[၂] လေပြေပကတိမထင်သောကြောင့် စိန်မင်စံရွှဲကို ဆွဲသည့် အထက်က[၃] မျက်နှာကြက်ပေါ်ကို ကြည့်မျှော် ကြရာတွင်မှ လိပ်ပြာ ကလေးကို မြင်သော်"မျက်ရှင်ဝင်းပြောင် အဆောင်ငါးရာတွင် မုတ်ပါပြူတင်း[၄] ကို တပေါက်ကယ်မှမဖွင့်မလှစ်ကြပါ၊ ပရမာဏုမြူကိုမှ လေယူ၍မလာနိုင် သောနန်းရိပ်ကို ဘယ်နိမိတ်,ဘယ်ဩဘာကြောင့် လိပ်ပြာကလေးမျက်နှာ ကြက်က ဝဲသျက်နေသည်မသိ၊ ထိုလိပ်ပြာကလေး၏ လေပြေတောင်ဟုန် သံဖြစ်ပါသည်"ဟူ၍[၅] ဇမ္ဗူသုန္ဒရီတို့က သံတော်ဦးတင်ကြသော်ထိပ်ထား သခင်လည်းကြည့်ချင်,မြင်ချင်သောရွှေဆန္ဒရှိသောကြောင့်ထွန်းညိုရောင်မြူး ဆန်းထူးသောသည်အကောင်ကို[၆]ရအောင်ဖမ်းလို့ပေးကြပါ" မိန့်တော် မူလျှင် ဇာယုရတနာ, ဒီဃကေသာတို့သည် ပုဝါရွှေချည်မိတ်ကို အမြိတ်စွန်ဖျားက လက်ဆုပ်လျက်[၇] စုပ်စက်ခေါ်လို့ပင်ဖမ်းကြပါသော် လည်း မျက်နှာကြက်ပေါ် ကြာယပ်ကိုဆင်းတဲ့၍ မင်းသမီးမြတ်ကို လေး,ငါးပတ် လှည့်ကာ,ဝဲကာပျံသည်နှင့်မြပွင့်ပြောက်စုံဝယ် ဝတ်မှုန် အင်္ကျီတိမ်နီလက်ကျပ် အတောင်ခတ်သောလေချိကြောင့် ခွါသလိုကျွတ် ရာတွင်—

၁။ လေးငါးဆထက်ဥသောမြဥ ကျောက်စုံ ညွန့်ရုံ သင်တိုင်း တပိုင်းအမြိတ် စွန်ကတန်လှပ် သလိုလှုပ်ရာတွင်-ဗ။

၂။ ရတနာတဲချည်ဖြင့်—စ။

၃။ စိန်မင်ခံ ရွှေရွက် ဆွဲသည့် အထက်က-စ။

၄။ မှတ်ပါပြူထောက်-ဗ။

၅။ မျက်နှာကြက် ပေါ်က ဝဲလျက် နေရာတွင် လေပြေ တောင် ဟုန်သံဖြစ်ပါသည်ဟူ၍-ဗ။

၆။ ထွန်းညိုလျှံမြူး ဆန်းထူးသည့် အကြောင်းကို-စ။

၇။ ပုဝါ ရွှေချည်ပိတ်ကို အမြိတ် စွန်းကလက်ဆုပ်လျက်-စ။

လိပ်ပြာပလီသည် အင်္ကျီလယ်ခွဲကြား၌ ဝင်၍နားလေသည် နှင့်မပျံမသွားနေလေသော် အထိန်းတော်ဂဏ္ဏာသီရိက လှပါတိ သည်ဘုရားငယ်····သနားကမား-ဆို၍ လိပ်ပြာကိုလက်နှင့်တို့မိ သော်[၁] မငြိမ်မတန့်လန့်ဖြန့်၍ပျံရာတွင် ဗိမာန်ဆောင်လုံ ရွှေဘုံ ရွှေနန်းတော်အောက်မှာ ပျောက်၍သွားလေလျှင် ထိပ်ထားတင် မှာလည်း"ငါလိုချင်သည့်လိပ်ပြာကို အမယ်ဂဏ္ဏာသီရိယူလို့ပေး ပါ" အသံကလေးတစာစာနှင့် ငယ်ရာငယ်မူ တပူဆာဆာနွဲ့ လေသော် အထိန်းတော်ဂဏ္ဏာသီရိလည်း"တို့မိလေခြင်း" ဆို၍ ကိုယ်တော်ပါးမှာမှ မနေဝံ့ရှာ ပြာရာပြာရာနှင့် ဖွေရှာကျွန်များ ပြုသော်လည်းခုတင်ခုသာပြော၍တောင်းတော်မူပြန်ရာတွင် ယော ဟနမိတ္တာက"ဒေဝဓိတာဟောပြောချက် အိပ်မက်ခန်းဆီများက သိကာ ရိကာ သွယ်ငင်လျက် သံသရာတာဘဝက တူကွစံပျော် ကြင်ဘော်ဖြစ်ခဲ့ဘူး၍[၂] ရွှေမေတ္တာမပြယ် ဆင်စွယ်တဲ့နန်းက ရော် ရမ်း၍နေရှာရသောအရှင့်သားသည် ကိုယ်ခြား၍ကွာသော်လည်း စေတနာတော်နှစ်သက်၍ ကုသိုလ်ဆက်ဖန်ဟောင်းကို ဥပါဒါန် ချစ်စိတ်ကြောင့် လိပ်ပြာအရင်တင်၍ ထိပ်တင်ကိုဖြေဖျော်လာပါ သည်[၃]၊မတည်မကြာမင်းသားရှိရာသွားမည်ကြောင့်နေရာသို့တဖန် လိပ်ပြာကိုပြန်ပါလေစေတော့ဘုရား"ဟူ၍ ယောဟနမိတ္တာအပျို တော်က သွယ်သွယ်ငင်ငင် လျှောက်စင်တွင်—

ရာသီမုတ္တာက"မရှင်ငယ်····လိပ်ပြာသည် သို့ရောက်လျှင် အရှင်မင်း သားကြွတော်ထည့်လာအောင်[၄]ရည်စောင်၍ အပါးမှာထားတော်မူသည် ကို နေရာပ်ပူလို့အမယ်က သူငယ်ထက်ဆော့ချင်၍[၅] တွင်ကျယ်လိုသော အတွက်ကြောင့် လက်မနေနိုင်သည်ကိုရှာပလေစေ စိတ်တော်ပြေအောင် အထွေထွေသံတော်ဦးမတင်နှင့်"ဆိုသော် ဂန္ဓမာလာကလည်း "ဣန္ဒ ကုမ္ဘာမင်းသားသည် ထိပ်ထားကိုစုံမက်၍ တသက်သက်ပင်မြင်ချင်သော

၁။ လက်နှင့်တိုက်မိသော်-ဗ။

၂။ သံသရာဘဝက တူပစံဖျော် ကြင်ဘော်ဖြစ်ခဲ့ဘူး၍-စ။

၃။ ပြန်ပြောလာဟံရှိပါသည်။

၄။ အရောက်မင်းသား ကြွလာ တော်မူတည့်အောင်-စ။

၅။ သူငယ်ထက်သာခြင်၍-စ။

ဆန္ဒနှင့်[၁] နေ့ ညဆွေးနွေး အရေးတော်စောင်မနေသည်ကိုလာပေရသည်ဖြစ်လျှင်[၂] ဝမ်းသာလွန်းလို့မချိပြီ။

ဂဏာသီရိ တို့မိသောလိပ်ပြာကို မင်းသားလာအောင် အနားမှာဖမ်း၍ထားသည်ထက် ကျွန်မကိုယ်တိုင်သွား၍လျှောက်ရပါမှု လိပ်ပြာမဆိုထားနှင့် အရှင့်သားကြွရောက်လာပါစိမ့်မည်၊နေရာတော်သာ မရှင်တို့ကခင်းနှင့်ကြပါ၊ ကျွန်မတာ ရှိပါစေတော့''ဆို၍ အပျိုတော်ချင်း အခင်းအရေးကို အဝေးကရော်ရမ်း အကျွေအင်နဲ့းခြောင်းမြောင်းလျက်စကားစောင်းပစ်ကြရာတွင်[၃]''စိတ်ပါ မာန်ပါ ငယ်ရာငယ်မူနှင့် သူတို့စိတ်ရှိတိုင်း ထိထိရောက်ရောက် မြှောက်တင်နှိမ့်ချ အစစ စကားကိုဆိုရလျှင် ငါ့ပို့မိတော့မည်''ဟု ပျောင်းအိရဲ့ရဲ့, နွဲ့သံမပီတပီနှင့် တီတီတာတာလည်ခါ ဦးခါမိန့်တော်မူသော် ပြောမိသူဂန္ဓမာလာတို့မှာ လျာကိုထုတ်၍ နောက်ကိုဆုပ်ရှာ လက်ဖျားခါ၍ နေရာမရအောင် ကြောက်လန့်ကြသည်နှင့် ထိပ်တင်ရွှေမျက်နှာတော်မှာလည်း အာနီပုလဲဥကဲ့သို့[၄]မွေးနုရှင်ရှင်နှင့် ပါးပြင်ဆီတခိုမှာ နှင်းရည်ယိုဖျန်းလာသော ရနံ့ကြိုင်မွှေးချွေးစီစီစုတဲ့၍ ညိုညို့ရှိသောရွှေမျက်နှာတော်ရိပ်ကြောင့် တိတ်တိတ်ပင်ကျွန်မရို့ တစုလုံးရှိရချေသည်။

ပြေပြေလည်လည် တာရှည်အောင် စကားကို ပျော်ပျော် ပါးပါးမလျှောက်ထားရ၊ရှေးကာလများကဖြစ်လျှင် လက်ရှက် ကချေ, ပုလွေ, မိကျောင်း,စောင်း, ပတ္တလား, ရွှေနားတော်သွင်း သံညှင်း, သံလွင်ပါပုံသာသီချင်းနှင့် နှစ်သိမ့်အောင် အငြိမ့်စုံခံသော[၅] ညဦးယံပွဲတော်ပြီးလျှင် တချက်တီးကျော်မှ သလွန်တော်ရတနာမှာ ညီလာခံ၍ စံတော်မူသည်တွင် ရယ်ရှင်ရယ်ရှင်နှင့် ကျွန်မတစုတို့ အမှုမှူးခိုက်၍[၆]- စိတ်ကြိုက်ပင်လျှောက်သော်လည်း တယောက်ကိုတယောက်ကသာ တဖွာဖွာတက်အောင်[၇]ငြင်းကြ၍ မင်းထိုက်သော, စိုးထိုက်သော-ဟု ရယ်

၁။ ဖူးခြင်သောဆန္ဒနှင့်-ဗ
၂။ လာရမည်ဖြစ်လျှင်မှာ-စ။
၃။ အဝေးကရမ်းရော်လျက် အတွင်းတော်ကနေ၍ခြောင်းမြောင်းလျက် စကားစောင်းပြစ်ကြရာတွင်-စ။
၄။ အနီပုလဲဥကဲ့သို့-စ။
၅။ တစိမ့်စိမ့်နှင့် အညိမ့်စုံခံသော--ဗ။
၆။ ကျွန်မတစု သုဆီကို ခိုက်တိုက်၍-ဗ။
၇။ ဖွာဖွာတက်အောင်-စ။

မောပျော်ပါး၍ ကျီစားကြသည်ကို သည်နည်းတခါမှ မနာလိုဟန်မပြု၊ တုပ၍စကားကို ကျီစားလျှင်ကျီစားခြင်း,(ငြင်းလျှင်ငြင်းခြင်း, လိုက်လျှင်လိုက်ခြင်း, စရောစလိုက်, ပျော်ပိုက်စိတ်လို, ရယ်ဆို, ရယ်မောနှင့်)[၁] တသောသော ရွှင်မြူးနေကြဖြစ်ပါသည်ကို[၂] ယမန်က နေခြည်ရှိန်ရာတွင် ရွှေနံ့သာဂေါ်သီတကို သနားတော်မူသောကြောင့် ရွှေမဉ္ဇူပန်းကိုဆက်၍ ရွှေစကြာရင်းကအပြန်တွင် မရှင် ရာသီမုတ္တာ သည်အထွေတရာ ရာသီပါစကားနှင့် ဆန်းပြားထွေထူး ရေကူး, ညာတင်လျှောက်ပန်ဆင်သည်ကို[၃] အရိပ်အခြည်ဖမ်းမိ၍ ထိထိ ရောက်ရောက်ရှက်ကြောက်စရာ ထွေရာလေးပါး ကျီစားကြမည်စိုး၍[၄] စိတ်ဆိုးကျွန်သာပြုသည်နှင့်[၅] လူစုများလျှင် စကားမှကြာကြာ ရယ်ကာ မောကာမမိန့်တော်မူလိုပြီ၊ ကိုယ်စီကို ထိမည်ကြောင့်[၆] အခွင့်သိနှင့် နေသည်ကို[၇] အထွေထွေစနစ်၍ ကျွန်မရို့လျှောက်ထည့်သော်[၈] မာန်တော်ပေါက်ပြန်လျှင်[၉] မခံနိုင်အောင်ရှိမည်ကို ကြိုစည်မြော်တွေး၍ အရေးစောင့်ရသည်မှလည်း မြသည်မရှိ၊ သတိတော်ပြတ် မေ့တတ် လျော့တတ်သည်တသွယ်, ငယ်စိတ် ငယ်လက်ကို မဖျက်တတ်သည်တပါး, အလျှောက်အထားခဲယဉ်း၍[၁၀] အခင်းသိဟောင်းကို[၁၁] ခြောင်းမြောင်းတော်သင့် အခွင့်သာယာလျှင်[၁၂] ကျွန်မတို့နောက်ရို့၍မနေပါ[၁၃]၊ တခါတည်းနှင့်ပြီးအောင် ကြိုဆောင်၍ လျှောက်ထားပါမည်၊ အရှင့်သား ရွှေဗျာဒိတ်ကို ဦးထိတ်ရွက်ဆင်၍ ယခုပင် မင်းသမီးနားကြားအောင်[၁၄] လျှောက်

၁။ ( )ဌင်းကွင်းပိတ်အတွင်းရှိ အပိုဒ်များမမူ၌မပါ။
၂။ ရွှင်မြူးနေကြပါသည်ကို-စ။
၃။ ရေကူးညာတင်လျှောက်သည်ကို--ဗ။
၄။ ကြည်စားကြမည်ကိုစိုး၍--စ။
၅။ စိတ်ဆိုးခြင်သာပြုသည်နှင့်-စ။
၆။ သူ့စီကိုထိမည်ကြောင့်-စ။
၇။ အခွင့်သင့် ဘိနှင့်၍ နေသည်ကို-စ။
၈။ စနလျက်ကျွန်မတို့ လျှောက်ထည့်သော်--စ။
၉။ မာန်တော် ဖောက်ပြန်လျှင်-ဗ။
၁၀။ အလျှောက်ထားခဲယဉ်း၍-စ။
၁၁။ အစည်သိဟောင်းကို-ဗ။
၁၂။ ခြောင်း မြောင်း၍ တော်ရာတွင်အခွင့်သာလျှင်--စ။
၁၃။ ကျွန်မရို့နောက်ရို့၍ မနေပါ-ဗ။
၁၄။ ယခုပင် မင်းသမီးနား ကြားအောင်-စ။

ထည့်လျှင် အလျှောက်အခွင့်သာ၍ ဂန္ဓမာနန်းထက်သို့ ရွှေစကြာဖြန့်တော်မူလို့[၁] အတူနှစ်ပါးစံစား ရွှင်ပျော်သည်ကို ကျွန်မများတစုက သေလုအောင် ရှုချင်လိုပါသည်[၂]။

အခွင့်မသာ၍သာ နေ့ကြာ,ရက်ဝေး နှောင့်နှေးရှိနှင့်ရသည်- ဟူ၍[၃] နှလုံးတော် အယူရှိကြပါမှ[၄] ကာလအရှည် ချစ်ကြည်ယုံမှတ် ရွှေစက်တော်ကို ထိပ်ပေါ်မှာတင်ရွက်၍[၅] တသက်ပတ်လုံး[၆] ရွှေဘုန်းတော်ရိပ်ကို ခိုလှုံရတော့မည်-ဟူ၍ ပဒုမသိင်္ဂီ,ရာသီမုတ္တာတို့က လူပျိုတော်ပညာဟာသကို ပြောဆိုသော်-ဖွားဘက်တော်ပညာဟာသတို့ကလည်း[၇] ရတနာမင်းနှတို့ ယခုမိန့်တော်မူသည်မှာ ဆိုဘွယ်ရာမရှိအောင် ဇာတိမြတ်မြင့် အရှင့်အသရေနှင့် ဆေးလေးယဉ်ယဉ်[၈] အစဉ်ကိုယ်ကိုမချို့တဲ့အောင် (ကြိုးဆောင်ထမြောက်)[၉] နောင်ကိုလည်း ထောက်မျှော်[၁၀] ပညာတော်,သတိရှိတော်မူကြ၍ လူတကာနား ကြားတိုင်းကြည်ညွှတ်[၁၁] အရှင့်ဝတ်ကုန် နှစ်ပါးစုံအကျိုးရှိ[၁၂] သုတိသြဇာ ဖြစ်ပါတော့သည်၊ သူ့အကျိုးကိုလိုလျှင် ကိုယ့်အကျိုးဖြစ်မြဲ[၁၃] မလွဲသေချာ သို့အရာတွင်မူကား သဘောထားစေတနာနှင့်[၁၄]သေချာမြဲမြဲ မှန်ကန်ဖြောင့်မတ် မရပ်မဆိုင်း သည်အတိုင်း အယူရှိကြပေလျှင် အထွေထွေ နှောက်ယှက်စရာ မရှိပါပြီ[၁၅]၊ အမိုရောက်လျှင်ထမြောက်အောင်လို့လပြု၍ ဝိရိယထုတ်သူတဦး သူတထူးအမှုကို ကိုယ့်မှုလောက် ရှိသေသော အဆွေခင်ပွန်းတယောက် မျက်မှောက် မှာသောခါ တသွယ်,ကွယ်ရာ မှာ

၁။ ရွှေစက်ဖြန့်ကြွတော်မူလို၍-စ။
၂။ သေလုအောင်မြင်လိုပါသည်--စ။
၃။ နေ့ကြာ ရက်ဝေး ရှိနေနှင့်ရသည်ဟူ၍-စ။
၄။ အယူရှိကြမှ-ဗ။
၅။ ထိပ်ပေါ်ရွက်၍-ဗ။
၆။ တသက်ပန်းလုံး-စ
၇။ ပညာဟာသကလည်း-စ။
၈။ ဇာတိ မျက်မြင် အဆင်အရေး နှင့် ဆေးလေးလျှင်လည်း-စ။
၉။ ( )၌ကွင်းပိတ်တွင်းရှိ အပိုဒ် ဗမူတွင်မပါ။
၁၀။ နောက်ကိုလည်း ထောက်မြော်-စ။
၁၁။ လူတကာနတ်ကြားတိုင်း ကြည်ညွှတ်-ဗ။
၁၂။ နှစ်ပါးအကျိုးရှိ-ဗ။
၁၃။ သူ့ အကျိုးကို လိုလျှင် ကိုယ်လည်းအကျိုးဖြစ်မြဲ-ဗ။
၁၄။ သဘောသွား စေတနာနှင့်-ဗ။
၁၅။ မရှိပါပေပြီ-စ။

သောခါတခြား, လျှာဖျားချိုချိုနှင့်၊ကိုယ်မပါသောသူတမျိုး ဆိုရိုးစကားရှိသည်တွင်[၁] မရှင်ရတနာတို့မှာ[၂] စိတ်ပါ, ကိုယ်ပါ စေတနာ ရှိတိုင်းဝီရိယထုတ်၍[၃] ကုတ်ကပ်ကြိုးစား အံ့သောကိစ္စမှာ[၄] ရှေးကာလက[၅] စိတ္တစူဠလိပ်မင်းကဲ့သို့ ပွင့်လင်းမြတ်မြင့်၍[၆] အရှင့် အချီးအမြောက်ကို လျှောက်ပတ်အောင် ခံစားရမည်သူ ဖြစ်ပါသည်၊ အထည်ချင်းတူဟန်ကို ပုံစံခိုင်းနှိုင်းဆင်ခြင်သော်လည်း[၇] ချွှတ်ယွင်းပြုသူသာ မနာလိုသံပေါက်၍[၈] အလျှောက်အထားပင်ကပ်ချေသည်၊ အစောင့်အနေထားလေသောအမှုကြောင့်[၉] သံသုမာရစီး၍ မင်းသဒ္ဒမှသည်သောကဝေဖြန်း[၁၀] မပန်းမပင်,အလျင်တဆော ချောချောရောက်သင့်လေလျက် ပန်းမောလေပြန်ရှာရသော ဇာတိကို သတိရစေချင်လှ၍ ပုံပြင်ထုံးများကို လျှောက်ထားလိုလှပါသည်[၁၁]၊ ထိုဥပမာကိုနားတင်တော်မူပါဦး[၁၂]။

အမှုဆောင်က အကျိုးရ ပုံပြင်ဝတ္ထု၊ ရှေးသောအခါ မဏ္ဍာဘုမ္မိ[၁၃] ပြည်ကို အစိုးရသော သူရိယစန္ဒာ[၁၄] မင်းကြီးသည် ဇာရူနန္ဒာ[၁၅] မိဖုရားနှင့် မခြားနှစ်ကိုယ် ကြည်ညိုနှစ်မှီ၍ သိင်္ဂိုကြွင်း ရွှေနန်း ရွှေဘုံတွင် အာရုံငြီးငွေ့သောကြောင့်[၁၆] တနေ့သ၌ မောင်းမမိဿံ ခြွေရံကာလျက် ဗိုလ်ပါရဲမက်နှင့်တကွ (သဘော်နှင့်)[၁၇] မှော်ရုံတောခြေ[၁၈] ဝေဠုရိယ[၁၉] ဆိပ်ဖြစ်သော

၁။ ကိုယ်မပါသောသူတချို့ ဆိုဘို့စကားရှိသည်တွင်-စ။
၂။ မင်းရှင်ရတနာတို့မှာ-ဗ။
၃။ ဝိရိယအားထုတ်၍-စ။
၄။ ကုပ်ကပ်အံ့သောကိစ္စမှာ-စ။
၅။ ရွှေအခါကာလက-စ။
၆။ ပွင့်သင်းမျက်ပြင်၍-စ။
၇။ ပုံစံနှိုင်းဆင်ခြင်သော်-ဗ။
၈။ မနာလိုဟန်ပေါက်၍-စ။
၉။ အစောင့်အနေထားလေသည် အမှုကြောင့်-စ။
၁၀။ သောကဝေမြန်း-ဗ။
၁၁။ ပုံဖြင်ထုံးကို လျှောက်လို ပြောလိုလှပါသည်-ဗ။
၁၂။ နားဝင်တော်မူပါဦး-စ။
၁၃။ မဏ္ဍာဘုမ္မိ-စ။
၁၄။ စန္ဒသူရိယ-စ။
၁၅။ ဇာယုနန္ဒာ-ဗ။
၁၆။ အာရုံ ညီးငွေ့ နှီးသောကြောင့်-ဗ။
၁၇။ ( )၌ကွင်းပိတ် အတွင်းရှိ အပိုဒ် (စ) မူ၌မပါ။
၁၈။ မှော်ရုံတောင်ခြေ-ဗ။
၁၉။ ဝေဠုရိ-ဗ။

ကျွန်းဦး၌ ခပ်သိမ်းသော ပျော်မြူးရှင်ဘွယ်တို့ဖြင့်[၁] ရောင့်ရဲမွေ့လျော်လျက် စမွယ်တော်မူခြင်းကို ပြုသတည်း[၂]။

တရံရောအခါ သမုဒ္ဒရာရေကြောသို့[၃] သင်္ဘောလွှင့်ခဲ့သည် ရှိသော် ပြင်းပြစွာသော လေမုန်တိုင်း[၄] မှိုင်းမှိုင်းသည်းထန်စွာဆင်၍ ကောင်းကင်အုံ့အုံ့ မြူမှုန်ဝေဝေနှင့်[၅] လေပွေကြီးကျလာရာတွင်[၆] တောင်ထွင့်မျှလောက်သော[၇] ပင်လယ်လှိုင်းတံပိုး ထလေသော် သူရိယစန္ဒာမင်းကြီးနှင့်တကွ မိဖုရား,မောင်းမမိဿံ, ခြွေရံရဲမက် အပေါင်းတို့သည် သင်္ဘောပျက်၍ သမုဒ္ဒရာမြစ်လယ်တွင်ကိုးကွယ်ရာမရ တသမပြေ မိတ်ဆွေနှစ်ပါးလည်း[၈] တပါးကိုတပါး ဖန်များဟစ်ခေါ်သံသည် တညံညံနှင့် အန္တရာယ်ဘေးမှ မထမြောက်နိုင်သောအဖြစ်ကိုထင်၍ မင်းကြီးလည်း "ဤသမုဒ္ဒရာရေသည် ဘဝအဆက်ဆက် ငါတို့အား မနှိပ်စက်နိုင်သည်ဖြစ်စေသော၊ နှစ်မြော်တော်မူလှသော မိဖုရားသည်လည်းနှစ်ပါးမကွဲ ကြင်မြဲကြင်ရစေသတည်း[၉]"ဟု ဆုယူမိဋ္ဌာန်လျက် ရေအန္တရာယ်နစ်မွန်း၍ ရွှေခွန်းမပီ တပီ ဖန်တီဖန်တွတ် ဆွတ်လွတ်သနားစရာနှင့် သေရှာရလေသည်[၁၀]။

သူရိယစန္ဒာမင်းကြီးလည်းထိုကိုယ်၏အဖြစ်မှစုတေသော် သီရိရတနာပြည်ကို အစိုးရသော ဓဇဂ္ဂဇာန[၁၁] မင်းကြီး မိဖုရား ကလျာဏစာရီတွင် ပဋိသန္ဓေတည်၍ဖွါးလျှင်[၁၂] သဒ္ဓမ္မမင်းသား-ဟုတွင်၏[၁၃]၊ များစွာသော ဗိုလ်ပါရဲမက်တို့လည်း တချက်တည်း ထိုပြည်ဝယ်[၁၄] တရည်အတူ[၁၅] ခွဲယူသန္ဓေ တည်နေကြသဖြင့် သဒ္ဓမ္မမင်းသား အခြွေအရံ ဖြစ်ပြန်ကြသတည်း။

၁။ ပျော်မြူးဘွယ်တို့ဖြင့်-ဗ။
၂။ စမွယ်ပြုသတည်း-ဗ။
၃။ ရေကြောင်းသို့-စ။
၄။ ပြင်းစွာသောလေပါမုန်တိုင်း-ဗ။
၅။ မှုံဝေဝေနှင့်-စ။
၆။ ကျရာတွင်-ဗ။
၇။ တောင်ထွတ်ဖျားမျှလောက်သော-စ။
၈။ မိတ်ဆွေနှစ်ပါးသည်-စ။
၉။ မြင့်မြဲကြင်ရစေသတည်း။-ဗ။
၁၀။ ခန္ဓဆုံးလေ၏-ဗ။
၁၁။ တဆက္က-ဗ။
၁၂။ ကလျာဏ ခါရီဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေတည်ချိန် ရောက်၍ဖွါးလျှင်-ဗ။
၁၃။ သဒ္ဓမ္မမင်းသားတွင်စေ၏-စ။
၁၄။ တချက်တည်း ထိုမြို့ဝယ်-ဗ။
၁၅။ တယည်အတူ-စ။

ဇာယုနန္ဒာမိဖုရားမှာ ငါးရာသောအခြွေအရံနှင့်တကွ ဂမုတ္တာသိဂ်ိဝဇီရာရေမြုပ်ဖြစ်သော သမုဒ္ဒရာရေဝယ် သံသေဒဇစွဲယူ၍[၁] ပုလဲဖြူအညို၌ ပဋိသန္ဓေတည်လေသော် မဏိမေခလာနတ်သမီးလည်း[၂] နေ့တိုင်းစောင်မကြည့်ရှုသည်နှင့် အချိန် နေ့,ရက် စေ့သော် သိမ်မွေ့သောရေမြုပ်ဝယ် နဝရတ်ဂုဏ်တန်ကဲ့သို့[၃] ခြွေရံငါးရာနှင့်တကွ မင်းသမီးကိုရလျှင်[၄] မဏိမေခလာနတ်သမီးလည်း မဏိမေခလာမြစ်လယ်ခေါင်၌ အဆောင်သုံးဆယ်သောပြာသာဒ်ကို ဇောတိရသ ရတနာအောက်ကခံ၍ ပုံကြွနိုင်သော တန်းခိုးအာနုဘော်ဖြင့် ရေပေါ်မှာဘင်၍ထားပြီးလျှင် နတ်သမီးသည် နေ့,ညမှစ၍လုံ့လတခု ယုယမွေးကျွေးသည်နှင့် အရွယ်သို့ရောက်လေသော်[၅] ကင်းခြောက်ပြစ်လွတ်[၆] ညှို့မွတ်ဖြူထွား ငါးပါးကြန်ညီ၍ သီတလပပ္ပါ[၇]-ဟူသော အမည်တွင်စေ၏။

မဏိမေခလာနတ်သမီးလည်း "ထိုသူ၏ဇာတိသည် သူရိယစန္ဒာမင်းသားအဖြစ်က ရေနစ်သောခါ[၈] ခံရာနတ်ပွဲ[၉] ပျော်မြဲခုနစ်ရက်ကို စုံမက်စရာ ဗိမာန်တွင် ရံဖန်စမွယ်ခိုက်မို့ မဆယ်မတင်လိုက်ရ၍ ဘဝပြောင်းရှာသော[၁၀] မင်းသားသည် ဘယ်တိုင်းကားဘယ်ပြည်၌ ဖြစ်လေသည်မသိ"ဟု နတ်မျက်စိဖြင့်ကြည့်ရှုသော် သီရိရတနာပြည်မှာ သဒ္ဓမ္မမင်းသားအဖြစ်ကိုမြင်သည်နှင့် ထိုသူရောက်လိုသောစိတ်ဖြင့်[၁၁] လာကုန်အံ့လောဟု ဆင်ခြင်ပြန်လျှင် ဇာတိသရဉာဏ်ကို မင်းသားရကြောင်းကိုသိရသဖြင့်[၁၂] မြင့်မြတ်သော ကုသိုလ်ကံသည်[၁၃] နဂိုရ်သန့်ရှင်းရှိသောကြောင့် မဏိမေခလာနတ်သမီးသည် သီတလပပ္ပါမင်းသမီးကို[၁၄] "သဒ္ဓမ္မမင်းသား၏ ရှေးအတ္တုပ္ပတ္တိ[၁၅] ကိုဖေါ်၍[၁၆] စေ့စုံစွာပြောလျက် ထိုမင်းသား

၁။ သန္ဓေတဇစွဲ၍-စ။
၂။ နတ်သမီးသည်-စ။
၃။ နဝရတ်ကုံးကဲ့သို့-စ။
၄။ ခြွေရံငါးရာနှင့် မင်းသမီးကိုရလျှင်-စ။
၅။ အရွယ်သို့ရောက်သော်-ဗ။
၆။ ကောင်းသောပြစ်လွတ်-စ။
၇။ သီတလပပ္ပာ-စ။
၈။ ရေနစ်သောအခါ-စ။
၉။ စံရာနတ်ပွဲ-စ။
၁၀။ ဘဝပြောင်းရှာသော်-ဗ။
၁၁။ စိတ်နှင့်-ဗ။
၁၂။ သိသဖြင့်-စ။
၁၃။ မျက်မြင်သော ကုသိုလ်သည်-စ။
၁၄။ မင်းသမီးသို့-ဗ။
၁၅။ အတ္တုပ္ပတ္တိ-စ။
၁၆။ ကိုခေါ်၍-ဗ။

ရောက်လာမည်မချွတ်[၁]'' ဟု မှာထားနှင့်၏၊ နတ်သမီးလည်း[၂] သံသုမာရမိကျောင်းမင်းကိုခေါ်၍[၃] ''အသင်သည်ခြွေရံအပေါင်းနှင့်တကွ သမုဒ္ဒရာကမ်းဆိပ်၌စောင့်၍နေရမည်၊ ရတနာဗိမာန်သို့ ကူးလိုသောမင်းသားမြစ်ဆိပ်သို့ရောက်လာလျှင်[၄] ရဲမက်တို့နှင့်တကွ ပြာသာဒ်ပုံနန်းသို့[၅]ရောက်အောင်ပို့ရမည်၊ ငါသည်မူကား နတ်တို့၏စည်းစိမ်၌ မွေ့လျော်စမ္မယ်ဦးမည်[၆]'' မှာထား၍ မဏိမေခလာနတ်သမီးသည် မိမိဗိမာန်၌ ပျော်စံ၍နေလေ၏[၇]။

ထိုအခါ သီရိရတနာပြည်က ဇေဂ္ဂဇာနမင်းကြီးနှင့် ကလျာဏစာရီမိဖုရားရင်သွေးတော် သဒ္ဓမ္မမင်းသားလည်း[၈] ရှေးဘဝကမိမိ၏အဖြစ်ကို ဇာတိဿရဉာဏ်ဖြင့်မြင်၍ မြောက်သားတော် ဇာယုနန္ဒာသည် သမုဒ္ဒရာမြစ်လယ်၌ ပြာသာဒ်ပျံနှင့်ရှိသည်ကို သိရသဖြင့် မယ်တော်, ခမည်းတော်တို့ကို အခွင့်ပန်ကြားပြီးသော်[၉]ရဲမက်တော်တို့နှင့်တကွ ဇာတိရသနန်းသို့သွားလိုသော၄ါမဟာသမုဒ္ဒရာမြစ်နားသို့ရောက်လာ၏၊ သံသုမာရမိကျောင်းနှင့်တွေ့လျှင်[၁၀] ပြာသာဒ်နန်းသို့ပို့ပါမည့်အကြောင်း[၁၁] ခွင့်ပန်သော် မိကျောင်းမင်းက ''အရှင့်သား····ကြွလာလျှင်ပို့ရမည်-ဟု မဏိမေခလာနတ်သမီးက အမှာအထားရှိ၍[၁၂] အစောင့်ထားသောကြောင့် ကမ်းစမြစ်ဆိပ်ဝယ်စောင့်နေရပါသည်[၁၃]၊ သို့ရာတွင်ယနေ့သည် ဘယ်အစာမျှမစားရသေးသောကြောင့် အင်အားနွမ်းလျရှိပါသည်[၁၄]၊ ပို့စေလိုသော်[၁၅] ရဲမက်တွင် တကျိပ်ကို တယောက်ကျ အစာပြုပေးပါလော'' ဟု တောင်းလျှင် သဒ္ဓမ္မမင်းသားကလည်း ''အဆွေမိကျောင်းမင်း····ကျွန်ုပ်အတွက်ကြောင့် ရဲမက်တို့မသေစကောင်း[၁၆]၊ ကြိုးစား၍သာငါတယောက်

၁။ ရောက်လျှင်မည်မချွတ်-ဗ။
၂။ မဏိမေခလာနတ်သမီးလည်း-စ။
၃။ မိကျောင်းကိုခေါ်၍-စ။
၄။ ရောက်လျှင်-ဗ။
၅။ ပြာသာဒ်ပုံသို့-စ။
၆။ စမ္မယ်ဦးအံ့။
၇။ ပျော်စံနေလေ၏-ဗ။
၈။ မင်းသားသည်-စ။
၉။ အခွင့်ပြန်ကြားပြီးသော်-ဗ။
၁၀။ တွေ့လျှင်-ဗ။
၁၁။ ပြာသာဒ်ပုံသို့ တွေ့ပါမည့် အကြောင်းနှင့်-ဗ။
၁၂။ အမှာအစောင့် ထားသောကြောင့်-ဗ။
၁၃။ ခေါ်၍နေရပါသည်-ဗ။
၁၄။ ရှိပေသည်-ဗ။
၁၅။ ပို့စေလိုသော-စ။
၁၆။ မသေကောင်း-ဗ။

ကိုပို့ပါလော၊ နေပြည်တော်သို့ရောက်သောအခါ အမဲဟင်းမျိုးပွံ့သကူ[၁] အသားတို့ဖြင့် နေ့တိုင်းမပြတ် စားလိုရာရာကိုကျွေးမွေးပါမည်၊ အခုနေအခါသာစားရမည်ထက် တသက်လုံးအစဉ်ဝစွာစားရမည်ကိုထောက်၍ ကြိုးစားပို့ပါလော[၂]'' ဆိုသော်လည်း မိကျောင်းက ''အစာပေးမှပို့နိုင်မည်'' ဆိုသောကြောင့် မင်းသားလည်းလှိုင်းတံပိုးတို့သည်ငါ၌အန္တရာယ်ပြုဝံ့မည်လော-အမှတ်ပြု၍[၃] ကိုယ်အတွက်ကြောင့် အသက်ကိုစွန့်ကောင်း၏ဟု ရဲမက်တော်တို့မှာ''သည်အရပ်တွင် မကွဲမပြားရှိုးစည်းနေရစ်ကြရမည်''မှာထားခဲ့ပြီးလျှင်[၄]သန်လျက်စွဲယူ၍ ကြီးစွာသောလှိုင်းတံပိုးတို့နှင့် အပြောကျယ်စွာသော သမုဒ္ဒရာကို မိမိအစွမ်းခွန်အားရှိတိုင်း ကမ်းကခုန်လိုက်သော်[၅] တဦးသဘသို့ရောက်လေလျှင် ရေအပြင်၌ကူးသန်း၍နေစဉ် သီတလပပ္ပါမင်းသမီးလည်း မဏိမေခလာမှာထားခဲ့သောမင်းသားသည် မြစ်ကမ်းနားသို့ကြွလာပြီးသော် မရောက်သေးလော-(ဟုသိချင်သောကြောင့်)[၆] ပတ္တမြားဗိမာန်ပြာသာဒ်ပုံနန်းကနေ၍ အချင်းယူဇနာတရာကွာခရီးကိုအနီးကြပ်ကြပ် တပ်တပ်ထင်ထင်မြင်စေရသော[၇]စန္ဒရကန်မှန်ပြောင်းနှင့် ချောင်း၍ကြည့်တော်မူသော် ရေပေါ်အပြင်၌ပင်ပင်ပန်းပန်းကူးသန်းနေရရှာသော[၈]မင်းသား၏အဖြစ်ကိုမြင်မှ ရွှေရင်ကိုလက်သတ်လျက်[၁၀]စိတ္တစူဠကိုခေါ်၍ရေပေါ်မှာ ကူးသောမင်းသားကိုသွား၍ဆောင်ယူပါချေ-စေတော်မူမှ[၁၁]စိတ္တစူဠဆောင်ယူ၍ အတူနှင်ပါးပတ္တမြားပြာသာဒ်ပျံဝယ်[၁၂]စမ္မယ်တူစုံ[၁၃]အာရုံနှစ်သက်ကြသဖြင့်ခုနစ်ရက်မြောက်လျှင် မဏိမေခလာနတ်သမီးလည်း[၁၄] နတ်တို့ ဗိမာန်ပျော်စံနေသော

၁။ ပင့်သကူ-ဗ။
၂။ ကြိုးစား၍ပို့ပါလော-စ-။
၃။ နတ်သမီးအာဏာနှင့်ကိုငါ၌ အန္တရာယ်ပြုဝံ့မည်လော အမှတ်ပြု၍-ဗ။
၄။ နေရစ်ကြပါမှာထားပြီးလျှင်-ဗ။
၅။ အစွမ်းဖြင့်ကမ်းပြင်ကခုန်လိုက်သော်-ဗ။
၆။ ( )၌ကွင်းပိတ်တွင်းရှိအပိုဒ်(စ)မူတွင်မပါ။
၇။ အနီးကျပ်ကျပ် ထင်ထင် မြင်စေရသော-ဗ။
၈။ စန္ဒကံမှန်ပြောင်းဖြင့်-ဗ။
၉။ ကူးသန်း၍နေရှာရသော-စ။
၁၀။ လက်တီးလျက်-စ။
၁၁။ ဆောင်သွား ယူချေ စေတော်မူမှ-ဗ။
၁၂။ ပြာသာဒ်ဝယ်-စ။
၁၃။ စမ္မယ်ခိုလှုံ-စ။
၁၄။ နတ်သမီးသည်-စ။

နေရာမှ[၁] သမုဒ္ဒရာသို့ဆင်းခဲ့၍[၂] မင်းသား, မင်းသမီးတို့ကို ဆောင်နှင်းလေ၏။

အစောင့်ထားသော မိကျောင်း၏အဖြစ်ကို နတ်သမီး ကြားသိလျှင် သံသုမာရနှင့်တကွ ရှိသမျှမိကျောင်းတို့ကို မင်းသားကို ပို့ပါမည်– ဝန်ခံချက်စကား ကတိပျက်ရာကောင်းသလော-ဟူ၍[၃] အရသာဖြင့်ခံစားသောလျှာကို အရင်းမှနုတ်၍ပစ်လေ၏၊သမုဒ္ဒရာမြစ်ဆိပ်၌ ရဲမက်တို့ကို ဆောင်ယူပြီးသော် ပြာသာဒ်နှင့်တကွမင်းသား,မင်းသမီးတို့ကိုသီရိနဂရပြည်တော်သို့ရောက်အောင် နတ်သမီးတန်ခိုးဖြင့် ဖန်ဆင်း၍ ပို့လိုက်လေ၏[၄]၊ သဒ္ဓမ္မမင်းသားလည်း စိတ္တရူဋ္ဌ ကျော၌တင်ပို့သောကျေးဇူးကြောင့် ကြာရိုး, ကြာစွယ်တို့နှင့် အလွန်ပြည့်စုံသာယာသော[၅] အချင်းယူဇနာတရာရှိသော[၆] သုစိဂိမ္ဗာန်ရေကန်ကို[၇] အပိုင်စားပေးပြီးလျှင် ရေသတ္တဝါအပေါင်းတို့ကို[၈] အစိုးရသော စိတ္တရူဋ္ဌရာဇာအမည်နှင့် လိပ်မင်းဖြစ်ဘူးလေသည်၊ မဏိမေခလာနတ်သမီးကိုလည်းရွှေနန်းလျောင်းမတော်ဦးဝယ် တပင်တိုင်နတ်နန်းဆောက်၍မပြတ်ရှိသေစွာကိုးကွယ်ထားလေသတည်း[၉]။

သည်ဥပမာများကိုစာနာပုံနှိပ်၍[၁၀] စိတ္တရူဋ္ဌသော်မှဤကဲ့သို့ဖြစ်လေမူ[၁၁] ဇမ္ဗူဒီပါတကျွန်းလုံး အရှင်ဖြစ်သော မင်းသား၏ အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်ရွက်သူမှာ ဆိုဘွယ်ရာမရှိပါပြီ၊ သီဟာရီကာ စနစ်၍ လျှောက်ကြဘူးသော အရာကို တခါတကြိမ်လောရလျှင် သဘောစိတ်ကျအောင် ပျောင်းပျသွယ်ဝင်လိမ့်မည်-ဟု ပညာရည်[၁၂] ဆန်းပြားချက်ကိုထောက်၍ နောက်လျှောက်မည့်အရေးကိုတွေးလျက် စိတ်ချပါတော့မည်၊ ယုံကြည်ကေန် အရှင့်ထံသို့[၁၃] ကျွန်တော်တို့ရောက်လျှင် ယခုပင်ကြွလာပါတော့ ဟူ၍အခွင့်သာယာခဲ့သောအကြောင်းကိုသံတော်ဦးတင်သည်ဖြစ်မှလည်း

၁။ နေရာက-ဗ။
၂။ သမုဒ္ဒရာဝသို့ဆင်းခဲ့၍-စ။
၃။ ကတိဝန်ခံချက်ဖျက်ရာသလော ဟု-စ။
၄။ ဖန်ဆင်းပို့လိုက်၏-ဗ။
၅။ ပြည့်စုံရာသော-စ။
၆။ အချင်းယူဇနာရှိသော-ဗ။
၇။ သုစိဂိမ္ဗရေကန်ကို-ဗ။
၈။ အပေါင်းကို-ဗ။
၉။ မပြတ်ရှိသေ စာရေတင်ပို့ ထားလေသတည်း-စ။
၁၀။ နားနာပုံနှိပ်၍-စ။
၁၁။ စိတ္တရူဋ္ဌမျှ သည်မျှခန့်ဖြစ်လေမူ -ဗ။
၁၂။ ပညာရှင်-စ။
၁၃။ အရှင့်ထံကို-ဗ။

ရွှေမေတ္တာစုံမက်ရွှေမျက်နှာတော်ရကြမည်ဟာရပ်ထည့်ပါဦး၊ထူးထူးမရှိ မသိမသာ[၁] စကားများကို လျှောက်ထားထည့်ရလျှင် အရှင်ရာဇဝတ်မလွတ်ပြီ၊ဆက်ဆက်ထိပ်ထက်မီးစု အမှုမကုန်ရှိလျှင်[၂] သိသိမွမွ ကျေရတော့မည်ပင်[၃]၊ အဆွေခင်ပွန်းကောင်းကို မကြုံတော်ကြုံရပေ၍[၄] မရှင်တို့ကို[၅] အကျွမ်းဝင်မိကြထည့်သောကြောင့် သတိမပျက် အသက်ရှုများဖြောင့်ပါတော့သည်၊ နောက်တခါ ကျွန်တော်ကိုလာရချေလျှင် ရွှေကိုယ်တော်ပါလာမည် မချွတ်ပြီ၊ ညီညီမျှသာ,ဟိုမှာ,သည်မှာကိုပညာကို[၆]မှန်းထား၍အလားသင့်ကြအောင်[၇]ရွက်ဆောင်စီရင်ပါမှတိုးဝင်ကျိုးနပ်ပမည်-ဟူ၍[၈] ပညာဟာသကဆိုသော် ပဒုမရာဂကလည်း "နွေရာသီစ ဂိမ္ဗန္တရတု[၉] ရွက်နု,ရွက်ညောင်း တပေါင်းမာသ ရောက်မှပွင့်ရန် ဝတ်ဆံသီဂီ ရွှေသရဖီမည်သောပန်းကို ရွှေနန်းတော်မှာသုံးဘို့ တန်းဆောင်းမုန်းဆီလက ပန်ရဆင်ရအောင်[၁၀] လက်ဆောင်ဆက်စရာ ယူခဲ့နိုင်လျှင် ထွဋ်ခေါင်အဖျား အရှင့်သားကို သွေးဆောင်ခဲ့ပါတော့၊ အခွင့်သာအောင်[၁၁] လျှောက်ပါနှင့်ရတော့မည်"ဟုဆိုသော် လူပျိုတော်ပညာဟာသက (ဆီးတဲ့၍)[၁၂] နေရာတွင် သာ၍ယုံမှတ်ရအောင် လက်ဆောင်တော်ပန်းများနှင့် စကားချိန်းချက်သည်မှာ အခွင့်သာအံ့သောအရေးရောက်၍ ဝမ်းမြောက်ပါလှတော့သည်၊ နေပြည်တော်မှာ စံတော်မူသောအခါ ရေသဖန်းပင်တပင်ကို ယခုပင့်ပွင့်ရမည်၊ ရွှေအာဏာတော့်ထားလျှင် ကားကားဆင့်ဆင့် ပွင့်ထည့်ရသောဇာတိကို မျက်စိထင်ထင် ရှုမြင်ဘူးရ၍ အလိုတော်ရှိကြလျှင် သရဖီမာလာကို[၁၃] ရမည်ကေန် ချိန်မတန် ချိန်တန်သည်-ဟူ၍အယူတော် မစွဲလမ်းကြပါနှင့်[၁၄]၊တခါတကြိမ်တုံသော်

၁။ မရပ်တည်ပါဦး ထူးထူးမရှိ မသိသာ-ဗ။
၂။ ဆက်ဆက်လိပ်တက် စီစုအမှု မကုန်ရှိလျှင်-စ။
၃။ ကျေတော့မည်ပင်–ဗ။
၄။ ကြုံရချေ၏–ဗ။
၅။ မင်းလှရှင်တို့ကို–ဗ။
၆။ သည်ကိုမှာသည်ကိုပညာ–စ။
၇။ အမှားသင့်ကြအောင်-ဗ။
၈။ တိုးဝင်ကျိုးနပ်မည်ဟူ၍–ဗ။
၉။ ဂိမ္ဗရတု–ဗ။
၁၀။ တဆောင်မုန်းသည် လကိုပန်ဆင်ရအောင်–စ။
၁၁။ အခွင့်သာယာအောင်–စ။
၁၂။ ( )၍ကွင်းပိတ်အတွင်းရှိ အပိုဒ်(စ)မူ၌မပါ။
၁၃။ သရဖီမလ္လယကို-ဗ။
၁၄။ အယူစွဲလမ်းပါ-ဗ။

လည်း ဥယျာဉ်တော်မြောက်က ပိတောက်ပင်ကြီး[၁] မသီးဘဲနေရသည်[၂]၊ ကာလရှည်ပြီဖြစ်၍ သပြေပင်၌ သစ်ပင်ရှိသမျှကို[၃] တခဏချင်း ယခု သီးရမည်-ဟု[၄] အရိန္ဒမာလှန်ဖြင့်ခတ်လျှင်[၅] အပြွတ်ပြွတ် အခိုင်ခိုင်နှင့် အဆိုင်ဆိုင်စုဝေး၍ ခွေးသွင်ယင်နို့စို့သကဲ့သို့ သစ်သီးမျိုးအစုံ သီးရလေသည်ကိုထောက်လျှင် မှာတော်မူသမျှမှာ စိတ်ချတော်မူနှင့်ပါ၊ စေတနာတော်သန့်၍[၆] မနောကံဖြင့်တောင့်တလျှင် စိတ်တိုင်းကျ နေကြာအရှင်ကို သည်တခါ အရှင်မင်းသမီး[၇] အရေးတွင်မှ နှောင့်နှေးခဲယဉ်းသည် အချက်ကြောင့် စိတ်လက်ပင် ကျွန်တော်တို့ငယ်ကြလှပြီ-ဟူ၍ ဆိုပြန်သော် အပျိုတော်ကလည်း အမှုစက်၍ အနက်သမ္ဘန် ရွှေညဏ်တော်ချင့်မိအောင် လျှောက်သည်ကို ဘုန်းတောက်သောမင်းသား၏ အာဏာတော်ရှိန်နှင့် နှိမ်တော်မူကြဖြစ်လျှင်[၈] ကျွန်မတို့ကစုမှာ ဥပဒ်ရောက်ရပါတော့မည်၊ ဘုန်းရည်မြင့်မြတ် နေနတ်သားနှင့် လနတ်သားကို နှစ်ပါးဂဟော နဘောထပ်မိအောင် စွေစပ်ဆော်ရမည်-ဆိုသော်[၉] အလိုလို သိုင်းဝိုင်း၍ ကြိုမိတိုင်း လက်ချသည်ဆိုသကဲ့သို့ ခဏလွယ်ကာဘယ်မှာ ဖြစ်ထည့်ပါမည်နည်း[၁၀]၊ ဖြည်းဖြည်းကြိုစည်၍ ကြိုးရှည်နှင့်လှန်ထားသော[၁၁] သတ္တဝါကို ပါမှန်းမသိပါအောင် ဆိတ်စာစီင်သကဲ့သို့ နားဝင်အောင်ပျောင်းပျ၍[၁၂] ရမှ အကြောင်းသင့်မည်ကိုထောက်၍ မလျှောက်ဘဲမနေပြီဘူး၊ ညွတ်နူးသောစကားဖြင့် အရှင့်သားမှာသာ သံတော်ဦးတင်နှင့်ကြပါ၊ လျှောက်စရာရှိသမျှကိုလည်း ပျောင်းပျသွယ်ငင် နားဝင်အောင် လှည့်ပတ်ပါတော့မည်ဆိုပြီးလျှင်[၁၃] လူပျိုတော်၊ အပျိုတော်တို့သည် အထူးထူးအပြားပြား များစွာသောပုံစံနည်းနာတို့ကို နာသာလှယ်ပယ်[၁၄] သွယ်ဝယ်ပြောဆိုကြ၍ ညနေသို့တိုင် ရောက်လေသော်

၁။ ပတောက်ပင်ကြီးကို—ဗ။
၂။ မသီးဘဲနေလေသည်-စ။
၃။ သစ်ပင်တတာရှိသမျှ-ဗ။
၄။ တခဏချက်ချင်းပင်သီးရမည်-စ။
၅။ အရိန္ဒမာကြိမ်ဖြင့်ခတ်လျှင်-ဗ။
၆။ စေတနာတော်သန့်လှ၍—စ။
၇။ အရှင်သမီး-စ။
၈။ ဖြစ်၍-ဗ။
၉။ စေ့စပ်ရမည်ဆိုသော်-ဗ။
၁၀။ ဖြစ်တည့်ပမည်နည်း-ဗ။
၁၁။ လှန်းစားသော-ဗ။
၁၂။ နားဝင်အောင် ဖျောင်းမျှရမှ—စ။
၁၃။ လှည့်ပပါတော့ဆို၍-ဗ။
၁၄။ နာသာလှယ်ဖယ်-ဗ။

ဖွားဘက်တော် ပညာဟာသကလည်း လူပျိုတော် အစုအခြံအရံနှင့် ဂန္ဓမာမြို့ကထွက်လာ၍ နဝတတ်အိုင်နား ရွှေဘဝါးတော်အောက် ပြန်လေ၏။

ရုန္ဒကုမ္မာမင်းသားလည်းဖွားဘက်တော်လူပျိုတော်တို့နှင့်ဟေမဝန္တာတောက သစ်၊ကျား၊ခြင်္သေ့တို့ကိုဖမ်း၍ ရှုံးတမ်း၊ နိုင်တမ်း အစွမ်းချင်းစမ်းမည်-ဟု တကောင်နှင့်တကောင်ကို ကိုက်စေလျက် မောဟိုက်ပင်ပန်းသည်များကို သူ့ကျား၊ငါ့ကျား မှန်းထားကြ၍ တိုက်သည်နှင့် ပျော်ပိုက် ရွှင်မြူး၍နေစဉ်ဝယ် ပညာဟာသတို့ရောက်လာသော် အမေးတော်မရှိ၍ အခွင့်မသိနေရာတွင် ညနေဝင်ပြီဖြစ်သောကြောင့် ရတနာဆင်စွယ်နန်းသို့ ရွှေစက်ဖြန့်တော်မူသည်၊ အဆောင်တော်ဝဲပြန်မှာ ညီလာခံ၍ စမ္မယ်တော်မူစဉ် ကုန်ကုန်စင်စင် အခင်းကို မကြွင်းမကျန် ယဉ်ဟန်နဲဟန်နှင့် သလွန်တော်ရတနာမှာ လိပ်ပြာတော်ကလေး လေခတ်သောကြောင့်[၁] အင်္ကျီလက်လပ်လေလျှင်[၂] ငယ်စိတ်ငယ်လက်တော် ထွက်တော်မူလေသည်[၃] အကြောင်းများကို မချန်မထားသံတော်ဦးတင်သော် ဝရဇိန်လက်နက်သခင်မင်းသားလည်း အားပါးရတော်မူလှ၍ မောင်ဟာလူပညာဟာသ....[၄]မဟာဇေယျတို့ကိုကြားအောင်ပြောပါဦး-ဟု လက်ခုတ်၊လက်ပန်း[၅]များတီးပြီးလျှင် ကွမ်းရည်မြားသီးအောင် ရယ်ကြီးရယ်မောများနှင့်[၆] အားပါးရတော်မူ၍ ခုတင်ခုမေးတော်မူမှ ကြည်ဖြူဦးနှိမ် အကြိမ်ကြိမ် သံတော်ဦး တင်ရလေသည်။

ဂ။ ဝေဠုမြတ်စွာမင်းသမီး ဖျော်ဖြေခန်း

ပဒုမသိင်္ဂီနှင့် ရာသီမုတ္တာတို့မှာလည်း လသာနေဝင်ကျော်မှပတ္တမြားနန်းတော်သို့ ဝင်ကြလေသည်နှင့်[၇] ရွှေစတိလှေကား နဂါးလိမ်၊ ကိန္နရာ

၁။ လိပ်ပြာတောင်ကလေးခတ်သောကြောင့်-စ။
၂။ အင်္ကျီလပ်လေလျှင်-ဗ။
၃။ ငယ်လက်တော်ဆွတ်လေသည်။-ဗ။
၄။ မောင်ပညာဟာသ-စ။
၅။ လက်ခုတ်-လက်ဘက်-ဗ။
၆။ ကွမ်းရေတော်သားများ သိအောင် ရယ်ကြီးရယ်မောနှင့်-စ။
၇။ ဝင်ကြသည်နှင့်-စ။

အတောင်ရှက်သော မုတ်တက်စောင်းတန်း[၁] က တက်လေသော် ဝေဠု မြတ်စွာမင်းသမီးမှာလည်း ရတနာပြာသာဒ်မှာနဝရတ်ပြတင်းလေးညွှင်းခံ တံခါးတွင်ကိုးပါးသောကျောက်စုံတို့သည် ရွှေဖရုံသီးတပိုင်းလောက်ကို[၂] မြှောက်ကညီညီ[၃] စီသည်အဝ[၄] မြအတွင်းခံ[၅] ပြင်စိန်ရံသော[၆] ဝဲပြန်ရှစ်မျက်နှာနှင့် ပလာနန်းတော်ပြာသာဒ်အောက်တွင် ကဓတာက်ပွင့်အဆင်းနှင့်တူသော[၇] ရောင်ဖြူကမ္ဗလာစစ်ကဲ့သို့[၈] နူးညံ့လှစွာသောရွှေနေရာအလယ်တွင် ရွှေနွယ်ဝင်းလျှံ သက်တံထမီညွန့်ကို[၉] ခါးတွင်တွန့်တွန့်ကလေးချီး၍[၁၀] မြကြိုးရစ်သီ အင်္ကျီနတ်သမီးချုပ်နှင့် ဖေါ့ရုပ်ကလေးသဏ္ဍာန်ခြွေရံ အပေါင်းအလယ် စမ္မယ်ပျော်မွေ့စဉ်တွင်—

အယဉ်အနု[၁၁] ရှင်မှူ,ရှင်ရန်တို့ကိုဟေမမလ္လာ,ဝဏ္ဏာဇောတ[၁၂] ဟေမဝေလာ,နေဇာတို့တစုသည်တူရိယာအငြိမ့်ကိုတစိမ့်စိမ့်တီး မှုတ်၍ စည်တုပ်, ပုံသာ[၁၃] တူရိယာတယော, သာမောမိကျောင်း (စောင်းငြင်း ပတ္တရားတို့ဖြင့် ရွှေနားတော် သွင်းကြသော်)[၁၄], စောင်းငြင်းချီသာ,တေးတျာ,ကြိုးသံတို့က မြည်ကြသည်မှာကြာ ချပ်ရံ အငုံမှာဝတ်မှုန်တွေစုသကဲ့သို့ အနုအတွဲ့, အနွဲ့ အယိမ်း, အတိမ်းအပျောင်းနှင့် အယဉ်ပေါင်းစုရုံးသော[၁၅] တနန်းလုံးသခင် ထိပ်ခေါင်တင်ရွှေသားကိုယခုများအနွယ်တွင်[၁၆] ဘယ်ပြည်,ဘယ် နိုင်ငံကရွှေနန်းရံအရှင်သားသည်ပျော်ပါးနွဲ့မှို၍[၁၇] စိန်စီသည့်နန်း ရိပ်နှင့်ပတ္တမြားစီသောသလွန်တော်ပေါ်မှာ[၁၈] ပါးတော်ချင်းအပ်

၁။ အတောင်ရှက်သော စောင်း တန်း—စ။
၂။ အပိုင်းများလောက်ကို—ဗ။
၃။ မြှောက်ကာညီညီ—စ။
၄။ စီသည်အရ—စ။
၅။ မြအတွင်းခံ—ဗ။
၆။ ပြင်ပက်စိန်ရံသော—စ။
၇။ ကံ့ကော်ပွင့်အဆင်းနှင့်တူ သော—စ။
၈။ ရောင်ဖြူလာသစ်စကဲ့သို့—ဗ။
၉။ သက်တန်ပိတ်ညွှန့်ကို—ဗ။
၁၀။ ခါးတွင်တွန့်ချီ၍—စ။
၁၁။ အရင့်အနု—ဗ။
၁၂။ ဝဏ္ဏဇောတ—စ။
၁၃။ စည်ဆုတ်ပုံသာ—ဗ။
၁၄။ ( )၌ ကွင်းပိတ် အတွင်းပါ သော အပိုဒ်များ (ဗ) မူတွင် မပါ။
၁၅။ စုရုံးသော်—ဗ။
၁၆။ အနွယ်တွင်—စ။
၁၇။ နွဲ့မှိုသည်နှင့်—ဗ။
၁၈။ ပတ္တမြားသလွန်တော်ပေါ် မှာ—စ။

ကြလို့[၁] ထပ်ကာရွှေရင် စံရှင်ခိုက်များကို ထံပါးတော်ခြေရင်းက လေညှင်းယပ်ခတ်စမ်းချင်လှတယ်-ဟူ၍[၂] အသံချို အသံသာနှင့် တေးတျာဖွဲ့၍ နေကြစဉ်—

အပျိုတော်ပဒုမသိင်္ဂီ,ရာသီမုတ္တာတို့ ရွှေတော်သို့ ရောက်လာသော်- ရိပ်ကာပျောင်းပျလျက်[၃] သာလှသောအသံကလေးနှင့်[၄] အမေးတော်ရှိ သည်မှာ"နံနက်က ထွက်ကြသည်၊ ညမှယခုဘာပြုလို့ ဝင်လာရသနည်း" ဟု အပြစ်တော်တင် မိန့်တော်မူရာတွင်[၅] ရာသီမုတ္တာက "ဘုရားကျွန်မတို့ မှာ နေရာနေမိ သတိမရ၊ ညဖြစ်သည်,နေ့ဖြစ်သည်-ဟူ၍ စွဲယူမချင့်နိုင် အောင် ဗျာလိုင်၍ရတက်များသောကြောင့် ထံပါးတော်ကိုမရောက်နိုင်ပါ၊ ဘယ်မှာတွေဝေ၍ နေမိကြောင်းများကို မလျှောက်ထားတတ်အောင်ရှိပါ သည်ဘုရား"ဟူ၍ သံတော်ဦးတင်သည်[၆]။

မင်းသမီးက"မင်းကြီးသက်ရှယ် နုနယ်လှသေး၍ အကလေး[၇] ဘာသာ ရတနာရွှေနန်းတွင်းဝယ် ယင်မင်း[၈] ကစားသည်တသွယ်,စယ်တောက်လို့ အလဲလဲ,ဖရိုက်အတန်တန်[၉],ပျော်ရန်ပျော်မှုနှင့် ငယ်မူ့ဘာသာ[၁၀] နေကြ ကို[၁၁] မနက်က ဝင်းပြင်သို့ ထွက်ကြသည်၊ အိမ်ကပြန်လာသော် ဘယ်မှာ နေကြောင်းကိုလည်းမသိ၊ သတိလည်းသူမရ၊ ယခုမှ နန်းထက်သို့ တက် လာသည်၊ ငါမယုံချင်ပါဘူး၊ ပဒုမသိင်္ဂီနှင့် ရာသီမုတ္တာတို့ကို အမယ် မဟာသာလက စကားစပေါ်အောင် မေးရမည်"ဟူ၍[၁၂] မျက်ရိပ်ပေး လိုက်သော် မဟာသာလလည်း အစဉ်ကပင်နှုတ်ချော်၍[၁၃] ရယ်တော်မူစ ရာပြု[၁၄] တတ်လှသောကြောင့် မိန်းမချင်းချင်းကို အကြွင်းအကျန်မရှိ "အမိ အမယ်.... ဘယ့်နှယ်များဖြစ်ပါစ[၁၅]၊ မူလချွတ်ယွင်း မျက်တွင်းများ

၁။ ကပ်ကြလို့—စ။
၂။ လေညှင်းရပ်ခံချင်လှတယ် ဟူ၍—ဗ။
၃။ ယိန်းကာဖြောင်းဖြလျက်—ဗ။
၄။ အသံကလေးများနှင့်—ဗ။
၅။ မိန့်တော်မူလျှင်—စ။
၆။ သံတော်ဦးတင်လေသော် —စ။
၇။ ကလေး—စ။
၈။ ရစ်မင်း—ဗ။
၉။ အဖန်ဖန်—ဗ။
၁၀။ ငယ်သူ့ဘာသာ—ဗ။
၁၁။ နေကြပါသည်ကို—စ။
၁၂။ မေးတော်မူရမည်ဟူ၍—စ။
၁၃။ နှုတ်သော၍—စ။
၁၄။ ရယ်တော်မူရာ—ဗ။
၁၅။ ဘယ်နှင့်များဖြစ်ပါစမ့်—ဗ။

ချောင်ပါပြီ၊ ပလီလို့တကယ် ငယ်ငယ်နုနုက လူကြီးလူမ သင်းဝင်လို့ ကျွမ်းကျင်ကြပြီလား၊ဟာမာ-ပြစမ်းတဲ့[၁]'' ဆိုပြီးလျှင်[၂] ''အလို…သူ့မေးအောက်[၃]တမိုက်လောက်အကွာတွင် ဆိတ်ရာဆွရာရှိပါဘုရား''ဟုတချီချီတသောသောနှင့် ရယ်မောကျီစား၍[၄] အထပ်ထပ်သာ မေးရာတွင် ရာသီမုတ္တာက''မုန်းစရာအမယ် မှာသူငယ်သော်ရောရောင်၍[၅]ထောင်တန်သည့်အရေးကို ရယ်သွမ်းမသွေးနေပါနှင့်''ဟု[၆] ဆိုလေသော် အထိန်းတော်မဟာသာလက ''ဝေါ်သီတန့်သာကို ယမန်ခါရှေးပကတူးက ပေးဘူးသော ဝရဇိန်လက်နက်သခင် မင်းသား၏စကားကို လျှောက်ထားစရာပါဟန်လက္ခဏာရှိချေသည်'' ဟုသတိရ၍ဤကဲ့သို့သံတော်ဦးဘင်၏။

''ပဒုမသိင်္ဂီ,ရာသီမုတ္တာတို့ကို စုံစီနဖာမေးစစ်ရမည့်-အမိန့်တော်ရှိ၍ စေ့ငုစေ့ငု စစ်ကြောပါသော် မပေါ်မရပါ၊ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာနှင့်ဗျာပါသောကများကြဟန်ရှိပါဘုရား၊ အခြားသူတို့အရေးကြောင့် ပူဆွေးနွမ်းနယ် တကယ်စိတ်များဟန်ရှိပါသည်ဘုရား''ဟု မဟာသာလက လျှောက်ရာတွင်''အခြားသူတို့ကိစ္စအမှုနှင့်ဘာပြုလို့သူတို့ညှိုးငယ်ရသနည်း၊ပြောစေပြောစေ''ဟု အထပ်ထပ် အမိန့်တော်ရှိသော် ရာသီမုတ္တာက ''ကျွန်မရို့မှာ ထိပ်မှာထားတင်[၇] အရှင်တပါးကိုသာ ကိုးကွယ်ရာ ရှိသည်ဖြစ်၍ အခြားအလွတ်သူတို့ကြောင့် စိတ်ပူခြင်းမရှိပါပြီ၊ အရှင်နှင့်နီးသောအမှုကြီး,အမှုမြတ်တို့ကို ပြတ်ပြတ်သားသား ညွှတ်တွားရှိခိုး အကျိုးတော်အောင်မြင်အောင် မရွက်မဆောင်နိုင်သောကြောင့် အရှင်ကောင်းကျွန်မဟုတ်သကဲ့သို့ ရှိရလေသည်-ဟု နေသမျှ, ထိုင်သမျှပင် သောကရတက်များ၍အလကားပင်ပန်းတော့သည်''-ဟုလျှောက်လေသော် မင်းသမီးက ''ရိပ်ကာ,ဝဲကာ မြွက်ကာ[၈] သည်နှယ်သာစ၍ ပြောကြလျှင် တွေးတော၍ မကြံစည်နိုင်ပါ၊ ဘယ့်နှယ်ဟာဘာပြုလို့ ဘယ်အမှု, ဘယ်အခင်းရှိသည်-ဟု လင်းလင်းပြောကြပါမှ[၉] စည့်စည့်ရှားရှား[၁၀]နားပါးလည်ရတော့မည်

၁။ အမားမြဲဆန်တဲ့-ဗ။
၂။ ဆိုပြန်လျှင်-စ။
၃။ အလိုသူ့အောက်-စ။
၄။ ရယ်မောကစား၍-ဗ။
၅။ သူငယ်ပေါ်ရောင်၍-စ။
၆။ ရယ်သွန်းတော် မသွေးပါနှင့်ဟု-စ။
၇။ ထိပ်ထားတင်-ဗ။
၈။ ရိပ်ကာ မြွက်ကာ-စ။
၉။ လင်းလင်းပြောကြပါမူ-စ။
၁၀။ စည်စည်ကားကား။

ငင်''ဟူ၍မိန့်ပြန်သော် ရာသီမုတ္တာက အဓရေးအရာကိုသတင်းရလျှင် အရှင်ကောင်းမှ[၁]ကျွန်ကောင်းမည်ကိုရည်၍ သင့်သည်, မြတ်သည်ကို ကြံစည်လျှောက်ထားသော်လည်း ရွှေစိတ်သွားနှင့်ညီခဲ့လျှင် ပြီပြီဆိုဘွယ်ရာမရှိပါ၊ ထိပ်ချာထိပ်ထား[၂] ရွှေနားမနာပျော်၍ မာန်တော်ပေါက်ချေလျှင် လျှောက်မိသည်အတွက်ကြောင့် အမှုခက်ရောက်တတ်လှပါသည်၊ ငြည်တည်တုံ့တုံ့ ဆိုင်းငံ့၍လျှောက်စရာကို ဥပမာရှိပါ၏၊ သတိထားတော်မူမိအောင် ဘုရားကျွန်မတင်ပါမည်။

အရှင်မာန်ပေါက် အလျောက်ဘေးဖြစ် ပုံပြင်ဝတ္ထု

ရှေးသရောအခါ[၃] ပေါက္ခရဏီ[၄]မည်သောရေကန်၌ အဠုနီ[၅]မည်သော ရွှေဟင်္သာမသည် ခြွေရံငါးရာနှင့်တကွ အမြဲစံပျော်စမှတ်ပြု၏၊ နိယဝတ္တမည်သောရွှေကြိုးကြာမင်းလည်း များစွာသော ခြွေရံနှင့် သဗ္ဗကာလရေကန်[၆] အစဉ်ပျော်ပါးကျက်စားစမှတ်ပြု၏၊ တရံရောအခါ ပေါက္ခရဏီရေကန်က ဥယနီ[၇]ဟင်္သာမငယ်သည် မုန်တိုင်းလေပြင်းသည်းထန်စွာလာရာတွင် လန့်၍ပျံမိလေသဖြင့် ပေါက္ခရဏီရေကန်၌ရှာ၍မတွေ့နိုင်သောကြောင့် သဗ္ဗကာလရေကန်သို့ရောက်လေသော် ငါးပါးသောကြာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သည်ဖြစ်၍[၈] နပျိုသာယာလှသောကြောင့် ကြည့်ရှုမွေ့လျော်၍နေစဉ်နိယဝတ္တရွှေကြိုးကြာမင်းသည် ဟင်္သာမငယ်ကို မွေ့လျော်စေခြင်းငှါ[၉] မေတ္တာစကားဖြင့်မေးသော်-ဥယနီဟင်္သာမငယ်က''ရွှေကြိုးကြာမင်း…အဠုနီရွှေဟင်္သာမသည်အခြံအရံငါးရာနှင့်တကွပေါက္ခရဏီရေကန်တွင်ရှိပါ၏၊ထိုသူသာလျှင် ရွှေကြိုးကြာမင်းနှင့် ထိုက်တန်သည်''ပြောပြီးသော်မိမိနေရာပေါက္ခရဏီရေကန်သို့ ပျံသွားလေ၏[၁၀]။

နိယဝတ္တရွှေကြိုးကြာမင်းလည်း ထိုစကားကို ကြားရသည့်နေ့မှစ၍မမွေ့မလျော်နိုင်အောင် စိုက်ခေါ်[၁၁]တသခြင်းရှိသောကြောင့် တနေ့သ၌

၁။ အရှင်ကောင်းလျှင်-စ။
၂။ ထိတ်ထား-စ။
၃။ ရှေးသောအခါ-ဗ။
၄။ ပေါရဏီ-ဗ။
၅။ အဠုလီ-စ။
၆။ သဗ္ဗကာဠရေကန်-ဗ။
၇။ ဥရနီ-စ။
၈။ တန်ဆာဆင်သည်ဖြစ်၍-ဗ။
၉။ မွေ့လျော်လိုခြင်းငှါ-ဗ။
၁၀။ ပျံပြန်လေ၏-ဗ။
၁၁။ စိတ်မျှော်-စ။

သော် ကြိုးကြာအခြံအရံငါးရာနှင့်တကွ ပျံသွားကြလေ၍ ပေါက္ခရဏီရေကန်သို့ရောက်ခလသော်[၁] ဆင်း၍ ကျက်စားကြလေ၏[၂]၊ အဥ္ဆနီဟသ်ာမလည်း“ထိုရေကန်မှာကြိုးကြာတို့ကျက်မစားလာ[၃]နှင့်”ဆိုသော် ကြိုးကြာမင်းက“အဆွေဟသ်ာမ····သင်တို့ရေကန်ထက် အလွန်နုပျိုသော သဗ္ဗကာလရေကန်သည်ကြာငါးပါးဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်၏၊ ထိုရေကန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူလိုက်၍ ပျော်မွေ့ပါလေ့”ဟု ခေါ်သော် အဥ္ဆနီဟသ်ာမလည်း“ကြိုးကြာနှင့်ဟသ်ာတို့အမျိုးကွဲပြားကြသည်၊မလိုက်ချင်”ဟုဆိုသော် ဥယနီ[၄]ဟသ်ာမငယ်က “ယမန်တွင်လေပြင်းလာ၍ လွင့်ပါသောကြောင့်[၅]သဗ္ဗကာလရေကန်သို့ရောက်ချေသည်၊ရေလည်းကြည်သင်းဟင်းရန့်,[၆]ရွှေကြာတို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်သော ရေကန်မြတ်သည် ထက်နတ်ပြည်မှာနန္ဒာကန်ကဲ့သို့ အလွန်သာယာနုပျိုသည်၊ နိယဝတ္တရွှေကြိုးကြာမင်းလည်း ခြွေရံများအလယ်တွင် စမ္ပယ်ပျော်ပါး၏၊ နှစ်ပါးအတူနေကြသော်ရွှေနှင့်မြကဲ့သို့ရှိတော့သည်[၇]၊သဗ္ဗကာလရေကန်သို့စံလျှင်လည်းစံ၊ သည်ရေကန်မှာ နေလိုလျှင်လည်းနေ၊ မိတ်ဆွေဖွဲ့တော်မူပါလော”ဟု သူ့သခင် အဥ္ဆနီရွှေဟသ်ာခကိုလျှောက်သော် “ကြိုးကြာနှင့်ဟသ်ာကို ပဇာဇာတ်[၈]တူရမည်နည်း”ဟူ၍ဥယနီဟသ်ာမကိုဟသ်ာမတွေအတောင်ဖြင့်ရိုက်ခတ်စေသည်၊လည်ဆစ်ပင်ကျိုးချေ၏၊နိယဝတ္တရွှေကြိုးကြာလည်း ကြိမ်ဖန်များစွာဖျောင်းဖျ၍ အခွင့်မရသော် သဗ္ဗကာလရေကန်သို့ပြန်လေ၏[၉]။

တရံရောအခါ ဗာရာဏသီပြည်က ဗလဗေဒမည်သောမုဆိုးသည်[၁၀] ပေါက္ခရဏီရေကန်[၁၁]သို့လာပြီးသော် ညွှတ်ကွင်းပိုက်ကွန်တို့ဖြင့်[၁၂] ဟသ်ာအပေါင်းတို့ကို ထောင်လေလျှင်[၁၃] နေ့တိုင်းမိသော ဟသ်ာကိုသတ်၍ ချက်ပြုတ်စားလေ၏၊ အဥ္ဆနီဟသ်ာမနှင့်တကွခြွေရံဟသ်ာတို့မြင်လေသော်

၁။ ရောက်ပြန်လေသော်—စ။
၂။ ဝင်၍ကြက်စားလေ၏—ဗ။
၃။ ကျက်စားမလာ—စ။
၄။ အူရဏီ-စ။
၅။ လွင့်သောကြောင့်—စ။
၆။ ရေလည်းကြည်လျက်ရှိသည်—စ။
၇။ ရှိတော့မည်-စ။
၈။ ဘယ်ဇာတ်-ဗ။
၉။ ပျံလေ၏။
၁၀။ မုဆိုးသည်လည်း—ဗ။
၁၁။ ပေါ်ရောဏာရေကန်—ဗ။
၁၂။ မြွားမြုံပိုက်ကွန်တို့ဖြင့်-ဗ။
၁၃။ ထောင်လေသော်—စ။

ပေါက္ခရဏီရေကန်တွင် မနေဝံ့၍ပျံကြလေ၏၊ရေမတွေ့လျှင် မမွေ့နိုင်သည်ဖြစ်သောကြောင့် သဗ္ဗကာလရေကန်သို့ဝင်၍ ကျက်စားကြလျှင် နိယဝတ္တရွှေကြိုးကြာမင်းသည် ကြာငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံသော ရေကန်အပြင်၌ ခြွေရံကြိုးကြာအပေါင်းတို့နှင့်[၁] နေသည်ကိုမြင်ရာတွင်မှ[၂] အဥ္ဆနီရွှေဟသ်ာမသည် ကရုဏာနှစ်သက်တပ်မက်သော[၃] စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နိယဝတ္တကြိုးကြာမင်းထံသို့ ခြွေရံဟသ်ာနှင့်တကွ အစဉ်ခစား မှီခိုသည်နှင့်[၄] နှစ်ပါးခမတ္တာ,စေတနာစုံမက်၍ အသက်နှံကြသော် ရွှေဖော်ကြိုးကြာအပေါင်းတို့အလယ်တွင် တင့်တယ် ထူးပြားစံစား၍[၅] မငြီးမငွေ့နိုင်အောင် အလွန်ပျော်ပါး၏၊ ထိုသို့စည်းစိမ်ကို[၆] ချမ်းငြိမ်း နှစ်သက်ရာတွင်မှ အဥ္ဆနီရွှေဟသ်ာမသည် ဥယနီဟသ်ာမငယ်အဖြစ်ကို အောက်မေ့မိ၍ နေ့တိုင်းတသက်သက်နှင့် စုံမက်ယူဆ နောင်တကြီးစွာ ရှိဘူးလေသည်။

“ဤဥယနီဟသ်ာမငယ်သည် အရှင့်၌ အကျိုးလိုသည်”ဟု[၇] အမှုလျှော်စွာလျှောက်၏၊ အရှင်မာန်ပေါက်လျှင် အလျှောက်ဘေး ဖြစ်ဘူးသည့်ကိုလျှောက်၍ လျှောက်စရာ, ထားစရာရှိသော်လည်း သတိနှင့်ဆင်ခြင်ရတော့သည်၊ နေခြည်နေရှိန်ကို (ပြတံဖြင့်မိုးကာလျှင် လွတ်ဘွယ်ရာသောအကြောင်းရှိ၏၊ အစိုးပိုင်သော အရှင်မင်း၏ အမျက်တော် ရှိသည်ကို မလွတ်နိုင်ရာ၊ကြောက်စရာ,လန့်စရာဖြစ်သောကြောင့်)[၈] ဝှက်ထားဝမ်းထဲ စွဲ၍ခနေရပါတော့သည်[၉]၊ ပြေလည်အောင်အခင်းကို မကြွင်းမကျန် သံတော်ဦးမတင်ဝံ့ပါ-ဟူ၍ ရာသီမုတ္တာက လျှောက်သော် မင်းသမီးက “အမယ်တို့ကို[၁၀]ဖြစ်လျှင် ငယ်ငယ်ကပင် အတူကြည်ဖြူ၍နေကြသည်ကို ကြီစည်တွေးတော[၁၁] ပြောရာပြောမိ စိတ်ရှိတိုင်းလျှောက်သော်လည်း ဘေး

၁။ အပေါင်းနှင့်-စ။
၂။ မြင်မှ-ဗ။
၃။ တပ်မက်ခမာသော ဗ။
၄။ အစဉ်ခစားရှိခိုးသည်နှင့်-စ။
၅။ ထူပြားစံစား၍-စ။
၆။ ထိုသို့သောစည်းစိမ်ကို-စ။
၇။ အကျိုးကိုလိုသည်ဟု-စ။
၈။ (   )ဤကွင်းပိတ် အတွင်းတွင်ပါသော အပိုဒ်များ (ဗ) မူတွင်မပါ။
၉။ ပြကာ ဝမ်းလဲစွဲ၍ နေရပါတော့သည်-ဗ။
၁၀။ အမယ်ရို့ကို—ဗ။
၁၁။ ကြီစည်တွေလာ-ဗ။

ရောက်အောင်တကယ် ဘယ့်နှယ်ကျွန်မပြုရက်ပါမည်နည်း[၁]၊ အပြစ်နည်းသောစကား၊ အကျိုးများသောအရာ ဘယ်မှာမဆို ပြောလိုသမျှ ပြောကြပါတော့"ဟူ၍ ငယ်မူငယ်ရာ ချိုသာသောအခွင့်ကိုလွှတ်၍ တီတီတွတ်တွတ်မိန့်တော်မူလျှင် ရာသီမုတ္တာက ရာသီလေးမြတ် ဖြောင့်မတ် တည်ကြည်သကဲ့သို့ အယူရှိပါလျှင် စုံစီနဖာမလျှောက်ဝံ့သော်လည်း[၂] တော်တော် သင့်သင့်အခွင့်ရိုးရိပ် တဆိပ်တပေါက် လျှောက်ဝံ့, ထားဝံ့ပါတော့မည်။

သာကြည်ထွေလာ လျှောက်ထားစရာ အချက်ရှိသည်မှာ နံနက်အခါက ဝင်းတော်အပြင်သို့[၃] ပဒုမသိဂီနှင့်ထိပ်တင်သံတော်ဦးဘင်ခဲ့၍ ခဏ ပင်ထွက်ပါသော်လည်း[၄] စတုသာခါ ဗိမာန်နှင့် သာလာယဗိမာန်တွင် ဆံလျှော်၍ပြီးသစ်စဖြစ်သောကြောင့်အမှတ်တမဲ့နေကြပါခိုက်ကိုနဝတတ်အိုင်နားမှာ ဆင်စွယ်နန်းစံသော ဝရဇိန်လက်နက်သခင် မင်းသားက "ထိပ်ထားဘို့ဆက်စရာ အာသာဝတီ နွယ်ပန်းကို[၅] ဆေးဒန်းမြင်းသီလာ တောင်က နတ်မောင်,နှမကို ခေါ်တော်မူ၍ ဆွတ်ယူချေရမည်[၆]" နတ်ပြည်သို့စေလိုက်ရာဇာနွှာသိကြားက[၇] "ငါ့သာ…လိုသည်ဆိုလျှင်ယူလေ့" ဟု ပေးလိုက်သော[၈] ပန်းပွင့်ကို တောင်ဇောင့်နတ်ယူ၍ လာသည်ကို[၉] စတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းကြီးသမီးက "အသင်နတ်ကြီး….အသင့်ပန်းကို ဘယ်နန်း,ဘယ်ပြည်သို့ ဆောင်ယူမည်နည်း"မေးသော်"ဂန္ဓမာတောင်ပေါ်ဝယ် ပတ္တမြားနန်းတော်နှင့်[၁၀] စံသောမင်းသမီးကို ဘုန်းတော်ကြီးလှသော ဝရဇိန်လက်နက်သခင်မင်းသားကလက်ဆောင်တော်ပါးစရာ စေတော်မူ၍ဆွတ်ယူခဲ့ရပါသည်"ဟု ပြောလျှင်"ဩော်….တို့သိပြီ၊ရမ္မဏီယပြည်က ဇာနွှာကုမ္မာမင်းသားသည်ပတ္တမြားနန်းသူကို ကြည်ဖြူလေးမြတ်သတဲ့လား" မေးလျှင် "မြတ်လေးမေတ္တာ, ကရုဏာသက်ကြောင်းကို"

၁။ ပြောရက်ပမည်နည်း-ဗ။
၂။ စုံစီနဖါ လျှောက်ဝံ့ ထားဝံ့တော့မည်-စ။
၃။ လျှောက်ထားစရာရှိသည်အချက်လည်း မနေ့က ပင့်ပြင်ကို-ဗ။
၄။ ထွက်ကြပါသော်-စ။
၅။ အာသာဝတီ နွယ်နီနတ်ပန်းကို-စ။
၆။ ဆွတ်ယူစေရမည်-ဗ။
၇။ ဇာနွှာသိကြားမင်းက-စ။
၈။ ပေးလိုက်သော်-ဗ။
၉။ သာ၍ယူသည်ကို-ဗ။
၁၀။ ပတ္တမြားနန်းတော်၌-ဗ။

ပြောမိ၍[၁] စတုမဟာရာဇ်နတ်မင်းကြီးသမီးက"နတ်ကြီးတို့သခင်အရှင်မင်းသားကို ရောင်ပြားရွှေလွှာ[၂] သည်စာကိုဆက်ပါလေ" မှာ၍ ဆက်လိုက်သည့်စာမှာ "အာသာဝတီပန်းကို[၃] ဂန္ဓမာနန်းသူ့ကို[၄] သနားတော်မူမည်ဖြစ်၍ ကျွန်မ ယူသိမ်းထားလိုက်ပေသည်၊ စော်ကားရမည်လား-ဟု အယူတော်ရှိ၍ မျက်ငြိုးထားတော်မူလျက်[၅] ရန်သူတစု စတုမဟာရာဇ်နန်းပေါ်ကို ပန်းတော်တောင်းမည် ကြွလာလျှင် စကြာရွှေဘဝါးကို ဆံဖျားနှင့်ပွတ်၍ မလွှတ်ဘဲထားရတော့မည်"စကားမှာစာကို ဇမ္ဗူရာဇ်ရွှေပြားမှာရေး၍ နတ်ကြီးတွင်ပေးလိုက်သော် ဘဝါးတော်အောက်[၆] ရောက်လာ၍ ဆက်စာကိုကြားသည်နှင့်[၇] "ပန်းမပါကြောင်းများကို" သံတော်ဦးတင်သော် "လက်ဆောင်တော် ဆက်စရာပန်းခတော်ကို မိန်းမမြင်တိုင်းမှာ[၈] ပေးခဲ့ကောင်းသလော"ဟူ၍[၉] ဇမ္ဗူရာဇ်ရောင်ပြားနှင့်မှာထားလိုက်သည့်စာများကိုဆုတ်ဖဲ့၍[၁၀] လွှင့်လိုက်ပြီးသော် နတ်ကြီးကိုဒဏ်ပေးလေသည်။

သွေးသားနှင့်ကျောပြင်မှာ မြင်သူမကြည့်ရက်အောင် နှက်လေသည့်အရာ နာကျင်လှသောကြောင့် နတ်မောင်, နှမထွက်၍ ပြေးလာသော် သာလာယ ဗိမာန်သို့ရောက်မှ နောက်ကလူပျိုတော်များ ခေါ်သည်ဆို၍[၁၁] လိုက်လာရာတွင်ယမန်အခါကကျွန်တော်မပန်းဆက်သွားလေသောအခါ မျက်နှာဝါးဝခဲ့သော[၁၂] ဖွားဘက်တော်ပညာဟာသဖြစ်သည်နှင့် ဇာစ်မြစ်ကိုမေးမြန်းလျှင်[၁၃] နတ်တန်,နတ်မိုက်ကိုရိုက်ဦးမည်နာနာ၊ဒဏ်ရာဇဝတ်မှ မလွှတ်နှင့်ဦး၊ မိန့်တော်မူသောကြောင့် ဖမ်းယူမည်လာရကြောင်းကို ပြောလျှင် ကျောမှာအနာက ရောင်သနှင့် နတ်မောင်,နှမတို့ ကယ်တော်မူကြပါ-ဆိုလျက်ငိုယိုသောအသံနှင့်တောင်းပန်တော်မူကြပါ-ဟုကျွန်မတို့

၁။ ပြောဆိုမိ၍-စ။
၂။ ရောင်ပြားရွှေလွှာ-မ။
၃။ အာသာဝတီ နွယ်နီ နတ်ပန်းကို-စ။
၄။ နန်းသူကို-ဗ။
၅။ ထားတော်မူလျှင်-စ။
၆။ ဘဝါးတော်အောက်သို့-စ။
၇။ ဆက်စရာကြာသည်နှင့်-စ။
၈။ မိန်းမမြင်တိုင်းကို-ဗ။
၉။ ပေးခဲ့ကောင်းသည်လားဟူ၍-စ။
၁၀။ ဆုတ်ဆွဲ၍-စ။
၁၁။ ခေါ်လေသည်ဆို၍-စ။
၁၂။ မျက်နှာပါးဝခဲ့သော-ဗ။
၁၃။ မေးမြန်းလျှင်-စ။

တစုကို[၁] ရှိခိုးလျက်တိုးဝင်မှီခိုလာသောကြောင့်ဝေဒနာပြင်းလှ၍ ကျွန်မတို့ သနားမိရာတွင် "သည်းခံပါတော့လူပျိုတော်မင်း" ဟု (အတင်းရော အခံမှုပညာဟာသကို)[၂] တောင်းပန်လျှင်"မင်းသမီးထံတွင်မကျန်မကြွင်း ဝပ်စင်းခစား စေတနာပွားများ၍ စိတ်ထားညွတ်ညွတ်[၃] အခွင့်လွှတ်တော်မူပါအောင် ရွှေနားတော်ကြား လျှောက်ထားနိုင်ကြပါလျှင် ချမ်းသာရာရပါစေတော့"ဟူ၍ဆိုသောကြောင့်[၄]အနာကသွေးပက်စက်ယိုကျရှာသော မောင်,နှမနတ်သားကို သနားကြည်ညွှတ်မိသည်နှင့်[၅]လွှတ်ပါ-ဟု[၆]မနေနိုင်သောကိစ္စကြောင့် အာမခံလိုက်မိသည်ကို သိထည့်အောင် သံတော်ဦးမတင်ဝံ့သည်တပါး,မလျှောက်မထားနေလျှင် ယွင်းသွေမှုသား ပြောကြားရာရောက်မည်တချက် နှစ်ဘက်ညှပ်အလိုလို ကိုယ်ကိုကိုယ်လျှင်[၇] ပူပင်အောင်ရှာ၍ မှာလိုက်ပေသည့် စကားများကိုမှ[၈]မချန်မထား မလျှောက်ထည့်ဝံ့ကြောင်း[၉] ပျောင်းနွဲ့ညိုးနွမ်း ပင်ပန်းစိတ်ညစ်ရပါတော့သည်-ဟု ရာသီမုဏ္ဍာက စေ့စုံစွာ သံတော်ဦးတင်လေသော်—

မင်းသမီးလည်း[၁၀] ရွှေနေရာသလွန်တော်ပေါ်ကပျောင်းတော်အိတော်မူလျက်[၁၁] ရွှေမျက်နှာခပ်ချိချိနှင့်ရယ်သလိုပြုံးတော်မူ၍[၁၂] အုံးတော်မှုတ်မှုတ်မှာ[၁၃] ညွှတ်လှသောရွှေလက်တော်မြတ်ကို ခပ်နွဲ့နွဲ့ထောက်ပြီးလျှင် ငြိုးငွေ့စရာစေတနာနှင့်[၁၄] ကျွန်မအတွက်ကြောင့် ရတက်တခု အမှုရေးရာ ပူဆာသောက ရှိရလေသကဲ့သို့ အမယ်တို့တစုမှာ[၁၅] လူကိုကျီစားရအောင်စကားပြစ်တင်ပေ၊ တတ်တိုင်း,

၁။ ကျွန်မရို့ကို—ဗ။
၂။ ( )၌ ကွင်းပိတ်အတွင်းရှိ အပိုဒ်များ(ဗ)မူတွင်မပါ။
၃။ မကျန်မကြွင်းမင်းသား၌စေတနာ မေတ္တာညွှတ်၍-ဗ။
၄။ ချမ်းသာရပါစေတော့ဆိုသော ကြောင့်-ဗ။
၅။ သနားကြည်ညှိမိသည်နှင့်-စ။
၆။ လွှတ်ပါလွှတ်ပါဟု-စ။
၇။ ကိုယ်ကိုကိုယ်ရှင်—ဗ။
၈။ မှာလိုက်ပေးလိုက်သည်စကား များကို-ဗ။
၉။ မလျှောက်တည့်ဝံ့သော ကြောင့်-ဗ။
၁၀။ မင်းသမီးသည့်-ဗ။
၁၁။ သလွန်တော်ပေါ်ဝယ် လျောင်းစက်တော်မူလျက်-စ။
၁၂။ ရွှေမျက်နှာ ချိချိကို ရယ်သလို ပြုံး၍-ဗ။
၁၃။ အုံးဝန်းမှုတ်မှုတ်မှာ-ဗ။
၁၄။ စေတနာနှစ်သက်၍-စ။
၁၅။ အမတ်စုမှာ-ဗ။

ရတိုင်း[၁]စကားစ မဖေါ်ပါနှင့်တော့၊ ယမန်တွင်[၂]ပန်းနှင့်ရွှေမဥ္ဇူကို တံချူနှင့်ချူစဉ်တွင် နေပူသောအရာမှာ ရွှေနံ့သာပေးလိုက်သည့်အတွက်ကြောင့်ပန်းဆက်လိုက်မိသည်၊မင်းသားကိုအားလုံးကပင်သွန်သင်လက်တို့ကြ၍ အနှိုမိုးပင်ကျွန်မဆီကို သီကာရီကာစန၍ စကားစသာကြားရပါတော့သည်[၃]၊ ပဒုမသိင်္ဂီနှင့်မယ်ရာသီမုဏ္ဍာတို့မှာ သီတာနဝတတ်အိုင်ခါးပန်းတွင်[၄] ဆင်စွယ်နန်းစံသောမင်းသားကြောင့် အလကားစိတ်ပူသည်ကို ကျွန်မကြောင့်ပူသည်မဟုတ်ပါ၊အခြားမှာသာသူ့အတွက်ကိုကျေးဇူးတင်ရမည်မခက်ပါလား-ဟု မင်းသမီးကဆိုသော်—

ပဒုမသိင်္ဂီက[၅] ထိပ်တင်ငယ်.... အရှင်မင်းသား[၆] ဆိုသည်မှာ ကိုယ်တော်ကသာမှ၍[၇] ဇမ္ဗူဒီပါအဝန်းနှင့် လေးကျွန်းနိုင်ငံကို နောင်ဖန်စိုးတော်မူ၍[၈] မောင်,မယ်နှစ်ပါး[၉] စံစားမွေ့လျော်ကြလျှင် ကျွန်မတို့သည် နှစ်လိုစုံမက် ရွှေစက်တော်ပါးက ထိပ်ထားကျေးဇူးတော်ကြောင့်သာ ရယ်ပြုံး,ရယ်ရွှင်အရှင်ကောင်းတိုင်း ကိုယ်ကောင်းလိမ့်မည် ရွှယ်ရည်စိတ်ထားနှင့် များများပင်သန်သော်လည်း[၁၀] ကံတော်နှစ်ပါးသည် စပ်ကြားမှာကြာ၍ မေတ္တာညွှတ်ရှုံး[၁၁] ရွှေဘုန်းတော်ဖန်ခဲလှသောကြောင့် ကြေကွဲလှပါသည်[၁၂]၊အလိုလို အလျှောက်အဆိုက ခက်သနှင့်မို့ စိတ်စက်ငယ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်၊တူမည်ဥပဒေကိုဖွေရှာ၍ရွေးချယ်ရလျှင်[၁၃] မလ္လာကဘားငယ်နှင့်ကျွန်မတို့သည် မချို့အောင်ပုံတူတော့သည်၊ ကြည်ဖြူသောနှလုံးဖြင့် ထိုထုံးစံကိုနာခံတော်မူပါဦး။

၁။ စကားဖြင့် တတ်ကြပါဗေ၊ တတ်ကြသည် အတိုင်း ဘိုင်း ဝိုင်းဖွဲ့ညား—စ။
၂။ ယမန်နေ့က-စ။
၃။ စနသောစကားများကိုသာ ကြားရပါတော့သည်-စ။
၄။ သီတာနဝဒတ်ကန်၌-ဗ။
၅။ ပဒုမ္မသိင်္ဂီလည်း—စ။
၆။ အရှင့်မင်းသမီး—ဗ။
၇။ ကိုယ်တော်ကသာ-ဗ။
၈။ နောင်ပံစိုးတော်မူ၍-ဗ။
၉။ အတူနှစ်ပါး-ဗ။
၁၀။ များများကြီးပင် သွန်သင်သော်လည်း-စ။
၁၁။ မေတ္တာသွယ်ရန်—စ။
၁၂။ ကြေကွဲ၍သာ-ဗ။
၁၃။ ရွေးချယ်လျှင်-ဗ။

နှစ်ဦးစပ်ကြား ဗျာပါများ ပုံပြင်ဝတ္ထု၊

ရှေးသောအခါ သန္တကမည်သော[၁]ချောင်းငယ်တခု၌ နာလိကာယ[၂] သိင်္ဂနိက္ခမ မည်သော ရွှေငါးရံ့ မောင်နှံသည် ခြွေရံအပေါင်းနှင့်မွေ့လျော်၏၊ တရံရောအခါ ကြီးစွာသောမိုးကြီးစွေ၍[၃] အကြေအညာချိုင့်ဝှမ်းရာအရပ်သို့ ရေအတိပြည့်လျှံသဖြင့် နာလိကာယမည်သောငါးရံ့မသည်[၄] ရှင်ပျမြူးထူး[၅] လှသောကြောင့် ချောင်းငယ်ထွက်ခုသို့ဝင်မိလေ၍ ဂစ္ဆာယမည်သော[၆] အိုင်ငယ်၌ ပျော်မွေ့စဉ်ဝယ်[၇] မိုးစည်းစိမ်သာကာလ ဂိမှန္တအချိန် သောင်တိမ်,ကမ်းတိမ်[၈] ပေါ်ထွန်းသည်နှင့် နာလိကာယ ငါးရံ့မသည် သန္တကမည်သောချောင်းသို့ ရောက်အောင်မလာနိုင်၍ ဂစ္ဆာယအိုင်ငယ်၌နေရလေ၏၊ သိင်္ဂနိက္ခမငါးရံ့မင်းသည်[၉] ငါးရံ့မကိုရှာလျက် စုန်ကာ,ဆန်ကာ သီတာရေပြင်၌ မမြင်,မတွေ့နွမ်းသွေ့မှုရာ ဗျာပါ တခုရှိလေ၏။

ငါးရံ့မမှာလည်း ဟိုက်မောတန့်ကာ[၁၀] လာရာ၌သာလမ်း၌ ကမ်းထိပ်မှာမေးတင်၍[၁၁] ပူပင်ညှိုးမြန်းတမ်းလျက်မပြေရှိလေကြသောကာလ[၁၂] မဏ္ဍုကမည်သောဘားသူငယ်သည် ဂစ္ဆာယအိုင်သို့ဆင်းလာသော် နာလိကာယကို မြင်၍ "အသင်သည်ကား ဥဗျိုင်း,တင်ကျီးအစရှိသောဘေးရန်တို့ကို မလေးမစား ကမ်းနား၌မေးတင်၍ အဘယ်ကြောင့်နေသနည်း" ဟု မေးသော် ငါးရံ့မသည်း မိမိအဖြစ်ပြန်ပြော၍ "အဆွေမဏ္ဍုက.... ငါ၏အကြောင်းကို သန္တကချောင်းသို့သွား၍ သိင်္ဂနိက္ခမငါးရံ့မင်းကို ပြောပါချေလော" ဆိုသော်[၁၃] မဏ္ဍုကဘားသူငယ်လည်း သနားလှ၍ သန္တကချောင်းသို့သွားလေ၍[၁၄]ငါးရံ့မမှာသည်အတိုင်းကိုစေ့စုံစွာငါးရံ့

၁။ သီတာမည်သော-ဗ။
၂။ နာရိကာရ-စ။
၃။ ကြီးစွာသောမိုးကြီးရွာ၏-စ။
၄။ နာရိကာယမည်သောငါးရံ့မင်းသည်-စ။
၅။ ရှင်ပမြူးထူး-စ။
၆။ ဂစ္ဆာမည်သော-စ။
၇။ ပျော်မြူးစဉ်ဝယ်-ဗ။
၈။ သောင်တိမ်ကမ်းထိုက်-စ။
၉။ ထိုနာလိကာယ ငါးရံ့မင်းလည်း-စ။
၁၀။ စိုက်ခေါ်တမ်းကာ-ဗ။
၁၁။ ကမ်းဆိပ်မှာမေးတင်၍-ဗ။
၁၂။ ပူပင်ညှိုးနွမ်းမြည်တမ်း အောက်မေ့လျက် မပြေရှိလေကြသောကာလ-စ။
၁၃။ ပြောပါချေစေသော်-စ။
၁၄။ သွားလေ၏-စ။

မင်းအားပြောလေသော် သိင်္ဂနိက္ခမငါးရံ့မင်းက "အဆွေမဏ္ဍုက.... အဆွေတို့အမျိုးအမည်ကား သာယာသောအသံကိုကျူးရင့်၍ ဟစ်ကြော်သော် မိုးခေါ်သောအသံမှတ်၍ မိုးနတ်ပဇ္ဇုန်တို့သည် က,ခုန်ရွှင်လန်းလျက်ရေပန်းရေပေါက် ဖျောက်ဖျောက်ရွာလာရသတည်း[၁]၊ အဆွေမဏ္ဍုကသည် ငါတို့နှစ်ပါးကိုသနားသဖြင့် အသံဟစ်ကြော်၍ မိုးခေါ်ခြင်းကိုပြုပါလော" ဟုဆိုသော် ထိုမဏ္ဍုကလည်း ငါးရံ့မနှင့်ငါးရံ့ဖိုကို ကြည်ညိုစုံမက်လှ၍ အတွက်ကိုယ်မှာမရှိဘဲ ပေါင်းမိအတူ ချစ်သူမိတ်ဆွေတွေ့စေချင်လှသောကရုဏာကြောင့် သံသာတကြော်ကြော် ခေါ်ပါ,ဟစ်ပါလျက်လည်း[၂]ရွာဆင်လာ၍ကာ အုန္နကာမှိုင်းကာပြိုတိုင်းပင် မဏ္ဍုကဘားငယ်သည် စပ်ကြားကအားနာ၍ သည်တခါအတူ ချစ်သူချင်း[၃]ပေါင်းမိပါစေ-ဟုမရပ်မနေကြိုးစား၍အသံတကြော်ကြော် ဟစ်အော်ဘန်များသဖြင့် အလာကားရင်ကွဲ၍ဆုံးဘူးလေသည်။

ဤမဏ္ဍုကဘားကဲ့သို့[၄] ထိပ်ထားနှင့်ဟိုသခင်ကို[၅] ကျွမ်းကျင်နှစ်သက် စုံမက်ကြည်ညို နှစ်ကိုယ်ဖက်ပိုက် စိတ်ကြိုက်ယှဉ်နွဲ[၆] မရောင့်ရဲရာ ရတနာ စည်းစိမ်ကို တင်းမတိမ်အောင် မွေ့သိမ်နှစ်ပါး စံစားကြည်ဖြူ အတူ ပျော်စေချင်လွန်းလို့ ပင်ပန်း၍စပ်ကြားက မင်းနှစ်ပါးအတွက်ကြောင့် စိတ်လက်များပူသည်ကို အခြားလူမသိအောင် အတွင်းရိ-ရိလှနဲ့ပြီ-ဟူ၍ ပဒုမသိင်္ဂီကလျှောက်သည်[၇]။

မင်းသမီးက သည်အရာကို မယ်ပဒုမသိင်္ဂီနှင့် မယ်ရာသီမုတ္တာတို့ဖြစ်လျှင် ဆင်စွယ်နန်းစံသော[၈] မင်းသားအကြောင်းကို ပျောင်းပျ၍ ကျွန်မထံမှာ ပြောလာသည်၊ အကြိမ်တရာလောက်မှ မကပါဘူး၊ ပျော်မြူးစေလို[၉] ဆိုသည်မှတ်၍သာ ရယ်ကာမောကာနေကြသည်၊ ယခုများ အရွယ်က[၁၀] ကျွန်မသည် စိတ်ကိုတဆိတ်ကလေးမှ မပေါက်ပါဘူး[၁၁]၊ ကြောက်ပါသည်, ရှက်ပါသည်၊ တခါတလေ ထွေထွေကျီစားသည်မှ

၁။ ကြလှာရသတည်း-ဗ။
၂။ ဟစ်ပါလျှင်လည်း-ဗ။
၃။ ချစ်သူနှင့်-စ။
၄။ ဘားသူငယ်ကဲ့သို့-စ။
၅။ ထိုသခင်ကို-ဗ။
၆။ စိတ်ကြိုက်ရှင်ပြ-စ။
၇။ ပဒုမ္မသိင်္ဂီက လျှောက်သည်တွင်-စ။
၈။ ဆင်စွယ်နန်းစံသည်-စ။
၉။ ပျော်မြူးစံလို့-ဗ။
၁၀။ ယခုများနွယ်က-ဗ။
၁၁။ မပေါင်းဘူး-ဗ။

ကျွန်မတိတ်တိတ်ကယ် စိတ်အထဲဆိုးပါသည်[1]၊ မြတ်နိုးစေတနာ,မေတ္တာရစ်နှောင်[2] သျှော်အောင်ချစ်သည့် သူများဖြစ်သောကြောင့် အောင့်၍အသက်ပြင်မထွက်ရအောင် ရယ်ဟရယ်ပြုံးနှင့် မျက်မှန်းမကျိုးဘဲ စိတ်ဆိုးခြင်းအရာကို[3] အရာမထင်စေရပါဘူး[4]။

စိတ်ကူးမိတိုင်း[5] ဝိုင်း၍သည့်နှယ် သွယ်ဝယ်ချီးကျူး တဦးကမြောက်, တယောက်ကတို့, တချို့ကပင့်, အဆင့်ဆင့်အုံညီ၍ ကိုယ်စီလှည့်ပတ် အထပ်ထပ်လျှောက်ဖန်များသောကြောင့် မှား၍တကယ်ငယ်စိတ် ငယ်လက်ထွက်မိသောအခါ မလိမ္မာကိစ္စ အစ်မတို့စကားကို ယောင်၍ နားထောင်မိသဖြင့် မေတ္တာသွယ်လှယ်[6] တကယ်ပင် ဟုတ်ကြကတဲ့ကို[7] အရှင်ဘုရားက လက်ဖျားမျှ ကျွန်မကိုမထိပေဘူး[8]၊ အစ်မတို့ကိုသာ[9] စပ်ကြားမှာ လမ်းတွင်၍ သွန်သင်ဖျက်ဆီးသူ ဖြစ်သည်-ဟု[10] အယူတော်ရင့်ရင့်နှင့် အခွင့်မလွှတ် ရာဇဝတ်ဒဏ်တော်ပေးလျှင် မြတ်လေးနှစ်သက် စုံမက်နှမြော သဘောတမ်းကြည်ညိုသည်ဖြစ်၍ ကိုယ်မှာသာ အပြစ်ရှိမည်ကို သတိကျွန်မ ယခုကပေးပါသည်-မင်းသမီးက ဆိုလေသော် ရာသီမုတ္တာသည်းမျက်နှာကိုအောက်ချ၍နေသောကြောင့်[11] ယောဟနမိတ္တာက "ဘုရားကျွန်မတို့တစုမှာ ကောင်းအောင်ပြုလျှင်လည်း အရှင်-ခုပင်ရာဇဝတ် မလွတ်အောင်ထားလျှင်လည်း သနားတော်မြတ်သာဖြစ်ပါတော့သည်"ဟု တင်လေသော်—

မင်းသမီးက "ကျွန်မမာန်ပေါက်၍ ရာဇဝတ်ရောက်မည် ဆိုသမို့လား၊ ဘဘုရားက အမျက်တော်ဝင်မည်၊ ဆင်ခြင်ကြပါ ချမ်းသာအောင်ဆိုသည်ကို သူတို့ကိုစိမ်းကား၍ ငြိုးထားမျက်လိုဘိုသည့်နှယ်ပင် ထင်မြင်ခဲ့ပြီ[12]၊ငါ့ကံငယ်[13]"ဟု မိန့်တော်မူသော်—

၁။ တိတ်တိတ်အထဲဆိုးဆိုးပါသည်-ဗ။
၂။ မေတ္တာရစ်ဖြင့်-စ။
၃။ စိတ်ဆိုးခြင်းသည်အရာကို-ဗ။
၄။ အရာမထင်ရပါဘူး-ဗ။
၅။ စိတ်ကြိမ်တိုင်း-ဗ။
၆။ မေတ္တာသက်လှယ်-ဗ။
၇။ ဟုတ်ကြသကဲ့သို့-ဗ
၈။ လက်ဖျားမျှ မတို့ရသေးဘူး--ဗ။
၉။ အမတို့ကသာ-စ။
၁၀။ ဖျက်ဆီးသူဟု-စ။
၁၁။ မျက်နှာ ကို ချ၍ နေ သော ကြောင့်-စ။
၁၂။ ထင်ပြန်ခဲ့ပြီ-ဗ။
၁၃။ မအောင့်-စ။

ယောဟနမိတ္တာက "ကိုယ်တော်စင်စစ် ချစ်၍ကြေနပ်မှန်သည်ကို ဝိရိယနှင့် ကျွန်မတို့မှာ ညှာတာထောက်ထားသည်ကို ခမည်းတော်ဘုရား အပြစ်တင်နိုင်မည်လား"ဟုလျှောက်ပြန်လျှင် "သမီးတော်ဖြစ်ရလို့ကျွန်မတို့ကိုပိုင်သည်ကို နိုင်အောင်ဘယ့်နှယ်ဆီးကွယ်ဖိထားနိုင်ရိုးလား" ဆိုပြန်သော် "ကိုယ်တော်မြတ်စေတနာနှင့်[1] မေတ္တာကြီးစည် လှည့်လည်စကား ဝှက်ထားမိန့်တော်မူပါက ရာဇဝတ်တော် ကင်းလွတ်လှပါသည်၊ ထောက်မ ကူညီမှသာတကား" ဟု[2] လျှောက်ထားပြန်သော် "အရှင်ဘုရား····စိတ်ထားမစွန်းငြိအောင်[3] အစ်မတို့က ဘယ်သို့ ဘယ့်နှယ်သွယ်၍ လျှောက်ထားစရာရှိလျှင်[4] သတိခုကရအောင် ပြောတဲ့ကြစမ်းပါ" ဟု မိန့်တော်မူသည်တွင် ယောဟနမိတ္တာက ထောက်မစရာအခင်းကို လင်းလင်းမတင်သာပါ၊ သိကာ ရိပ်ကာ ဥပမာ စကားရပ်ကိုသာ ပညာတော်ဟောင်းတွင်း လောင်း၍[5] ဆင်ခြင်တော်မူပါဘုရား၊ ပုံစံရှာ၍ တင်ပါမည်။

ဗာမိန္ဒစ်ပါးမြော မာယာဒေနှာ ပုံပြင်ဝတ္ထု

ရှေးသရောအခါ ရမ္မာပူရပြည်ကို အစိုးရသော ဗဟုသုတ[6] မင်းကြီးသည် စိတ္တဂန္ဓိမိဖုရားနှင့်နှစ်ပါးရွှေရင်ပျော်ရွှင် ရှင်နှဲသဖြင့် သမီးတော်တပါး ဖွားမြင်၏၊ အရွယ်ရောက်သော် ဆန်းပြားလိမ်မာ ပညာနှင့်ပြည့်စုံလှသောကြောင့် နန္ဒမာယာ-ဟုတွင်စေ၏၊ အဆင်းသဏ္ဌာန်သည်လည်းအလွန်အကြူးထူးပြားတင့်တယ်သောကြောင့် ခမည်းတော် ဗဟုသုတမင်းကြီးသည် ငါ့သမီးတော်လူနှင့် မထိုက်တန်-ဟူ၍[7] နန်းမတော်ဆောင်က အပေါက်ကိုဖေါက်၍[8] တမျက်နှာသော လှေကားနှင့် တံခါးတဝသာထားသော[9] တပင်တိုင်နန်းမြင့်ဆောင်၍[10] (ယောကျ်ား

၁။ ကိုယ်တော်စေတနာနှင့်-ဗ။
၂။ ထောက်မရည်မှာသာ စကားဟု-ဗ။
၃။ မစွန်းညိုးအောင်—ဗ။
၄။ အမတို့ကိုဘယ့်နှယ် သွယ်ဝယ်၍ ကျွန်မလျှောက်စရာရှိလျှင်-ဗ။
၅။ ပညာတော် ဘောက်ထွင်းလောင်း၍-စ။
၆။ ဗဟုသောတ-ဗ။
၇။ လူနတ်မထိုက်တန်ဟူ၍-စ။
၈။ အပေါ်ကိုဖေါက်၍-စ။
၉။ တဝသာထားသော—ဗ။
၁၀။ နန်းမြင့်ဆောက်၍-ဗ။

ကိုမမြင်သာအောင်) [၁] လုံ့စွာကာရံစေပြီးလျှင် ထိုမင်းကြီးလည်း သမီးတော်ကို ချစ်မြတ်နိုး လှသောကြောင့် နေ့တိုင်း,ညတိုင်း တပင်တိုင်နန်းသို့တက်၍ ကြည့်ရှုစမှတ်ပြု၏။

ထိုအခါ ဇေယျာဘူမိပြည်ကို အစိုးရသော နရာသဘမင်းကြီးနှင့် ကေသနီမိဖုရား, ရင်သွေးတော်ဇာနေယျမင်းသားကြီးသီလလျှင်ခမည်းတော်,မယ်တော်တို့၌ ခွင့်ပန်၍ ခြွေရံငါးရာနှင့်တကွ ရတနာရွှေ,ငွေတို့ကိုယူ၍ ရမ္မာပူရပြည်သို့သွားလေ၏၊ထိုပြည်သို့ရောက်လေသော်လျှောက်ပတ်သောနေရာက ဖွေရှာမေးမြန်း စုံစမ်းသည်နှင့် မင်းသမီး အထိန်းတော် ပဏာမကိုတွေ့လေ၍ စေ့စေ့စုံစုံ အကြောင်းကုန် ပြန်ပြောမှ [၂] လှပသောလက်ဆောင်ကိုပေး၍ "မင်းသမီးစိတ်ကျအောင် အမယ်လျှောက်ထားပါ၊ နောင်ခါ အထမြောက်ပါလျှင် စိတ်ရောက်သော နေရာနှင့် [၃] ကြီးစွာသူကောင်းပြုပါမည်" ဆိုသော် အထိန်းတော်ပဏာမလည်း အာမခံလေသည်နှင့် တပင်တိုင်နန်းသို့ဝင်ခဲ့၍ရောက်လျှင် တဆိတ်တပေါက်စကားကို တနေ့တပါး စ-နလျက် ပျောင်းပျစိတ်နူး အထူးထူးသော ပုံစံနှင့် ကြိမ်ဖန်များစွာလျှောက်လေလျှင် နန္ဒမာယာမင်းသမီးလည်း ဇာနေယျ မင်းသားကိုတပ်မက်မောသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ အခွင့်လွှတ်လျှင် အထိန်းတော်ပဏာမသည် မင်းသားထံသို့လာ၍ အရေးတော် သာခဲ့ကြောင်းများကို စေ့စုံစွာပြောသည်နှင့် သဘောစိတ်ညီညာသဖြင့် [၄] ခရီးလမ်းများကို ပုံဖမ်း၍ ပြသခဲ့ပြီးလျှင် နန်းတော်သို့ဝင်လေ၏။

ညဥ့်အခါသို့ရောက်သော် [၅] ဇာနေယျမင်းသားလည်း သန်လျက်တော်ကိုစွဲကိုင်၍ [၆] အထိန်းတော်မှာထားခဲ့သည့်အတိုင်းပင် သွားလေသော် တပင်တိုင်နန်းတော်သို့ရောက်လျှင် [၇] ကိုယ်တော်မြတ်ကို ရတနာရွှေကြိုးတို့ဖြင့်ဆိုင်း၍ [၈] နန်းကြမ်းပြင်ကိုဖွင့်ပြီးလျှင် မင်းသမီး အပျိုတော်များလည်း [၉]

၁။ ( )၍ကွင်းပိတ်အတွင်းပါသောအပိုဒ်မှာ (စ) မှတွင် မပါ။
၂။ ပြန်ပြောပြီးလျှင်-စ။
၃။ စိတ်ရောက်နေရာနှင့်-စ။
၄။ သဘောစိတ်ညီလာမည်-ဗ။
၅။ ညရောက်သော်-ဗ။
၆။ သံလျက်စွဲတော်မူ၍-ဗ။
၇။ နန်းတော်သို့ ရောက်အောင်-စ။
၈။ အောက်ကိုယ်မြား လွှတ်ကြိုးတန်းနှင့်-ဗ။
၉။ အပျိုတော်များသည်-စ။

မင်းသားကို ငင်၍ယူလေ၏၊ နန်းထက်သို့ရောက်လျှင် မပေါက်စကားမှာထားနှုတ်ပိတ်၍ ချစ်စိတ်နှစ်ကိုယ် ပျိုစဉ်,နုစဉ်က အရွယ်ရည်စည်းစိမ်ကို [၁] မွေ့သိမ်စမွယ်ကြသည်နှင့် ခမည်းတော်အကြည့်အရှု လာချိန်တန်လျှင် ပြန်ရာသောနန်းကြမ်းပြင်ကိုဖွင့်၍ ကြိုးဖြင့်ငင်ချသဖြင့် နေရာသို့တဖန်ပြန်လေသောခဏ၌ [၂] နန္ဒမာယာမင်းသမီးလည်း အမယ်ပဏာမ [၃] ကိုခေါ်၍ အထိန်းတော်မင်းသားသည်လက်ဖျားခြေဖျားကဆော့သနှင့် [၄] ချော့မော့၍လူကို [၅] စိတ်လိုတိုင်းစံရွေးလျက် အမွေးရနံ့ရှုလေသည်၊ ညည်းညည်းညူညူ ဆာပူညှိုးနွမ်းလှအောင် [၆] ပန်းဖြုံစ်လျှင်ညစ်ကရော့မည်၊ လူဖြစ်၍သာ မထောင်းတာ ကြွင်းကျန်ပါတော့သည်-ဟူ၍ အပျိုတော်များအလယ်တွင် ရယ်ရွှင်ပေါက်လွှတ် အမှတ်တမဲ့ ပြောနေကြစဉ် ခမည်းတော်ဗဟုသုတမင်းကြီးသည် သမီးတော်ကို ကြည့်ရှုမည်အလာတွင် မကွာများများ လှေကားဆီတခိုက ပြောဆိုသော အသံများကို ဆတ်ဆတ်ကြားတော်မူသည်နှင့်"ဘယ်ကမင်းသားမားမားဖျဖျဘယ်ကဘယ်သူ ဆောင်ယူ၍ [၇] ရောက်သနည်း"ဟု အလန့်တကြား နန်းပေါ်သို့တက်၍ ရှုတ်တရက်မေးတော်မူသော် [၈] သမီးတော်နန္ဒမာယာက"မျက်နှာမပျက် ငြိမ်သက်သောဇာနေ္ဒနှင့် [၉] ဖွေဖွေရှာရှာ ရတနာသလွန်တော်ဝယ် အိပ်ပျော်ရင်းစမ်းမိသော် မရှိမတွေ့မှလန့်၍သွားသည်နှင့်နိုးရပါသည်" ဟု အလျင်အမြန် သံတော်ဦးတင်ထည့်သော် ခမည်းတော်ဗဟုသုတမင်းကြီးလည်း အိပ်မက်မြင်သည့်အလား မေးတော်မူ၍သာ သညာတင်၍ဆိုသူကို မသိလိုသောအဖြစ်နှင့် [၁၀] မစစ်မကြောဘဲ သဘောကြေနပ်၍ အမှတ်မထင်သာ [၁၁] စံရာနန်းတော်သို့ ပြန်သွားလေ၏။

ဇာနေယျမင်းသားလည်း နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း ခိုင်းနှိုင်းမရှိ သတ္တိရဲဆုံး လက်ရုံးတော်ကိုဆန့်၍ [၁၂] မလန့်မထိတ် စိတ်မတွန့်တို ထိုကဲ့သို့ညဥ့်နက်

၁။ အရွယ်ရင့်စည်းစိမ်ကို-စ။
၂။ ပြန်ပို့လေသောခဏ၌-စ။
၃။ မယ်ပဏာမ-စ။
၄။ ဆော့လေဆနှင့်-စ။
၅။ လူတို့-ဗ။
၆။ ဆာပူညှိုးမြိန်းလုအောင်-ဗ။
၇။ ဆောင်၍-ဗ။
၈။ ယုတ်တရက်ချင်း မေးတော်မူလေသော်-စ။
၉။ ညိမ်သက်ဇာနေ္ဒနှင့်-စ။
၁၀။ သညာထုတ်၍ ဆိုသူကို မသိလိုသောအဖြစ်နှင့်-ဗ။
၁၁။ အမှတ်မထင်သော-ဗ။
၁၂။ လက်ရုံးတော်ဆန့်၍-စ။

သန့်လျက်စွဲကိုင်၍[၁] တပင်တိုင်နန်းရိပ်ကို တိတ်တိတ်ခိုးသာ တက်၍လာသည်နှင့်[၂] နှစ်ပါးစုံခက် နှစ်သက်မွေ့လျော် စံပျော်ဖန်များသောကြောင့် (နန္ဒမာယာမင်းသမီးမှာ နှုတ်ငုံတော်ရှိလေသော် အပျိုတော်များနှင့် တိုင်ပင်၍ ခမည်းတော်တွင် လျှောက်ရမည်များကို စကားချိန်းချက်ကြ ပြီးလျှင် နေပြည်တော် ဇေယျာဘူမိသို့ ဇာနေယျမင်းသားကိုပြန်သွားစေပြီးမှ[၃])နန္ဒမာယာမင်းသမီးသည် အကြောင်းအရာကို ခမည်းတော်သိအောင်ပြုလေသည်။

ဗဟုဿုတမင်းကြီးလည်း "အဘယ်ပြည်ကမင်းသားကို, အဘယ်သူများသွေးဆောင်၍[၄] သည်နန်းတိုင်အောင် ရောက်လာနိုင်သနည်း" ဟု အခြွေအရံတို့ကို စစ်မေးတော်မူသော် "မသိမမြင်ကြရပါ"ဟု ညီညီညာညာသံတော်ဦးတင်ကြ၏[၅]၊သမီးတော်ကို ချော့မော့ပျောင်းပျ၍ခမည်းတော် မေးတော်မူရာတွင်မှ[၆] ဘုရားကျွန်မပြောသာဒ်သို့ တပ်တပ်ထင်ထင် မြင်ရအောင်လာသောသူသည် ဘယ်သူမျှမရှိပါ[၇]၊ အစစ္စာကညဥ့်ခါတိုင်ရောက်၍ နေခြည်ပျောက်ပြီဆိုလျှင် လူလိုစကားပြောတတ်သော ပိဒုန်းတခုရောက်လာ၍ မွေ့ရာပေါ်မှာနားပြီးလျှင် "ဇေယျာဘူမိပြည်ကို အစိုးရသော နရာသဘမင်းကြီးနှင့် ကေသနီမိဖုရားခေါင် တောင်ဆောင်နန်းမတော်ရှင်၏ ရွှေရင်သွေးတော်ဖြစ်သော[၈] ဇာနေယျမင်းသားနှင့် နှစ်ပါးအတူ ကြည်ဖြူနှဲ့မှီ ဇမ္ဗူဒီပါတကျွန်းလုံးကို အုပ်ဖုံးပိုင်စိုး[၉]မြတ်နိုးစမွှယ်ပါ"ဟူ၍[၁၀] တပူဆာဆာ ညအခါတိုင်းပင် အပါးတွင် ဖန်ဖန်တောင်သံတဟုံးဟုံးနှင့် ထိုပိဒုန်းဝဲ၍ ပြောလာသောကြောင့်[၁၁] ခစတနာရောက်သည်ဆိုလျှင် ပိဒုန်းညို ဘာပြုမည်လဲမေးလျှင်—

ပိဒုန်းကလည်း "ဇာနေယျမင်းသားကို ကြည်ညိုစိတ်စော[၁] သဘောတူ၏-ဟူ၍သာအခွင့်လွှတ်ပါတော့"ဆိုပြန်လျှင်တိရစ္ဆာန်ကိုကား အောက်မေ့၍ ငြိုးငွေ့စရာ ပူဆာမေးလှသောကြောင့်[၂] ဖြောင့်ဖြောင့်ရည်မှတ်၍"ချစ်ပါတော့မည်"ဆိုလိုက်မိသည်နှင့်ထို ပိဒုန်းကွယ်ပျောက်ပါလေတော့သည်။

နေခြည်ဝင်ပျောက်၍ ညရောက်လျှင်[၃] သလွန်ပေါ်မှာ အိပ်ပျော်စဉ် ကာလမှ[၄] ဇာနေယျမင်းသားသည် ယဉ်ပါးပျော်ပိုက်လာသော မူရပ်ကိုတပ်တပ် အိပ်မက်မြင်သောကြောင့် နိုးလျှင်[၅] ကြည့်ထည့်ပါသော်လည်းရှာဖွေမရ ရှိပြန်လေသည်နှင့် စောင့်မည်-ဟု ညဥ့်သို့တိုင်လျှင်[၆] ထိုင်၍မအိပ်ဘဲမြိမြိုင့်နေလျက်ပင်[၇] အိပ်မက်ချင်ပြီဆိုသောအခါ အလိုလိုငိုက်မျဉ်း၍[၈] တကိုယ်တည်း အိပ်ပျော်လေတော့သည်[၉]၊ ဤဇာနေယျ မင်းသားကိုလည်း လားလားမျှပင် သူ့ရုပ်သွင်ကိုမမြင်မသိပါဘူး[၁၀]၊ နေ့တိုင်းသာ အိပ်မက်မက်သည်နှင့် အရှက်ကွဲစရာဖြစ်ရပါတော့သည်ဘုရား-ဟု သမီးတော်နန္ဒမာယာက တင်လျှောက်လေသော်[၁၁]—

ခမည်းတော် ဗဟုဿုတမင်းကြီးလည်း အဆီးအတား ခြိုလုံသော ရွှေဘုံနန်းသာကို[၁၂] နာနာရုပ်ဖန်ဆင်းတတ်သောမင်းသားမြတ်ပင်မှန်၏[၁၃]၊ ထိုက်တန်ရာ ဖွေရှာပေါက်ရောက်သည်ကို အထောက်သင့် အမှန်-ဟု သံတမန်များစေ၍ဆွေမျိုးတော်ဆက်ကြသဖြင့် မွေ့ပူရပြည်နှင့် ဇေယျာဘူမိပြည်သည် ရွှေနှစ်ပြားကို တပြားတည်းကဲ့သို့[၁၄] ဖြစ်၍ အရှင်ရေး,

---

၁။ ထိုကဲ့သို့ညဥ့်နက်သော်သံလျက်ကိုစွဲကိုင်၍-ဗ။
၂။ တပင်တိုင်နန်းကိုတိတ်တိတ်ခိုးသာတက်သည်နှင့်-ဗ။
၃။ ( )ဤကွင်းပိတ်အတွင်းရှိအပိုဒ်များ(ဗ)မူ၌ဘွင်မပါ။
၄။ အဘယ်သူသွေးဆောင်၍-ဗ။
၅။ သံတော်ဦးတင်ရာ၏-ဗ။
၆။ ခမည်းတော်စစ်မေးသည်မှ--ဗ။
၇။ ဘယ်မျှမရှိပါ-ဗ။
၈။ ရွှေရင်တော်ဖြစ်သော-ဗ။
၉။ အုံးအုံးပိုင်စိုး-စ။
၁၀။ စမွှယ်လေဟူ၍-ဗ။
၁၁။ ထိုပိဒုံး သွယ်ဝယ်၍ ပြောလှာသောကြောင့်-စ။

၁။ ကြည်ညိုစိတ်စော၍-ဗ။
၂။ ပူဆာ မေးမြန်း လာသောကြောင့်-စ။
၃။ ညညဥ့်ရောက်လျှင်-စ။
၄။ သလွန်တော်ပေါ် အိပ်ပျော်စဉ်ကာလမှ-စ။
၅။ နိုးပြန်ပါလျှင်-စ။
၆။ ညဥ့်တိုင်လျှင်-စ။
၇။ အမြဲအစွဲနေလျက်ပင်-စ။
၈။ အလိုလိုသာမည်၍-ဗ။
၉။ အိပ်ပျော်လေသော် ပျော်လေတော့သည်-ဗ။
၁၀။ လားလား တခါမှပင် ရုပ်ဝါပကတိမသိမမြင်ဘူးပါ-ဗ။
၁၁။ နန္ဒမာယာတင်သော်-ဗ။
၁၂။ အဆီးအတား လုပ်သော ရွှေဘုံသားကို-ဗ။
၁၃။ မင်းသားမြတ်စဉ်မှန်၏-ဗ။
၁၄။ တပြားတည်းစပ်သကဲ့သို့-စ။

ကျွန့်ရေးတွင်သာမဟုတ်ဘဲ ပြည်ထဲရေးကစ၍ ငြိမ်ဝပ်စွာသာယာစည်ပင်သို့စင်ကောင်းမြတ်ဘူးလေသည်။

နန္ဒမာယာမင်းသမီးကို[၁]ခမည်းတော်ဗဟုသုတမင်းကြီးသည်လူချင်းဖြစ်လျှင် မပေးစားဘူး-ဟု အလွန့်ဝန်တိုသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဝိရိယတခု ကြည့်ရှုနေတိုင်နေသည်ကို[၂] လျှောက်ဆို သွန်သင် နားဝင်အောင်လှည့်ပတ်သောသူ၏ အရိပ်ကို တဆိတ်ကယ်ဖမ်းမိလျှင် သိသိကြေရာသော အကြောင်းရှိသော်လည်း သမီးတော် နန္ဒမာယာက ပညာဆင်ခြင်၍မေးလျှင်ပြောဘို့အဆိုနှင့်[၄] အသီးသီးအဝဝ မိန်းမတို့ပရိယာယ်နှင့် ရှုတ်ချည်းသွယ်ဝယ်လိုက်သောအခါ[၅] စကားစကနှင့် မကျမတင် ဘယ်သူတွင် ဘယ်ကဲ့သို့ စွန်းငြိစရာ[၆] ပေလာယကင်းလွတ်၍ ရာဇဝတ်ပေးစရာမရှိပါပြီ၊ နွဲ့မှိုရှေ့ရင် အရှင်နှစ်ပါးလည်း[၇] စံစားမွေ့လျော် ကြီးတော်မူတိုင်းမြောက်လေသည်၊နှစ်ပြည်ထောင်နှစ်နန်းလည်း ရွှေလမ်း,ငွေလမ်းဖေါက်ကြ၍ သဟာယမိတ်ဆွေဖြစ်လေသော် နည်းတုံးနှင့် အားလုံးအကျိုးမြင့်မြတ်အောင် ထိပ်ခေါင်တင်ဘုရားမှာလည်း ဤနန္ဒမာယာမင်းသမီးကဲ့သို့ လှည့်ကာပတ်ကာ[၈] ပညာတော်ဆန်းဆန်းနှင့် ကူးသန်း၍ထောက်မပါလျှင် ရာဇဝတ်ကင်းလွတ်ပါတော့မည်-ဟု လျှောက်လေသော်ဝေဠုမြတ်စွာမင်းသမီးကလည်း "ကျွန်မသည့်နှယ် ပရိယာယ်မာယာကိုတတ်ပါသမို့လား၊ မင်းသားကိုချစ်ရပါမည်ကို[၉] အပါယ်လေးပါးအစာဖြစ်အောင် ကြံဆောင်လှည့်စား၍ မုသားမဆိုနိုင်ပါဘူး"-ဟု မိန့်တော်မူသော်[၁၀] ယောဟနမိတ္တာက "ထိပ်ချာထိပ်တင်ငယ်....ဘယ့်နှယ်အရေးတွေး၍ဆိုတော်မူရပါသလဲ[၁၁] လူတို့ကိစ္စ ကြောင့်ကြရန် ပေါ်ခဲ့သော်[၁၂] ဤကဲ့သို့ ပြောတော်မူလျှင်[၁၃] တခြားသူမသိနိုင်ကြောင်းကို လောင်းစရာ

၁။ ဤနန္ဒမာယာမင်းသမီးကို—ဗ။
၂။ ကြည့်ရှုနေတိုင်းနေသည်ကို-စ။
၃။ သူ၏အဆိုတ်တဆိတ်ကယ်မျှ ဘမ်းမိလျှင်—ဗ။
၄။ ပြောဘို့အဆို့နှင့်-ဗ။
၅။ ဟုတ်ချင်ဘွယ်ပြောလိုက်သောအခါ—ဗ။
၆။ စွန်းညှိစရာ-ဗ။
၇။ သခင်နှစ်ပါးလည်း-စ။
၈။ လည်ကာပတ်ကာ-စ။
၉။ ချစ်ပါရမည်ကို-ဗ။
၁၀။ ဆိုတော်မူသော်-စ။
၁၁။ ဆယ်ရေးတရေး တွေး၍သာဆီးဆို-စ။
၁၂။ လူတို့ကိစ္စကြောင့် ကျရန်ပေါ့ခဲ့သော်-ဗ။
၁၃။ ဆိုပြောတော်မူလျှင်-ဗ။

စကား ရာထားနှင့်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်၊ ဆံခြည်တဖျားမှ မုသားသုံးရာ[၁] ဘယ်မှာရှိပါမည်နည်း၊ ခမည်းတော်ဘုရားသည် မင်းသားအကြောင်းကိုသိလျှင် အမျက်တော်ရှိမည့်အရာမဟုတ်ပါ၊ ရှေးကာလက နန်းမရှင်မိဖုရားအိပ်မက်ကို ချက်ချက်ချာချာ ဒေဝဓိတာသံတော်ဦးတင်ကတည်းကပင် သံသရာ ဘဝက မေတ္တာမျှဘူးသူ[၂]ဖြစ်သည်များကြောင့် သနားစရာ, ချစ်စရာသာရှိပါတော့သည်"-ဟူ၍ တင်ပြန်သော် မင်းသမီးလည်း နီးနီးစပ်စပ်ရှိသော်လည်း[၃]ထိထိရောက်ရောက်အမှုကိုရှုက်တော်မူလှသေးသည်တသွယ်,[၄] မယ်ရာသီမုတ္တာနှင့် လှန်ကာ,ပြန်ကာ ပြောသောစကား တာလမ်းတွင်[၅] ပါမှန်းမသိပါသောကြောင့် မေတ္တာစိတ်ကိုချုပ်၍ ရှုတ်တရက်မပြောဖြစ်သည်တရေး, ဟိုရှေးဘဝကပါကြသော ကုသိုလ်ကံကြောင့်[၆] ဇာစ်မြစ်ကိုဖေါ်တိုင်းပင်စိတ်တော်ချမ်းမြေ့ထည့်သော်လည်းဘယ်ကဲ့သို့မျှမဓိန့်နိုင်သည့်တကြောင်း,ထပ်လောင်း၍တခါ ပြောစရာ ခပ်ကတ်ကတ်ရှိလေသော်[၇] ပြုံးတော်မူလိုက်၍သာ[၈] ရတနာသလွန်ပေါ်မှာ စက်တော်မူလေ၏[၉]။

ထိုနှင့်တဖန် မိုးသောက်ပြန်သည့်ရှိသော် သုံးရေတော်ကြည်ကြည်နှင့်စမွယ်ရည်များကို[၁၀] တည်ကြ, ဆက်ကြပြီးလျှင် အငြိးအငွေ့ မြွေမြွေရယ်ကာ,မောကာနေရအောင်[၁၁] ရွှေတဆစ်,မြတဆစ်တွင် စိန်နန်းရစ်သည့်သလွန်ပေါ်မှာ[၁၂] စမွယ်ပျော်ရွှင်၍ လက်သင်ကေသာကို နီလာဘီးတော်နှင့်မချောသေး[၁၃]၊ မွှေးလှသောရနံ့,ပုံ့,ပုံ့,သင်းသောငါးပါးသောနံ့သာဆီကို ကြောင်သီလကြိုးရှုပ်သည့် ပန်းကန်မှာ ဂန္ဓမာလာကို[၁၄]

၁။ မုသားသုံးစရာ-စ။
၂။ မေတ္တာမျှဘူးသည်-စ။
၃။ နီးနီးစပ်စပ်ရှိသော်-ဗ။
၄။ ရှက်တော်ရသေးသည်တသွယ်-စ။
၅။ စကားလမ်းတွင်-စ။
၆။ ကုသိုလ်ကြောင့်-ဗ။
၇။ ပြောစရာကို ခက်ကတ်ရှိသော်လည်း—ဗ။
၈။ ပြုံးတော်မူတည့်လိုက်၍သာ-ဗ၊
၉။ စက်တော်ခေါ်လေ၏—ဗ။
၁၀။ ရေစမွယ်ရန်များကို-စ။
၁၁။ အညီးအငွေ့ဖြေဖြော်ရယ်ကာမောကာနေရအောင်—စ။
၁၂။ သလွန်တော်မှ-စ။
၁၃။ မချော ချောအောင်-စ။
၁၄။ ဂန္ဓမာလာသည်-စ။

ဆိတ်စာစီတို့လျက်[၁] ရှို့ရှို့ညွတ်ဆွတ်ကာ[၂] လက်သန်းနှင့် နပန်းဆံတော်စများကိုပင်လျှင်[၃] မလိမ်းချင်ပါသေးဘူး၊ မူးမူးဝေဝေ နေလို့မကောင်းရာမှာ ဇာနွှနီလာဘီးများနှင့် မဘီးချင်ပါနှင့်တော့- မိန့်တော်မူသော် အထိန်းဘော် ရူပသာရက "ထိပ်ချာတင်ငယ်....လူမြင်သော်[၄] မဘီးချင်, မလိမ်းချင်သည့် အတွက်ကြောင့် ရှက်ခမန်းလိ ပျင်းရိရာ ရောက်တော့မည်ပ[၅]၊ ညကိုသုံးခါ, နေ့မှာသုံးတန်[၆] ဆင်ရန်ဝတ်လဲ, ချီးမြှဲရကြည်, ဘီးသည့်လိမ်းဘို့[၇] ထိုသို့ချည်းဆင်ယင်သည်ကို[၈] ယနေ့မှပင် ထိပ်တင်ငြင်းတော်မူသည်မှာဆိတ်စာအမူထူးချေ၏"ဟုလျှောက်သော်မင်းသမီးက "ကျွန်မမှာအမူထူးစရာဘာတခုမျှမရှိ[၉]၊ပျင်းရိသည်-ဟူ၍ဘယ်သူ,ဘယ်ဝါ လာ၍သည်ကိုဆိုလာပါမည်နည်း"ဟု မိန့်ပြန်သော် (အထိန်းတော်က "ယမန်နေ့ညကယောဂနမိတ္တာတို့သည်ဇာန္ဒကုမ္မာမင်းသား၏အကြောင်းများကို)[၁၀] ထိပ်ထားထံမှာ သံတော်ဦးတင်ရာတွင် မေတ္တာရှေ့ပွင့် အခွင့်ရပြီ-ဟူ၍ သူတို့မင်းသားကို မှာထားလိုက်ကြ၍ ယနေ့ပင်မကြာ ဂန္ဓမာနန်းပေါ်သို့ ကြွတော်မူလာမည့် အကြောင်းများကို စကားသံ့သံ့ကြားပါသည်။

ငယ်မူငယ်နည်းနှင့် သည်ကဲ့သို့သာနေလျှင် ကြက်သရေမြင့်မြတ်ကြောင်းကို[၁၁] မင်းသားသိမည်လား[၁၂] တော်တော်များမှတ်မည်ကို အလိုလိုစိတ်ပူနှင့်သည်"ဟု လျှောက်ပြန်လျှင် မင်းသမီးက "ထွေထွေလာလာ မေတ္တာစကား မင်းသားအကြောင်းကို ကောင်းသည်,ဆိုးသည် မည်ကဲ့သို့မှ အရာကျကျ ဘယ့်နှယ်မှမဆိုသည်ကို[၁၃]အလိုလိုခင်းသား[၁၄] ပတ္တမြား

၁။ ဆိတ်စာဆိတ်စီတို့လျက်-စ။
၂။ ရှို့ရှို့ညွတ်ညွတ်ဆွတ်ဆွတ်ကာ-စ။
၃။ ဆံတော်စများကိုပင့်လျှင်-ဗ။
၄။ လူချားမြင်၍သောခါ-ဗ။
၅။ ရှက်ခမန်းလိလိပျင်းရိစရာရောက်တော့မည်-စ။
၆။ နေ့ရံသုံးသုံးဘန်-စ။
၇။ ဆိသည်လိမ်းဘို့-စ။
၈။ ဆင်ရသည်ကို-ဗ။
၉။ ဘာတခုမှမရှိ-စ။
၁၀။ ( ) ဤကွင်းပိတ်အတွင်းရှိ အပိုဒ်များ(စ)မူတွင်မပါ။
၁၁။ မြင့်မြတ်သည်ကို-စ။
၁၂။ သိမြင်တော့မည်လား-ဗ။
၁၃။ ဘယ့်နှယ်မှမသိပါသည်ကို-စ။
၁၄။ အလိုလိုပင်သာ-စ။

နန်းတော်သို့ရောက်အောင်လာလျှင်မူ မှာသူထားသူ တို့သာ[၁]အပြစ်အဆာရှိရလိမ့်မည်[၂]၊ကျွန်မတို့မှာမသိပါ"ဟု[၃] မိန့်တော်မူသော် ရာသီမုတ္တာက ရူပသာရကိုနောက်ကနေ၍ လက်နှင့်တို့သော်—

အထိန်းတော်ကလည်း "ထိပ်တင်ငယ်....တကယ်မင်းသား ပတ္တမြားနန်းတော်သို့ကြွလာလျှင်ကွယ်ရာမှာမတွေ့အောင်ရှောင်၍နေမည်လား၊ စကားမျှမပြောပါလျှင် သူ့ခမျာလည်း ရှက်ရှာတော့မည်ပ၊ ဇာန္ဒကုမ္မာစကြာစိုးရန်[၄] စွမ်းအန်ဘုန်းတော်အာနုဘော်ကြီးမြတ်သူကို ကလူစားသည်နှယ်[၅]စိမ်းကားရက်စက်လျှင် ရှက်နာနာသော ကိစ္စကြောင့် ကျွန်တော်မတို့များမှာ အလကား ဝန်လေးကြတော့မည်[၆]"တင်လေလျှင်—

မင်းသမီးက "ဇာန္ဒကုမ္မာမင်းသားကို စကားမပြောဘဲ ကျွန်မနေလျှင် ထွေထွေရာရာ အမယ်တို့ကို မည်ကဲ့သို့ပြုမတဲ့လဲ" မေးတော်မူလျှင်[၇] အထိန်းတော်ရူပသာရက "သုဒဿန,စိတြနှင့်,ကာဠ,ဂန္ဓမာ,ကေလာသဘောင်ငါးလုံးတို့တွင် ထိပ်တင်သာ အမြင့်အမြတ် လူ့ရပ်လူ့ပြည်တွင်ဖြစ်ကလည်း ကေရာဇ်တကာသည်[၈] စကြာဘော်အောက်လျှို့ရ၍ လူတို့အခေါင်အဖျား နှစ်ပါးသောအရှင်သည် သို့စင် အထွတ်အထိပ်ဖြစ်သည်ကိုမတ္တာလိုသည်-ဟူ၍[၉] လက်ကူ,ကိုယ်ပါရှာ၍ အမှုထားတော်မမူပေဘူး[၁၀]၊ ကြည်နူးသောစိတ်ထားကြောင့် ကြိုးစား၍သည်တိုင်[၁၁] ရောက်နိုင်အောင်ရောက်လှာ၍ နေ့ကြာရက်မြင့်[၁၂] အခွင့်မသာ မေတ္တာထပ်လို့ အကျိုးမနပ်သည်နှင့် နေပြည်တော်မြတ်ကို ပြန်တော်မူခက်ရှိသော[၁၃] ပညာတော်ရေးနှင့် ရှက်ဆေးချေခဲ့သည်-ဟု[၁၄] တထွေစလုံးကို သူ့ဘုန်း

၁။ မှာသူထားသူကိုသာ—ဗ။
၂။ အပြစ်တခုရှိရလိမ့်မည်-စ။
၃။ ကျွန်မရို့မသိပါဟု-ဗ။
၄။ စကြာစိုးရ-ဗ။
၅။ ကလာစားသည်နှင့်-ဗ။
၆။ ဝန်လေးချည်တော့မည်-ဗ။
၇။ မေးတော်မူသည်နှင့်-ဗ။
၈။ ကေရာဇ်တရာသည်—စ။
၉။ မနာလိုသည်ဟူ၍—ဗ။
၁၀။ အမှုပြုတဲ့တော်မူပေဘူး—ဗ။
၁၁။ ကြိုးစား၍သည်အတိုင်း-စ။
၁၂။ နေ့ရက်ကြာမြင့်—ဗ။
၁၃။ နေပြည်တော် မြတ်ကို အပြန်ခက်ရှိသော် ခမက်ရှိသော် -စ။
၁၄။ ရှက်ချေခဲ့သည်ဟု—စ။

နှင့်မိခဲ့လျှင် မသိသာ အပြစ်ရောက်တတ်ကြောင်းကို ထုံးဟောင်းပုံပြင်ရှိပါသည်''ဟုဆိုသော် မင်းသမီးက''ကျွန်မကမှမမှာသည်ကို[1] သူတတ်တိုင်းလာသောကြောင့်[2] မသာအခွင့် နေ့မြင့်ရက်ကြာရှိသည်ဆို သူ့ကိုယ်ကိုရှက်ဆေးချေ၍ အထွေထွေမသိရအောင် ကြံဆောင်ဘယ့်နှယ်ပြုလိမ့်မည်နည်း''ဟုမေးလျှင်ထိပ်တင်ငယ်....ဆင်စွယ်နန်းတော်ရှင်ကရှင်ဘုရင်သား,သမီးချင်း[3]ကို တင်းတင်းမာမာ သိသာမြင်သာအောင် အပြစ်မပြုတဲ့ပေဘူး၊ဆန်းထူးသောပညာ,ဝိဇ္ဇာမယအတတ်နှင့် ကန့်သတ်လို့အဝေးက ရှက်ဆေးချေတော့မည်ပ၊ သဘောကျကျ နားမလည်လျှင် အရည်ထုံးပုံရှာ၍လျှောက်ပမည်၊ ရွှေနားတော်မြတ်တင်တော်မူပါဦး။

အချဲ့လွန်ကဲ ကိုယ်ကျိုးနဲ့ ပုံပြင်ဝတ္ထု၊

ရှေးသရောအခါသက္ကရဇ္ဇပြည်ကိုအစိုးရသောပဏ္ဍိတ မင်းကြီးနှင့် ပဏ္ဍုပ္ပလာမိဖုရားကြီးသည် မခြားနှစ်ကိုယ် ကြည်ညိုမွေ့လျော်သဖြင့် သမီးတော်မြတ် တပါးဖွားမြင်၏၊ အရွယ်ရောက်သော် ကြက်သရေမျိုးတို့ဖြင့်ပြည့်စုံသောကြောင့်[4] သီရိမြတေမင်းသမီး-ဟုတွင်စေ၏၊ ခမည်းတော်မင်းကြီးလည်း အလွန်ချစ်ခင်မြတ်နိုးတော်မူသည်ဖြစ်၍ ရွှေနန်းတော်ဝယ် ပြာသာဒ်ငါးဆောင်နှင့် တထောင်သော ခြွေရံအလယ်မှာ စမွယ်ပျော်ပိုက်စေလျက် အလိုလိုက်ထားသတည်း။

ထိုအခါ ပူရန္ဒမဏိပြည်ကို အစိုးရသော ကေတုမာလာ မင်းကြီးနှင့် ဝိနန္ဒသာမာမိဖုရား ရင်သွေးတော် ခတ္တိယမင်းသားသည် ထိုက်တန်သော ကညာကိုရှာဖွေရန်သွားမည်၊ အပြည်ပြည်အမြို့မြို့ လှည့်ပတ်ရှာဖွေသွားလိုသောကြောင့် ကြီးစွာသောလှေထက် အဘိုးအတိုင်းမသိထိုက်သော အထည်အလိပ်တို့နှင့်တကွ မြတ်သောဥစ္စာ,ရတနာ[5]ရွှေ,ငွေတင်ယူလျက် သင်္ဘောသားငါးရာနှင့်တကွ[6] သမုဒ္ဒရာမြစ်သို့လွှင့်ခဲ့သော် အနိုင်နိုင်ငံတို့၌[7]

၁။ ကျွန်မက မမှာသည်ကို-စ။
၂။ သူတိုက်တိုင်းလာသော ကြောင့်-စ။
၃။ သခင်မဘုရားမင်းသား မင်းသမီးချင်းကို-စ။
၄။ စုံညီသောကြောင့်-ဗ။
၅။ အထည် အလိပ် မြတ်သောဥစ္စာ ရတနာ-ဗ။
၆။ သင်္ဘောငါးရာနှင့်တကွ-စ။
၇။ အတိုင်းတိုင်းနိုင်ငံတို့၌-စ။

သတင်းစကား နားထောင်ခဲ့သဖြင့်[1] သက္ကရဇ္ဇပြည်သို့ ရောက်လာလျှင် သာယာသော ကမ်းဆိပ်၌ သင်္ဘောဆိုက်၍နေလေ၏။

ထိုအခါ သက္ကရဇ္ဇပြည်ကို အစိုးရသော ပဏ္ဍိတ မင်းကြီးသည် ရေသဘင်ကစားအံ့သောငှါများစွာသောဗိုလ်ပါခြံရံလျက် သမုဒ္ဒရာရေနန်းသဘင်၌ ရွှေလှေ,ရွှေလောင်း, ပုံ,မောင်းအသံဆော်၍ မွေ့လျော်စမွယ်ခြင်းကိုပြု၏[2]၊ ထိုအခါ ပူရန္ဒမဏိပြည်က သင်္ဘောစီး၍လာသော မင်းသားကိုမြင်၍ အကြောင်းအရာကိုမေးလျှင် မိမိသနစ်ကိုစုံစွာ[3]ပြန်ပြောလေ၏။

ပဏ္ဍိတမင်းကြီးလည်း ရေသဘင်ကစားမြဲကစားတော်မူပြန်သော် ခတ္တိယမင်းသားလည်း ထူးပြားဆန်းကြယ်စွာသောရတနာ ရွှေ,ငွေတို့ကို ထိုပဏ္ဍိတမင်းကြီး၏အမတ်စစ်သူကြီးတို့အား များစွာသော ရတနာရွှေ,ငွေတို့ကိုပေးလေ၏၊ကိုယ်ရေး,ကိုယ်ရာကို ထောက်မပါမည့် အကြောင်းနှင့် ဖြားယောင်းလှည့်ပတ်၍ အဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့သဖြင့်အကျွမ်းဝင်ကြသည်ဖြစ်၍ သေနာပတိအစရှိသော မှူးမတ်တို့လည်း ခတ္တိယမင်းသားလက်ဆောင်ကို ယူဖန်များသဖြင့် မင်းသား၏ အခြင်းအရာကို မင်းကြီး၌ တနေ့တပါး လျှောက်ထားကြလေလျှင် ခမည်းတော်မင်းကြီးလည်း''ငါ့သမီးတော်ကို လူနှင့်မပေးစားလျှင် နတ်နှင့်ပေးစားရမည်လော၊မိန်းမတို့မည်သည်ကား ယုတ်သည်,မြတ်သည်မဆို၊ အလိုလိုနေ့, ရက်ကြာလျှင် တစုံတရာ ဖြားယောင်းတတ်သောစကားရှိသည်မှန်၏၊ ထီးရံနန်းရံဆွေတူမျိုးတူ[4]ဖြစ်ပါက အမတ်တို့စကားကို ပစ်ပယ်တော့မည်လား''ဟု မိန့်တော်မူသော် ငါ ကားဆို၏၊အလိုငါတူသော်လည်း[5]ပေါင်းဘော်တော်မူရမည်သူဖြစ်သော သမီးတော်သည် မွေ့လျော်မြတ်နိုးသည်ဖြစ်မှအမတ်တို့လျှောက်လာသော စကားကို ငါနားထောင်သာချိမ့်မည်-အမိန့်ရှိတော်မူသော် မှူးတော်မတ်တော်တို့ကလည်း ''သမီးတော်နှစ်သက်သည်, မနှစ်သက်သည်ကို အတပ်သိရအောင် ခတ္တိယမင်းသားကို သွားလာ၍ ဖြားယောင်းပါစေတော့မည်''ဟု လျှောက်ပြန်လျှင်ပဏ္ဍိတမင်းကြီးလည်း အခွင့်လွှတ်တော်မူလိုက်၏။

၁။ နားထောင်သဖြင့်-စ။
၂။ မွေ့လျော်စမွယ်ပြု၏-ဗ
၃။ မိမိသနစ်ကိုစုံရာ-ဗ။
၄။ ဆွေတူမျိုးတန်-ဗ။
၅။ အလိုတူသော်လည်း-ဗ။

မှူးတော်,မတ်တော်တို့လည်း မင်းသားရှိရာသို့လာပြီးမှ များစွာသော လက်ဆောင်တို့ကိုလည်း ခံယူကြသဖြင့် "အခွင့်ရကြောင်းကို" ပြောလျှင် နန်းတော်သို့ ဆောင်ယူလာ၍ သီရိမြတေမင်းသမီးကို ခမည်းတော် သူကောင်းပြုမည်များနှင့်[၁] မင်းသားကိုပြ၍ ဆိုကြသော်မင်းသမီးကလည်း ငယ်ကပင်[၂] ယောကျာ်းကို စကားစပ်၍ မပြောဘူးသောကြောင့် အလွန် ကြောက်,ရှက်လှသော အမူအရာနှင့် "ကောင်းပါပြီ"ဟူ၍ သော်လည်း မလိုက်၊ "မကြိုက်ဘူး"ဟူ၍သော်လည်းမပြင်း၊အဆောင်တော်တွင်းသို့ သာ ပြေးဝင်လေသော် ခတ္တိယမင်းသားလည်း တနေ့မသာ၊တနေ့သာပင် ဖြစ်ပါနိုးနိုး မြှော်ကိုးထင်ယောင် နှစ်လည်အောင်ပင် လှည့်ပတ်ဖြား ယောင်းပါသော်လည်း အတွေ့မခံ လားလားစကားအစခက်၍ ရှက်, ကြောက်သည့်စိတ်နေနှင့် သီရိမြတေမင်းသမီးသည် အပါးနီးတိုင်းသာ[၃] မလိမ်မာသည့်သူငယ်လို အတွယ်ပင်မခံလိုသောကြောင့် မရောင့်မရဲစွဲမိ သည့်စိတ်ထားနှင့် မင်းသားခတ္တိယသည် ရက်အလိုလို ကြာမြင့်သော် မင်းသား၏ပဋ္ဌာကိုခံယူသည့်မှူးမတ်တို့က "မင်းသမီးသည် မကြီးသက် ရွယ် ငယ်ငယ်ပျိုပျိုဖြစ်၍ ဆိုသောစကားကို[၄]နားမဝင်၊အတွေ့မခံလိုသည် မှာ သူလိုချင်စရာ ထူးစွာဆန်းပြားသည့်အမှုကို တခုခုယူဆောင်ပါချေ၊ ရွှေဖြစ်လျှင်လည်းမကြိုက်၊ အဘိုးထိုက်သော ရတနာ တို့ကိုလည်း မတောင့်တ၊ ရှင်ပျစရာ[၅] မလိမ်မာစိတ်ကူး ပျော်မြူးရွှင်ရန်ဖြစ်လျှင် လိုချင်မြဲဖြစ်သည်ကို လူ့ပြည်၌မရှိစဘူး၊ ဆန်းထူးသော တစုံတရာကို[၆] ရှာချေဦး"ဆိုကြသော် ထိုခတ္တိယမင်းသားလည်း မင်းသမီးကို ချစ်ကြည် လေးမြတ်လှသောကြောင့် "ဆန်းပြားသောအရာကို ဖွေရှာချေဦးမည်" ဆို၍ သမုဒ္ဒရာသို့သင်္ဘောလွှင့်ပြန်သော် ဟေဝန္တာ တောစပ်သို့ရောက်၍[၇] ပင်လယ်နား[၈] ကမ်းပါး၌ ပေါက်ရောက်သော နာနာရူပ ပန်းပင်သည် တကိုင်းတည်းတွင် ဆယ်နည်းဖြူ,နီ,မည်း,ရွှေ[၉] အတွေတွေပွင့်သတည်း၊

၁။ ခမည်းတော်ကြောင့်ပြုသည် များနှင့်—စ။
၂။ ငယ်ကတည်းကပင်—စ။
၃။ အနီးထိုင်သာ-ဗ။
၄။ ဆိုသောပြောသောစကားကို -စ။
၅။ ရွှေပြစရာ-စ။
၆။ မရှိစဘူးဆန်းထူးသော တစုံ တရာကို-စ။
၇။ ဟေဝန္တာစပ်သို့ရောက်၍-စ။
၈။ ပင်လယ်အနား-စ။
၉။ ဆယ်နည်းဖြူရွှေ-စ။

ထိုပန်း၏ရနံ့ကို ခံမိလျှင် ယားကျိယားကျိရှိ၍ နောက်ကိုတအောင့် လောက်ကြာလျှင်နမ်းလေမိသမျှ နှာခေါင်းတို့သည်မမြင်ကောင်းအောင် တတောင်လောက်[၁] ရှည်ကြလေ၏၊ ခတ္တိယမင်းသားလည်း "ရွှေဘော် အပေါင်းတို့[၂]....ဤသို့နှာခေါင်းမရှည်ခင်ကမှ သီရိမြတေမင်းသမီးသည် စကားမျှအတွေ့ခံ၍မပြောဘဲကို ယခုမှာ ရှည်သည် နှာခေါင်းများနှင့် ပြည်နားကိုမျှသိရတော့မည်လား"ဟု ဆိုသော် ရွှေဘော်အပေါင်းတို့က လည်း "အရှင့်သားတော်သည် ပန်းပင်ကိုဆောင်ယူခဲ့ဦး၊ ဆန်းထူးသည့် အရာတပါးဖြစ်သည်" ဆို၍ ထိုပန်းပင်ကို အမြစ်နှင့်တကွပါအောင် တူးယူပြီးသော် သင်္ဘောဦးတွင် စိုက်ခဲ့၏။

ထိုနှင့်တဖန် သွားကြပြန်လျှင် ဇာတရူပမည်သော ပန်းပင်သည် ထူးဆန်းသောအဆင်း ပြာသာဒ်အဆင့်ကဲ့သို့သာတက်၍[၃] အရွက်ဖျား ၌သာ ရောက်လာသော အညှာမရှိသော ပန်းပင်သည် လေဖြန်း၍မွှေးရနံ့ လာရာတွင် ရနံ့ခံမိသည်ကာလမှ[၄] ရှည်သောနှာခေါင်းသည် တို၍ အလိုလိုပကတိရှိပြန်ရာတွင်သည်အခါ တို့မင်းသားအကြံမြောက်သည်— ဟူ၍ ထိုပန်းပင်ကိုလည်းတူး၍ သင်္ဘောဦးတွင် စိုက်ယူခဲ့သည်၊ သမုဒ္ဒရာ ရေပေါ်မှာသည် ခတ္တိယမင်းသားလည်းသင္ကာရဋ္ဌပြည်သို့သင်္ဘောလွှင့်ခဲ့ပြန် ၏[၅]၊ နာနာရူပ ပန်းကို[၆] လမ်းကပင် လုံခြုံအောင် ရွှေကတော့ငုံလုပ်၍ ကြုတ်အဖုံးအပိတ်၌ တံဆိပ်လက်ရာခတ်ပြီးမှ "ပန်းမြတ်လက်ဆောင်ကို ရောက်အောင် သီရိမြတေမင်းသမီးထံဆက်ပါလေ၊လမ်းတွင်မဖွင့်မလှစ် မကြည့်မရှုကြနှင့်"မှာထား၍[၇]မင်းသမီးနှင့် အကျွမ်းတဝင် ရောက်ပေါက် သူတို့တွင် ပေးလိုက်၏။

နန်းတော်သို့ရောက်လျှင် နန်းတော်သူတို့လည်း "ခတ္တိယမင်းသားက ထူးပြားဆန်းကြယ်လှသော ပန်းလက်ဆောင်ရောက်သည်"ဟု ကြားလျှင်

၁။ နှာခေါင်းတို့သည် မမြင် ကောင်းအောင်တထောင် လောက်-ဗ။
၁။ ကျေးကျွန်တော်အပေါင်းတို့၌ -စ။
၃။ ပြာသာဒ်ဆင့်သာတက်၍-ဗ။
၄။ ရနံ့ခံမိသည်တွင်-ဗ။
၅။ သင္ကာရဋ္ဌပြည်သို့လွှင့်ပြန်ခဲ့၏။
၆။ နာနာရူပပန်းပင်ကို-ဗ။
၇။ လမ်းတွင် မဖွင့်မကြည့်နှင့်ဟု မှာ၍-ဗ။

များစွာသောအခြွေအရံတို့သည်"ရွှေကတော့နှင့်ပန်းကိုကြည့်စမ်းပါရစေဘုရား"ဟု အသနားခံကြလေလျှင်[၁] သီရိမြတေမင်းသမီးလည်း ရွှေကတော့မှာ ပါသော သော့ကျင်ကလေးကို နုတ်၍ ရွှေကြုတ်ဖုံးကို ဖွင့်လျှင် ပျံ့ရှင် တကြိုင်ကြိုင်နှင့် တခိုင်ဟည်းတွင် ဆယ်နည်းပွင့်သော ပန်းဖြစ်၍ "နမ်းရှုပါ၊မွှေးလှပါသည်ဘုရား"ဟုအားလုံးချီးမွမ်းရှိစဉ်တွင်(သီရိမြတေမင်းသမီးနှင့် ခြွေရံအပေါင်းတို့နမ်းရှုကြလေသော်)[၂]နှာခေါင်းယားယံကြသည်နှင့် အတန်ကြာလျှင်[၃] သီရိမြတေမင်းသမီးမှစ၍ သိင်္ဂီနန်းဆောင်မှာ တခထောင်သောခြွေရံအပေါင်းတို့သည် နှာခေါင်းတတောင်လောက်ရှည်ကြ၍ "ရော····သည်တခါ ခက်ပါပြီ"ဟု တယောက်ကိုတယောက်ကြည့်ရှုကြပါသော်လည်းငေါငေါသောနှာခေါင်းသည်[၄]ဆင်နှာမောင်းရမ်းသကဲ့သို့တနန်းလုံးရှိကြ၍ ပြည်ပ,ပြည်တွင်း သတင်းကြော်ကြားလေသော် ခတ္တိယမင်းသားလည်း သဘော်လှည့်၍ နေပြည်တော်[၅] ပူရန္တမဏိပြည်သို့ ပြန်တော်မူလေ၏။

သက္ကရဇ္ဇပြည်မှာ ပဏ္ဍိတမင်းကြီးလည်း သမီးတော်အဖြစ်ကို မြင်၍ ကုန်စင်အောင် အရေးကိုမေးမြန်းစစ်ကြောသော် ဖူးတော်,မဟာတော်တို့ သံတော်ဦးတင်လေ၏၊ မင်းသားဖြစ်သည်နှင့် မေတ္တာကြည်ဖြူ သဘောတူခဲ့၍ အတင့်အရဲနေသောကြောင့် မင်းသားစိတ်ဆိုး၍[၆] ကိုယ်ကျိုးနဲအောင်ပြုခဲ့ချေပြီ၊ ညီညီညာညာ သူစံရာဗိမာန် ပူရန္တမဏိပြည်သို့ နှာခေါင်းရှည်မင်းသမီးအပေါင်း တယောက်မကျန် မှူးမတ်တို့ ကြပ်မ၍ သဘော်နှင့်တင်၍မင်းသားခတ္တိယထံဝန်ချတောင်းပန်ပြီးလျှင်[၇] "ငါ၏သမီးတော်နှင့်စုံမက်ပါဘိတော့"ဟု မိန့်တော်မူ၍ သီရိမြတေမင်းသမီးလည်း အခွဲကြီးသည်အတွက် ကြောက်,ရှက်တတ်သောစိတ်မာန်ကြောင့်ပူရန္တမဏိပြည်တပါးသူ့တိုင်းနိုင်ငံသို့ ခြွေရံတို့နှင့်တကွလိုက်၍ မင်းသားကြိုက်အောင်ပင် ဦးခိုက်၍ တောင်းပန်ရဘူးလေသည်။

၁။ အစနိုးခံကြလေလျှင်-စ။
၂။ ( )ဤကွင်းပိတ်အတွင်း ရှိအပိုဒ်များ(ဗ) မှုတွင်မပါ
၃။ အင်မတန်ကြာလျှင်
၄။ ငေါအရော နှာခေါင်းသည်-ဗ။
၅။ မင်းသားလည်း နေပြည်တော်-စ။
၆။ မင်းသားစိတ်ဆိုး၍-စ။
၇။ ဝန်ခံတောင်းပန်ပြီးလျှင်-စ။

ဤသီရိမြတေ မင်းသမီးသည် အမတ်ကြီးတို့ အလျင်နားဝင်အောင်[၁] လှည့်ပတ်သောအခါ ရှက်တတ်သည့်ဓလေ့, အတွေ့ပင်မခံ, ငြင်းဆန်ပစ်ပယ်သည်နှယ်[၂] ပြုလေ့ရှိသည်ကို ခတ္တိယမင်းသားကဲ့သို့ ဆန်းပြားသောအကြံများနှင့်ကြံချေသော် ကြက်သရေတော်ယွင်းယိုခဲ့လျှင်သူ့ကိုမကြိုက်ငဲ့ရပြီလော[၃]၊တူသောပုံကိုရှာလျှင်"ကျောင်းတကာခေါ်သောအခါမထူး၊စိတ်ဆူးဆူးရှိသည်နှင့်[၄]ငယ်မည်ကိုဖေါ်၍ အောင်ကျော်ခေါ်ရာတွင်မှ ဖျာပင်[၅]ထူးလေသကဲ့သို့"ဥပမာတူမရှိပါစေနှင့်၊ထိပ်တင်ထံမှာကျိုးနွံဆည်းကပ်၍ လေးမြတ်မေတ္တာ သနသာပြောလာသည်အခိုက်က[၆] အထိုက်အလိုက် တော်အောင်မွှေလျော်သော အာရုံနှင့်[၇] ဝတ်ကုန်အောင် ပြုပါမှ[၈] သာယာပွင့်လင့် မြင့်မြတ်ခြင်း ကြက်သရေတော်သည်[၉] အကျော်အစောသို့ရောက်ပါမည်၊ ရှက်သည်,ကြောက်သည်-ဟူ၍ အတွေ့မခံ ငြင်းဆန်၍နေခဲ့လျှင် သီရိမြတေမင်းသမီးကဲ့သို့[၁၀]သူ့ထီး, သူ့နန်းသို့သွား၍အသနားမခံပါရစေနှင့်၊ ရှိရှိသေသေ ချေငံသောစကားကို မင်းသားလာခိုက်က[၁၁] ဝ္ဂက်လျောက်သောဝတ်ကိုမပြုဘဲ[၁၂]လွဲ၍တစေ့နေခဲ့ချေလျှင်တတွေစလုံးကို မင်းသားဘုန်းဖိ၍[၁၃] မသိမသာ အပြစ်ရောက်မည်ကို ကြောက်နှင့်လှပါသည်ဘုရား၊ထိပ်ထားကိုသွန်သင်၍နားမတင်လိုသည့်အတွက်ကြောင့်စိတ်လက်များခက်ချင်လှပါပြီ-ဟူ၍[၁၄]အထိန်းတော်ရူပသာရကတင်လေသော် မင်းသမီးက"အမယ်····ရှေးကမင်းသားသာ ဟောဝန္တာတော အရပ်တွင်အခန့်သင့် သဘော်နှင့်ကြုံသည်ကို[၁၅] သည်ပုံအတိုင်းကျအောင် ခုများနှယ်တွင် ဘယ်မှာသည်ပန်းကို ဆန်းထူးလို့ရှိပါတော့မည်နည်း[၁၆]"ဟု ဆိုသော်"အလိုထိပ်တင်ငယ်····သို့စင်သောမင်းသားကိုပေါ့ပေါ့စားစား

၁။ အလျင်းနားဝင်အောင်-စ။
၂။ ငြင်းဆန်ပစ်ပယ်သည်နှင့်-စ။
၃။ မကြိုက်ငဲ့ရပြီလား-ဗ။
၄။ စိတ်ဆူးဆူးရှိသည်နှင့်-ဗ။
၅။ ဖျာရှင်-ဗ။
၆။ ပြောသည်အခိုက်က-ဗ။
၇။ လျော်သောအာရုံနှင့်-ဗ။
၈။ ဝတ်ကုန်ဝတ်ကြေပြုပါမှ-စ။
၉။ သာယာလင်းပွင့်မြတ်မြင့် ကြက်သရေတော်သည်-ဗ။
၁၀။ မင်းသမီးများကဲ့သို့-ဗ။
၁၁။ မင်းသားတို့လာခိုက်က-စ။
၁၂။ ထိုက်လျော်သောဝတ်ကို မပြုဘဲ-စ။
၁၃။ မင်းသားဘုန်းထိ၍-ဗ။
၁၄။ စိတ်လက်ချည်လှပြီဟူ၍-ဗ။
၁၅။ မင်းသားမှာ သဘော်ထဲမှာပင် သဘော်နှင့်ကြုံသည်ကို-ဗ။
၁၆။ ဘယ်မှာပန် ကိုဆန်းလို့ရှိပါတော့မည်နည်း-ဗ။

သာ ရှာဖွေလို့တကယ် လွယ်လွယ်မိန့်တော်မရှိပါနှင့်၊မာလာယုကျွန်းက ဂေါသီတစန္ဒကူးနံ့သာကို[၁] ယမန်ခါကပေးသည့် အရာများသည် လူရောက်သည့် နေရာရှိသမို့လား၊ နဝတတ်အိုင်နားကိုလည်း[၂] ဘယ်မင်းသားမှ ရှေးများက ရောက်ဘူးသည်မရှိ၊သမုဒ္ဒရာ,မဟာမေရု,ခြောက်စုံသောနတ်ရပ်ကိုပင် ရှေ့စက်ရဟတ် လှည့်ပတ်တော်မူနိုင်၍ ထွင့်တိုင်ခေါင်ဖျား သိကြားကဆက်ရသော လက်နက်ဝရဇိန်ရှင်ကို သို့စင်ရှိလျှင် ခတ္တိယမင်းသားမျှမကအောင် ရှက်ဆောင်ကြံစည်နိုင်သော မင်းသားဖြစ်၍ "ဇမ္ဗူ့ဒါဇီနှင့်မြ-လနှင့်နေ"သဖွယ် စမ္ဗယ်ပျော်ပါး ထိပ်ထားနှင့်ဟိုသခင်ကို မပြောချင်အောင်အမှန်[၃] ထိုက်တန်တော်မူလှ၍ ကျွန်မများစိတ်တွင်"အရှင်ကောင်းလျှင်-ကျွန်ကောင်းမည်"ရည်၍သည်ကလောက်လျှောက်ဝံ့ပါတော့သည် ဘုရား-ဟုတင်လျှင် မင်းသမီးက ဥပမာပုံများကို စဉ်းစားမိတော်မူသည်နှင့် မခနမသာ ရွှေစိတ်တော်ရိပ် နိမိတ်က[၄] ထိတ်ထိတ်ရှိတော်မူလေ၍[၅] "ငြီးငွေ့စရာ အမယ်မှာ ရှိစရာ ပြောတတ်ရာမှာကော[၆]"အမိန့်ရှိလျက်မဏိရတနာ,သန္တာစက်မှန်တင်နှင့်[၇]ကြေးမုံပြင်ပြင်ရှိရာသို့ အသာကြွတော်မူပြီးသော် စိတ်တော်မလုံသည့် အချက်ကြောင့် ရွှေမျက်နှာနုနုကိုရှုလို့အဖန်ဖန်ကြံစည်လို့တွေးတိုင်း တရေးရေးထင်ရာတွင် ခုတွင်ခုသာ ကြည့်ရှု၍နေတော်မူစဉ် အရိပ်သိသဖြင့်အထိန်းတော်ကလည်း "ထိပ်ပေါ်ထားတင် သခင်၏ရွှေရုပ်ဝါမှာ ရှေးကာလဖြစ်လျှင် ကျောက်စုံရစ်သည့်ဖလားနှင့် ရေကြည်တော်များသုံးက ရေလုံး,ရေပေါက်တရှောက်တည်းဝင်သည်ကို[၈] ပြင်ကအတိုင်း မြင်ကြရသည်မှာ ပြာပြာ,စိမ်းစိမ်းရှိပါသည်၊ ထူးလည်းယခု မွေးနုရှက်စီ[၉]လည်ချောင်းဆီတခိုမှာ ရေမြိုသည်အခိုက် ကြည့်လိုက်ကပြီဆိုလျှင်[၁၀] နီနီ,ညိုညိုရှိသည်မှာ အရသာလက္ခဏာထူးပြားသည်-ဟု[၁၁]စွဲယူမှတ်ချင်စရာ[၁၂]ရှိပါတော့သည်။

၁။ စန္ဒနနံ့သာကို-ဗ။
၂။ အနဝတတ်အိုင်နားကိုလည်း-ဗ။
၃။ ပြော၍ပင်မမှန်အောင်-ဗ။
၄။ နိမိတ်ကို-ဗ။
၅။ တိတ်တိတ်ရှိသော်မူလေ၍-စ။
၆။ ပြောတတ်ရာမှာကောင့်-ဗ။
၇။ သဒ္ဒါစက်မှန်တင်စင့်-စ။
၈။ ရေလုံး ရောက်ပေါက် တရှောက်ထည့်ဝင်သည်ကို-ဗ။
၉။ မွေးနုသက်ဆီ-စ။
၁၀။ ကြည့်လိုက်ကြပြီဆိုလျှင်-ဗ။
၁၁။ နီနီညိုညိုရှိသည့်အရာသာ လက္ခဏာထူးပြားသည်ဟု-စ။
၁၂။ မှတ်ချင်စရာ-ဗ။

မည်သို့ဖြစ်အောင် ကြံဆောင်လို့ပြုမိချေလားလို့[၁] မင်းသားကိုမေးကြရမှ မုချသိသာပါတော့မည်၊ နက်ဖြန်ခါမင်းသား ပတ္တမြားနန်းပေါ်သို့[၂] လာတော်မူလျှင် ထိပ်တင်အပါးက စကားစ၍ သိရအောင်မေးတော်မူစမ်းပါ[၃]ဘုရား"ဟု လျှောက်သော် "မင်းသားနက်ဖြန် အမှန်လာမည်လို့[၄] ဘယ်သူလာ၍ ပြောသနည်း"ဟုမေးလျှင်"ယခုတင်က[၅] နန်းကြမ်းပြင်မှာနေကြသောအခါ ရုပ်ဝါသဏ္ဍာန်များကို လားလားမျှမမြင်ပါရ၊ ဂမုတ္တာယနတ်သမီးသည်[၆] လာတော်မူမည်နက်ဖြန်၊ ဂန္ဓမာနန်းတော်မှာပြောချေ၊ မင်းသားက-စေလိုက်၍ ထွေထွေလာလာ သာယာသောနတ်၏စကားဖြင့် နားခံလို့မဝအောင် ကျွန်မတို့တတွေကို လေချွန်၍ ပြောလာပါသည်ဘုရား"ဟု လျှောက်ထားသံတော်ဦးတင်လေသော်-

မင်းသမီးလည်း ဘုန်းကြီးသောသူပေမို့မနေသာ[၇]၊သူ့ခမြာကို စေစားသည်နှင့် တူတော့သည်[၈]၊ အာဏာရည် ကြပ်ကြပ်နှင့် နတ်ကိုမှ သည့်ကလောက်ညှဉ်းဆဲလျှင် ရဲစွမ်းသည့်စိတ်လက်နှင့်[၉] တဘက်သားကို မသနားမကျင်နာတတ်ပေဘူး၊ ကျူးကျူးလွန်လွန် ကြောက်ရွံ့ခြင်း မရှိသော မင်းသားသည်[၁၀] ပတ္တမြားနန်းတော်သို့ကြွလာ၍[၁၁] ကျွန်မကို တကယ် ကျီစယ်ပျော်ရွှင် ဆင်ခြင်မရှိ၊ ထင်မိကရ အစစလူများကို လက်ဖျားငင်ဆွဲ၍[၁၂] မလွှတ်ဘဲနေခဲ့သော် နေသလုအောင်ကြောက်ရှက်လို့ အသက်ကျွန်မထွက်ရချေတော့မည်။

အထိန်းတော်က"ဘယ်မှာဘုရား မင်းသား ကြွရောက်လာလျှင်မကွာ အနားက ကျွန်မတို့ရှိသည်ကို ခွင့်သိပြေပြေ အထွေထွေပြုတဲ့ပမည်နည်း၊ ရစ်ဖည်းမေတ္တာ,စေတနာစကားနှင့် မင်းသားက-ပြောဆိုလျှင် ရွှေကိုယ်

၁။ ကြံဆောင်၍ပြုမိချပြီလား-စ။
၂။ ပတ္တမြားနန်းတော်သို့-ဗ။
၃။ မေးတော်မူစမ်းပ-ဗ။
၄။ မင်းသားနက်ဖန်ကာလာမည်ကို-ဗ။
၅။ အခုနင်က-စ။
၆။ ကမုတ္တရာနတ်သမီးသည်-ဗ။
၇။ ဘုန်းကြီးသည်လို့မနေရရှာ-ဗ။
၈။ သူ့ခမျာ နတ်များကို စေစားသနှင့်တန်တော့သည်-ဗ။
၉။ ရဲသည်စိတ်လက်နှင့်-ဗ။
၁၀။ ကြောက်ရွံ့မရှိ မင်းသားသည်-ဗ။
၁၁။ ကြွလာလို့-ဗ။
၁၂။ ရွှေလက်များငင်ဆွဲ၍-စ။

တော်စား အပါးမှာနေ၍ ချေလည်အောင် ကျွန်မတို့လျှောက်တင်ပမည်" ဟု သံတော်ဦးတင်လျှင် [၁] မင်းဝေဠုမြိတ်စွာလည်း "သာယာသော အသံကလေးနှင့်"ဆယ်ရေးတရေး- ကိုးရေးတရာ ဖွေရှာလို့ သည်မင်းသားသည်[၂]ပတ္တမြားနန်းပေါ်သို့[၃]ကျူးကျော်ကေန် မှန်မှန်ကြွရောက်လာလျှင်[၄] အမယ်ရူပသာရသည် မြစွာလုံ့လ ကျွန်မအပါးကကို တပါးတခြားသို့ မရွေ့ပါနှင့်၊ သစ္စာ,မေတ္တာ, စေတနာ,စိတ်ညွတ်၍ ပျူငှါလောကဝတ်[၅] စကားကို မင်းသားက-မေးတော်မူလျှင် ငရေးရေးရာရာ ဘယ်ဟာအခင်း မကြွင်းမကျန် တုံ့ပြန်လျှောက်စရာများကို [၆] ဆိတ်စာမျှကျွန်မ မတတ်ပါဘူး၊ ကြည်နူးနာဘွယ် အမယ်ကသာ မေးလာသမျှ စကားကို[၇] ကျွန်မကိုယ်စား လျှောက်ထားကြသည်ဖြစ်မှ ကျစ်လျစ်သိမ်မွေ့ အတွေ့အနိုင်ခံရပါတော့မည်"မိန့်တော်မူသော် အထိန်းတော်က "ကြောင့်ကြတော်မမူပါနှင့်ဘုရား၊ မင်းသားကြွရောက်လာလျှင် တထောင်ငါးရာရွှေဘော်တို့နှင့် ကျွန်မ ရှေ့တည်၍ [၈] ပြေလည်အောင်စကားကို မင်းသားမိန့်တော်မူသမျှတွင် ထိပ်တင်ကိုမရောက် မပေါက်ရအောင် သို့လျှောက်မည် အကြံတို့ကို သံတော်ဦးတင်မည်၊ရွှေမျက်နှာတော်ရိပ် မိန့်ခွန်းတော်နိမိတ်ကိုပူးကြည့်၍ လှည့်ကာပတ်ကာ ဖွာဖွာဘက် မနီးမဝေးက အရေးသာ ဆင်ခြင်၍[၉] မြော်မြင်သလောက်အရာ[၁၀] တတ်သမျှပညာကို ချီသာအောင် ချေပါရတော့မည်[၁၁]"ဟူ၍ စိတ်ငယ်တော်မမူအောင်သူတို့တတွေတိုက်တွန်းလျက် ရယ်ရွှန်း ဖတ်ရွှန်း ပြောကြသည်နှင့်ပင် ကာလအတန်ကြာအောင်ပင် ကြာမြင့်လေ၏[၁၂]။

ပဒုမသိင်္ဂီ,ရာသီမုတ္တာတို့မှာ မင်းသားဘက်ကိုအလိုပါချက်[၁၃] သူများထက်သာသောကြောင့် သည်တခါ စိတ်ညစ်လေပြီ–လို့ ဟိန်းဟဲ့များချ၍[၁၄]

၁။ လျှောက်လျှင်-ဗ။
၂။ ဖွေရှာလိုသည့် မင်းသားသည်-ဗ။
၃။ ပတ္တမြားနန်းတော်သို့-ဗ။
၄။ လာသည့်သော်-စ။
၅။ ဖြူးငှါလောကဝတ်-စ။
၆။ ပြန်၍လျှောက်စရာများကို–စ။
၇။ မေးလျှောက်သမျှစကားကို -စ။
၈။ ကျွန်တော်မရှေ့တည်၍-စ။
၉။ အရေးသာဆင်၍-ဗ။
၁၀။ မျှော်တင်လွှာပ-ဗ။
၁၁။ ချေပတော့မည်-ဗ။
၁၂။ ကာလအတန်ကြာအောင် ရှည်မြင့်လေ၏-စ။
၁၃။ တဘက်ကိုအလိုပါချက်–စ။
၁၄။ ဟိမ်ဟဲများချ၍။

စစ်ဘော် အောင်သောသွင် ပျော်ရွှင်စေတနာ ဝမ်းသာအားရလှ၍ ကချင်, ခုန်ချင်မတတ်ပင် ရှိကြလေသတည်း။

၉။ ဂန္ဓမာမြို့သို့ အထောက်တော်စေလွှတ်ခန်း

ဇာနကုမ္မာ မင်းသားမှာလည်း ဖွားဘက်တော် ပညာဟာသကို ခေါ်တော်မူ၍ ဂန္ဓမာ မင်းသမီးအကြောင်းကို ထပ်လောင်းအပြန်ပြန် အဖန်တလဲလဲ မေးတော်မူသည်တွင်-သံတော်ဦးတင်ချက်က ညက်ဟန်, မွတ်ဟန်,ထွင်ဟန်အကြောင်းနှင့် [၁] ပျောင်းနွဲ့သော, ယဉ်နုသောကိစ္စကို ပဒုမသိင်္ဂီတို့ စုံစီနဖါ ပြောသောစကားတွင် ဆင့်ပွါးထပ်လျှောက်၍ [၂] လျှောက်ထားလေရာတွင် ရွှေနားဘော်မြိတ်တင်၍ ချင်ရဲမပြေ အထွေထွေ အောက်မေ့လျက် [၃] ထိုနေ့ညစက်တော်မူသော် ကတ္တီပါဖြူ သလွန်တော်ထက် နံနက်လင်းအားကြီးအချိန်တွင် ဇာနကုမ္မာမင်းသားသည် ဤသို့ အိပ်မက်မြင်၏ [၄]။

တာဝတိံသာမည်သော ဝေဇယန္တာ နတ်နန်းသို့တိုင်အောင် စကြာရဟတ်လှည့်ပတ်၍ ပြန်ရာတွင်[၅] သုဓမ္မာစရပ်သို့ ရောက်လေ၍ ဝင်တော်မူလိုသော ဆန္ဒရှိပါလျှင် ဝင်စရာတံခါးကို ပိတ်ထားသောကြောင့် အမှတ်မထင် ပြင်ကရပ်၍ နေတော်မူစဉ် သုနန္ဒာနတ်သမီးသည် တံခါးကို ဖွင့်၍ ထားသော် [၆] သုစိတ္တာနတ်သမီးက "အရှင်မင်းသား····တံခါးပွင့်ကြောင်းကို မသိသလော"" မေးလျှင် "မသိပါလေ"ဟု ပြောစဉ်၌[၇]"ယမန်နေ့ ညကပင် သုနန္ဒာ နတ်သမီးတံခါးကိုဖွင့်၍ပွင့်ပြီ၊ဝင်လိုလျှင်ဝင်ချေတော့" ဆိုသည်နှင့် လန့်၍နိုးတော်မူ၏။

မိုးသောက်လျှင် မင်းသားလည်း ဖွားဘက်တော် ပညာဟာသကိုခေါ်တော်မူ၍အိပ်မက်ကိုပြန်ကြားတော်မူလေလျှင် ဖွားဘက်တော် ပညာဟာသကလည်း "ယမန်နေ့က ဘုရားကျွန်တော် ဂန္ဓမာမြို့သို့ ဝင်သောအခါ

၁။ ညက်ဟန်,နုဟန်,မွတ်ဟန်, ထွတ်ဟန်အကြောင်းနှင့်-စ။
၂။ ဆင့်ပွါးထပ်လောင်း၍-စ။
၃။ ချင်ရဲမပြေနိုင်ရာတွင်အထွေထွေအောက်မေ့လျက်-ဗ။
၄။ ဤကဲ့သို့အိပ်မက်မြင်၏–ဗ။
၅။ လှည့်ပတ်ပြန်ရာတွင်-ဗ။
၆။ ဖွင့်၍ထားသော–စ။
၇။ မသိပါသေးဘူးဟု ပြောစဉ်၌ –ဗ။

ရာသီမုတ္တာတို့တွင် မှာလိုက်သောအမှုသည် သုဓမ္မာစရပ်နှင့်တူသော်မင်း သမီးကို အသီးသီးလျှောက်ထား၍[၁] တံခါးနှင့်တူသောရွှေနားတော်ကိုဖွင့်၍ ဝင်ရမည် အခွင့်သာယာကြောင်းကို သုစိတ္တာနတ်သမီးပြောလာပါသည် ဘုရား''ဟု တင်သော် မင်းသားလည်းအလွန်အားရတော်မူ၍ ဖြူရောင်, ညိုရောင် တခဲနက်တည်လတ်သောကျောက်မျက်ကိုးပါး,ပတ္တမြားနဂါးပတ် လိမ်အရုပ်နှင့်[၂] ဝတ်ဆင်တော်မူသည့် လက်ကောက်ကို ရွှေလက်တော်မှ ချွတ်၍ပညာဟာသကိုသနားတော်မူပြီးလျှင်''အရေးအရာကို သိရအောင် ဂန္ဓမာမြို့သို့ဝင်ချေဦး''ဟု အမိန့်တော်ရှိလေသော် ဖွားဘက်တော်ကျွန် တော်မျိုး တရာကျော်နှင့် ပညာဟာသလည်း ဂန္ဓာမြို့သို့ဝင်လေ၏။

ပဒုမသိင်္ဂီ, ရာသီမုတ္တာတို့မှာလည်း အထိန်းတော် လျှောက်ထား၍ စကားခွင့်ရစကပင် ထိုညကုန်အောင် မျက်တောင်မရှက်, အိပ်စက်ခြင်း ကိုမပြု,မိုးလင်းမှုကိုသာဆုတောင်းလေသည်နှင့်[၃]မောင်း နှစ်ဆယ့်ခြောက် ချက်ခတ်၍ သုံးချက်တီးကျော် ငါးနာရီတွင် ရောင်နီလာ စောစောကထ၍ ပဒုမသိင်္ဂီ,ရာသီမုတ္တာတို့သည် သာလာယ ဗိမာန်သို့ ထွက်ကြရန်အမှုကို[၄] ပြင်ဆင်ကြ၏၊ မဟာသာလ မည်သောအထိန်းတော်ကလည်း ''ဝင်းပြင် သို့ ထွက်လိုကြလျှင် ထိပ်တင်မနိုးတော်မူမီက ထွက်ကြ၊အမေးတော်ရှိလျှင် အပြစ်မရှိကြရအောင်[၅] သံတော်ဦးတင်နှင့်မည်၊ ဘုန်းတော်ကြီးလှသော ခမည်းတော်ဘုရားလည်း ယနေ့ပင်ဟေဝန္တာတောင်ပေါ်မှာ[၆] နတ်သဘင် စုံခင်းရာ ထွက်တော်မူလိမ့်မည်ဖြစ်၍[၇] မင်းသား ယနေ့ညကြွတော်မူလာ အောင်သာ သွေးဆောင်ခဲ့တော့''ဆိုလေသည်နှင့် ပဒုမသိင်္ဂီ,ရာသီမုတ္တာ တို့လည်း ပတ္တမြားနန်းတော်ကထွက်ခဲ့၍[၈]သာလာယဗိမာန်သို့ ရောက်ကြ လေသော် ဖွားဘက်တော်များလည်း အလျှင်ပင်ရှိနှင့်ကြ၍ ''ယနေ့သည်

၁။ အသီးသီးလျှောက်ထား၍

၂။ ဖြူရောင်ညီးအောင် သတီတခဲ တည်းလုပ်သောစိန်ကိုနဂါး ပတ်လိမ်အရုပ်နှင့်-ဗ။

၃။ မိုးလင်းဆုသာတောင်းသည် နှင့်-ဗ။

၄။ ထွက်ကြမည်အမှုကို-ဗ။

၅။ အခင်းမရှိနှင့်ရအောင်-ဗ။

၆။ ဟေဝန္တာ တောင်တောမှာ -ဗ။

၇။ နတ်သဘင်စံရာ ထွက်တော်မူ လိမ့်မည်ဖြစ်၍-ဗ။

၈။ ထွက်ခဲ့လာ၍-စ။

ကား ထိပ်ထားနှင့်သခင့်ကံသည် နံသင့်တော်မူလှတော့သည်-ဟူ၍[၁]ရာသီ မုတ္တာကအမှတ်တမဲ့''ဆိုတဲ့လျှင် ''ကျွန်တော်အိပ်မက်သည့်အရာဆည် ဘာဖြစ်၍[၂] သည့်ကလောက်မှန်ပါလိမ့်မည်နည်း''ဟု ပညာဟာသကဆို လျှင် ''ဘယ်သို့မက်သနည်း''ဟု အပျိုတော်ကမေး၏။

''မင်းရတနာတို့သည် ဥပါကြယ်ကြီး တံချူနှင့် ချူရာတွင်အာကာသ ကောင်းကင်ကမြေပြင်သို့ကြွေ၍ကျလာသည်ကိုကျွန်တော်ဆီး၍လက်နှင့်ခံ နှင့်သည်ကို[၃]အသင့်သားပိုက်မိရာတွင်[၄]အရှင့်ထံမှာ သွား၍ဆက်မှ ရွှေ လက်တော်သို့ရောက်ကြောင်းကို မြင်မက်သည်နှင့်လန့်၍နိုးပါတော့သည်၊ ကြီစည်မြော်တွေး အရေးအောင်မြင်ချေပြီ၊ မသွေမလှန် ကေန်မုချဘဲ- ဟူ၍[၅] အယူစိတ်သန်နှင့် ဂန္ဓမာမြို့သို့ဝင်ခဲ့လျှင်ပင် မရှင်ရွှေသားတို့နှင့်[၆] တော်သင့်အောင် မှာထားလိုက်သကဲ့သို့ ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက်[၇] တွေ့ရ ပေလျှင် အရှင်နှစ်ပါး၏ ကုသိုလ်တော်သည် ဘယ့်လောက်နတ်နိုးဆော် သည်[၈] ပြောဆိုအံ့ချီး၍မကုန်ပါပြီ[၉]၊ ဇမ္ဗူဒီပါတကျွန်းလုံး၏ အရှင်ဖြစ် သောမင်းသားကလည်း စကားသာယာ၍ မေတ္တာရေစက်သွေကွက်တိမ်း ယိမ်း၍သာ ယခုလောက်ပင်ကြာသည်-ဟု စိတ်ထားနှင့်[၁၀] ကေန်ယနေ့ ကိုယ်တိုင်တော်တွေ့ရအောင် သွားမည်-ဟူ၍[၁၁] မိန့်တော်မူသည့် အရာ လည်း စေတနာတော်မြတ်ကို နတ်နိုးဆော်လေသကဲ့သို့ အရေးတော်အ ခွင့်သည် အသင်နှင့်ချည်းကြိမ်ပေသည်[၁၂] တကားဟု'' ပညာဟာသကဆို သော် ပဒုမသိင်္ဂီကလည်း ''မင်းပညာဟာသငဲ့....ယမန်နေ့ညကစ၍ စဉ်ဆက် သည်ရက်သို့တိုင်အောင် ကြံဆောင်ဆင်ခြင် ယှင်သွယ်ဝယ် အလှယ်လှယ်ဖြားယောင်း၍အကြောင်းမတန်ပင်သဘောကြည်အောင်[၁၃] ကျွန်မတို့လျှောက်ပါသည်။

၁။ နံသင့်တော် မူလှတော့မည်ဟူ ၍-ဗ။

၂။ ဘာယု-ဗ။

၃။ ကျွန်တော်သိ၍ခံနှင့်သည်-ဗ။

၄။ ပိုက်မိသည်တွင်-ဗ။

၅။ မသွေမလှန်ဘူးဟူ၍-ဗ။

၆။ ရှင်ရွှေသားတို့နှင့်-ဗ။

၇။ ဆိုက်ဆိုက်တိုက်တိုက်-ဗ။

၈။ ဘယ်လောက်နိုးဆော်လေ သည့်ကို-ဗ။

၉။ အပြီးမသတ်နိုင်ပြီ-စ။

၁၀။ မေတ္တာဆက်သည်ဖြစ်လိုဖြစ် မချစ်သည့်စိတ်ထားနှင့်-ဗ။

၁၁။ ကိုယ်တိုင်သွားမည်ဟူ၍-ဗ။

၁၂။ အသင့်နှင့် ကြိမ်ပေသည်-စ။

၁၃။ သ ဘော တော် ကျ တည့် အောင်-စ။

ဝေါက်တော်မူရာမှာ[၁] စိတ်ဆိုးချင်ပြုရာမှာ အကြိမ်ကြိမ်, ဆုန်ခြေဆောင်တော်မူရာမှာတရစပ်, နောက်ထပ်၍ လျှောက်ပြောလိုမှ မဟန်အောင် ခက်ထန်တော်မူသည်နှင့်[၂] အမျက်တော်မကုန်၊ ခပ်မှုန်မှုန် နေသည်များကို အပါးတော်ကိုမျှမသီဝံ့အောင် ရှိသောကြောင့် စိတ်ဖြောင့် လက်ဖြောင့်နေရပါအောင် သာလာယဗိမာန်သို့ ထွက်လာပါလျှင်လည်း မင်းပညာဟာသတို့နှင့် တွေ့ပြန်၍ ယနေ့ပင်အရှင့်သားသည် ပတ္တမြားနန်းပေါ်သို့ ရွှေစက်တော်အမှန် ကေန်ဖြန့်လာမည်[၃] အကြောင်းကို ကြားရသည်မှာ ရွှေအာဏာစက် နှစ်သက်သည့် ဘုန်းတော်ဖိ၍ ပျိုအိုလိုရှုပ်ကြားတွင်[၄] အလကားအပြစ်ရောက်ရတော့မည်[၅]၊ ဘုန်းစည်တောက်တွန်း လေးကျွန်းလုံး၏သခင်သည် တကယ်ပင်ယနေ့ညကို ကြွတော်မူမည်တဲ့လား''ဟု ပဒုမသိင်္ဂီကမေးလျှင် ပညာဟာသလည်း ''မရှင်တို့နှင့် ယမန်နေ့တွင် ပြောဆိုကြသော အချက်သည် သက်သက်အမှုကုန်မည်ကို ယုံကြည်သည့်စိတ်ထားနှင့်[၇] ရွှေဘဝါးတော်အောက် ရောက်လျှင် အရေးတော်ကုန်စင်ခဲ့ကြောင်းကို[၈] သံတော်ဦး တင်မိချေသည်၊ မည်ကဲ့သို့မျှထပ်၍ ဗျာဒိတ်တော်မြွက်မရှိ၊ ယနေ့မှသာ စကြာလေးကျွန်းကို လှည့်လည်၍[၉] ရှုကြည့်စမ်းတော်မူမည်-အမိန့်တော် ရှိလျှင် သိရိမင်္ဂလာအမည်ရှိသော လူပျိုတော်တဦးက ''ယမန်နေ့ ညကပင် ပတ္တမြားနန်းရှင်မင်းသမီး၌ သာယာသော အခွင့်ကိစ္စကို ပညာဟာသက သံတော်ဦးတင်ပါသည်၊ လေးကျွန်းလုံးကိုလှည့်ထက်[၁၀] ဂန္ဓမာနန်းပေါ်ကို ရွှေစကြာဖြန့်တော်မူပါဘုရား''ဟု တင်ရာတွင် ''ယနေ့ညပင်သွားမည်''မိန့်တော်မူသည်ကို မင်းသားမပါသေး၍ အရေးမသာ, မျက်နှာမရ မရှင်တို့ကို ခုတင်ခု ဝေါက်သောကြောင့် မလျှောက်ရဘူး-ဟူ၍ မိန့်တော်မူသည့်စကားကို ကြားရလျှင် ဆံဖျားမှာ အသက်ရှိပါတော့သည်၊

၁။ ဝေါက်တော်မူရန်မှာ-စ။
၂။ ခက်သည်နှင့်-ဗ။
၃။ ရွှေစကြာကေန် အမှန်ဖြစ်လာမည်-ဗ။
၄။ ယိလို့စပ်ကြားတွင်-ဗ။
၅။ အပြစ်ရောက်တော့မည်-ဗ။
၆။ မင်းနှင့်ရှင်တို့နှင့်-ဗ။
၇။ ယုံကြည်သော စိတ်ထားနှင့်-ဗ။
၈။ အမှုတော် ကုန်စင်ခဲ့ကြောင်းကို-စ။
၉။ စကြာလေးကျွန်း လှည့်၍-စ။
၁၀။ လေးကျွန်းကို လည်မည်ထက်-ဗ။

ဘုန်းစည်ခေါင်ဖျား....ပတ္တမြားနန်းတော်ကို စကြာတော် ယနေ့ညဖြန့်သောအခါ[၁] မေတ္တာညွတ်ရန် ရွှေဘုန်းတော် ဖန်သောကြောင့်[၂] အတွေ့များခံပါလျှင် ပြန်၍ရွှေဘဝါးတော်အောက်ကို ရောက်အောင် သွားဝံ့ပါတော့မည်။

တွေတွေလည်လည် မင်းသမီးက ဘုန်းကြီးသည့်သခင်ကို မှန်းပင်စိုက်၍ အတွေ့မခံ၊ ပြန်၍လာတော်မူခဲ့ရလျှင် ''တောင်လဲရာ မြက်ပြတ်သကဲ့''သို့ ရာဇဝတ်တော်စု၍ ဘယ်သူ့ကို ရောက်မည်[၃]၊ နတ်ပြည်ခြောက်ထွေ, လေ,မြေ,ရေထု, မေရုဗဟို မြင်းမိုရ်တောင်ဖျား ကျိုးအောင် တန်းခိုးအာဏာ ကမ္ဘာပျက်သည့်နှယ် အမှုခက်ပုံမည်ကြောင့် ရွှေဘုန်းတော်ရှိန်ကို မခံနိုင်ပါ၊ မသိသာခင်ကို သည်မှာယနေ့ပုန်း၍ပင် နေရဦးတော့မည်၊ သာကြည့်၍ အရှင့်ထံပြန်ရလျှင်[၄] နက်ဖြန်မှ အရိပ်ကြည့်၍ ရွှေစက်တော်ခအောက်ကို ရောက်ရပါတော့မည်''ဟု ပညာဟာသကဆိုလျှင် ပတ္တမြားနန်းသူတို့က ''ယနေ့ညကို မုချအမှန် ဂန္ဓမာနန်းပေါ်သို့ ရွှေစက်တော် တကယ် ဖြန့်ချီတော်မူမည်လော''ဟု မေး၏[၅]၊ လူပျိုတော် ပညာဟာသကလည်း[၆] ''လောကသခင် အရှင်ရွှေစက် တေဒဂ်ဖြန့်မည် အကြောင်းကို''ပြောလျှင် ပဒုမသိင်္ဂီက ရာသီမုတ္တာကို ဤကဲ့သို့ဆိုဟန်ပြုသတည်း။

''မရှင်ရာသီမုတ္တာငယ်....ဂန္ဓမာနန်းပေါ်သို့ စကြာတော် ဖြန့်လာချေလျှင် မရှင်တို့,ကျွန်မတို့သည် နောက်လျှို၍နေကြလျှင် မချေမငံရာ ရောက်တော့မည်၊ ကျွန်မတို့ကို ယုံကြည်၍ ခုသည်ကေန် အမှန်ကြွရောက်လာမည်ကို ယုံကြည်ကျိုးနပ်အောင် အခွင့်သာယာနှင့် စေရမည်၊ မုန်းသည်ကိုလည်းမကြောက်, ဝေါက်သည်ကိုလည်းမထိ, အရှင့်ဆီမှာ ညခါမင်းသား ပတ္တမြား နန်းတော်သို့ စကြာဖြန့်ရောက်မည် အကြောင်းကို ပျောင်းပျ၍ စိတ်တွေ့အောင်ယနေ့လျှောက်ပါရစေဦး[၇]၊ ပျော်မြူး၍မနေသာ၊ ညခါတိုင်ရောက်၍ အရောက် ကြွတော်မူလာသော် အကြောင်း မတော်

၁။ မြန်းသောအခါ-စ။
၂။ ဘုန်းတော်သန်သောကြောင့်-စ။
၃။ ဘယ်သူရောက်မည်-ဗ။
၄။ သာကြည့်၍ အရှင်ပြန်လျှင်-ဗ။
၅။ ဖြန့်ချိန့်မည်လောမေး၏-ဗ။
၆။ လူပျိုတော်တို့ကလည်း-ဗ။
၇။ လျှောက်ပါစေဦး-ဗ။

ရှိလျှင် ဖုံးဖိ၍စပ်ကြားမှာ အလကားကိုယ်ကျိုးနည်းမည်ဖြစ်၍ ပတ္တမြား ဗိမာန်ကို ပြန်ကြစို့''ဆိုပြီးလျှင်[၁] ပဒုမသိင်္ဂီလည်း ဖွားဘက်တော်ကို ဤကဲ့သို့ဆိုပြန်၏။

''မင်းပညာဟာသငယ်····ယနေ့ညပင် အရှင်ကြွတော်မူမည်ရှိသည်ကို ဆိုဆို,ဆဲဆဲ,ရဲရဲ,စားစား, ကြိုးစား၍သာ မေတ္တာရောက်အံ့သော အမှုကို ယခုကျွန်မတို့ ဝင်၍ တင်ရင် လျှောက်ပါချေဦးမည်[၂]၊ ခမည်းတော် ဘုရားလည်း ဟေဝန္တာဘောင်တော်မှာ အာနုဘော်ကြီးသော နတ်တစုတို့နှင့် ရတုမင်္ဂလာ, အခါနေ့,ရက်တွင်[၃] သဘင်ခံမြဲ နတ်ပွဲသို့ ထွက်၍ နံနက်ကပင် ရွှေစက်ဖြန့်ခတော်မူသည်၊ နက်ဖြန်မှ ပြန်ပါမည်ဖြစ်၍ အရှင့်သား ကြွလာမည်မှာ[၄] အလွန်တရာပင် တော်လျော်ပါ၏၊ သို့သော်လည်း အရှင့်သမီးသည် မကြီးသက်ရွယ် နုနယ်တော်မူလှ၍ အတွေ့မခံ,ရှက်ဟန်, ကြောက်ဟန်နှင့် နေလျှင် အရှင့်သားသည် ရွှေနှလုံးထား မသာယာ ရှိမည်ကြောင့် ညို၍အပေါ် အပျိုတော်တထောင်နှင့်[၅] နားဝင်အောင် နေ့ခင်းက[၆] ပျောင်းပျ၍ ထားနှင့်ပါမည်၊ ညခါကြွတော်မူလျှင် ချော့မြူ ပြောဆို[၇]ကိုယ့်လိုပါအောင်[၈]သွေး၍ အရေးတော် လွယ်အောင် ကျွန်မတို့ ရှိပါပြီ၊ (အရှင့်သားမှာသာ)[၉] လျော်စွာ တင်ကြပါတော့၊ ကျွန်မတို့ စည်းရုံး၍ တနန်းလုံးအုံညီ[၁၀]လျှောက်ထားမှို ဝင်ပါချေဦးမည်[၁၁]''၊ အပျို တော်နှစ်ပါးသည် ငါးရာစီခြွေရံနှင့်တကွ ပတ္တမြားနန်းတော်သို့ ပြန်ဝင်ကြလေ၏။

ဖွားဘက်တော် ပညာဟာသကလည်း အပျိုတော်များပြောကြသော လက္ခဏာသည် အခွင့်သာယာပြီ၊ လွယ်ကာ မပြောထည့်လို၍[၁၂] သူတို့ ကြံစည်,ကြိုးစား,ပြောဆို,ဆောင်ရွက်ကြောင်းကို ထင်ရှားစေခြင်းငှါကိုရှိ

၁။ ပြန်ကြစို့၏ဆိုပြီးလျှင်-ဗ။
၂။ တင်ရလျှောက်ရပါချေဦးမည်-စ။
၃။ အခါရက်တွင်-စ။
၄။ အရှင့်သားကြွတော်မူလာသည်မှာ-ဗ။
၅။ အပျိုတော်တသောင်း တထောင်နှင့်-ဗ။
၆။ နေစင်က-စ။
၇။ ချော့မှုပြောဆို-စ။
၈။ ကိုယ်ဘို့ပါအောင်-စ။
၉။ ( )ဤကွင်းပိတ်အတွင်းရှိအပိုဒ် (ဗ)မှုတွင်မပါ။
၁၀။ ကျွန်မတို့စိ၍ တနန်းလုံးညီပြီးလျှင်-စ။
၁၁။ လျှောက်ထားမှိဝင်ပါချေဦးမည်-စ။
၁၂။ လွယ်ကာမပြောတဲ့၍-ဗ။

ယာ ဆင်သောအမှုသာ၊ ညခါမင်းသာ ပတ္တမြားနန်းတော်သို့ စက်တော် ဖြန့်မည့်အရာကိုကွယ်ကာ၍မပြုမပြင် ဂုဏ်ထင်အောင်ခုနေက[၁]ပျောင်းပျ၍ ထားနှင့်ပါမည်သာ ပြောဆိုခဲ့သောကြောင့် လာစေလိုသောစကားရင်းပင် တွင်တွင် ကျယ်ကျယ် စိတ်ဖြာဝေဘန် ပြောဆိုရန် ခွင့်များမှာ[၂] အရှင့် အသုံးတော်ခံ ထိုက်တန်အောင်[၃] သူကောင်းပြုသင့်သော အပျိုတော်များ ပေတကား-ဟု စဉ်းစား တွေးယူလေသည်နှင့် မည်ကဲ့သို့မျှ ထပ်၍ မမှာ မထားလိုက်ကြဘဲ[၄] ဆိတ်ဆိတ်နေကြလေ၏။

ပဒုမသိင်္ဂီ, ရာသီမုတ္တာတို့လည်း ဆေးဒန်း မြင်းသီလာလှေကားမှာ နရားရုပ်ငှက်ဆင်ကို ရွှေခြသေ့ ကွန့်မြူးဟန်ထားသော လှေကားအတက် တွင် ယွန်းဆက်ပြောက်ဆို ကြေးမုံ စောင်းတန်းကို တက်လေသော် စိန်ကော်ကန့ တကန့်နှင့်[၅] ငွန်ရိုးတန့်အချိုးတွင်[၆] နာရကတ္တီ မြစီသည့် စောင်းတန်းကပရွက်ကြောင်း ဂုန္ဒန်, မသာရဂလ်[၇] ကျောက်ကြီးသည့် သခွါးသီးလောက် သာသာကို မှန်သန္တာအိမ်အထဲက ရဲရဲပွင့်လျှံ ဝတ်ဆံ စီ၍ခက်သော ပြာသာဒ် နန်းမြင့်ပေါ်ဝယ် မင်းသမီး စံတော်မူ၍ နေစဉ် အခိုက်ကြိမ်သည်နှင့် ထံပါးတော်ဝင်၍ ခစားခလေ၏။

မင်းသမီးက ရာသီမုတ္တာတို့ကို ''အရှည် အကြာ အိပ်ရာ နိုးက တည်းကပင် မမြင်ရပါ၊ ဘယ်မှာသွား၍ နေတော်မူကြပါသနည်း'' ဟု မေးတော်မူလျှင် ပဒုမသိင်္ဂီက''ရာသီသုံးထွေ ဟေမန်, ဂိမှာန်, ဝသန် မာသ ၁၂-လ အခါကို[၈] ငါးရာမှစဉ်သော မင်္ဂလာကြဋ်နှံး ရွှေနန်းဝေ ယန်တို့ဝယ်[၉] မြဗိမာန် တကြိမ်,စိန်ဗိမာန်တခါ,နီလာဆောင်မှာ တရံ[၁၀] ဖလ်ပြာသာဒ်မှာတသွယ်, အလှယ်လှယ်[၁၁]စံစား၍ ပတ္တမြားနန်းတော်ဆီ ကို တရာသီလုံးလုံး ဝင်အောင်မှ ထိပ်တင် မစံတော်မူသောကြောင့် နန်း ဆောင်အပျိုတော် ငါးရာကျော်တတွေ ဘဲ့နှယ်နေရှာလိမ့်မည် မသိ၊

၁။ မပြုပြင် ကုန်စင်အောင်ခုနေက -စ။
၂။ ပြောရန် ဆိုခွင့်များမှာ-ဗ။
၃။ အရှင့်အသုံးတော်ခံထိုက်အောင် သူကောင်းပြုသူများ-ဗ။
၄။ မမှားမထားလိုက်ကြပြီ-ဗ။
၅။ စိန်ကော် ပြော်တကန့်နှင့်-ဗ။
၆။ ငွန်းရိုးအချို့တွင်-ဗ။
၇။ မသာရက်-ဗ။
၈။ ၁၂-ခါကို-ဗ။
၉။ ဘုံနန်းဝေရံတို့ဝယ်-ဗ။
၁၀။ နီလာဆောင်မှာတဘန်-စ။
၁၁။ အလှည့်လှည့်-စ။

မျက်စိသူငယ် နွမ်းနယ်ကြမည်စိုး၍[1] ကျွန်မတို့ သွားပါသော် ပတ္တမြား နန်းထဲတွင် ဖဲကစား၍နေကြစဉ်[2] စိတ်ထင် ပျော်ပိုက် သူတို့ ရိုက်သောဖဲကို သုံးလေးပွဲ ဝင်၍ ကစားမိလေသည်နှင့် မဏိတောစပ် နဝရတ်တံခါးမှာ ပတ္တမြားလက်ရန်းနှင့်[3] ခြူးပန်းအကွေ့တွင်—

ရောဝဏ် ဆင်ရုပ်ကဲ့အမြီးက ကျီးရုပ် တကောင်သည် ဖလီ ညောင်စောင်းကို မျက်နှာပြု၍ ခုတင်ခု ကျည်ကျည် မြည်သည် နိမိတ်ကြောင့် ထိတ်သူထိတ် လန့်သူလန့် တဖြန့်ဖြန့် ကြောက် ခမန်း ထူးဆန်းပေလှသည်-ဟု အောက်မေ့လျက်[4] ကြည့်၍ တစေ နေကြပါသော် မနည်းကြာပင် အာ-၍နေပါသည်၊ မမြည် ဘဲရပ်ကာမှ ခြေရင်းတော်မြတ်သို့ လာခဲ့ကြပါသည်။

ထူးထူးလည်လည်ပါဘုရား''ဟု ပဒုမသိင်္ဂီက တင်သည်တွင် မင်း သမီးကလည်း မဟာသာလကိုခေါ်၍ ''ကျော်ကျော် ကျူးကျူး ထူး၍ အဟုတ် ကျီးရုပ်ကိုပင် အရှင်ကဲ့သို့ ဘာပြုလို့ မြည်ရပါလိမ့်မည်နည်း'' ဟု မေးတော်မူသော် အထိန်းတော်ကလည်း ''သဟာယမေတ္တာ, စေ တနာ ကြည်လင်သော အဆွေခင်ပွန်းမြတ်တို့လာက ကျီးအလျင်သာမြ ဖြစ်ပါသည်၊ ရတနာကြွှန်း မြနန်းဝေယန်သို့ ပျံ၍လာက[5] တကယ် ကျီးမရောက်နိုင်ပါ၊ သမ္မာရင့်မြတ် မန္တာတ်စကြာဖြစ်၍ ရန်မြစ်ပယ်နှိမ် ဝရဇိန် လက်နက်သခင်မင်းသားသည် ပတ္တမြားနန်းပေါ်သို့ စက်တော် ညခါ ဖြန့်လာမည့်အရေး သတိပေးစရာ[6] အဝိညာဏက ဖြစ်သောကျီး ရုပ်သည်လည်း လည်လှုပ်,ဦးခါ မနေသာ မနေပိုင်၍ ထွင့်တိုင်ခေါ်ဖျား မင်းသား, မင်းသမီး, ကြီးမြတ်,မြင့်လှသောရွှေဘုန်းတော်ကြောင့်[7] ကျူး ကြော်ရင့်ရှုရပါသည်[8]၊ နေခြည်ပင်ပျောက်[9] ညရောက်သည့် အချိန်ကို ဇာနကုမ္မာမင်းသားသည် ပတ္တမြားစံနန်းသို့ စက်ပန်း ဖြန့်တော်မူမည် အရာကြောင့်[10] ဝေယန်သာစည် ကျီးမြည်သော ပြာသာဒ်ကို ကိုယ်တော်

၁။ နွမ်းနယ်ကြမည်မှုလကြောင့် -စ။
၂။ နေကြလျှင်-ဗ။
၃။ ပတ္တမြားလက်ရန်း၌-ဗ။
၄။ အောက်မေ့ပြီးလျှင်-စ။
၅။ ပျံ၍လာခဲ့က-ဗ။
၆။ သတိပေးရာ-စ။
၇။ ကျီးမြတ်မြင်လေသဖြင့်-စ။
၈။ ရင့်ရှုးပါသည်-ဗ။
၉။ နေခြည်ဝင်မြောက်-စ။
၁၀။ ဖြစ်တော် မူမည် မှန်သော ကြောင့်-ဗ။

မြတ်ပြောင်း၍ စံတော်မူသင့်ပါသည်ဘုရား''ဟု အထိန်းတော်မဟာ သာလက လျှောက်လေသော်—

မင်းသမီးက ''ညကိုကေန် အမှန်မင်းသားလာလျှင် အမယ် တို့ပါ အုံညီ၍ စီစီဖြဖြလျှောက်ထားကြပါ၊ ကျွန်မမှာ ဘယ် စကားကိုမျှ နားမလည်ပါဘူး၊ ကြည်နူးမိဘွယ် အမယ်တို့ပြော သမျှကိုလည်း ကျွန်မ နားထောင်ပါတော့မည်၊မြခြည်ရှက်သန်း သည်နန်းမှာမပျော်ပါတဲ့[1] ပတ္တမြားကြွှန်း နန်းမာရဘင်ကို[2] ခုပင်ပြောင်းပါတော့မည်၊ ယခုကျွန်မစိတ်မှာ ထိတ်ထိတ် ပြာပြာ ပင် ကတုန်ကယင်နှင့်ရှိပါသည်၊အမယ်ရှုပသာရ....အပါးတော် က ခွါမသွားမရွှေ့ဘဲ မြဲမြဲနေကြပါ''ဟုဆို၍—

ရွှေကိုယ်တော်နွဲ့ကို တွဲ့သနှင့်-အိသနှင့်ကဘိကဘယ် အမယ်ဂဏာ သီရိ ပခုံးထက်မှာ ရွှေလက်တော်တင်တော်မူမှ ဇမ္ဗုသုန္ဒရီ, ကဥ္စနသာ ရီ, ဘဒ္ဒကဥ္စနီ, သန်ကလျာဏီအပျိုတော်တို့က ကိုယ်စီကိုယ်စီ တွဲမကြ လျက် ဖဲဇာဘရင်[3] ကြမ်းပြင်အခင်းမှနင်း၍ကြွတော်မူပြီးလျှင် ပတ္တမြား ဗိမာန်မှာ အကြီတော်များလျက် နွမ်းပါလျလျနှင့် မြသလွန်ပေါ်ဝယ် စံပယ်တော်မူလေသတည်း။

ဤတွင်ရွှေ အထက်စကားပြီးပြည့်စုံသည်၊

[ဤတွင်ကား မင်းသား,မင်းသမီးတို့အမှုကို ရွှေးစုကျင်းပသည့် စကားမူဟောင်း အဆက်မတွေ့မရှိပြီ ဖြစ်သောကြောင့် ဇာနကုမ္မာ မင်းသား၏ ရာဇဝင်သည် မထင်မလင်းရှိသည်ကို[4] တောင်တွင်းကြီးမြို့ ခုံမင်း ဦးသာက[5] ဇာနကုမ္မာမင်းသားသည် အလကားပေါ်တန်၍ ဂန္ဓမာနန်းသူကို သိမ်းယူစမ့ွယ်တော်မူမည်၊ စည်းစိမ်ကို စိတ်လက်ငြိမ် တော်မူ၍ မယူဘဲပြည်တော်သို့ပြန်မည်မထင်၊ ပတ္တမြားနန်းတွင်းအပျို တော်ကြီး,အထိန်းတော်ကြီးတို့လည်း အသီးသီးလျှောက်တင်၍ အလွန် ပင်ကြာမြင့်သည့်တခန်း[6]၊ ဆင်စွယ်နန်းကလည်း အဖန်ဖန်အကြိမ်ကြိမ်[7]၊ သွားလာ၍ ပညာဟာသတို့ပြောချက် ဆောင်ရွက်ပြီးကုန်မှ မင်းသား

၁။ သည်မှာပျော်ပါဘဲ-ဗ။
၂။ မာရဘင်သို့-စ။
၃။ ဘဇာဘရင်-စ။
၄။ မထင်မသန့်ရှိသည့်ကို-ဗ။
၅။ ခုံမင်းဦးပါက-စ။
၆။ တနန်းလုံးကြာမြင့် ရှိသည်ကို တခန်း-ဗ၊
၇။ အပန်းတကြီး-ဗ။

ဘုန်းဂုဏ်နှင့် ရတနာကြေးမုံ ဝတ္ထုညွှံ့အောင်[၁] စကားမရပ်တန့် ကောင်းသည်ကို ထောက်၍ အထက်မူဟောင်းတွင် နောက်ထပ် လောင်းသော စကားနှစ်ရပ်သည် ဂဟေစပ်သော ရွှေနှစ်ပြားကဲ့သို့ စကားတတန်းတည်းညီအောင်[၂] ဂန္ဓိသာရ, တိက္ခဉာဏ, ပါရမီ ဝါသနာဖြင့် ဇုန္နကုမ္မာ မင်းသားနှင့် ဝေဠုမြတ်စွာ မင်းသမီး အကြောင်းတို့ကို မူဟောင်းစကားနှင့် စဉ်ဆက်၍ ဆိုပေတုံအံ့ သတည်း။]

ဇုန္နကုမ္မာမင်းသား ဂန္ဓမာနန်းသို့ဝင်ခန်း

ထိုအခါ မင်းသား၏ ဖွားဘက်တော် ပညာဟာသ တို့မှာလည်း ဂန္ဓမာနန်းကထွက်လာကြ၍[၃] ရွှေဘဝါးတော်အောက် ဝင်ရောက်လေသော်[၄] မင်းသားလည်း ဆင်စွယ်လက်ရန်းကြမ်းနိမ့်အတွင်း[၅] ပန်းအိပွင့်အဆင်းနှင့်တူသောနေရာထိုင်တော်ပေါ်မှာ စံတော်မူလျက် ဥဒေါင်း, တောယစ် အစရှိသည်တို့ကို အတက်ချွန်ကား[၆], တောင်ပန် ရိုက်ကြွ တဆွဆွ ခွပ်ပုတ်စေ၍ မနေမနား ကစားတော်မူစဉ် ပညာဟာသတို့ကို မြင်တော်မူလျှင် အဆောတလျှင် ထ၍ နန်းမဆောင်ပြိုင် ကြေးစည်တိုင် ဝဲက[၇] မြွက်ဟမေးတော်မူသည်မှာ "မောင်ပညာဟာသငယ်.... ယမန်နေ့ညအိပ်မက်ကိုနောက်ဖေါ်၍သံတော်ဦးတင်သည့်အတိုင်းမှန်၏လော" ဟု[၈] မေးတော်မူလျှင် ပညာဟာသက "ဘုရားရွှေဘုန်းတော်မြတ်ကြောင့် နတ်နှိုးဆော်၍ ပြသွန်သောအိပ်မက်သည် ဘတ်လျှောက်ချက်အတိုင်း[၉] မှန်လှပါသည်ဘုရား၊ ပတ္တမြားနန်းပေါ်သို့ ကိုယ်တော်ညခါ စကြာဖြန့်တော်မူပါလျှင် ကူညီတိုင်ပင်အသင့်သွန်သင်၍ မင်းသမီးတွင်လှည့်ပတ်လျက် ကိုယ်တော်မြတ်ဘက်က စွက်၍ပြောမည့်သူ[၁၀] အဖေါ်လည်း ဂန္ဓမာ

၁။ ဝတ္ထုညွှန့်အောင်-ဗ။
၂။ တသန်တည်းညီအောင်-ဗ။
၃။ ထွက်လာခဲ့၍-ဗ။
၄။ ရွှေဘဝါးတော်မြတ်အောက် ရောက်လေသော်-စ။
၅။ ကြမ်းနိမ့်အဆင့်တွင်-ဗ။
၆။ အထက်ခွစွန်က-စ။
၇။ ကြေးစည်တိုင်ဝင်ဝဲက-ဗ။
၈။ မှန်၏သားဟု-ဗ။
၉။ အထက် လျှောက်ချက်အတိုင်း -စ။
၁၀။ ကိုယ်တော်မြတ်ဘက်က ပြောမည့်သူ-စ။

နန်းပေါ်က နေဝင်ကျော်အချိန်ကို အကြိမ်ကြိမ် မြှော်လင့်၍[၁] အသင့်နေကြပါလိမ့်မည်၊ ယနေ့သည်ကား နှစ်ပါးအရှင် ရွှေဘုန်းတော်မြတ်ကို နတ်များနှိုးဆော်သကဲ့သို့ အတော်အသင့် အခွင့်တော်တကာပင် အလိုရှိရာ ကြည်ဖြူ၍ အလွယ်တကူ ရောက်ရပါတော့မည်၊ စိတ်ရည့်တိုင်း ပွင့်လန်း၍ အပန်းမကြီးပါပြီ၊ မင်းသမီးခမည်းတော်လည်း ဟေဝန္တာ တောင်ပေါ်မှာ ခါတော်ရက်မို့ နှစ်သက်သာရှင် သဘင်ခံမြ နတ်ပွဲသို့ ယခုထွက်ပါသည်၊ ရွှေစက်ဖြန့်တော်မူပါလျှင် အလွယ်တကူ စိတ်တော်ကျအောင် ပြောဆိုသာလှပါသတဲ့ဘုရား[၂]" တင်လေသော် မင်းသားက "ပညာဟာသတို့မှာ သူတို့ သွားရာလမ်း သာသည်အခွင့်နှင့် သင့်တင့်လျှောက်ပတ်သည်တွင်[၃] သွားစချင်ဘွယ် ရှိပေ၏၊ ကြည့်ရှုရအောင် မောင်ပညာဟာသငယ်....ညခါသွားစမ်းကြစို့" ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင် မင်္ဂလာဆောင်ကျယ် ဆင်စွယ် နန်းမသို့ ဝင်လေသည်နှင့် မမြင့်မကြာ လ-သာ,နေ-ဝင်ကျော်ကို[၄] ပွဲတော်တည်၍ ရေကြည်များ သုံးပြီးသော် ဝတ်လဲတော်ဆန်း လျှပ်ပန်း တိမ်တောင်တက်ကို ဆင်တော်မူ၍ သက်တန့်စပ်လုံ မြဂုန္နန်တလယ်[၅],အံ့ဘွယ်ငါးပါးနှင့် အဘ သိကြားမင်း နှင်းအပ်တော်မူသော ရတနာ~~အသက်~~မည်းနက်ဆံရောင်ပိဒုန်းတောင်ကေသာကို မသာရဂလ် ဘီးတော်နှင့်ချော၍[၆] မနောမယ ပန်းတော်မြတ်ကို မောက်ကြပ်ရတနာဆင်ပြီးလျှင်[၇]ပျံ့ရှင်ကြိုင်အေး[၈]မွှေးသောနံ့သာရေဖြင့် တင်,ထုံ,လိမ်းသပ်[၉]တော်မူပြီးမှ ဗာဟုဗလမည်သော ကျွန်တော်မျိုး၏ ပခုံးပေါ်စံတော်မူလျက် ဖွားဘက်တော်တထောင်တွင် ပညာဟာသကို ရှေ့တည်စေ၍ ရွှေတန်းဆောင်လေးတိုင်ရှေ့ ဆီကမင်္ဂလာဒီပမီးအိမ်[၁၀] လည်း တထိန်ထိန် အားလုံးအလုံးသုံးဆယ် ညီထွန်းလျက်ရွှေဝန်းခြံရံလျက်[၁၁] ဂန္ဓာမာတောင်နန်းပြာသာဒ်သို့ အမှတ်မထင်ကြွတော်မူသော်—

၁။ မျှော်နှင့်၍-ဗ။
၂။ ပြောသာဆိုသာလှပါဘုရား။
၃။ တင့်သင့်လျှောက်သင့်-ဗ။
၄။ လသာသာနေဝင်ကျော်ကို -ဗ။
၅။ သက်တင်စပ်လုံးမြကုန်းတံအလယ်-ဗ။
၆။ မသာရကန်ဆီတော်နှင့် ချော၍-စ။
၇။ ပန်းတောင်မြတ်ကို ပေါက်ကြယ်ရတနာ ဆင်ပြီးလျှင်-ဗ။
၈။ ပျံ့ရှင်ဧ-ဗ။
၉။ တင်ရုံလိမ်းသပ်-ဗ။
၁၀။ မင်္ဂလာသီမီးအိမ်-ဗ။
၁၁။ ရွှေဝန်းအခြံအရံနှင့်-စ။

သံမြို့ခုနစ်ထပ်တွင် ခုနစ်ရပ်သော တံခါးတို့[၁] လည်း မင်းသား ရောက်တော်မူလျှင် ဆွဲငင်၍မဖွင့်ရ[၂]၊ အသင့်ထင်ရှားအောင် တံခါးပေါက် ဟင်းလင်း ရှိသည်နှင့် မသိစေလိုသော[၃] ရွှေဆန္ဒ ကြောင့် ဘယ်သူမျှမမြင်၊ ဝင်သွား၍[၄] ပတ္တမြား နန်းတော်သို့ ရောက်လျှင် မုတ်ပေါက်လေးမျက်နှာနှင့် စတုဒိသာ မှန်ဝဲမော် လက်ျာက တိုးရွှေဇဝါပြိုပြို[၅]ကို ဇာမရီကွန့်ရုပ်တံခါးကတက်၍[၆] ရွှေစက်ဖြန့်ဝင်လေသော်–

အပျိုတော်ပဒုမသိဂီ,ရာသီမုတ္တာတို့လည်း စတုဒိသာဆောင်ပေါ်က ကြည့်မျှော်နေကြစဉ် ပညာဟာသကိုရှေ့တည်၍ အလျှင်မြင်ကြလျှင် အရှင့်သား ကြွတော်မူလာသည်ကို အပျိုတော်ငယ်တယောက် အထိန်း တော်ကြီးထံ အမြန် ပြောထည့်နှင့်စေ၍ မင်းသား ရှေ့တော်ဝင်ပြီးလျှင် ရိုသေစွာ ဦးချလျက် "ကြွတော်မူရမည်လမ်းသည် သည်နန်းကိုပတ်၍ သည်ပြာသာဒ်အကြားမြတ်တံခါးအဝင်[၇]စိန်မသည့်ခံစမုတ်က[၈] ဥဿဘယား ဘုံအရှေ့ပွတ်လုံးကွေ့ဆက်သွယ်လျက် မောင်းမလယ်နှင့်[၉]ဗိမာန်တွင် ဖလ်နေရောင်ကာ[၁၀]မှာ နာရကတ္တိတံခါးနှင့် ပတ္တမြားဆောင်ကြီးတွင် မင်းသမီးရွှေကိုယ်တော်မြတ်သည် တသန်းကျော်ခြေရံနှင့်စံတော်မူလျက် ရှိပါသည်ဘုရား"ဟု တင်လေသော် လူပျိုတော်တို့က "ရတနာမင်းနတို့ ပင်[၁၁]ရှေ့ဆောင်၍ ရောက်လွယ်အောင် ကြွတော်မူပါ"ဟု[၁၂]ဆိုလျှင်ရာသီ မုတ္တာသည် ဆယ်ဖြာသောလက်အစုံရှက်လျက်ဘုံအဆောင်ဆောင်များ တွင်[၁၃]တံခါးကိုဖွင့်ကာဖွင့်ကာရှေ့တည်၍[၁၄]ဝင်သွားလေသည်နှင့်မှန်နေ

၁။ ခုနစ်ပတ်တွင်ခုနှစ်ထပ်သော တံခါး-ဗ။
၂။ လူမဖွင့်ရ-ဗ။
၃။ မဆိုစေလိုသော-စ။
၄။ ဘယ်သူမျှမမြင်သွား၍—စ။
၅၊ တိုးရွှေဇဝါအမပြိုပြို-ဗ။
၆။ ဇာမရီကွန်ရုပ်ကံခါးတက်၍ —စ။
၇။ ပြာသာဒ်တောင်သည် တောင်အကြားမြတ်တံခါးအဝင်-ဗ။
၈။ စိန်မင်ခံသောမုတ်က—စ။
၉။ မောင်မလယ်နှင့်-ဗ။
၁၀။ သံနေရောင်ကာ-စ။
၁၁။ မင်းနတ္တိပင်–ဗ။
၁၂။ ကြွတော်မှမူပ-ဗ။
၁၃။ ဆယ်ဖြာ လက်စုံ၍ လျက်ဘုံအ ဆောင်ဆောင်များတွင်-ဗ။
၁၄။ တံခါးကို ဖွင့်ကာ ရှေ့တည်၍ -ဗ။

ရောင်ကာဝင်ဝက[၁] ယောဟာနမိတ္တာသည် စကြာဖြန့်ခြေတော်[၂] ဝိရောစံ ဖလားရတနာနှင့်[၃] စံပါ,ကရမက်, ပုန်းညက်နံ့သာရည်တို့ဖြင့် ဆေး နှင့်၏[၄]။

အထိန်းတော်မယ်ဂဏာသီရိလည်း မဉ္ဇူသကပန်း ဝတ်ဆံတွင်[၅]သက် တင်[၆] မီးခိုးအဆင်းရှိသောကတ္တီပါကို စိန်ကိန္နရာ ကသောအရုပ်ဖြင့်ချုပ် သော နေရာထိုင်တော်ကို ရွှေမှော်ချအနားမှာ[၇] ပတ္တမြားရစ်လိမ်သော တင်းတိမ်တော်အတွင်း ပတ္တမြားဝက်ပါလိုက်နန်းအထွက် မျက်ကိုးပါး ရစ်သန်းသော ခါးပန်းတော်အဆင်းတွင် ခင်းထားနှင့်သော နေရာထိုင် တော်မှာ လူပျိုတော်အပေါင်း ခြံရံလျက် စမွယ်တော်မူသည်တွင်ပဒုမ သိဂီ,ရာသီမုတ္တာတို့လည်း ခြွေရံတထောင်နှင့် မင်းသား ရှေ့တော်တွင် နန်းတော်သူတို့ မူလဏ္ဍခြွေ မသွေမယွင်းနေကြကုန်သည်။

ပဒုမသိဂီက[၈] "ဘုရားကျွန်မတို့ ပတ္တမြားနန်းသူတို့မှာ ကမ္ဘာဦးသူတို့ အမူအရာကဲ့သို့ ဗျာပါတစေ ရှိနေကြပါတော့သည်ဘုရား"ဟု မျက်နှာ ထားရွှင်ရွှင်နှင့်လျှောက်တင်လေသော်မင်းသားက "ပတ္တမြားနန်းရတနာ မှာ မင်္ဂလာစကားကြားရအောင်လာပါသည်၊ ဘယ်ခြင်းရာများကြောင့် ကမ္ဘာဦးသူတို့ဗျာပါနှင့် ပမာနှိုင်းတော်မူသနည်း"ဟု မေးတော်မူသည် တွင် ပဒုမသိဂီက "ကမ္ဘာတည်စက မိုက်လှသော မှောင်အတိရှိသည် ကာလသောကထပ်လောင်း၍ အပေါင်းသူတို့ တ-ယူမြှော်တမ်း၍ညှိုးနွမ်း ပျောင်းပျရှိကြသောအခါ[၉] နေမင်း,လမင်းတို့ သန့်ရှင်းသော သာရဒ ပြောင်း တပေါင်းအခါ နက္ခတ်တာရာ ကြယ်ခပင်းနှင့်အလင်းထွန်းပလာ ရာတွင် ဝမ်းရွှင်ဝမ်းသာနှင့် ဗျာပါကင်းငြိမ်းကြသည်ပမာ ယခုမှာလည်း ထိပ်ချာတင် ဘုရားသည် ပတ္တမြားနန်းပေါ်သို့ မနေ့ကပင် ကြွလာတော် မူမည် နိမိတ် (ကျောက်ရိပ်အတိ, မဏိတောင်စပ်, နဝရတ်တံခါး, ပတ္တမြားလက်ရန်း၌ ခြူးပန်းအခွေတွင် ရေဝက်ဆင်ကဲ့သို့ အမြီးက

၁။ နေရောင်ကာဝင်စက—စ။
၂။ စကြပုံခြေတော်ကို-ဗ။
၃။ ဝိလောပန ရတနာနှင့်-စ။
၄။ နံ့သာရေတို့ဖြင့်ကမ်းလင့်၏ —စ။
၅။ မဉ္ဇူသကပန်း ဝတ်ဆံဆွတ်—ဗ။
၆။ သက်တင့်—စ။
၇။ ရွှေမော်ကြိုအနားမှာ-စ။
၈။ ပဒုမ္မသိဂီ, ရာသီမုတ္တာက-ဗ။
၉။ တယူ မျှော်ကိုးလျက် ညှိုးနွမ်း ပြောင်ပြရှိကြသောအခါ-စ။

ကျိုးရုပ်အကောင်သည် ပလာညောင်စောင်းတော်ကို မျက်နှာပြုလျက် ခုတင်ခု မြန်မြန်အသံကြည်ကြည်မြည်သည်နိမိတ်ကို)[၁] အရိပ်ဖမ်းလျှင်[၂] ထူးထူး ဆန်းဆန်းပင် အရှင်မင်းသားသည် ပတ္တမြား နန်းတော်သို့ စကြာတော် အမြန်[၃] အမှန်ကြွရောက်မည်—ဟု ခန့်ယူမြော်တမ်းသည့် အတွင်း မင်းပညာဟာသတို့တွင် ထိပ်တင်လည်း[၄] အတူပါလာသည်— ဟုကြားလျှင် ထိပ်ထားနှင့် မင်းနှစ်ပါးတို့၏[၅]ကံတော်သည် မချော်မလွဲ တော်မူကြပြီ၊မြဲသော ဓမ္မတာအစုံ ပုံအပ်သော မေတ္တာစေတနာအကျိုး သည် နတ်ပေါင်းနှိုးဆော်၍ "တော်လည်းရာအခန့်မှာ ပဲ့တင်သံကျူး သကဲ့သို့[၆]"ဘဝထူးက နှစ်ဦးအရှင်သည် မျက်မြင်ယခု စုလို့ပေးသည်နှယ် ရေးရေးထင်ထင် သိမြင်ရချည်တော့မည်-ဟု [၇]ဝမ်းပန်း အလွန်ရွှင်ပျ လှ၍[၈]"အစမှာဗျာပါ ကြာသောအခါမင်္ဂလာ"မို့ ကမ္ဘာဦးသူတို့ပမာရှိ ပါသည်များကို အသနားခံပါသည်ဘုရား"ဟု တင်လျှောက်သည်[၉]။

ပညာဟာသကလည်း "မရှင်ငွဲ့စကားလည်း ကြည်လင် ပေ၏[၁၀]၊ အလျှောက်အတင်လည်း အလျင်ထူးလို့ ဦးပေသည်ပင်၊ ထိပ်ခေါင်တင် ဘုရားလည်းစွမ်းအားပြင်းဟုန် ဂဠုန်မင်းထက်စံတော်မူ၍ဇမ္ဗူလေးကျွန်း ကို စက်ဝန်းဖြန့်မည်[၁၁]အခန့်တော်နှင့် [၁၂]မြေပေါ်တွင် ထီး, နန်း စံမြန်း သောကေရာဇ်မကြွင်း များစွာသောသီတာ, တော, တောင် ကုန်အောင် ရှိနေသော နတ်အပေါင်းတို့ ဥက္ကောင်း,လက်ရှက် ဆောင်ရွက်ဆက်သရန် များနှင့် တော်ရာသင့်ရာ, ဆီးကာ,ကြိုကာ သူ့ထက်ငါရှိကြလျက်ဇာတိ ရင်းကပင် ပျော်စံတွေ့ဆုံဘူးမည်နေရာတွင်[၁၃] သည်ယနေ့ပင် အမှန်-ဟု ယုဂန္ဓရ ကိန်းများနှင့် ခပ်သိမ်းသော ကိစ္စကို ပမာမမှုဘဲ[၁၄]ကြည်ဖြူလှ

၁။ ( )၌ကွင်းပိတ်အတွင်းရှိ အပိုဒ်များ(စ)မူတွင်မပါ။
၂။ အရိပ်တန်းတလျက်—စ။
၃။ စကြာဖြန့်-ဗ။
၄။ ထိပ်တင်သည်-စ။
၅။ ဘုရားနှစ်ပါးတို့၏—ဗ။
၆။ ပဲ့တင်သံထပ်သကဲ့သို့-စ။
၇။ သိမြင်ရချေတော့မည်ဟု-စ။
၈။ ရွှင်မြူးလှ၍-ဗ။
၉။ တင်လျှောက်လေသော်-စ။
၁၀။ စကားလည်းသင့်လျော်ပေ၏—စ။
၁၁။ စက်ဝန်းပြန့်မည်—ဗ။
၁၂။ အခန့်အဆော်နှင့်—ဗ။
၁၃။ ဇာတိရင်းကံကပင် ပျော်စံဘူးတွေ့ဆုံမည့်နေ့သည်-ဗ။
၁၄။ ဂန္ဓဗ္ဗရကြိမ်များနှင့်ခပ်သိမ်းသောကိစ္စကိုပမာနမမှုဘဲ-စ။

ှသော စေတနာဖြင့် ဂန္ဓမာဒန တောင်နန်းသို့ဂုဏ်စွမ်းညွှံကာ လာရောက် ပါသည်၊ လ-ဝန်းနှင့်တူသော[၁] ရွှေမျက်နှာကိုလည်း ရွှေမေတ္တာထွတ်နူး မဖူးမမြင်ရ၊ ပြင်လွင်များကပင် စံတော်မူရသည့် အခမ်းမှာ ပုံသွင်များ နှင့် စကားရှည်လုံ ပြန်ဆိုရမည်လည်း ကမ္ဘာပျက်တသိန်း အချိန်[၂] ညဥ့်နက်၍ တချက်တီးကျော်ပါပြီ၊ ရွှေမျက်နှာတော်ကိုမျှ မမြင်ရ၍ လည်း[၃] ပြန်ရမည်အခန်း[၄] သူ့ထီး,နန်းပေကို ပင်ပန်းသည်မှုဝန်နှင့် ကံကိုသာကျွန်ုပ်တို့သခင်မှာ ပြစ်တင်ရန်ရှိပါတော့သည်"ပြောဆိုနေသည် အတွင်း-အတွင်းက သီလဘူမိနတ်မင်းကြီး သမီးတော် ဇမ္ဗူသုန္ဒရီသည် နတ်သမီး တထောင် ခြံရံလျက် ဝေဿဝဏ္ဏနတ်မင်းကြီးကတော်ကဆက် သောနာရဏီ ရွှေရိုး,ရွှေရွက် ယပ်[၅],စားတော်ကွမ်းရည်တော်,သော်မော် ကရမက် အစရှိသော အမွှေးတို့ဖြင့်[၆] စိန်ဖလား, မြဖလားအသီးသီးများ နှင့် မင်းသားရှေ့တော်သို့ အဆက်အသ ရောက်လာသည်[၇]။

ပဒုမနတ်မင်းသမီးတော်ကဥ္စနသာရီက"ကျွန်မတို့ထိပ်ခေါင်တင်သည် ယမန်နေ့က[၈] တညဥ့်လုံးပင် ကောင်းကင် မြောက်အရပ်မှာ တာရာ ကြယ်များကို ရွှေလက်ဝါးခံမြှောက်၍[၉] ခေါ်တော်မူလျက် ရှိသည်တွင် အထိန်းတော် မယ်ဂဏာသီရိက ထိပ်တင်မှာ ကောင်းကင်တွင် ကြယ် ပြောင်,တောင်အရပ်မှာလည်း တံငါကွန့်တိုင် လေးလုံးဆိုင်တို့အမြိုင်သား ရှိပါလျက်ကိုပင် မြောက်မျက်နှာ ကြယ်ကိုသာ စွဲမှတ် နဝတတ်ကန်[၁၀] လယ်က ဆင်စွယ်နန်းစမ္ဗယ်[၁၁]ကြယ်ခုဝံကြီးဖြစ်လျှင်(အနှစ်တရာလောက် အာပေါက်အောင်ခေါ်ကတဲ့ သူ့ကိုယ်တော်ကြယ်နီမှာဆိတ်စီမှနေရာက မရွှေ့ပေဘူးတဲ့ဘုရား၊ ခေါင်းတော်များ ဝေမူးတော့မည်၊ တရွကလေး မှေးစက်တော်မူပါအုံးဘုရား-ဟု လျှောက်သော်)မင်းသမီးက အမယ်....

၁။ လနှင့်တူသော-စ။
၂။ ကထိန်အချိန့်--ဗ။
၃။ မမြင်ရလည်း-စ။
၄။ ပြန်ရမည်တခန်း-စ။
၅။ ရွှေရိုးငွေရွက်ယပ်—ဗ။
၆။ အမွှေးပေါင်းတို့ဖြင့်-ဗ။
၇။ ဆက်ရောက်လေသည်-ဗ။
၈။ မနေ့က-ဗ။
၉။ ခံမျှော်၍-ဗ။
၁၀။ နဝဒတ်တမ်း-စ။
၁၁။ ဆင်စွယ်နန်းစံသည်-ဗ။

ကျိုးရှပ်အခေါင်သည် ပလာညောင်စောင်းတော်ကို မျက်နှာပြုလျက် ခုတင်ခု မြန်မြန်အသံကြည်ကြည်မြည်သည်နိမိတ်ကို)[၁] အရိပ်ဖမ်းလျှင်[၂] ထူးထူး ဆန်းဆန်းပင် အရှင်မင်းသားသည် ပတ္တမြား နန်းတော်သို့ စကြာတော် အမြန်[၃] အမှန်ကြွရောက်မည်–ဟု ခန့်ယူမြော်တမ်းသည့် အတွင်း မင်းပညာဟာသတို့တွင် ထိပ်တင်လည်း[၄] အတူပါလာသည်–ဟုကြားလျှင် ထိပ်ထားနှင့် မင်းနှစ်ပါးတို့၏[၅]ကံတော်သည် မချော်မလွဲ တော်မူကြပြီ၊မြဲသော ဓမ္မတာအစုံ ပုံအပ်သော မေတ္တာစေတနာအကျိုးသည် နတ်ပေါင်းနှိုးဆော်၍ "တော်လည်းရာအခန့်မှာ ပဲ့တင်သံကျူးသကဲ့သို့[၆]"ဘဝထူးက နှစ်ဦးအရှင်သည် မျက်မြင်ယခု စုလို့ပေးသည်နှယ် ရေးရေးထင်ထင် သိမြင်ရချည်တော့မည်-ဟု[၇]ဝမ်းပန်း အလွန်ရှင်ပျ လှ၍[၈]"အစမှာဗျာပါ ကြာသောအခါမင်္ဂလာ"မို့ ကမ္ဘာဦးသူတို့ပမာရှိပါသည်များကို အသနားခံပါသည်ဘုရား"ဟု တင်လျှောက်သည်[၉]။

ပညာဟာသကလည်း "မရှင်ငွဲ့စကားလည်း ကြည်လင် ပေ၏[၁၀]၊ အလျှောက်အတင်လည်း အလျှင်ထူးလို့ ဦးပေသည်ပင်၊ ထိပ်ခေါင်တင်ဘုရားလည်းစွမ်းအားပြင်းဟုန် ဂဠုန်မင်းထက်စံတော်မူ၍ဇမ္ဗူလေးကျွန်းကို စက်ဝန်းဖြန့်မည်[၁၁]အခန့်တော်နှင့်[၁၂]မြေပေါ်တွင် ထီး, နန်း စံမြန်းသောကေရာဇ်မကြွင်း များစွာသောသီတာ, တော, တောင် ကုန်အောင်ရှိနေသော နတ်အပေါင်းတို့ ဥက္ကောင်း,လက်ရှက် ဆောင်ရွက်ဆက်သရန်များနှင့် တော်ရာသင့်ရာ, ဆီးကာ,ကြိုကာ သူ့ထက်ငါရှိကြလျက်ဇာတိရင်းကပင် ပျော်စံတွေ့ဆုံဘူးမည်နေရာတွင်[၁၃] သည်ယနေ့ပင် အမှန်-ဟု ယုဂန္ဓရ ကိန်းများနှင့် ခပ်သိမ်းသော ကိစ္စကို ပမာမမူဘဲ[၁၄]ကြည်ဖြူလှ

၁။ ( )၌ကွင်းပိတ်အတွင်းရှိ အပိုဒ်များ(စ)မူတွင်မပါ။
၂။ အရိပ်တန်းတလျက်–စ။
၃။ စကြာဖြန့်–ဗ။
၄။ ထိပ်တင်သည်-စ။
၅။ ဘုရားနှစ်ပါးတို့၏–ဗ။
၆။ ပဲ့တင်သံထပ်သကဲ့သို့-စ။
၇။ သိမြင်ရချေတော့မည်ဟု-စ။
၈။ ရွှင်မြူးလှ၍-ဗ။
၉။ တင်လျှောက်လေသော်-စ။
၁၀။ စကားလည်းသင့်လျော်ပေ၏–စ။
၁၁။ စက်ဝန်းဖြန့်မည်–ဗ။
၁၂။ အခန့်အဆော်နှင့်–ဗ။
၁၃။ ဇာတိရင်းကံကပင် ပျော်စံဘူးတွေ့ဆုံမည့်နေ့သည်-ဗ။
၁၄။ ဂန္ဓန္ဓရကြိမ်များနှင့်ခပ်သိမ်းသောကိစ္စကိုပမာနမမူဘဲ-စ။

နှသော စေတနာဖြင့် ဂန္ဓမာဒန တောင်နန်းသို့ဂုဏ်စွမ်းညွှန်ကာ လာရောက်ပါသည်၊ လ-ဝန်းနှင့်တူသော[၁] ရွှေမျက်နှာကိုလည်း ရွှေမေတ္တာထွတ်နူး မဖူးမမြင်ရ၊ ပြင်လွှင်များကပင် စံတော်မူရသည့် အခမ်းမှာ ပုံသွင်များနှင့် စကားရှည်လုံ ပြန်ဆိုရမည်လည်း ကမ္ဘာပျက်တသိန်း အချိန်[၂] ညဥ့်နက်၍ တချက်တီးကျော်ပါပြီ၊ ရွှေမျက်နှာတော်ကိုမျှ မမြင်ရ၍လည်း[၃] ပြန်ရမည်အခန်း[၄] သူ့ထီး,နန်းပေကို ပင်ပန်းသည်မှုဝန်နှင့် ကံကိုသာကျွန်ုပ်တို့သခင်မှာ ပြစ်တင်ရန်ရှိပါတော့သည်"ပြောဆိုနေသည် အတွင်း-အတွင်းက သီလဘူမိနတ်မင်းကြီး သမီးတော် ဇမ္ဗုသုန္ဒရီသည် နတ်သမီး တထောင် ခြံရံလျက် ဝေဿဝဏ္ဏနတ်မင်းကြီးကတော်ကဆက်သောနာရဏီ ရွှေရိုး,ရွှေရွက် ယပ်[၅],စားတော်ကွမ်းရည်တော်,သော်မော်ကရမက် အစရှိသော အမွှေးတို့ဖြင့်[၆] စိန်ဖလား, မြဖလားအသီးသီးများနှင့် မင်းသားရှေ့တော်သို့ အဆက်အသ ရောက်လာသည်[၇]။

ပဒုမနတ်မင်းသမီးတော်ကဥ္စနသာရီက"ကျွန်မတို့ထိပ်ခေါင်တင်သည် ယမန်နေ့က[၈] တညဥ့်လုံးပင် ကောင်းကင် မြောက်အရပ်မှာ တာရာကြယ်များကို ရွှေလက်ဝါးခံမြှောက်၍[၉] ခေါ်တော်မူလျက် ရှိသည်တွင် အထိန်းတော် မယ်ဂဏာသီရိက ထိပ်တင်မှာ ကောင်းကင်တွင် ကြယ်ပြောင်,တောင်အရပ်မှာလည်း တံငါကွန့်တိုင် လေးလုံးဆိုင်တို့အမြင်သာ ရှိပါလျက်ကိုပင် မြောက်မျက်နှာ ကြယ်ကိုသာ စွဲမှတ် နဝတတ်ကန်[၁၀] လယ်က ဆင်စွယ်နန်းစမ္ဗယ်[၁၁]ကြယ်ခုံကြီးဖြစ်လျှင်(အနှစ်တရာလောက်အာပေါက်အောင်ခေါ်ကတဲ့ သူ့ကိုယ်တော်ကြယ်နီမှာဆိတ်စီမှနေရာကမရွေ့ပေဘူးတဲ့ဘုရား၊ ခေါင်းတော်များ ဝေမူးတော့မည်၊ တရှုကလေး မှေးစက်တော်မူပါအုံးဘုရား-ဟု လျှောက်သော် မင်းသမီးက အမယ်....

၁။ လနှင့်တူသော-စ။
၂။ ကထိန်အချိန့်--ဗ။
၃။ မမြင်ရလည်း-စ။
၄။ ပြန်ရမည်တခန်း-စ။
၅။ ရွှေရိုးငွေရွက်ယပ်–ဗ။
၆။ အမွှေးပေါင်းတို့ဖြင့်–ဗ။
၇။ ဆက်ရောက်လေသည်-ဗ။
၈။ မနေ့က-ဗ။
၉။ ခံမျှော်၍-ဗ။
၁၀။ နဝဒတ်တမ်း-စ။
၁၁။ ဆင်စွယ်နန်းစံသည်-ဗ။

ဆင်စွယ်နန်းစံ ကြယ်ရုပ်ကိုဖြစ်လျှင်)[၁] သတိမရ၍ ကျွန်မမခေါ်ပါဘူး၊ ညဥ့်ဦးအခါတွင် ဒွမရာဇာ[၂] နတ်မင်းကြီးကတော်က ဆက်ရောက်လာသည့် ပရမာမြူညွန့်လက်ဖက်စားမိ၍အတွက်မရှိ၊မျက်စိကျယ်ကာရှိပါသည်-ဟု မိန့်တော်မူ၍ တညဥ့်လုံး မစက်တော် မူရသောကြောင့် မသာရဂလ် ကျောက်ကို အစွယ်,အသွား, ပတ္တမြားစွယ်နှင့် တိုးနရားရုပ် အုံးတား လက်တင်တွင် ကရဝိက်လည်ချိတ်၍ နေဟန် သလွန်ပေါ်တွင် ရှုရှာ လျက်နှင့်[၃] စောစောက စက်တော်ခေါ်၍ ပျော်တော်မူလျက် ရှိသည်ကို အပျိုတော် အားလုံးပင် မလျှောက်, မန္တီးဝံ့ သောကြောင့်[၄] မဥ္ဇူသက ပန်းဝတ်ကဖြစ်သော[၅] ဇမ္ဗူဂန္ဓာမည်သော ငှက်မကို ရွှေမျက်နှာတော်ပါး မှာ ထား၍ ကျည်ကျည်မည်စေကြစို့-ဟု ရုံးစုရုံးစုနှင့်[၆] အထိန်းတော်တို့ ရှိတုန်းပါ''ဟု တင်သည်။

မင်းသားက ဇမ္ဗူဂန္ဓာ ငှက်မ၏အကြောင်းများကို စေ့စုံစွာမေးမြန်း ပြောဆိုနေစဉ်-မင်းသမီးအထံမှာလည်းမဟာသာလက ''ထိပ်တင်ငယ်[၇]- ပတ္တမြားနန်း ဝက်ပါတံခါးပြင်မှာ ရုပ်သွင်မူရာ ဖြုပ္ဖာလား,သိကြားလား တွေးမှား ယိုးဘွယ်ရှိရသောကြောင့် သတင်းရအောင် ကဥ္စနသာရီ,ပဒုမ သိင်္ဂီတို့ကို လျှောက်ပတ်အောင် ထွက်၍ ကြည့်စေသည်တွင် သိကြားမင်း သားတော် ဝရဇိန် လက်နက်သခင် ဇာန္ဒကုမ္ဗာမင်းသားသည် ဖွားဘက် လူပျိုတော်အသင်္ချေနှင့် ရွှေစက်တော်မြတ်ဖြန့်လာ၍ ဝက်ပါမုတ်အထွက် မှာ[၈] ရှိကြောင်းကို တင်လာပါသည်၊ အမူအရာကို မေးလျှင် အယဉ် အကျေးမှာဆိုစရာမရှိ၊ပဋိရူပလက္ခဏာမှာလည်းသိကြားမင်းသားတော် လို့မပြောရဘူး၊ သူ့ခမည်းတော်[၉]သိကြားမင်းနှင့် တပုံမှ မယွင်း,သတင်း တန်းခိုးမှာလည်း မြွေ,မိုးရိုက်ရိုက်, ခိုက်ခိုက်တုန့်အာဏာ တေဇာတော် အရှင်ဖြစ်ပေလျက် ထိပ်ခေါင်တင် ရွှေမျက်နှာကို ရွှေမေတ္တာ ဆွတ်ခူး ဖူးချင်လှသောစေတနာကြောင့် သူကြွတော်မူလာသည့်အခင်းကို နတ်မင်း

၁။ ( )၌ကွင်းပိတ်အတွင်းရှိ အပိုဒ်များ(စ)မူတွင်မပါ။
၂။ ပဒုမရာဇာ—ဗ။
၃။ ရှုလျက်ရှာလျက်နှင့်-ဗ။
၄။ မန္တီးကြသောကြောင့်-ဗ။
၅။ ပန်းတော်ကဖြစ်သော-စ။
၆။ ရုံးတစုစုနှင့်-ဗ၊
၇။ ထိပ်တင်ထိပ်ထားငယ်-ဗ။
၈။ မှက်ထွက်မှာ-စ။
၉။ သူ့ဘခင်-ဗ။

ကြီးရှင်သွေးတော်မြတ်ငြိငြိ သိင်္ဂီရွှေစက်တော်ယွန်း၍ နှုတ်ခွန်းဆက်တော် မူသင့်ပါသည်ဘုရား''ဟုတင်သည်[၁]။

မင်းသမီးက''အမယ်မဟာသာလဖြစ်လျှင်[၂]စိတ်ညစ်အောင် အစဉ်ပင် ပြောဆိုတတ်ပေငဲ့[၃]၊ မင်းသား စိုးသား များသော ခြွေရံဆန်းလျက် ဘုန်း တန်းကြီးသောသူတို့ ငြီးငြီးငွေ့ငွေ့ရှိလျှင် ရောက်မိရောက်ရာ သွားလာသည် အပြီး,ခရီးများ မကျွမ်း, လမ်းပန်းမသိ, မျက်စိများလယ်၍ တကယ်ပင် ရောက်ပါစေအုံးတော့[၄]၊အသော့ ဘယ့်နှယ်[၅]ငယ်ပေါင်း,ကြီးဘော်[၆]လည်း မဟုတ်၊ နှုတ်ဆက် ပြောဆို''အလျှင်လိုက အနှေးတွေ့''ဆိုဘိသို့[၇] ရှေးက ပုံများကို မှတ်သား နားထောင်တော်မူပါအုံး[၈]။

ရှေးကတသီး ဘုန်းကြီးသည့်အာဏာ ဗာရာဏသီ မင်းကြီး၏သား တော် မြောက်သား မင်းသမီးကို[၉] လူများနှင့် မနီးအောင်လို့ သစ်ပင်ကြီး တပင် ကိုင်းသော အခက်နှင့်[၁၀] ထားရာ သီရိရတနာ ပြည်ရှင် မင်းကြီး[၁၁] သား အိမ်ရှေ့တော် ပျော်ပျော်ပါးပါး တောကစားကျူး၍ခရီးလွန်သည် တွင် ဟေဝန္တာတောက[၁၂]တပင်သို့ရောက်လျှင် ပြောက်ကျားနွယ်ရစ်ရှိဘူး ကြောင်းများလည်း ထုံးဟောင်းကြားဘူးရပါသည်၊ ယခုမှာလည်း ဇာန္ဒ ကုမ္ဗာမင်းသားသည် မျက်စိများ လယ်လို့ တို့နယ်,တို့နန်းရောက်လာလျှင် သွားရာလမ်းများကို စခန်းအမှန်ကျအောင် လမ်းပြ လိုက်ပို့လိုက်ပါ တော့လော[၁၃]''ဟု မိန့်တော်မူသည်။

အထိန်းတော်က ''သည့်နှယ်လက္ခဏာရောက်လာခြင်း ဟုတ်မည်မ ထင်ပါ၊ ဇာန္ဒကုမ္ဗာမင်းသားသည် သိကြားမင်းသားတော်ဖြစ်၍ ဇမ္ဗူဒိပါ ကျွန်းထက်၌ အမှုအခင်းရှိသည်များကို သိကြားမင်းမှာထားအပ်တော်

၁။ သံတော်ဦးတင်သည်ကာလ- စ။
၂။ အမယ်သာဖြစ်လျှင်-ဗ။
၃။ ပြောဆိုတတ်ပေသည်-စ။
၄။ ရောက်စေအုံးတော့-ဗ။
၅။ သဘောတော်ဘယ့်နှယ်-စ။
၆။ ငယ်ပေါင်းကြီးပေါင်း-စ။
၇။ အလျှင်လိုအနှေး-ဗ။
၈။ နားတော်သွင်းတော်မူပါ—စ။
၉။ မြောက်သားတော် မင်းသမီးကို-စ။
၁၀။ တပင်ထိုင်သောခင်နှင့်-ဗ။
၁၁။ သီရိရတနာမင်းကြီး-စ။
၁၂။ ဟေဝန္တာက—စ။
၁၃။ စေတော့လား-ဗ။

မူခဲ့သည့် သုရသာတီနတ်သမီး တည်ထောင် ဆက်သ ရသော ငါးထပ်သော ပဥ္စမာလိန် မြို့နန်းတွင် တောင်နန်းစံမိဖုရားရတနာ ရှားတော်မူလှ၍[၁] ဂန္ဓမာဒန တောင်ဖျား ပတ္တမြားနန်းစံ ထိုက်တန်သူ ရှိကြောင်းခြင်းကို[၂]နဂါးမင်းရောပထ သံတော်ဦးတင်လျှင် သံသရာဘဝ အဆက်ဆက်က[၃] ပန္နက်ဘူးသည်ကံအဆောင်ကို မရှောင်နိုင်သော ရွှေမေတ္တာ, စေတနာစွဲကပ်,မရပ်မတည်, ရေကြည်နဝတတ်အိုင်[၄] ခါးပန်းမှာ ဆင်စွယ်နန်းတော်နှင့် စခန်းမတွန့်ဘဲ[၅] ရပ်တော်မူ၍ ရွှေမဥ္ဇူပင်နန်းသို့ ဂုဏ်စွမ်းညံ့ကာ သူ့ခမျာလာရှာပေသည့်အခင်းကို လောကဝတ် ယိုယွင်းလျှင် ထိပ်တင်ငဲ့ ထံမှာ ကျွန်မများစုရုံး၍ တရထည်လုံး[၆] ရိုင်းရာ ရောက်ချေတော့မည်၊ ရွှေစက်တော်ပင် မယွန်းသော်လည်း ရွှေခွန်းတော် ဆက်သွယ်[၇] ဘယ့်နှယ်,ဘယ်သို့ မိန့်တော်မူစမ်းပါဘုရား''ဟု တင်သော်[၈] မင်းသမီးက''အမယ်သာလငယ်····သက်ရှယ်ကြီးလို့လား၊ တောက်တီးတောက်တဲ့ ရှက်စရာ,ကြောက်စရာ သူ့တတ်တိုင်း[၉] လာပါသည်ကို ဘယ်မှာပင်ရှိရှိ, အသိ အကျွမ်းလို ရောနှော၍ လောကဝတ်မပြုနိုင်ပါဘူး၊ အမယ်တို့မင်းသားကို အားပါးနာလျှင် အမယ်သာလပင် ထွက်လို့လက်ခံပါတော့လား''ဟုမိန့်တော်မူလေသည်။

အထိန်းတော် မဟာသာလက အလို–ထိပ်ထားငယ်[၁၀]····စကားစဉ်''အိုင်မည်ကာနှင့်[၁၁]ကြာမပေါက်ပါဘူး''တဲ့ဘုရား၊ဇမ္ဗူ့သခင်ထိပ်ခေါင်တင်လည်း နတ်ရှင်မင်းသမီး[၁၂] တောင်ကြီးဂန္ဓာ ဗွေထိပ်ချာမှာ များစွာသောခြွေရံအပေါင်းနှင့် ပျော်စံညောင်းလျက်ရှိရာ ကြွရောက်လာပါသည်ကို ချီသာသော စကားနှင့် မျက်ဝါးကြည်ညို[၁၃] နှစ်ကိုယ်တော်တွေ့ညားသော်လည်း သိမ်မွေ့ဘိခြင်း မင်းသားတို့ ဇာခြွေကို မသွေ မယွင်းရလေဘူး၊ အကျိုးအလွန် နှုတ်,လက်မြန်လျှင် ကျွန်မတို့တာ သည်အရာတွင်

၁။ တောင်နန်းကညာ ရှာတော်မူလျှင်–စ။
၂။ ရှာသည်ကြောင်းခြင်းတ–စ။
၃။ သံသရာဘဝဆက်က–ဗ။
၄။ နဝဒတ်ကန်–ဗ။
၅။ စခန်းစုံတဲ့–ဗ။
၆။ ဆည်လုံ–ဗ။
၇။ ရွှေခွန်းတော်ဆက်လှယ်–စ။
၈။ တင်လသော်–စ။
၉။ သူ့တိုက်တိုင်း–စ။
၁၀။ အဘိုထိတ်ထားငယ်–စ။
၁၁။ အိုင်မည်ကာကို–ဗ။
၁၂။ နတ်ရှင်သမီးတော်–စ။
၁၃။ မျက်နှာဝါးကြည်ညို–ဗ။

ထိပ်ချာထိပ်ထားငဲ့ ကိုယ်စားဖြင့် စကားနှုတ်ဆက် ကျွန်မထွက်ပြီးလျှင်[၁] လက္ခဏာမူလတော်များကို ကြည့်ရှုထောက်တွေး၍ အရေးသင့်အောင်ဆောင်ပါမည်–လျှောက်၍ အထိန်းတော်မဟာသာလ, အပျိုတော် တထောင်နှင့် ရွှေမဥ္ဇူတံအငုံ[၂] နှစ်စုံသော လက်ဆောင်[၃]တော်ပန်း ယူထွက်လျက်လာခဲ့၍ မင်းသားရှေ့တော်ရောက်လျှင် ပန်းတော်တင် စိန့်ကလပ်များကို တည်၍ ရွှေဘုန်းတော်ထိပ်တင်[၄] အရှင့်သား၏ ရွှေဘဝါးတော်အောက်ရောက်ပါမည်ကိစ္စတွင် ကျွန်မတို့အရှင်မင်းသမီးမှာ ယမန်ခါကအထွက်တွင်[၅]ထီးနပေထပ်လွတ်၍[၆] နေကွက်ကြောင့် ရတက်ကြီးရှိကြသည်အခါ [၇]ထိပ်ချာတင်ဘုရားက[၈] သမားကြီးများနှင့်ပင် အလျှင်လို အနာရောဂါခပ်သိမ်း ငြိမ်းစေတတ်သော ဂေါသီတစန္ဒနနံ့သာကို[၉]သနားတော်မူလိုက်၍အလွယ်တကူ ချမ်းသာရပေသည့်ကျေးဇူးတော်ကိုလည်း ချီငေါ်နေ့တိုင်းရှိပါ၏[၁၀]၊တကြိမ်မှာလည်းသန္တာညွှန့် သလွန်တော်ပေါ်စံတော်မူလျက် သရကွန်,အင်္ကျော်, သော်မော်, နှင်းရည်များကို လိမ်းသပ်တော်မူ၍ကိုယ်တော်ငွေ့မသွေ့ခင်ပုလဲအင်္ကျီကိုဝတ်ဆင်တော်မူသည်နှင့်လိပ်ပြာကလေး ယင်ကောင်လောက်ကယ် ကိုယ်တော် နောက် အပေါ်းတွင် တောင်သွား,မြောက်ပျံ မွေးနံ့ခံရှင်မြူးသည်တွင် တောင်ပန်က လေဟုန်ကြောင့် ပုလဲဥကျောက်စုံ အင်္ကျီနှင့် ကိုယ်တော် အသားကွာသည်တွင်နာသည်,စပ်သည်–ဟု မိန့်တော်မူသည်ကို ရွှေယပ်နှင့်လေညှင်းဆက်သရသူ အပျိုတော်သီရိမိတ္တာသည် အလွန်တရာ ကြောက်သည့်အရာနှင့် မျက်နှာခုတိုင် မရသေးပါဘူး၊ ယခုမှာလည်း ဂိမှန္တအကူး လေရူးသွင်းသည့်အခါ ပရမာကာမြူခန့်မျှ ကိုယ်တော်မြတ်မြရည်ကို လေပြည်, လေညှင်း ဆော်သွင်းသုတ်ဖြန်းရလေမူ သည်အပူလည်း[၁၁] အပူတဝတခန်း ပတ္တမြားနန်း ကြမ်းပေါ်တွင် မော်ရော်နှင့်[၁၂] ကတ္တိပါအခင်းမှာ အစပ်

၁။ ကျွန်မထွက်မှ–ဗ။
၂။ ရွှေမဥ္ဇူအငုံ–စ။
၃။ စုံသောပန်း–စ။
၄။ ရွှေဘုန်းတော်ထွဋ်တင်–ဗ။
၅။ ယမန်ခါအထွက်တွင်–ဗ။
၆။ ထီးနပေထပ်လွတ်–ဗ။
၇။ ရှိရပါသည်အခါ–စ။
၈။ ထိပ်ခေါင်တင်ဘုရားက–ဗ။
၉။ နံ့သာကို–ဗ။
၁၀။ ချီးမွမ်းလျက် နေထိုင်လျက်ရှိပါ၏–စ။
၁၁။ သည်အမှုလည်း–စ။
၁၂။ မွေ့ရာနှင့်–စ။

H 467—20 [ဟံသာဝတီ]

ချင်း ဖုံးမိအောင် လမ်းရှိ ကျောက်ကြားများလည်း[၁] မြလုံး, စိန်သား, ပတ္တမြား တောက်ညီ စီကာစီကာ ရှိသည်များကြောင့် ရွှေဘဝါးတော်မှ မကွန့်မလှန်းဝံ့[၂] ရှိပါသည်ဖြစ်၍ ရွှေဘဝါးတော်မြတ်အောက် ရောက်ထည့်နိုင်ပါ၊ ရွှေကိုယ်တော်ရတနာသာ ဝက်ပါလိုဏ်နန်းအတွင်း အခင်းသန့်သန့် သန္တာညွန့် သလွန်ပေါ် လိပ်ပြာတော် နှစ်ပါးသည် မပြ ်းနေ, လပမာ[၃] ရွှေမေတ္တာဆွတ်ခူး ဖူးတော်လွယ်ရအောင် ရွှေဘဝါး စကြာဖြန့်တော် မူပါဘုရား-ဟု သံတော်ဦးတင်လေသည်။

ဖွားဘက်ခတော်ပညာဟာသက "ထိပ်တင်ဘုရားနှင့် ပတ္တမြားနန်းရှင် ထိပ်ခေါင်တင်ဘုရား—နှစ်ပါး၏ ကံတော်သည် လှို့ဆော်စီမံသောအခါ ပဉ္စမာလိန် ရိပ်ငြိမ်သာဆန်း, ရွှေနန်းပေါ်ကပင် စကြာတော် ဖြန့်ပတ်နဝတတ်အိုင်ခါးပန်း ဆင်စွယ်နန်းမှာ ကျွန်တော်ခြားနား၍ ပတ္တမြားနန်းပေါ်သို့ရောက်တော်မူပြီးအခင်းကို ရစ်နှင်းမေတ္တာ, [၄] စေတနာရှင်ပျော်နှင့်[၅] ရွှေကိုယ်တော်မြတ်ကို နှင်းအပ်တော်မူရအောင် သူစံတော်မူရာ ရတနာဆောင်နန်းသို့ စက်ပန်းဖြန့်တော်မူသင့်ပါသည်ဘုရား"ဟု တင်သည်။

ကြွတော်မူမည်နိမိတ်ကို အရိပ်ပြ၍ ရယ်ဟ ရယ်မောမိန့်ခတော်မူသည်မှာ[၆]— မောင်ပညာဟာသငယ်.... သည်ကာလ လူ့ဘောင်မှာ တောင်လည်းတောင်ဆန်း နန်းလည်းသင့်လျော် အထိန်းခတော်, အပျိုတော်များမှာလည်း အာဇာနည်တတွေ စုလျောက်ပေသည်၊ အခင်းလည်း ကံ-ကံချင်းလှို့ဆော်၍ တို့ရွှေကိုယ်တော်[၇]နှစ်ပါးသည် မြသားနှင့် ဇမ္ဗူရာဇ်ကဲ့သို့ အချစ်တော်မယိမ်းမသိမ်း [၈] မိကြပါလျှင် အထိန်းတော်သာ ချုပ်ချာပိုင်သ မိနှင့်ဘလို ဘယ်လောက်တန်မို့ [၉] မြို့ရွာဆိုသမျှလည်း သူတို့မလိုမှ [၁၀]ကြည်ညိုနှစ်သက်၍ ခြွေရံသူတို့ပင် စံလိမ့်မည်၊ (ဆောင်ရွက်ရန် ရှိသမျှကိုလည်း နေရာတကျ ဆောင်ရွက်ကြလိမ့်မည်—

၁။ လန့်ဘိကြောက်ကြားပုံများလည်း—ဗ။
၂။ မချဝံ့မလိမ့်ဝံ့-ဗ။
၃။ နေလတ်ပမာ-စ
၄။ ရစ်သွင်မေတ္တာ-ဗ။
၅။ များစေတနာရှင်ပျော်နှင့်-စ။
၆။ ရဲရဲမိန့်ဟတော် မူသည်မှာ—ဗ။
၇။ ထိုရွှေကိုယ်တော်-ဗ။
၈။ အချစ်တော်မယိမ်းမတိန်း-စ။
၉။ ဖလိုဘယ်လောက်ထပ်ပို-ဗ။
၁၀။ မလိုချင်မှ-စ။

ရာတွင်)[၁] တခန်း ရွှေနန်းတော် ပဉ္စမာလိန်က ညိုးပိန်နွမ်းလျ နဝတတ်ကန်သို့ကျလျှင်လည်း ယူတမပြေ လာရလေသည်ခရီးမှာလည်း ကန္တာရကြီးသဘွယ်[၂] ဘယ်သူတယောက် မပေါက်နိုင်ခဲ့စွာ သည်အရာများကို ပမာဏမယူဘဲ လွယ်တကူနေ့ခြင်း အပြင်စခန်း[၃] ဆင်စွယ်နန်းကပင် အလွှမ်းလှို့ဆော် သူ့နန်းပေါ်သို့ ရောက်တော်မူရသည့် ကိစ္စများကို ရမ္မဏီယ ရွှေပြည်ကျော်က မယ်တော်ကြားလျှင် သိကြားမင်း[၄] အပြစ်တော်တင်ခံရလိမ့်မည်-ဟု ဝမ်းနည်းစကား မိန့်တော်မူလျှင် လူပျိုတော်ပညာဟာသက "ကိုယ်တော်မြတ် ရတနာမှာ ဇမ္ဗူဒိပ်ါနယ်တွင် ထီးဆောင်းမင်းတို့ ဘုန်းဂုဏ်ကဲ့သို့မက ရမ္မဏီယ ရွှေပြည်တော်ရှင်[၅] ဘိုးတော်, ဘွားတော်, ခမည်းတော်လည်း မဟာသုဒဿန နန်းရှင်သိကြားမင်းမာဃ, နှမတော်မြတ်လည်း သုရဿတီ နတ်သမီး မြို့ကြီးပဉ္စမာလိန်၌ ဝရဇိန်လက်နက်သခင် သို့ကိုစင်လျက်[၆] ဇမ္ဗူမြေပြင် တလျောက်တွင် ရောက်စေလိုလျှင် ရွှေကိုယ်တော်အောက်[၇] ရောက်ရမည်လွယ်ကူသို့ပင်မူလည်း သန္ဓေတော်ယူကတည်းကပင် ရွှေမဥ္ဇူပင်ဖျားက နေမင်းကြွသွားရာ စန္ဒာလမင်းသည် မြော်ခြင်း, တခြင်းနှင့် မင်းသမီးသန္ဓေတော်မြတ် စွဲကပ်တော်မူရသည်များကို ထောက်လျှင် အရှင်မင်းသားမှာ သွားသူ, ပြန်သူ-ရွှေမဥ္ဇူပင်နား ပတ္တမြားနန်းရှင် ထိပ်တင်ကိုယ်တော်မှာ[၈] မြော်ကာ, တမ်းကာ-သူ့ခမျာစကြာတော် ကြွလာသည်များကို ရွှေနားခံ၍ စံတော်မူနှင့်ရရှာလိမ့်မည်[၉]၊ စကြာတော်ဖြန့်၍ ရွှေပန်းမေတ္တာကို[၁၀] စေတနာတူ၍[၁၁] ကူတော်မူသင့်ပါသည်[၁၂]ဘုရား"-ဟု တင်သည်။

အထိန်းတော် မဟာသာလက "အပျိုတော်ကြီး မယ်ရာသီမုတ္တာ, ကဥ္စနသာရီ, ပဒုမသိဂီတို့....ရယ်လို့တစေ မနေကြနှင့်၊ ဖလ်ပြာမီးအိမ်

၁။ ( ) ဤကွင်းပိတ်အတွင်းရှိ အပိုဒ်များ(ဗ) မူတွင်မပါ။
၂။ ဂန္တာရကြီးထူ—ဗ။
၃။ နေခြင်းအပြင်းစခန်း—စ။
၄။ နဂါးမင်းသားတော်-ဗ။
၅။ ရွှေပြည်တော်ကြီးသခင်—ဗ။
၆။ သခင်ကိုစဉ့်လျက်-ဗ။
၇။ ရွှေကိုယ်တော်ရတနာ ရွှေစကြာအောက်—စ။
၈။ ထိပ်တင်သခင် ဘုရားများ-စ။
၉။ စံတော်မူရနှင့် ရှာလိမ့်မည်-ဗ။
၁၀။ ရွှေပန်းသစ္စာကို-စ။
၁၁။ စေတနာထူး၍—ဗ။
၁၂။ ဖူးတော်မူသင့်လှအောင်-ဗ။

ကိုလက်ျာ, သူရကန် မီးအိမ်ကို လက်ဝဲ မှူးကတော်များနှင့်[၁] ထိပ်ထား ရွှေတော်က လျှော်စွာတော်ခန့်[၂] လမ်းပန်းပြဆောင်၍[၃]ကြွတော်မူကြပါ၊ မင်းပညာဟာသတို့နှင့်[၄] လူပျိုတော်အပေါင်းမှာ လျှောင်းစက်စုကာ သည်ဆောင်သာတွင် နေရစ်ရှာကြပါအုံးတော့”ဆို၍ အထိန်းတော်, အပျိုတော်တို့ရံကာ ဇာနွှကုမ္မာမင်းသားသည် ပတ္တမြားဝက်ပါ မင်္ဂလာ လိုဏ်နန်းအတွင်းသို့ ဝင်တော်မူသည်။

ဖွားဘက်တော် ပညာဟာသတို့မှာလည်း လူပျိုတော် ပညာတိက္ခ ထိန်းလျက်ပါသော မြကြုတ်နီဖြင့် ဂမုံးနီဥကဖြစ်သော[၅] ဝိဇ္ဇာမယသိဂီ ရွှေငှက်ကိုလည်း မင်းသမီး, မင်းသားတို့ရှေးက ဖြစ်ကြဟန် ဖြစ်ရင်း အစ ပဌမက ခုထက်တိုင် စုံလင်စွာ မှာထားဆင့်ဆိုလိုက်ပြီးလျှင် ဇမ္ဗူ ဂန္ဓာငှက်မထံ ကုန်စင်သိသာအောင်မှာ၍ အလျင်အမြန် ပြန်လာခဲ့-စေ လွှတ်လိုက်၍ ဇမ္ဗူဂန္ဓာငှက်မထံ[၆] ဝိဇ္ဇာမယသိဂီရွှေငှက် ပြန်ရောက်လျှင် ဝိဇ္ဇာမယအတတ်ဖြင့် မည်သူမျှမသိ,မမြင်၊ လိမ္မာသောရေးရာဖြင့် ငှက် တို့ဘာသာ[၇] ယှဉ်နွဲ့ပျော်ပါးပြီးမှ အကြောင်းမျိုးစုံ လိုရာကိစ္စကို စိတ် တိုင်းကျပြောဆိုသည်[၈]၊ ထိုအကြောင်းကို အရှင်မင်းသား မေးတော်မူ လျှင် စေ့ငုစီစဉ် ကုန်စင်အောင်ပြောရမည်[၉]၊ မှာဆိုပြန်လာခဲ့မှ[၁၀] နေရင်း ကြုတ်တွင်ဝင်၍နေလေသည်[၁၁]။

၁၁။ မင်းသား,မင်းသမီး တွေ့ဆုံခန်း

အထိန်းတော်တို့လည်း မီးအိမ်ကို အပျိုတော်များကို နှစ်သွယ်စီ ကြပ်လျက်[၁၂] မုတ်နန်း ဝက်ပါ တံခါးကို[၁၃] ပြသာဒ်ငါးဆောင်နေရောင်

၁။ အမှူးကတော်များနှင့်-ဗ။
၂။ လျှော်စွာအောင်-စ။
၃။ ခင်းကြင်းဆောင်၍-စ။
၄။ မင်းသားကလည်းပညာဟာသတို့နှင့်-စ။
၅။ ဂမုံးဥကဖြစ်သော-ဗ။
၆။ ငှက်မအထံ-စ။
၇။ ငှက်မတို့ဘာသာ-ဗ။
၈။ စိတ်တိုင်းပြောဆိုသည်-ဗ။
၉။ စေ့ငုစီစဉ်ပြောရမည်-ဗ။
၁၀။ မှာထားဆိုပြန်လာခဲ့-ဗ။
၁၁။ နေရင်းကြုတ်တွင်းဝယ် နေလေသည်-ဗ။
၁၂။ နှစ်သွယ်နှစ်ရပ်စီကြပ်လျက်-ဗ။
၁၃။ မုတ်နန်းဝက်ဘာ ;မင်္ဂလာတံခါးလို-ဗ။

အကြားကို[၁] လျှောက်၍မာရဘင်တံခါးမှာ[၂] ကြိုးကြာသံများကို တံခါးမှူး နန္ဒမာယာဖွင့်၍[၃] အသင့်ဝင်သွားသည်နှင့်[၄] မှန်တံခါးသို့ ရောက်လျှင် ကိန္နရာမ နှစ်ကောင်ကို အတွင်းအပျိုတော်တို့က ခေါ်၍ စောင်းငြင်း,အဲ အန်နှင့် ပျော်စံနေရာ တံခါးစောင့်သိခ်ဒ္ဒါရလည်း ကြည့်ရှု, နား ထောင်နေသည်နှင့် ခေါ်၍မကြား,တံခါးမဖွင့်ဆိုင်းလင့်တော်မူကြရသည် တွင် ဇမ္ဗူဂန္ဓာငှက်မက“ကြွတော်မူလာပြီ”ဟု စီစီ ကျာကျာ မြည်လျှင်—

မင်းသမီးလည်း ရှက်ကြောက်သည့် ဣန္ဒြေတော်ကို မသိမ်း တော်မိမူ၍ သန္တာညှန့်သလွန်ပေါ်က အလျင်တဆောဆင်း၍ ပယင်းနန်းတော်ဆောင်သို့ ကြွတော်မူသည်။

ရူပသာရအထိန်းတော်ကြီး တွဲမကာ အပျိုတော်အပေါင်း ခြံရံလျက် ပျဉ်ထောင်အပါးတံခါးပွတ်လုံး[၅] ရွှေငှက်နှစ်ကောင်၏ အရုပ်ကို ရှုတော် မူ၍နေသည်နှင့် ထိပ်ခေါင်တင် အလျင်လို[၆] ကြွတော်မူသည်ကို မြင်ကြရ သောကြောင့် တစုံတခုဖြစ်ရသည်-ဟု နန်းသူ ရှိသမျှ လက်ပြ,လက်ကာ[၇] ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ နေထိုင်ကြသည်နှင့် တံခါးစောင့် သိခ်ဒ္ဒါရလည်း မြင်က ခေါ်သံကြားသည်-ဟု တံခါးမှာ ချည်းကပ် နားထောင်သည်။

ရာသီမုတ္တာက တံခါးကိုဖွင့်ပါ-ဆိုလေလျှင်[၈]ဘယ်သူ,ဘယ်ဝါ,ဘယ်ငှါ ကိစ္စ, ဘယ်ရာသီမုတ္တ,ဘယ်ပဒုမ ကာလပြက္ခဒိန် အချိန်မဟုတ်၊ မိုးချုပ်, ညဉ့်နက် အမှုများကွက်သော အခါ ပေါက်ဖက်နှင့်ကျေး ထွေးကာ လုံးကာ မသိသာဘူး၊ ကြောက်စရာအခင်း မယ်မင်းတို့အလျင် မဖွင့်ဝံ့ ပါဘူး-ဆိုသည်[၉]။

ရာသီမုတ္တာက “သိခ်ဒ္ဒါရငယ်····အထိန်းတော်ကြီး အမယ်မဟာ သာလ[၁၀], အမယ်ဂဏာသီရိတို့ နောက်က ပါပါသည်၊ ဘယ်ရာဇဝတ်မှ

၁။ မြသားနှစ်ဆောင်းမှန်ရောင်ကံအကြားကို-ဗ။
၂။ ဖန်မာရဘုင်တံခါးမှာ-ဗ။
၃။ ဖြစ်၍-ဗ။
၄။ အသင့်ပင်သွားသည်နှင့်-စ။
၅။ စကားပွင့်လုံ-ဗ။
၆။ ထိပ်ခေါင်တင်အလို-စ။
၇။ လက်ဖြောက်တီးကာ-စ။
၈။ ရာသီမုတ္တာကဖွင့်ပါဆိုလျှင်-ဗ။
၉။ ဆိုသည်တွင်-စ။
၁၀။ အထိန်းတော်ကြီးမဟာသာလ-စ။

ကပ်ငြိခြင်းမရှိပါဘူး[၁] အချိန်ကျူးလို့ ကြက်ဦးတွန်လုပါပြီ[၂]၊ မြန်မြန်ဖွင့်တဲ့ပါ'' ဆိုလျှင် အသံခုနစ်ပါးမြည်သော မှန်တံခါးကို ဖွင့်၍ဝင်တော်မူပြီးလျှင်[၃]၊ မြကြိုးရှက်လိမ်[၄] စိန်တတန်၊ မြတတန်ဖေါက်ပြီးလျှင်[၅] ကျောက်ကိုးပါးအစုံ ပန်းအုံကြီးသာ လုပ်၍ အဆုပ်အဆုပ်စီသော[၆] မှန်ဇလီ ပျဉ်ထောင်နှင့် ပတ္တမြားဆောင်ကြီးမှာ ကတ္တီပါ မျက်နှာကြက်၊ ကြာယပ်အောက် ကရဝိက် လည်ချိပ်ရုပ်သဏ္ဌာန်[၇] သန္တာညွန့်သလွန်ပေါ်မှာ မင်းသားစံတော်မူသော် အထိန်းတော်၊ အပျိုတော် ပါသမျှတို့လည်း မင်းသားထံမှာ မခွါမထ ခ-ယမ်း နေထိုင်သတည်း။

ထိုအခါ ဝိဇ္ဇာမိုရ်ရနတ်မင်းကြီး သမီးတော် သိဂ်ကလျာဏီသည် စိန်ကော်မရော်[၈] အနားစီကွပ်သော[၉] နေရာထိုင်တော်ကို[၁၀] မင်းသားစံတော်မူသော သန္တာညွန့်သလွန်တော်နား ခင်းထားလာသည်[၁၁]။

ပယင်းနန်းမင်းသမီးထံမှာလည်း အထိန်းတော်၊အပျိုတော်အပေါင်း တသောင်းကျော်[၁၂] စည်းဝေး ဝန်းရံ ရှိကြသည်။

အထိန်းတော်ကြီး ရူပသာရက ''ထိပ်တင်ငယ်....ဝရဇိန်လက်နက်သခင် ဆင်စွယ်နန်းရှင် မင်းသားသည် ပတ္တမြားဆောင် သလွန်တော်ပေါ်မှာ စံတော်မူလျက်ရှိချေသည်၊ ထိပ်တင်ကောင်းမှ ကျွန်မတို့တတွေ အနေတော်သင့်၊ အခွင့်တကာကုန်ပြီး ငြိမ်ဝပ်နိုင်မည် အကြောင်းဖြစ်ပါသည်၊ အကြောင်းအရာမှာ သူ့ဇာတိရင်းကလည်း သိကြားမင်းသားလို့ ဇမ္ဗူဒိပါ တကျွန်းလုံးကျော်ကြား၍ နဂါးပြည်အကုန်၊ ဂဠုန်မင်းနှင့် တကွ ပိုင်သတော်မူချေသည်၊ ထိပ်တင်မှာလည်း ကေလာသဘ၊စိတြနှင့် ကာဠရိကာ၊ ဂန္ဓမာမည် ချုပ်ချာပိုင်စား ပတ္တမြားနန်းကြီးနှင့် အသီးသီး ဘုန်းတော်ရှင် တစေ ဘယ်သူကို၊ဘယ်သူမှ ခ-ယမ္ဘိုခို ဆိုစရာမရှိပေဘူး၊

၁။ သယ်ရာဇဝတ်မကာတ်မညိမရှိ ပါဘူး-ဗ။
၂။ ကြက်ဦးတွန်ရှာပါပြီ-စ။
၃။ ဝင်တော်မူကြ၍-ဗ။
၄၊ မြကြိုးရှက်လိန်-စ။
၅။ စိန်တတန်ဖေါက်၍-စ။
၆။ အဆုပ်ဆုပ်စီသော-ဗ။
၇။ လည်ချိပ်ရုပ်-ဗ။
၈။ စိန်ကော်ပရော်-စ။
၉။ အနားစီးကွပ်သော-စ။
၁၀။ နေရာတော်ကို-စ။
၁၁။ ခင်းထားသည်-စ။
၁၂။ တထောင်ကျော်-စ။

သို့ရာတွင်မူ သံသရာဘဝက ပါကြသည့်ကုသိုလ်ကံ စီမံ ကြိုကြိုက်၍ ပဉ္စမာလိန့်မြို့နန်းကပင် အပန်းတကြီး လူမနီး၊လူမပေါက် ဘယ်သူတခေါက်မျှ မရောက်နိုင်သည့် ရွှေနေရာတော်ကို စေတနာလှူ့ဆော်၍ သူရောက်တော်မူသည့်အခင်းကို မင်းမာန်စိုးဂုဏ်[၁] နှင့် သုန်လို့တစေ မနေတော်မူသင့်ဘူး-ဟု ထင်ပါသည်၊ အချစ်တော်ကြေကွဲ၍ ဝမ်းနဲတော်မူသော အခါ ဇမ္ဗူမြေဘောင်မှာ ရှောင်တဲ့လို့မလွတ်[၂]၊ ဝိဝဋ္ဋအခါ ကမ္ဘာမီးလောင်သလို မြောက်၊ တောင်ဘယ်မှာ ပြေးစရာ၊ပုန်းစရာ ရပါတော့မည်နှယ်[၃] တင့်ရဲလို့တစေ နေတော်မူသင့်သည်မဟုတ်ပါ၊ မင်းသားပုံပြင်လက္ခဏာကို တခါရှုတော်မူရအောင် ပတ္တမြားနန်းဆောင်သို့ စကြာဖြန့်တော်မူပါဘုရား''ဟု တင်သည်[၄]။

မင်းသမီးက အထိန်းတော်ရူပသာရငယ်....မင်းယောက်ျား ဆိုသမျှသည် စကားထွေရာဆိုတတ်တယ်။ ကျွန်မမှာ ဖွေဖွေရှာရှာ ဘာတခုမျှ မပြောတတ်၊ သည်တခါမှာကျွန်မကြပ်လို့ အကတ်တခါကြုံတော့တယ်။ ကြောက်တယ်၊ရှက်တယ်လို့ သူ့ရှေ့မှာအတွေ့မခံရအောင်[၅] ကျွန်မနေက ဝမ်းနဲကာ[၆]ရိုင်းပြစိမ်းကားရာ ရောက်တော့မည်။ ရှေးကံတော်နှစ်ပါးကလည်း မည်သို့ဖန်မည်[၇] မသိသာ။ ကြောက်ရာ၊ ရှက်ရာမှာပြောစရာမရ။ ဝင်ကြလေမှနော်- အထိန်းတော်တို့သာ မခွဲမခွါကြပါနှင့်၊ သူစလို့မိန့်တော်မူလျှင် ကူညီလျှောက်ထားကြပါ[၈]။

ဖလ်၊မှန်သူရကန် စန္ဒမီးအိမ်အပြာ[၉]၊ အစိမ်း၊အဝါ တရာကျော်ထွန်းညှိ၍ ပတ္တမြားဆောင်သလွန်တော်[၁၀] မှာလဲ[၁၁] လုံးဖြူကတ္တီပါကို အထပ်ထူစွာခင်းပြီးမှ ပတ္တမြားတောက်ထိန်၊ စိန်တတန်၊ မြရိပ်[၁၂] ပုလဲမြိတ်လက်တော်ကိုင်ပုဝါကို လက်ဝဲလက်တော်မှာ ကိုင်စွဲတော်မူလျက် ရူပ

၁။ မင်းဟန်စိုးဂုဏ်-စ။
၂။ မထွက်-ဗ။
၃။ ရှားပါတော့မည့်နှယ်-စ။
၄။ တင်လေသော်-စ။
၅။ အတွေ့မခံရအောင်လို့-ဗ။
၆။ ဝမ်းနဲတဝ-ဗ။
၇။ မည်သို့ပါမည်-စ။
၈။ လျှောက်ထားကြပါမူလျှင်-ဗ။
၉။ အဖြူ-ဗ။
၁၀။ ပတ္တာသလွန်-စ။
၁၁။ ထီးလဲ-ဗ။
၁၂။ စိမ်တခန်းမြရိတ်-ဗ။

သာရအထိန်းတော် ပခုံးပေါ်မှာ လက်ျာ ရွှေလက်တော်ကို တင်ကာ လက္ခဏာ ပုံမြင်မှာ တိမ်မြေးစင်လှသော သာဒရပြောင်း အခါကျ တန်းဆောင်မုန်း လပြည့်ကျော်တရက်တွင် နက္ခတ်, တာရာ, ကြယ် အပေါင်းခြံရံလျက် စန္ဒာလစကြာသည် ပြဗ္ဗာဝိဒေဟကျွန်းက ပေါ်ထွန်း လင်းပသည်ပမာ မုရာယဉ်ကျေးဆေးလေးဖွယ်ရာသော တသောင်းကျော် အပျိုတော်အလယ်မှာ စမွယ် စွဲမလျက် တုပ်ကွတုပ်ကွနှင့် လဲလုံးဖြူ[1] ကတ္တီပါအပေါ် ကြွတော်မူလာသည်ကို မင်းသားမြင်လျှင် အူ-နှလုံးကို ယူကျုံးဆွတ်ချွေသကဲ့သို့ ပျောင်းနွဲ့မူးမော် နွမ်းလျော်ညှိုးသမ်း ပင်ပန်းသည့် မင်းသားကိုယ်တော်ကို အထိန်းတော်တို့ရိပ်ခြည်သိထင် မြင်ကြသဖြင့်[2] ဓာတ်ခြွေတော်မယွင်းမလစ်စေရ[3]၊အမွှေးစသောပန်းပေါင်းအကျော် သော်မော်,ပုန်းညက်,သရက္ခန်အနံ့များကို[4] ခံတော်မူစေ၍ အပျိုတော်တို့က လေပြည်လေညှင်းဆက်သွင်းကြသည်တွင် ကြည်လင်ချမ်းမြ ရွှင်ပျတော်မူသည်နှင့် မင်းသမီးရွှေကိုယ်တော်လည်း သန္တာညွန့်သလွန်တော်နား ခင်းထားအပ်သည့် နေရာထိုင်ခင်း အပေါ်သို့ အထိန်းတော်ကြီး တွဲ မလျက် ယုယအသာ နွဲ့ကာထိုင်တော်မူသတည်း။

အပျိုတော်တို့က လေပြည်လေညှင်း ဆက်သွင်းခြင်းကိုပြု၍[5] ချွေးဥများ ငြိမ်းသောအခါ[6] မင်းသားက မိမိငယ်....မယ်တို့စံရာ ဂန္ဓမာနန်းလည်း[7] အဆန်းတကြယ်ရှိပေသည်၊ ရံရွှေတော်လည်း နတ်သော်နှုန်းပုံ[8] ဝန်းအုံ သိန်း,သောင်း (ရှုမညောင်းစဖွယ် တင့်တယ်လျှောက်ပတ်ခြင်းရှိပေ၏)[9] မောင်မောင့် အကြောင်းများကိုလည်း ကုန်စင်အောင် နားတင်တော်မူပါအုံး[10]၊ ရွှေဘုန်းတော်ထွန်းတင် ကျုပ်မိခင်သည် သန့်စင်သော သီလကြောင့် သုဒဿနနန်းရှင် သိကြားမင်းသည် ရမ္မဏိယပြည်တော် စံနန်းပေါ်သို့ ရှင်ပျော်ကြည်သာ ကြွရောက်လာလျှင် ရတနာသား

၁။ သဲလုံးဖြူ-စ။
၂။ မြင်ကြသည်ဖြစ်၍-ဗ။
၃။ မရှင်မလန်းစေရ-စ။
၄၊ အသားများကို-ဗ။
၅။ အပျိုတော်တို့ခလည့်ညှင်းစုံ၍-ဗ။
၆။ ချွေးဥများငြိမ်သောအခါ-ဗ။
၇။ မယ်တို့ဂန္ဓမာလည်း—စ။
၈။ နတ်ဘော်နှယ်ပုံ-စ။
၉။ ( )၌ကွင်းပိတ်အတွင်းရှိ အပိုဒ်များ(ဗ) မူတွင်မပါ။
၁၀။ နာတော်မူပါဦး-စ။

ဆုပ်နှင့်တောင်းသည်တွင် အာသာဝတီနွယ်သီးမြတ်ကိုပေးအပ်၍စားသုံးတော်မူလျှင် သန္ဓေတော်စွဲယူ၍ ဇမ္ဗူရာဇ်နန်းလယ်မှာ မယ်တော်ကျွန်ုပ်ကို ဖွားမြင်ပါသည်၊ ရွှေသက်တော်ရွယ် တဆယ့်နှစ်နှစ်က[2] သက္ကရာဇ် ဥက္ကောင်းအပေါ်တွင် ကိုယ်တော်သိကြားမင်းသည် ဆင်းကြွတော်မူ လာပြန်၍ အလှံ့အာဏာတောက်ထိန်,[3] ဝရဇိန်လက်နက်,ဘယက်တော် နှစ်ဆူကို[4] ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်း မြေအပြင်ထက် တုဘက်မပေါ်အောင် သနားတော်မူခဲ့၍ သူရဿတီနတ်ကို[5] "အတတ်မျိုးသင်ခဲ့၍ ပြင်ပြင် မ-စရမည်" အပ်တော်မူပြီးမှ သူစံတော်မူရာ တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ ပြန်တော်မူသည်[6]။

သူရဿတီနတ် လေးမြတ်ကြည်ဖြူ သင်တော်မူသည့်အတတ်မှာ မြေကိုလျှိုး၍ မိုးကိုပိုင်ပိုင် ပျံသွားနိုင်သောအတတ်, ဆင်,မြင်း,လေး,မြား, လှွားအတတ်မျိုးတို့ကို[7] စေ့စုံစွာ တတ်သည်နှင့်[8] သိကြားမင်း ပြည်နန်းနှင့် မယွင်းအောင် နဂါးမင်း,ဂဠုန်မင်းအစရှိသော[9] ပညာသည် အပေါင်းနှင့် စည်းကြပ်၍ ငါးထပ်သော ပဉ္စမာလိန်မြို့နန်းကို ရာကျော် အဆောင်[10] တည်ထောင် ပေးအပ်ပြီးသော် တောင်ညာစံရန်[11] မင်းသမီးတို့ကို ဘိုးတော်က ခေါ်တော်မူ၍ နှင်းအပ်သော်လည်း—

> ကံချင်း မနီးမစပ်၍ မလေးမမြတ်ရှိသည့် အခင်းတွင် နဂါးမင်းရောပထက သူတွေ့ကြိမ်ရောက်သည် အထိနှင့် မိမိ၏ ကြောင်းခြင်းရာကို[12] စုံလင်စွာလျှောက်တင်လျှင် ကြားသိရသည်[13]။ ရှည်လျားသော ဘဝဆက်က[14] နွဲ့ရှက်အတူ ပန်ယူ တောင်းဆိုခဲ့

၁။ ပေးအပ်သောမူ၍-စ၊
၂။ တဆယ်အနှစ်-စ။
၃။ အာဏာတော်ထိန်—ဗ။
၄။ ဘယက်လည်ဆွဲများကို-စ။
၅။ သူရဿတီနတ်သမီးသည်-စ။
၆။ ပြန်တော်မူသဖြင့်—စ။
၇။ ဆင်,မြင်း, လေး,လှွား များသော အင္ဂါရသကို—ဗ။
၈။ တတ်ရသည်နှင့်-ဗ။
၉။ စေ့စုံသော—ဗ။
၁၀။ မြို့နန်း ကိုးရာ အဆောင်ကို—ဗ။
၁၁။ တောင်ညာစံရှင်-စ။
၁၂။ မိမိကြောင်းပြင်းစုံလင်ကို—ဗ။
၁၃။ လျှောက်တင် ကြားရ သည်—ဗ။
၁၄။ ရှည်လျားသော ဘဝ အဆက်က-စ။

ဘူးသည့် ဆုမြတ် ဇာတိဂုဏ်သည် တပုံတညီတည်း[၁] စည်းဝေး စွဲငြိ၍ မိမိရွှေကိုယ်ရတနာမှာ မောင်ရွှေမေတ္တာမရွှေ ရွှေရင် တော်ငွေပန်းပုံမှာ[၂] နှစ်စုံသောကိုယ်,သက်ကို အပ်ဆက်လိုပါ သောကြောင့်—

တောင်ချာဇမ္ဗူတွင် ဘယ်သူ တယောက်မျှ မပေါက်နိုင်သော ခရီးကို အနီး မှတ်ထင်၍ ရွှေစင်စံခန်းသို့ရောက်ပါသည်များကိုမှမထောက်မထား စိမ်းကား လွဲသွေ နေတော်မူသည်အခါမှာ[၃]သည်အပူပြင် အပူမရှိကြောင်း များကို သိကောင်းပါလို့ မိမိငယ်-ဟု မိန့်တော်မူသည်[၄]။

မင်းသမီးလည်း အထိန်းတော် ဘက်သို့လှည့်၍[၅] မျက်နှာ ပြတော် မူသည်နှင့် အထိန်းတော်က ထိပ်တင်ဘုရားသည် ပတ္တမြားဝက်ပါ လိုဏ် နန်းအထွက်မှာ စံတော်မူ၍ ရှိသည်-ဟု အပျိုတော်တို့ တင်လာသည် တွင်[၆]—ဘုရားကျွန်မတို့ ထိပ်တင်လည်း ထွက်တော်မူမည် မိန့်တော်မူ၍ အဆောင်တော်များပြင်လျက် ရှိပါသည်၊ ကသိ ကရိနှင့် ခဏကြာလျှင် ဂန္ဓာဌက်မက ''ကြွတော်မူလာပြီ-''ဟု စီစီကျာကျာမြည်လျှင် ကဗျာ ကရာနှင့် ရတနာ မုတ်ထွတ်ကို ရွှေစက်တော် မဖြန့်မရောက်ပြီ— ရွှေက တန်းလျားဝင်းလမ်းအခင်း ပယင်းနန်းတော်သို့ကြွရောက်တော်မူရသည်[၇]၊ အတန်တန်လမ်းကွေ့သည်နှင့်ပင်[၈] ရွှေတော်သို့ မရောက်ထည့်ရှိပါသည် ဘုရား-ဟု တင်သည်[၉]။

မင်းသားက''ဤသောင်းပြင်ဇမ္ဗူဝယ် ရည်တူမရအောင် ဘ-သိကြား က[၁၀]သနားတော်မူသည့်လည်းဆွဲ,ရဲရဲထိန်ထိန် ဝရဇိန်လက်နက်,အာဏာ စက်ပြင်းတောင်ဟုန်[၁၁]ဂဠုန်မင်းရံကာ, ရောပထနဂါးမင်းလည်း အသင်း

၁။ တဆုံတည်း—စ။
၂။ ပန်းလုံမှ-ဗ။
၃။ အခင်းမှာ—စ။
၄။ မိတ်တော်မူလေသော—စ။
၅။ အထိန်းတော်ဆီကိုသိ၍-ဗ။
၆။ အပျိုတော်တို့တင်လှာသည်-ဗ။
၇။ ကြွတော်မူပြန်ရော့သည်—ဗ။
၈။ အဆန်းဆန်း လမ်းအကွေ့ကွေ့ ရှိသည်နှင့်ပင်-စ။
၉။ တင်လေလျှင်-စ။
၁၀။ ဓမ္မဘသိကြား-စ။
၁၁။ စက်ဖြင့်ပြင်းဟုန်-ဗ။

အပင်းနှင့်တကွ သို့စင်သော ရန်လမ်းကို[၁]အပန်းရှာ၍ ဂန္ဓမာနန်းရှင်နှင့် မြင်ချင်လှသောအာသာ အလွန်တရာစွဲလမ်း၍[၂] ဆင်စွယ်နန်းတော်မှာ စံပျော်၍မတည် စွမ်းရည်တော်နှိမ့်ချ၍လာခဲ့ရပါသည်[၃]၊''ကြာတို့ဥပဒေ လည်း ရေသာလျှင်အကြောင်း, မြကောင်းတို့ဥပဒေလည်း[၄] ရွှေသာလျှင် အထူး''ကျေးဇူးပြုထွေ အသရေမြတ်မြင့်အသင့်စုပုံနှစ်စုံသောမေတ္တာကို စေတနာမယိန်း သိမ်းတော်မူပါလျှင် ပူသမျှအမှုသည် စေ့ရောက်လွယ် ပါတော့မည်''ဟု မိန့်တော်မူသည်။

အထိန်းတော်မဟာသာလကထိပ်ခေါင်တင်ဘုရား····ကျွန်မတို့အရှင် မှာငယ်လည်းငယ်သေး၊ဘယ်အရေးကိုမှ လေးစားတော်မမူ၊ ရွှေခဉ္ဇူ ဆွတ် ကတော့သွတ်ပန်းဝေမှု[၅] ဇာခြေလုပ်စု သည်အမှုနှင့်သာ ခုသည် တိုင်ရောက်ပါသည်၊ ယမန်ကတွင်လည်း ညဥ့်စက်တော်ခေါ်ရာရွှေလက် တော်မြတ်သည်ဖြတ်ကနဲလန့်တော်မူသောကြောင့်နန်းသူအပေါင်းတို့ကို တိုင်ပင်၍ ဓမ္မိက တောင်ခွင်ဝယ် အရှင်ဥပါသကမှာ လျှောက်ထားမေး မြန်းလျှင်''ထိပ်တင်မှာ လိပ်ပြာတော်လည်းခုန်သည်[၆]၊ သက်စောင့်သွေး လည်း သေးသေးကလေးနေရာလွဲ၍ ခမဲလည်းလိုသည်[၇]'' ဟောသော ကြောင့် ဝေသဝဏ္ဏနတ်မင်းကြီးကတော်ကိုခေါ်၍လပ်ပူဇော်သကာများ နှင့်လိပ်ပြာတော်သွင်းရသည်၊နတ်မင်းကြီးကတော်လည်းမြောက်ကျွန်းဦး တွင်ပဒေသာသုံးပင် ခမဲပေးတော်မူခဲ့သည်နှင့် အလန့်အဖြတ် ငြိမ်ဝပ် သည်၊ သည်အမှုကို နောက်မှ တဖြည်းဖြည်း မေးမြန်းစစ်ကြောလျှင်—

တို့ထိပ်တင်မှာ ပျော်ရွှင်စလောက် ရှယ်တော်လည်းရောက် ပြီ-ဟု ယောက်ျားရုပ်ကလေးအရိပ်ကိုအင်လိပ်စက္ကူမှာနံ့သာဖြူ ရေမွှေးနှင့် ရေးရေးကလေးထင်မှ မထင်ဘူး၊ ပုံပြင်လက္ခဏာ ရာသီမုဏ္ဍာတို့ ရယ်စရာပြု၍ ပြကြသည်တွင် ကတုန်ကရင်နှင့်

၁။ သို့စင်ပဘုန်းတန်ကို-ဗ။
၂။ မြင်ခြင်လှသောအလွမ်း ကြောင့်-ဗ။
၃။ လာရောက်ရပါသည်-ဗ။
၄။ မြတို့ဥပဒေလည်း—ဗ။
၅။ ကတောသွတ်ပန်းစေ-စ။
၆။ လိပ်ပြာတော်လည်း စည်သည် -ဗ။
၇။ ရွှေရင် တဆတ်ဆတ် တဖြတ် ဖြတ် သန့်နဲ့ကို ပျောက်လွယ် အောင်ချုတ်လွဲက ခမဲခရဲ လည်းလိုသည်-စ။

> လန့်အော် အော်တော်မူလေသည်[၁]၊ နဝတတ် ရေမန်းကို သုံးကြိမ်[၂] သောက်စေ၍ စုတ်စက်ခေါ်မှ[၃] ကတောက် ကတက် ပြေတော်မူသည်[၄]။

သည်အမှုကို ခမည်းတော် နတ်မင်းကြီး ကြားသိမည်စိုး၍ တိတ်တိတ် ခိုးနေကြကြောင်းများကို ကျွန်ုပ်တို့ အထိန်းတော်ကြီးများ နောက်မှ သိရပါတော့သည်၊ ယခုမှာလည်း ရွှေကိုယ်တော်ရတနာစကြာဖြန့်တော်မူ၍[၅] ဆောင်ခန်းအတွင်းမှာ သွင်းမိ,လှောင်မိရွှေဘုန်းတော် ဖန်ဆင်း၍ ကျော့ကွင်းတွင်ငြိလျက် ခုရှိကတဲ ပွဲရဲ၍နေတော်မူခြင်း မဟုတ်ရှာပါဘူး၊ မဟာဘုန်းတော်ကြီးအရှင်ဖြစ်၍သာ[၆] ရှေ့တော်မှာနေရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ရွှေကိုယ်တော် ရတနာ မေတ္တာ, အသက်ကို နှင်းဆက်တော်မူမည် အရာလည်း စေတနာနှစ်ဦးသည် ပေါင်းကူးမိကြလျက်[၇] လက္ခဏာရှိပါသည်၊ သာသာ ယာယာ ပျောင်းကာ ပျကာ[၈] စကားကို ငင်ချိတ်၍[၉] တိမ်လိပ်ကို လေပြည်သွေးလျှင် ထွေးကာလုံးကာ ပါသည့်နှယ်အတူ[၁၀] ချော့မော့[၁၁] တော်မူပြီးလျှင် လူများ၍[၁၂] ပွဲစားတို့ငွေမှုတ်မှာငွေရွက်ပန်း[၁၃] လုပ်သလို[၁၄] ချုပ်ချုပ်ကယ် အရေးဆောင်တော်မူပါဘုရား–ဟုတင်သည်[၁၅]။

မင်းသားက မိမိငယ်…အံ့ဘွယ်ဂုဏ်ရှိန် ပဉ္စမာလိန်မြို့နန်းမှာ စံမြန်းရာအထိုက်အတန်ကို–

> လေးကျွန်းကာရံသော မြင်းမိုရ်ပတ်လည် တည်ရှိသမျှထီးနန်းစံတို့သမီး အသီးသီးများကို[၁၆] မောင်ကြီးပယ်ရှား၍ မင်းငွဲ[၁၇] ကြောင်းရာကို ကြားတော်မူကတည်းကပင် အူ,သည်းမဆံ့၊ မတုံ

၁၊ လန့်တော်မူသည်-စ။
၂။ ခုနစ်ကြိမ်–ဗ။
၃။ စိုက်စက်ခေါ်မှ-ဗ။
၄။ ပျောက်တော်မူသည်-စ။
၅။ စကြာဖြန့်–ဗ။
၆။ မဟာဇူဠေန္ဒြေတော်ကြီးရှင်ဖြစ်၍သာ-ဗ။
၇။ ပေါက်တူးတော်မူမိကြလျက်–ဗ။
၈။ မြူကာမြှားကာ-ဗ။
၉။ စကားငင်ချိတ်၍-ဗ။
၁၀။ ပါသည်နှင့်အတူ–ဗ။
၁၁။ ခချော့မြူ-ဗ။
၁၂။ ကလူမြှား၍-ဗ။
၁၃။ ငွေရွက်နီပန်း–ဗ။
၁၄။ လုပ်သကဲ့သို့-စ။
၁၅။ တင်လေလျှင်-စ။
၁၆။ ထီးနန်းစံတို့သမီးကို–ဗ။
၁၇။ မင်းငယ်-ဗ။

> စားနိုင်[၁] ယိမ်းယိုင်သော စေတနာသည် ပူဆာလှုံ့ဆော်၍ နေပျော်မတတ် နောတတ်အိုင် ရောက်အောင် ဖေါက်လာရာ[၂] စေတနာထပ်ပွါးပြန်လှ၍[၃] ပတ္တမြားနန်းစံတော်ရာ ဝက်ပါ ဆောင်ခန်းသို့[၄] ညှိုးညှိုးနွမ်းနွမ်း[၅] လာရောက်ရပါသည်။

စေတနာတူပြီး မောင်ကြီးတည်ကြားသမျှ အသက်ကို ရွှေလက်တော် မလွှဲ အမြိမိတ်ဘက်၍[၆] ကနက်မွေ့သိမ် ပဉ္စမာလိန် နန်းဆောင်မှာ အခေါင်သစ္စာကို ပုံစုလျက် ကမ္ဘာ့လက်ျာ မဟာဘိသေက ပဝရအောင် ဆု ခရုလက်ျာ မင်္ဂလာမြတ်ပွဲ နှဲကာပျော်ပျော်, စံတော်မူပ[၇] မိမိငယ်–ဟု ဉာဏ်ကုမ္ဗာ မင်းသားက မိန့်တော်မူသည်[၈]။

မင်းသမီး ဝေဠုမြတ်စွာက[၉] ထိပ်တင်ငယ်….ရွှေကိုယ်တော် ဘုန်းလူ မိန့်တော်မူသမျှ ရွှေခွန်းသံတော်ကို ငြင်းဆန်ဝံ့မည် မဟုတ်ပါ၊ သို့ရာတွင်မူ[၁၀]–

> လူ့ပြည် လူ့နန်း မကျွမ်းမကျင် ရွှေသဇင်လည်း မြေတွင် ပေါက်မြဲမဟုတ်ပါ၊ တော,တောင်,သစ်ပင် ကုန်းခေါင်ခေါင်မှာ ကြာပင်ရောက်မြဲမဟုတ်ပါ၊ ဂန္ဓမာနှင့် ပဉ္စမာလိန် မြို့နန်းသိန်လည်း ရိပ်ငြိမ်ထူးထွေ ရွှေနှင့်ငွေကို ဂဟေစပ်မြဲမဟုတ်ပါ။

မိတ်နံ့ချိန်သင့် တော်သဖြင့်လည်း ပုံနှင့်အထင် ဤလူ့ခွင်မှာ တောင်တွင်လည်း မြင်းမိုရ်အထူး ကျေးဇူးမြင့်မြတ်သော သုဒဿန ရွှေတောင်ကြီးရှင်တို့ မိန့်ခွန်းတော်သံကို မပန်မဆင်ရခင် ထိတ်တင်ငဲ့ ရွှေလက်သို့ မဝှက်မချန်[၁၁] အပ်နှံလွှန်ကျူး[၁၂] မိချေလျှင် ဂန္ဓမာနှင့် ကေလာ, စိတြ, ကျွန်မဆွေမျိုး,ဘိုး,ဘာ,ခြွေရံ တောင်စံ နတ်မင်း အရှင်တို့ ပြစ်တင်မကင်း

၁။ ခုသည်မဆန့်မတန့်-စ။
၂။ ဖေါက်ထွင်း၍-စ။
၃။ ထပ်ပွါးပြန်လာ၍-စ။
၄။ တောင်ခန်းသို့-ဗ။
၅။ ညှိုးနွမ်း-ဗ။
၆။ အမြဲအပ်ဆက်၍-ဗ။
၇။ စံတော်မူပါ-စ။
၈။ မိန့်တော်မူလေသော်-စ။
၉။ မင်းသမီးက-ဗ။
၁၀။ သို့ရာတွင်-စ။
၁၁။ မသက်မကျွန်-ဗ။
၁၂။ သက်နှံလွှန်ကြူး-ဗ။

ရှိတော့မည်။သည်လည်းတဖြာ ဇမ္ဗူချာမင်းတို့၏ သီးရင်းထွင့်ထား[၁]သမီးများနှင့် ပျော်ပါးတော်မူမည် ဖြစ်ချေက ပွဲထွက်,ပွဲဝင်[၂] ဘယ်သူအလျင်, ဘယ်သူနောက်ကျ-ဟု ရွေးခကောက်တော်မူလျှင် ပတ္တမြား နန်းသူမှာ နောက်ဆုံး လူတို့ပြည် နန်းသုံးကိုလည်း နားလည်မည်မဟုတ် ဖြစ်ပါသည်၊ စိတ်ရှည်တော်မူသမျှ ဣန္ဒြေတော်ကို ဖြေဖြော် ဆိုင်းငံ့တော်မူပြီးမှ[၃] သုဒဿန တောင်ကြီးရှင် သခင်ထွင့်ဖျားမှာ ပန်ကြားဆိုတော်မူဦး-ဟု လျှောက်တင်သည်[၄]။

မင်းသားက မိမိငဲ့[၅]....ငယ်သာငယ်သည် ကြီးကျယ်အစု လူမှုရေးရာ ကျွမ်းလိမ္မာ၍[၆] ရာဇာဘုန်းကြွယ် ဘနှင့်မယ်လည်း သက်ရှယ်မမျှ ငယ်စဉ်ကသာ စိုးရခွင့်ပိုင် ရှယ်သက်တိုင်လျှင် ဆိုင်သူစံပ[၇] လောက ဓမ္မတာ စဉ်လာအဆို "လပြာသို ရွှေခွါညို[၈] ရွှေမှုန်ပုံ့စမြဲ၊ သက်ရှယ် ရောက်တုံ နွဲ့ရစ်ခြီသည် ရွှေဘုံပျော်၍ တော်စမြဲ" ကျုပ်မိခင်လည်း သန့်စင်သဖြင့် လူနှင့် မနွဲ့မယှဉ် ဖလိကြဉ်မြတ်စွာ[၉] မဟာသိကြားမင်း ကြွလာ၍ ရတနာသားဆုနှင်းအပ်သည်။

မြရည်ဝေဘူ တောင်ဇမ္ဗူမှာ လူတွင်ထင်ရှား သိကြားအဘ, နှမ သူရဿတီ ရွှက်နီနှင့်ငွေ ရွှေနှင့်ရွှေကို ဂဟေမငြင်းသင့်ပါဘူး၊ ငယ်မူ ထားနှင့်[၁၀] စကားရေးရာ မယ်တို့စံသည့် ဂန္ဓမာလည်း ခက်စွာခရီး လူမနီး,လူမရောက် ဘယ်သူတခေါက်မျှ မပေါက်နိုင်ရာ အတွေးထင် လို့ ဝင်စားပါသည်၊ အထင်တော်နှင့်ဝေးလေသလား၊ ရှေးများကပုံ—

ကြုတ်ငုံသည့်ဝိဇ္ဇာ, ကြုတ်ထဲတွင်လည်း တယောက်ဝိဇ္ဇာ, ဗာရာဏသီ မင်းသားနှင့် သုံးပါး ဆုံမိကြသည်များကိုပင် ရှိ မည်မသိနိုင်ရာ၊ သည်နန်းမှာလည်း စကြာရမင်းများ သတင်းကြား,သတင်းပေါက် ဝင်ရောက်ကျွမ်းကျင်နှုတ်ခွန်းဆက်ရောက်[၁၁]

၁။ မင်းတို့ရင်းတွင်-ဗ။
၂။ ပွဲတက်ပွဲဝင်-ဗ။
၃။ ဆိုင်းငံ့မှ-ဗ။
၄။ လျှောက်တင်လေသည်-စ။
၅။ မိမိငယ်-ဗ။
၆။ ကျွမ်းလိမ္မာငဲ့-ဗ။
၇။ ဆိုင်စပေ၍-ဗ။
၈။ ခွါညို-ဗ။
၉။ ဆယ်အင်မြတ်စွာ-စ။
၁၀။ ငယ်မူရေးရာ-စ။
၁၁။ နှုတ်ခွန်းဆက်တွေ့-ဗ။

ရှိဘူးလေသည့် မှုနည်းလို[၁] လူ့ပြည်နန်းမှု အစုစုများကို စေ့ငှ အသွင် လိုချင်ပေသည်[၂]မိတ်ဆွေသိဟောင်းရှိလို့လား—

ကျွန်ုပ်မှာလည်း တရားမင်းတို့ ရင်တွင်းကညာ ဆက်ရောက် လာသော်[၃] ပဉ္စမာလိန် ရွှေအိမ်နန်းလယ် မတင့်တယ်၍ မင်းငယ် သတင်း ကို နဂါးမင်းတင်လျှင် သံသရာ ဘဝဆက်က ပန္နက်ဆိုဘူးသည့် မြတ် ဆုကြောင့် ရွှေတောင်ထုလောက်သော[၄] မေတ္တာနှင့် စေတနာထပ်ပုံ ဂဠုန်မင်းထက်စီကာ ဂန္ဓမာနန်းသို့ ပင်ပန်းခံ၍ စံရောက်ပါသည်။

နေ့ရှည်,ရက်ကြာ မာယာလော်ကူ ဘနှင့်မယ်တော် မင်းနှစ် ဖော်၏ မိန့်တော်မူသံကို နာခံရအုံးမည်—ဟု သုံးတော်မူသည်မှာ ဇမ္ဗူကို မစိုးချင်လို့လား၊ ထင်ရှား ကျူးကျော် ကျွန်တော်မျိုးများ လည်း[၅] နဂါးမင်း နဂါးပြည်အကုန် ဂဠုန်ပြည် ဂဠုန်မင်းနှင့်တကွ[၆] နေ့,ညထပ်တူ ဤဇမ္ဗူနယ်ဌာန်း ကျွန်း,သမုဒ္ဒရာ, သီတာ,တော,တောင် ပြည်ထောင် ရာမင်းဆိုသမျှတို့လည်း မောင်မောင့် အဘသိကြားမင်း မိန့်တော်မူလျှင် မည်သူငြင်းဆန်ဝံ့သည်မရှိ[၇]။

ကျွန်ုပ်မှာလည်း စကြာဝရဇိန် ရောင်ထိန်ပြိုးပြက် ဘယက်လည်ဆွဲ ရတနာနှင့် ပဉ္စမာလိန်နန်းဇမ္ဗူမှာ အတူရွှေလည် ရစ်ရအောင်မှ ချစ်ရည်မတူ နောင်ခါအရေး[၈]ကြိစေ့တွေးလို့[၉]နှေးတော်မူသည်၊ ရှစ်ဆူကို မမိုးချင်လို့လား[၁၀]၊ ဂန္ဓမာနန်းနှင့်[၁၁] ပဉ္စမာလိန်မြို့နန်းရှိန်လည်းဂုဏ်သိမ် ကျူးကျော် ကုန်ကုန့်ဆင်းသည့် ညာနန်းပေါ်မှာ ပျော်ပျော်မြန်းပမည်၊ မိန့်ခွန်းတော်သင်းကြူကို[၁၂]အပူငြိမ်းထည့်အောင် သိမ်းတော်မူပါ မိမိ ငယ်-ဟု မိန့်တော်မူသည်။

၁။ ရှိဘူးလေ၍-စ။
၂။ လိုကျင်ပပေသည်-ဗ။
၃။ ဆက်ရောက်လှာသည်-ဗ။
၄။ ရေတောင်ထုမောက်သော—ဗ။
၅။ ကျွန်တော်မျိုးမှာလည်း-စ။
၆။ ဂဠုန်မင်းဂဠုန်ပြည်အကုန် ဂဠုန်မင်းနှင့်တကွ-စ။
၇။ မည်သူဆန်ဝံ့သူမရှိ-ဗ။
၈။ နောက်ကာအရေး-ဗ။
၉။ ကြိစည်တွေးလို-ဗ။
၁၀။ မပိုးချင်လို့လား—စ။
၁၁။ ဂန္ဓမာနန်ထက်-ဗ။
၁၂။ ဆင်ကြူကို—ဗ။

ဇမ္ဗူဂန္ဓာငှက်မက–

"တန်းခူးမာသ [1]စိတြကြယ်[2] ကောင်းကင်လယ်မှာ စမွယ် ယွန်း၍ မွန်းယိမ်းအချိန်မှန်လုပြီ"စီစီပါအောင်ရတနာရွှေချိုင့်က မြည်သည်တွင်–

မင်းသမီးက နီးနီးနေကြပါ ဆိုသည့်နိမိတ် မျက်နှာရိပ်တော်ကို အထိန်းတော်ထံပြလျှင် အမယ်သာလ, အမယ်ဂဏာသီရိနှင့်တကွပဒုမ သိဂီ, ရာသီမုတ္တာတို့ မင်းသမီးအနားသို့ ချဉ်းကပ်ကာ နေကြကုန် သတည်း။

ဇူနှကုမ္မာမင်းသားက"ဇမ္ဗူဂန္ဓာရွှေငှက်မကိုပြစမ်းပါ"ဟုမိန့်တော် မူလျှင် စိန်ဖြူနှင့်မြသား,ပတ္တမြားသီလကုတ်ချယ်လုပ်သောရတနာချိုင့်မှ ယောဟနမိတ္တာ ယူဆက်၍ရှေ့တော်တွင် စုံလင်စေ့ငု ရှုတော်မူပြီးလျှင် "အမွေးအရည်မှာရွှေအတိ, မျက်စိနှင့်နားမှာလည်း ပတ္တမြားစစ်ကဲ့သို့ ကျစ်လျစ်သောဇာခြေ,ခြေနှစ်ချောင်းမှာလည်းသန္တာအသွေး တွေးတွေး နီအရောင်, တောင်ပံ, အမြီးဖျားရင်းမှာလည်း[3] ဟင်းသပဒါးအဆင်း ခြင်းခြင်းနီအုံ့ဘွယ်, အလယ်မှာအစိမ်း, အပြာ, စကဝါ, ခရမ်းရောင်, ပတ္တမြားနန်းဆောင်မှာ အခေါင်မျက်ရှု ပြုစရာဘို့အမှန် သူ့သဏ္ဌာန်, သူ့အနေ, သူ့ဇာခြေအလိုက်မှာ ရေး၍ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို သိမြင်သောပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်ဖြင့်အကြောင်းမျိုးကုန်အောင်တတ်နိုင်မည့် လက္ခဏာရှိပေသည်"ဟု မိန့်တော်မူလျှင် စိတြတောင်ကို အစိုးရသော ဒေဝဓိတာနတ်မင်း၏သမီး[4] ယောဟနမိတ္တာက[5] "ကျွန်မတို့ ဂန္ဓမာဒနတောင် ပတ္တမြားနန်းတော်၏ဦးစွန်းဖြစ်သော မဥ္ဇူသကပန်းပင်တွင် ထူးဆန်းသော အပွင့်ဖြစ်လာ၍ ရွှေတံခြုံဖြင့် ဆွတ်ယူကြည့်ရှုလျှင် ပမာဏရွှေယင်ကောင်ကလေးသဏ္ဌာန်ကို မျက်မှန်တော်ပြုရအောင်-ဟု ကျွန်မမွေးမြူရပါသည်၊လူ့ဘာသာစကားများကိုလည်း ခြားနားအောင် ဆိုတတ်ပါသည်ဘုရား"ဟုတင်သည်[6]။

၁။ တကူးလည်းတကူးလ-ဗ။
၂။ စိတြလွင်ကြယ်-စ။
၃။ အမြိုးဖျားရင်မှာလည်း-စ။
၄။ နတ်မင်းသမီးတော်-ဗ။
၅။ ယောဟာနိမိတ္တာက-စ။
၆။ တင်လေလျှင်-စ။

မင်းသားက "ဇမ္ဗူဂန္ဓာရွှေငှက်မ....ရှေးဘဝက ငါရွှေကိုယ်တော် အကြောင်းဖြစ်ရင်း သည်[1]မင်းသမီးအခြင်းအရာများကို[2] သိသာအောင် တင်လျှောက်စမ်းပါ"ဟု မိန့်တော်မူသော်[3] ဇမ္ဗူဂန္ဓာ ငှက်မက[4] ထိပ်ခေါင်တင်နှင့် ထိပ်တင်ဘုရား....နှစ်ပါးတို့ဖြစ်ဟန်ကို အမှန်ကျကျ ဘုရားကျွန်မတင်ပမည်၊ (ရွှေနားတော်မြတ်ဆင်တော်မူပါ)[5]။

ရှေးသရောအခါ စမ္ပာနဂရပြည်ကို မဟာသီရိန္ဒရာဇ်မင်းကြီး,မိဖုရား မဟာသီလဂုဏာတွင်[6] ကိုယ်တော်အရှင်နှစ်ပါးတို့သည် သားတော်, သမီးတော်ဖြစ်တော်မူကြသတည်း၊ အရွယ်ရောက်တော်မူကြလျှင် ငါ၏ သားတော်, သမီးတော်တို့ကို တတိုင်းတပြည် ချစ်ကြည်စုံဘက်တွဲ၍[7] ပြည်တပါး၏ မင်းသား,မင်းသမီး ဇနီး,ခမက်ဖမ်းမှ[8] ရွှေလမ်းဖေါက် မည်ငါကြံသည်ကို သူတို့နှစ်ပါးပင် အခြားမထင် မျက်စိတမှိတ် လျှပ် တပြက်မျှ မခွဲမခွါရက်ဘဲ[9]အလွန်ချစ်ခင်လေးမြတ်သည်ကို ငါမနှစ်သက်- ဟု မိန့်တော်မူ၍ သားတော် ဇူနှရာဇာကို[10] "ဝါလမဠ ရသေ့မထံ[11] အတတ်သင်ပါ[12]"ဟု အပ်ထား၏။

သမီးတော် သုဇိတာကိုလည်း "ဂေါသီလရသေ့ထံ စာပေ သင်ပါ" ဟု အပ်ထားသည်[13]၊ ဆယ်ယူဇနာကွာသောအရပ်မှာ ကွဲကွာရှိကြလေ သတည်း။

မင်းသားမှာ ရုပ်ပြောင်းအတတ်ကိုတတ်၏၊ ထိုအခါ နှမတော်ကို လွမ်းဆွတ်ခြင်းပြင်းလှသောကြောင့် မောင်တော်သည် ဤသို့ဆုပတ္တနာ၏၊ "နှမတော်သုဇိတာကို တွေ့မြင်ရပါလျှင် ဥကြောင်းသည် အလိုလိုပြတ်၍ ဝသဝတ္တီမှာ ဖြစ်လို၏"ဟု ဆုပတ္တနာလျှင် မောင်တော် ဥကြောင်းပြတ် လေ၏၊ ပြတ်သောဥကြောင်းကိုရှင်ရသေ့မှာ လှူခဲ့ပြီးလျှင်ကိန္နရာကောင်မှာ ဝင်၍ ဟေဝန္တာသို့ပျံလေသည်။

၁။ ဖြစ်ရင်းနှင့်သည်-စ။
၂။ အကြောင်းအရာများကို-စ။
၃။ မိန့်တော်မူသည်–ဗ။
၄။ ငှက်က–ဗ။
၅။ ()၌ကွင်းပိတ်အတွင်းရှိအပိုဒ် (ဗ)မူတွင်မပါ။
၆။ မဟာသီလုကာတွင်-စ။
၇။ ချစ်ကြည်စုံမက်တွဲ၍-စ။
၈။ ဇနီးခမက်စပ်မှ–စ။
၉။ မခွဲမခွါရက်ကြ-ဗ။
၁၀။ ဇူနှရဇ်ကို-ဗ။
၁၁။ ဝါလရသေ့ထံ-စ။
၁၂။ စာပေသင်ပါ-စ။
၁၃။ ( )၌ကွင်းပိတ်အတွင်းနှိ အပိုဒ် များ(စ)မူတွင်မပါ။

နမတော် သုဇိတာမှာလည်း "ဆရာရသေ့မထံ ရှိသေစွာ ပူဇော် လုပ်ကျွေး ဥပုသ်သီလခံယူထိန်းတော်မူရသောအကျိုး ဝသဝတ္တီနတ်ဘုံမှာ ဖြစ်လို၏"ဟု ဆုပတ္ထနာလျက် မောင်တော်ကို လွမ်းဆွတ်ခြင်းပြင်းလှသောကြောင့် စုတေလေလျှင် ကိန္နရီမဖြစ်၍ ဟေဝန္တာသို့ပျံလေ၏။

ဂမုတ္တ[၁] သီတာမည်သော ရေကန် ခါးပန်းတွင် ဓာတ်ကျမ်းဆရာ မဟာတက္ကသီလ စိုက်ပျိုး၍ထားသော သစ်ပင်တွင်[၂] ထိုကိန္နရာ,ကိန္နရီမ တို့နားလျက် နှစ်ပါးစုံမောင်နှင့်နှမ တွေ့ဆုံကြလျှင်[၃] ဖြစ်ကြသည့်ခြင်းရာများကိုပြောဆိုသဖြင့် သိကြလေသတည်း။

ထိုအခါ မောင်တော်က နှမတော်ကို လွမ်းဆွတ်သည့် ဝေဒနာမြင်းလှသည်တွင်[၄] မိဋ္ဌာန်ဆုပတ္ထနာကြောင့် တောင်းဆုပြည့်၏၊ ပြတ်သည့် ဥက္ကောင်းကို ရှင်ရသေ့မှာ ပူဇော်လှူဒါန်းခဲ့ကြောင်းများကို နှမတော်အား ပြောလေလျှင် အလွန် ကြေကွဲလျက် နှမတော်စုတေ၍ ဝသဝတ္တီနတ်ဘုံမှာ ခြွေရံတထောင်[၅] နှင့်ဖြစ်ပါသည်။

နှမတော် ရုပ်အကောင်ကို သစ်ကိုင်းမှာမြဲစွာဆွဲထားပြီးလျှင်ကြေကွဲခြင်းပြင်းပြလှ၍ မောင်တော်လည်းသစ်ကိုင်းကိုဆွဲလျက်ပင် စုတေလေသည်နှင့် ဝသဝတ္တီနတ်ဘုံမှာ ခြွေရံတထောင်နှင့် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုရုပ်ဟောင်း အကောင်သည် သူ့ယောင်သီး-ဟု ယခုတိုင် ထင်ရှားရှိပါသည်၊ ထိုအခါ ရမ္မဏီယပြည်ရှင် မင်းကြီးသမီးတော် သီလစန္ဒာ မင်းသမီးဆန္ဒကြောင့် သိကြားတောင်းပန်လျှင် မောင်တော်, နှမတော် နှစ်ပါး ခြွေရံတထောင်စီနှင့် * စုတေ ဆင်းကြလာ၍ ဂန္ဓမာဒန တောင်မှာ ရပ်နားပြီးလျှင် မောင်တော်မှာ သီလစန္ဒာမင်းသမီးဝမ်းတွင် သန္ဓေတော်မြတ်ကို ယူ၍ ဖွားတော်မူလျှင် ဇာနကုမ္မာမင်းသား-ဟု ဖြစ်ပါသည်။

နှမတော်မှာ သုဒဿနတောင်ကို အစိုးရသော သိရိန္ဒရာဇ်နတ်မင်းကြီး မိဖုရား ကလျာဏဝတီတွင် သန္ဓေတော်စွဲယူ၍ ဖွါးတော်မူလျှင် ဝေဠုမြတ်စွာ မင်းသမီး-ဟု ဖြစ်ပါသည်။

၁။ ဂမုဒ္ဒ-ဗ။ ၄။ စေတနာဖြစ်လှသည်တွင်—စ။
၂။ စိုက်ပျိုးသောသစ်ပင်ဘွင်-ဗ။ ၅။ ခွေရံတသောင်း-ဗ။
၃။ နှစ်ပါးမောင်နှမတွေ့ဆုံကြလျှင်-ဗ။
* ဤကြယ်အမှတ်ဖြင့်ပြထားသောအပိုဒ်မှဆုံးသည်တိုင်အောင် (ဗ)မူဘွင် မပါ။

ထိုအခါ ကျွန်မလည်း ဂန္ဓမာတောင်တွင် ရုက္ခစိုးဖြစ်၍ အကြောင်းမျိုးကို တပ်တပ်မှတ်သားကြားမြင်ရပါသည်ဘုရား—ဟု တင်လေသော် မင်းသားလည်း အလွန်အားရတော်မူလှ၍ ရွှေလက်ဝါးထက် တင်ကာ ချီးမွမ်းတော်မူပြီးလျှင် ဓတရဋ္ဌနဂါးမင်းသမီးတော် ဇုန္ဒရာသီက ဆက်သသော ပုလဲချည်လက်စွဲပုဝါတော်ကို လွှမ်းတော်မူလေသည်။

အပျိုတော်ကြီး ယောဟနမိတ္တာက ကျွန်မတို့အရှင် ထိပ်တင်ခမည်းတော် မလ္လာဒေဝနတ်မင်းကပတ္တမြားတထောင်ကို လက်ဆောင်တော်ဆက်၍ တောင်းဆိုလျှင် စုံမက်တော်မူသော မယ်တော် သုဝဏ္ဏရာသီနှင့် မေတ္တာနှင်းဆက်ကြ၍ ဥဿဘယားညွန့် သလွန့်ပေါ်မှာ စက်တော်ခေါ်ရာ ဝသဝတ္တီနတ်တို့ စောင်းတန်းက နေ-မင်း, လမင်းနှစ်ဆူသည် ခြွေရံတထောင်စီနှင့် ဆင်းလာ၍ ဂန္ဓမာတောင်ဖျား ပတ္တမြားဂူ မဥ္ဇူသကပန်းပင်ဖျားမှာနှစ်ပါးစုံနားကြပြီးလျှင်နေ-မင်းသည်ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်းနိမိတ်ဖြစ်သော ရမ္မဏီယပြည် ရှိတော်မူရာအရပ်သို့ ကြွသွားသည်ကို လ-မင်းသည် ကြည့်မြော်လိုက်ပြီးလျှင် သုဝဏ္ဏရာသီမိဖုရားရင်ထဲသို့ ထက်ဝက်ခွဲ၍ဝင်လေသည်-ဟု မိဖုရားအိပ်မက်သည်တွင် လန့်၍နိုးသည်နှင့် မလ္လာဒေဝနတ်မင်းကို လျှောက်လျှင် ကျွန်မအဘ ဒေဝဓိတာ နတ်မင်းကို ခေါ်တော်မူ၍ ဆေးကြော မေးမြန်းတော်မူသည်တွင်—

ကြွသွားသည်နေ-မင်းမှာ ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်းအပြင်တွင် နှုန်းအင်မရ စကြာရမင်းသား ဖွားမြင်လိမ့်မည်၊ လ-မင်းသည် အရှင်မိဖုရားမှာလည်း ဤဇမ္ဗူတွင် ရည်တူ တယောက်မရှိသော သမီးရတနာ ဖွားမြင်လိမ့်မည်-ဟု ကျွန်မအဘ ဒေဝဓိတာ နတ်မင်းကြီး လျှောက်တင်ချက် အကြောင်းများကို ငယ်ငယ်ကပင် ကျွန်မကြားရဘူးပါသည်၊ အမှတ်မထင်နေရသည်နှင့်—

ယခုဇမ္ဗူဂန္ဓာ ရွှေငှက်မသည် လျှောက်ထားသည်များကို ကြားနာရခါမှ ငယ်ငယ်ကစကားသည် ဖွားဖွားပေါ်၍ ရှေ့တော်တွင် အမှတ်ရပါတော့သည်၊ ငယ်ငယ်ကစကားအကြားနှင့် ခုငှက်မစကားသည် နှစ်ပါးစုံညီလေသည်၊ ပဝေသဏီဘဝကပင် အသက်ကိုစွန့်၍ ချစ်တော်မူကြသည့်မောင်,နှမတော်ကို လောကမျက်မြင် နှစ်ပင်ရွှေဂုဏ် နှစ်ပွင့်စုံ

ကံ စီမံ၍အပြီးဖြစ်ပါသည်-ဟုအပျိုတော် ယောဟနမိတ္တာက တင်သည့်အချက်နှင့် ရွှေငှက်တော်ပလီက တီတီ တာတာ တင်သည်များကို မင်းသမီးနားကြားတော်မူလျှင် ကြည်ဖြူ သိမ်မွေ့လှသော အသင်္ခါရိက ဇောစေတနာသည် အဖန်တရာနှစ်သော ဝါဂွမ်းကိုဆီဆန်း၍ စိမ်သကဲ့သို့ နှစ်သိမ့်ပျော်နူး နှလုံးတော်ကြေကွဲ၍ ပုလဲဥ ပါးပေါ်မှာ ရွှေမျက်ရည်တော် စီးကျလာသည်နှင့် ရတနာ ရွှေအုံးပေါ် မျက်ရည်တော် ရောက်လျက်ရှိသည်ကို ကောတုံပတိုင်း ဓမ္မစိတ္တာတောင်ကို အစိုးရသော သူတော်နတ်၏ မိဖုရား သုနန္ဒဓမ္မာက မဥ္ဇူပွင့်အတောင့်တွင် ဆက်ခဲ့သော ကိုးပါးမျက်အိမ် တင်းတိမ်တော် အောက်စပ်ကိုပင် တပ်အပ်စွာ ကျလာ၍ ပဒုမသိဂီ,ရာသီမုတ္တာ,အမယ်မဟာသာလ အစရှိသော အထိန်းတော်, အပျိုတော်အပေါင်းရှိသမျှတို့ လက်ပြ လက်ကာ မူရာနိမိတ် အရိပ်နှင့် ကရပိက်ရုပ်တံခါးပြင် မှန်တင်ကြေးမုံတော်, ဖလ်အိုးတော်, ဥသဘယား, နီလာအဆောင်တော်ကြီးမှာ အားလုံးစု၍ နေကြကုန်သတည်း။

မင်းသားက ရွှေဘုန်းတော်နှင့် လက်ရုံးတော်လည်း ကြား ကျော်ကျွန်းလုံးနှံ့သည်ပင်၊ ဂန္ဓမာဒန တောင်ချာထိပ်ဖျား ပတ္တမြားနန်းလယ်မှာ သည့်နှယ်အပူကို လူဆိုသမျှ မကြုံဘူးအောင် သူ့ရွှေကိုယ်တော်ပုံမှာလည်း သိမ်,ဂုဏ်လုပ်သည်လို့လဲမဆိုသင့်၊ အခွင့်ရှည်လျားအောင် စိမ်းစိမ်းကားကားလို့ ဆိုရအောင်လည်း ငါ့ရွှေကိုယ်တော် အပါးသို့ ရောက်လာ၍မဆိုသာ၊ မူရာတော်အနေမှာ ဇာခန္ဓာတော်မြင့်မြတ်၍ အသင့်ချော့ရမည် အမူလည်း တခုမျှမှအရိပ်မပေါ်၊ ခေါ်ရမည်ကိုလည်း ငယ်မည်တော်ကိုမျှ မရိပ်ကောင်း၊ ရွှေစိတ်တော် မကြည်လင်မည့်အရေးနှင့် ပျို့မွှေးရပုံ ပုလဲငုံမှာ အာရုံထားသည်လို့လည်း လားလားမှ မတော်၊ ကြိဖန့်တဲ့ အရိပ်ကို နိမိတ်လောက်ပေါ်ခဲ့လျှင် ရွှေနှလုံးတော် မငြိမ် ဇာခန္ဓာပါးပါး မင်းသားကြမ်း, မင်းသားဆိုး ပြည်ထဲဝန်းကျင် ရာဇဝင်မှာ စာအတင်ဆိုးမည်ကြောင့် ဆိုရိုးစကားဟောင်း အကြောင်းသန့်မှ အကျိုးပေးသည်၊ အဆိုခနဲ့လျှင်လည်း အရေးတော်ကြာမြင့်၍ နှေးဖင့်ရန်အမှုသွားနှင့် လားလားမျှမတော်-ဟု ရွှေကိုယ်တော်နှင့် နီးအောင်ကို မြသီးကွပ်နေရာဘော်အနားမှာ နှစ်ပါးယှဉ်တော်မူကြပြီးလျှင်—

နတ်သမီးလက်တော်ကို အသာကြွ၍ မ-ကာကိုင်တော်မူသော် အဖန်တရာနှစ်သောဝါဂွမ်းအတူ,ပုလဲဖြူဥအလား,အသားတော်ညှို့ညှို့မှာ လက်ငါးချောင်းဖြန့်ခါ,သန္တာညွန့် စီသကဲ့သို့ နီနီတွေးတွေးသွေးဥကို ရှုမြင်တော်မူရလျှင်ဘဝင်စလနဇောကို မြဲသော သတိတော် နှလုံးဖြင့် သိမ်းရုံးချုပ်ထိန်း ရပ်တန့်နေတော်မူသည်နှင့်—

ဝေဠုမြတ်စွာ မင်းသမီးက "မယ်ရာသီမုတ္တာ, ပဒုမသိဂီ အပျိုတော်တို့ ပြင်မှာတစေ နေတော်မူကြ၍ ကျွန်မချည်းသာ ပူဆာလိုက်လိုက် စိတ်အိုက်လေသည့်အရေးကြောင့်ချွေးဥရောက်လာသည်များကိုလေညှင်း လေသာဆက်လာကြပါဦး"ဟုဝေဠုမြတ်စွာမင်းသမီးကမိန့်တော်မူလျှင် ရာသီမုတ္တာလည်း "ထိပ်ခေါင်တင် ရွှေစိတ်တော်မသက်သာရှိချေသည်-ဟု အတွင်းတော်သို့ဝင်လာ၍ နေစကြာနှင့် စန္ဒာရွှေလကဲ့သို့ သည်မောင်, နှမနှစ်ပါးမှာ စကားပြောစုကို ငြိမ်းမှုတိုင်တော် မမူကြပါသေးလား၊ ရောင်ဖြူလာ၍ လင်းကာနီးပါပြီ၊ အရှင်သမီးလည်း ရယ်တော်မူပြီးခါ နောင်ရေး,နောင်ရာမှာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘုရားဆုပန် မမှန်သည်မိန့်ခွန်းကို ညွှန်းတော်မူတော့ခည် မဟုတ်ပါ၊ စေတနာမယိမ်း ငြိမ်းတော်မူသင့်ပြီ ထင်ပါသည်ဘုရား"ဟုတင်လေသော်-ဇာန္တကုမ္ဘာရမင်းသားက—

"မိမိငယ်....ကျွန်းတွင်လည်းအညာ လက်ျာဖြစ်လတ်သော ဇမ္ဗူဒီပါတွင် မင်းသားဆိုသမျှပူစရာကို သည်မှာသာတဝတည်း စုရုံး၍ ပူပင်ရသည်ဖြစ်ချေတော့သည်၊ မိမိငယ်....မင်းငယ်ရုပ်သွင်မှာ သက်တင့်ရေးနဖူးစဥ်တော်, ရွှေပါးညက်ညက်, ရွှေနားတော်နှစ်ဘက်မှာလည်း ပြိုးပြက်ရောင်မောင်း ရွှေလည်ချောင်းရိပ်မြင် ရွှေရင်တော်စု စိမ်းစုမြရည် ပုလဲချည်အင်္ကျီတွင် စိန်စီသည့်လည်ခွန်တော် လျော်ရုံကွယ်ထား၍ ရွှေခါးတော်လျလျ မိန်းမတို့ကျမ်းပုံမှာ ပဒုမ္မနီသိုက်ထွက် ရွှေလက်တော်ဖရောင်းတိုင် သန္တာစိုင်မယွှင်း သင်းသင်းပျံ့ပျံ့ စင်သန့်တော်မူသည့်ရွှေဇာတိဂုဏ်ကြောင့် ဒုတိယရျာန်ခုနစ်ဘုံနှင့် လွှမ်းအုံတင်းကျမ်းပြည့် ရွာသောမိုးကဲ့သို့ အာရုံတော်ဖြိုးမောက်လျှံ၍ သည်းခံခြင်း ဇာခန္ဓာကို ချုပ်ဖြေခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ပြီ"ဟု—

ချိခည်နွဲ့တော်မူလျှင် မယူခင်ကို သူ့ ရွှေကိုယ်တော် ပါလိုသောဆန္ဒ နှင့် ဂေါသီတစန္ဒနံ့သာသင်း အခင်းသန့်သန့် သန္တာညွန့်သလွန် တော်ပေါ်၌ ရွှေကိုယ်တော်နှစ်ရပ်ကို နှင်းအပ်မောင်နှံ စံတော်မူကုန် သတည်း။

ရတနာခြေးမုံ နန်းတွင်းဇာတ်တော်ကြီး ဝတ္ထုကို
ဤတွင် တန့်ရပ်၍ ပိုင်းဖြတ်လိုက်ပါသည်။

ရတနာခြေးမုံ နန်းတွင်းဇာတ်တော်ကြီး ပြီးပြီ။

K 36/

ရှုတောင်
ဥမ်ယကဥ

ဥတ္တမဇာတ

နန်းတွင်းဆရာတော်ကြီး